

СПРАВОЧНИК ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ КИТАЙСКОЙ ГРАММАТИКИ

简明汉语语法学习手册

Составлено
на китайском
и русском
языках
汉语对照

Составитель
Чжу Сяосин
朱晓星 编著

Восток-Запад
Восточная литература

北京大学出版社
PEKING UNIVERSITY PRESS

汉俄对照

Составлено на китайском и русском языках

简明汉语语法学习手册

СПРАВОЧНИК ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ КИТАЙСКОЙ ГРАММАТИКИ

朱晓星 编著

Составитель: Чжу Сюэсин

СОВЕТНИК ДЛЯ

ГРАММАТИКИ

Издательство Пекинского университета ISBN 7-301-02300-0

Внешний вид

Издательство Пекинского университета

Издательство Пекинского университета

УДК 811.581'373(075)

ББК 81.711-3я7-1

Ч-81

Права на издание данной книги предоставлены
ООО «Издательство Пекинского университета»

Чжу Сюэсян

Ч-81 Справочник для изучения китайской грамматики
– Москва: ООО Международная издательская
компания «Шанс», 2016. – 368 с.

ISBN 978-5-906659-50-7

«Краткий учебный справочник по грамматике китайского языка» – это грамматическое пособие, написанное для иностранных студентов, изучающих китайский язык, с начальным и средним уровнем владения. Оно может быть использовано как самостоятельная учебная литература, а также как учебное пособие. Книга написана не по канонам традиционного грамматического справочника. Ее целью является объяснение трудностей китайского языка, с которыми сталкиваются студенты в процессе изучения, с помощью примеров и простых формул. Через сравнение китайского языка с другими языками в некоторых главах и параграфах книги рассматриваются различия и делается акцент на особых случаях. Это поможет студенту легче понять особенности и основные правила грамматики китайского языка. Толкования в данной книге переведены на русский язык, примеры сопровождаются пиньинем.

УДК 811.581'373(075)

ББК 81.711-3я7-1

ISBN 978-5-906659-50-7

© ООО Международная издательская
компания «Шанс», перевод, оформление,
2016

© Издательство «Восток-Бук», 2016

© «Издательство Пекинского универси-
тета», 2016

Все права защищены

目录

ОСЛАВЛЕНИЕ

一 提问的方法.....	7
1. Способы постановки вопросов.....	7
二 形容词谓语句和名词谓语句.....	40
2. Имя прилагательное и имя существительное в роли сказуемого.....	40
三 表示存在的句子.....	50
3. Предложения существования.....	50
四 汉语表示时(间)和(动)态的方法.....	56
4. Способы выражения времени и видов глагола в китайском языке.....	56
五 语气助词“了”.....	95
5. Модальная частица «了».....	95
六 补语.....	110
6. Дополнение.....	110
七 “是……的”结构.....	152
7. Конструкция «是……的».....	152
八 表示比较的方法.....	163
8. Способы выражения сравнения.....	163
九 表示被动的方法.....	184
9. Способы выражения пассива.....	184
十 “把”字句.....	198
10. Предложения с «把».....	198

十一 否定词.....	214
11. Отрицание	214
十二 数词.....	222
12. Числительные.....	222
十三 量词.....	233
13. Счетные слова	233
十四 离合词.....	244
14. Раздельно-слитные слова	244
十五 形容词重叠.....	256
15. Удвоенная форма прилагательных	256
十六 动词重叠.....	262
16. Удвоение глаголов.....	262
十七 语气助词“呢”和“吧”.....	270
17. Модальные частицы «呢» и «吧»	270
十八 “能”、“会”和“可以”.....	277
18. Модальные глаголы «能», «会» и «可以»	277
十九 “一点儿”和“有一点儿”.....	289
19. «一点儿» и «有一点儿»	289
二十 “就”和“才”.....	299
20. Наречия «就» и «才»	299
二十一 “都”、“全”和“所有的”.....	309
21. «都», «全» и «所有的»	309
二十二 “刚”和“刚才”.....	320
22. «刚» и «刚才»	320

二十三 “又”、“再”和“还” 327	327
23. «又», «再» и «还» 327	327
部分练习参考答案 334	334

前言

1. 《简明汉语语法学习手册》是为具有初中级汉语水平的外国学生编写的语法书，它可以作为简明工具书，备学生查阅，也可以作为教材供学生学习使用。
2. 本书没有按传统的语法系统来安排语法项目，而是通过例句和简单的公式，来解释学生在学习过程中遇到的语法难点。
3. 从汉外对比的角度出发，书中某些章节里提出了注意事项或容易出现的问题，以便学生更容易掌握汉语语法的特点和基本规律。
4. 本书讲解部分配有俄文译文，例句配有汉语拼音。

ПРЕДИСЛОВИЕ

1. «Краткий учебный справочник по грамматике китайского языка» – это грамматическое пособие, написанное для иностранных студентов, изучающих китайский язык, с начальным и средним уровнем владения. Оно может быть использовано как вспомогательная учебная литература, а также как учебное пособие.
2. Книга написана не по канонам традиционного грамматического справочника. Ее целью является объяснение трудностей китайского языка, с которыми сталкиваются студенты в процессе изучения, с помощью примеров и простых формул.
3. Через сравнение китайского языка с другими языками в некоторых главах и параграфах книги рассматриваются различия и делается акцент на особых случаях. Это поможет студенту легче понять особенности и основные правила грамматики китайского языка.
4. Толкования в данной книге переведены на русский язык, примеры сопровождаются пиньинь.

— 提问的方法

1. СПОСОБЫ ПОСТАНОВКИ ВОПРОСОВ

汉语中的问句有两种，一种是需要回答的（疑问句）；一种是不需要回答的（反问句）。

В китайском языке есть два типа вопросительных предложений: требующие ответа на вопрос (вопросительные предложения) и не требующие ответа (риторические вопросы).

（一）需要回答的一共有九种形式

Существуют 9 типов вопросительных предложений, требующих ответа на вопрос.

1. “吗”

Вопрос с помощью «吗»

（1）提问时，只在一般句子后加“吗”，不改变句子的顺序。

При постановке вопроса в конце обычного повествовательного предложения ставится вопросительная частица «吗», при этом порядок слов в предложении остается неизменным.

1. 我是北京人。

Wǒ shì Běijīng rén.

你是北京人吗？

Nǐ shì Běijīng rén ma?

是/不是。

Shì./Bù shì.

2. 我会说汉语。

Wǒ huì shuō Hànyǔ.

你会说汉语吗?

Nǐ huì shuō Hànyǔ ma?

会/不会。

Huì./Bù huì.

3. 小王今天没来。

Xiǎo Wáng jīntiān méi lái.

小王今天没来吗?

Xiǎo Wáng jīntiān méi lái ma?

对, 他今天没来。/ 不, 他来了。

Duì, tā jīntiān méi lái. / Bù, tā lái le.

(2) 作肯定回答时, 重复主要动词, 有时也可用“是(的)、对、嗯”等回答。如果有助动词, 重复助动词; 如果动词带“了、着、过”或补语, 回答时也要带上。

При утвердительном ответе на вопрос необходимо повторять основной глагол. Иногда в качестве ответа также можно использовать «是(的)», «对», «嗯» и т. д. Если есть вспомогательный глагол, то в ответе необходимо повторить вспомогательный глагол. Если в вопросительном предложении глагол употреблен с «了, 着, 过» или постпозиционным определением сказуемого, то при ответе их также нужно употребить.

1. 他给我打电话了。

Tā gěi wǒ dǎ diànhuà le.

他给你打电话了吗?

Tā gěi nǐ dǎ diànhuà le ma?

打了。/ 没有打。

Dǎ le. / Méiyǒu dǎ.

2. 这本书我明天看得完。

Zhè běn shū wǒ míngtiān kàn de wán.

这本书你明天看得完吗?

Zhè běn shū nǐ míngtiān kàn de wán ma?

看得完。/ 看不完。

Kàn de wán. / Kàn bu wán.

注意:

Примечание:

这种问句的语调一般是升调。

Иногда такие вопросительные предложения, как правило, восходящие.

1. “吧” 问句

Вопрос при помощи «吧»

用“句子 + 吧 + ?”的句子表示提问的人对某一件事情或某种情况有了估计, 但是不完全肯定, 带有推测的口气。

Конструкция «предложение + 吧 + ?» выражает, что задающий вопрос человек дает оценку некоторому событию или ситуации. Но эта оценка не является абсолютным утверждением, она имеет оттенок предположения или догадки.

1. 这是我女儿。

Zhè shì wǒ nǚ'ér.

这是你女儿吧？

Zhè shì nǐ nǚ'ér ba?

是（的）/对。

Shì (de). / Duì.

2. 他今天不会来了。

Tā jīntiān bù huì lái le.

他今天不会来了吧？

Tā jīntiān bù huì lái le ba?

对，不会来了。

Duì, bù huì lái le.

3. 我吃过饭了。

Wǒ chīguo fàn le.

你吃过饭了吧？

Nǐ chīguo fàn le ba?

吃过了。

Chīguo le.

注意：

Примечание:

基本句式、回答的方法、语调都同“句子 + 吗 + ?”

Структура вопроса, способы ответа на него, интонация все является аналогичным с вопросительным предложением типа «предложение + 吗 + ?».

3. 句子 + ?

«Предложение + ?»

(1) 这种问句的语调必须是上升的。

Интонация данного вопросительного предложения должна быть восходящей.

(2) 表示推测, 估计等, 提问人常希望得到对方的证实。

Выражает предположение, догадку, оценку и т. д. Задающий вопрос человек надеется получить подтверждение собеседника.

1. 他最近身体不太好。

Tā zuìjìn shēntǐ bù tài hǎo.

他最近身体不太好?

Tā zuìjìn shēntǐ bù tài hǎo?

是(的)/对。

Shì (de). / Duì.

2. 我等汽车。

Wǒ děng qìchē.

你等汽车?

Nǐ děng qìchē?

是(的)/对。

Shì (de). / Duì.

3. 他已经回国了。

Tā yǐjīng huíguó le.

他已经回国了？

Tā yǐjīng huíguó le?

是(的)/对。

Shì (de). / Duì.

4. 我学习中文。

Wǒ xuéxí Zhōngwén.

你学习中文？

Nǐ xuéxí Zhōngwén?

是(的)/对。

Shì (de). / Duì.

注意：

Примечание:

这种问句的使用不如“句子 + 吗 + ?”和“句子 + 吧 + ?”广泛、自由。

Такой тип вопросительного предложения не является таким же широко распространенным и свободным в употреблении, как вопросительные предложения типа «предложение + 吗 + ?» или «предложение + 吧 + ?».

4. 特殊疑问句

Специальные вопросительные предложения

常用的疑问代词有：

Часто используемые вопросительные местоимения:

疑问项目 Объект вопроса	疑问代词 Вопросительные местоимения
问人、事物 Люди, предметы, вещи	谁、什么、哪 Shuí, shénme, nǎ
问方式、状态 Метод, способ, состояние	怎么、怎(么)样 Zěnmě, zěn (me) yàng
问原因 Причина	为什么、怎么 Wèishénme, zěnmě
问时间、地点 Время, место	什么时候、几点 Shénme shíhòu, jǐdiǎn 多长时间、哪儿(哪里) duōcháng shíjiān, nǎr (nǎlǐ)
问数量 Количество	多少、几 duōshǎo, jǐ
问程度 Степень	多 + 形容词 “duō” + прилагательное

1. 我找小王。

Wǒ zhǎo Xiǎo Wáng.

你找谁? (问人)

Nǐ zhǎo shuí? (вопрос о человеке)

(我找) 小王。

(Wǒ zhǎo) Xiǎo Wáng.

2. 我喜欢吃饺子。

Wǒ xǐhuan chī jiǎozi.

你喜欢吃什么？（问事物）

Nǐ xǐhuan chī shénme? (вопрос о предмете)

（我喜欢吃）饺子。

(Wǒ xǐhuan) chī jiǎozi.

3. 我要这个面包。

Wǒ yào zhè ge miànbāo.

你要哪个面包？（问事物）

Nǐ yào nǎ ge miànbāo? (вопрос о предмете)

（我要）这个。

(Wǒ yào) zhè ge.

4. 昨天我去友谊商店了。

Zuótiān wǒ qù Yǒuyì shāngdiàn le.

昨天你去哪儿了？（问地点）

Zuótiān nǐ qù nǎr le? (вопрос о месте)

我去友谊商店了。

Wǒ qù Yǒuyì shāngdiàn le.

5. 他明年回国。

Tā míngnián huí guó.

他什么时候回国？（问时间）

Tā shénme shíhòu huí guó? (вопрос о времени)

明年。

Míngnián.

6. 现在十二点了。

Xiànzài shí'èr diǎn le.

现在几点了? (问时间) 外面有警察吗? 要不要上什么车不

Xiǎnzài jǐ diǎn le? (вопрос о времени)
十二点了。

Sh'ar di'ar le.

7. 我要两个面包。

Wǒ měi liǎng cè miǎnbào. 我每天不吃两餐。

你买几个面包？（问数量）

10. 小王为什么不能参加这次招待会了? (问原因)

Xiǎo Wáng wèishéme bù néng cānjā zhè cì zhāodàihuì le?

(sonpoc o npramc)

因为他生病了。

Yīnwèi tā shēngbìng le.

11. 他不高兴了。

Tā bù gāoxìng le.

他怎么不高兴了? (问原因)

Tā zěnmé bù gāoxìng le? (sonpoc o npramc)

因为他丢钱了。

Yīnwèi tā diū qián le

12. 我坐车去学校。

Wǒ zuò chē qù xuéxiào.

你怎么去学校? (问方式)

Nǐ zěnmé qù xuéxiào? (sonpoc o cnococ)

我坐车去。

Wǒ zuò chē qù.

13. 他身体很好。

Tā shēntǐ hěn hǎo.

他身体怎么样? (问状态)

Tā shēntǐ zěnmeyàng? (sonpoc o coctosam)

很好。

Hěn hǎo.

14. 他有一米八高。

Tā yǒu yī mǐ bā gāo.

他有多高？（问程度）

Tā yǒu duō gāo? (вопрос о величине)

一米八。

Yī mǐ bā.

注意：

Примечание:

(1) 对句子的哪一部分提问，就把疑问词放在哪儿。

Вопросительное слово заменяет ту часть предложения, к которой задается вопрос.

(2) 以上句尾都可加“呢”，以缓和语气。一般不加“吗”。

В конце вышеприведенных примеров можно добавить вопросительную частицу «呢», которая позволяет смягчить интонацию вопроса. Обычно вопросительная частица «吗» в таких случаях уже не используется.

(3) “几”和“多少”

“几”一般用来询问十以下的数目，后边通常要有量词。

Вопросительное местоимение 几 (jǐ) употребляется для постановки вопроса к числу менее 10. После этого вопросительного местоимения, как правило, необходимо употребление счетного слова.

“多少”可用来询问任何数目，后边不一定要有量词。

Вопросительное слово 多少 (duōshǎo) употребляется для постановки вопроса к любому числу. После него, как правило, не требуется постановка счетного слова.

2. 你上午值班, 下午呢? (下午你值班吗?)

Nǐ shàngwǔ zhíbān, xiàwǔ ne? (xiàwǔ nǐ zhíbān ma?)

下午不值班。

Xiàwǔ bù zhíbān.

6. (动词或形容词的)肯定形式 + (动词或形容词的)否定形式 + 其他 + ?

(Глагол или прилагательное) утвердительная форма +

(глагол или прилагательное) отрицательная форма +

другие члены предложения + ?

- (1) 回答时, 从“肯定形式”或“否定形式”中选择一项

При ответе на данный вопрос нужно выбрать либо утвердительную либо отрицательную форму, предложенные в вопросе.

1. 我的中文书不多。

Wǒ de Zhōngwén shū bù duō.

你的中文书多不多?

Nǐ de Zhōngwén shū duō bù duō?

多/不多。

Duō/Bù duō.

2. 我们明天去颐和园。

Wǒmen míngtiān qù Yíhéyuán.

你们明天去不去颐和园?

Nǐmen míngtiān qù bù qù Yíhéyuán?

去/不去。

Qù/Bù qù.

3. 他母亲不工作。Tā mǔqīn bù gōngzuò. 他母亲工作不工作?

Tā mǔqīn bù gōngzuò.

他母亲工作不工作?

Tā mǔqīn gōngzuò bù gōngzuò?

工作/不工作。

Gōngzuò / Bù gōngzuò.

4. 我有一本汉语字典。

Wǒ yǒu yī běn Hànyǔ zìdiǎn.

你有没有汉语字典?

Nǐ yǒu méiyǒu Hànyǔ zìdiǎn?

有/没有。

Yǒu / Méiyǒu.

(2) 当问句结构为“主语 + 动词短语 + 没有 + 动词短语 + ?”时, 且两个问句的动词短语相同时, 后一个动词短语可以省略。

Если структура вопросительного предложения выпадет следующим образом: «подлежащее + глагольное словосочетание + 没有 + глагольное словосочетание + ?» и если два глагольных словосочетания вопросительного предложения совпадают, то второе глагольное словосочетание можно сократить.

1. 昨天我看了京剧。

Zuótiān wǒ kànle Jīngjù.

2. 昨天你看没看京剧?

Zuótiān nǐ kàn mei kàn Jīngjù?

3. 昨天你看了京剧没有?

Zuótiān nǐ kànle Jīngjù méiyǒu?

3. 你喝茶还是喝咖啡?

Nǐ hē chá hái shì hē kāfēi?

喝茶。

Hē chá.

(2) 用“还是”连接动词“是”时，为使句子简洁，只用一个“是”。

При употреблении вопросительного союза «还是» для соединения глагола «是» для упрощения структуры предложения нужно использовать лишь один раз «是».

你是中国人还是日本人?

Nǐ shì Zhōngguó rén hái shì Rìběn rén?

我是中国人。

Wǒ shì Zhōngguó rén.

8. 是不是…… + ?

«Shì bu shì» …… + ?

(1) “是不是”是对其后的部分提问。

«是不是» – это вопрос к той части предложения, которая следует за «是不是».

1. 是不是老王回国了? (对“老王”或对“老王回国了”提问)

Shì bú shì Lǎo Wáng huí guó le? (вопрос либо к «老王», либо к «老王回国了»)

2. 老王是不是回国了? (对“回国了”提问)

Lǎo Wáng shì bu shì huí guó le? (вопрос к «回国了»)

(2) “是不是”放在句尾时，是对整个句子提问。

Когда «是不是» ставится в конце предложения, это вопрос ко всему предложению в целом.

3. 老王回国了，是不是？

Lǎo Wáng huí guó le, shì bu shì?

9. 句子 + 好吗？/好不好？/行吗？/行不行？/可以吗？/
可以不可以？……

Предложение + 好吗？/好不好？/行吗？/行不行？/
可以吗？/可以不可以？……

(1) 这种问句是说话人用来征求对方的意见，表示商量和请求。

Такой тип вопроса – это желание говорящего узнать мнение собеседника, посоветоваться с ним или попросить о чем-то.

1. 你再等我五分钟，好吗？/好不好？

Nǐ zài děng wǒ wǔ fēnzhōng, hǎo ma?/hǎo bù hǎo?

好的。/不行。

Hǎo de./Bù xíng.

2. 我想喝杯茶，可以吗？/可以不可以？

Wǒ xiǎng hē bēi chá, kěyǐ ma?/kěyǐ bu kěyǐ?

可以。

Kěyǐ.

3. 让我休息一下儿，行吗？/行不行？

Ràng wǒ xiūxi yíxiàr, xíng ma?/xíng bu xíng?

4. 行。/不行。

Xíng./Bù xíng.

(二) 不需要回答的问句 (即反问句) 反问句 “是不” “是不” (1)

Вопросы, не требующие ответа (риторические вопросы)

反问句是一种表示强调的句子。陈述句和各种疑问句都可以构成反问句。它的特点是用肯定的形式表示否定的意义；用否定的形式表示肯定的意义，以加强语气。句尾可以用问号，也可以用感叹号。这种句子不需要回答。以下是几种常见的句式。

Риторический вопрос используется для усиления внимания на чем-то. Повествовательные и различного рода вопросительные предложения используются для образования риторического вопроса. Его особенностью является употребление утвердительной формы для выражения отрицательного значения и отрицательной формы для выражения утвердительного значения. Это позволяет усилить интонацию. В конце риторического вопроса может стоять либо вопросительный, либо восклицательный знак. Он не требует ответа. Ниже приведены наиболее часто встречающиеся типы риторических вопросов.

1. 不 (是) ……吗? / 没 (有) ……吗?

“Bù (shì)……ma?”/“méi (yǒu)……ma?”

用以进一步肯定已知情况。

Для того чтобы подтвердить то, о чем уже знаем.

1. 你不是病了吗? 你应该在家多休息几天。

Nǐ búshì bìng le ma? Nǐ yīnggāi zài jiā duō xiūxi jǐ tiān.

(你生病了, 应该在家多休息几天。)

(Nǐ shēngbìng le, yīnggāi zài jiā duō xiūxi jǐ tiān.)

2. 他不是没有去过上海吗？这次让他去吧。

Tā bú shì méiyǒu qùguo Shànghǎi ma? Zhè cì ràng tā qù ba.

(他没有去过上海，这次让他去吧。)

(Tā méiyǒu qùguo Shànghǎi, zhè cì ràng tā qù ba.)

3. 你没发现他今天有点儿不高兴吗？

Nǐ méi fāxiàn tā jīntiān yǒudiǎnr bù gāoxìng ma?

(你应该发现他今天有点儿不高兴。)

(Nǐ yīnggāi fāxiàn tā jīntiān yǒudiǎnr bù gāoxìng.)

4. 他没告诉你吗？明天他不来了。

Tā méi gào sù nǐ ma? Míngtiān tā bù lái le.

(你应该知道他明天不能来了。)

(Nǐ yīnggāi zhīdào tā míngtiān bù néng lái le.)

2. 还……(吗)？

hái(ma)?

强调“不应该”

Акцент делается на «не следует».

1. 快考试了，你还玩儿？

Kuài kǎoshì le, nǐ hái wánr?

(你不应该玩儿了。)

(Nǐ bù yīnggāi wánr le.)

2. 你已经休息半天了，你还累！

Nǐ yǐjīng xiūxi bàn tiān le, nǐ hái lèi?

(你不应该累了。)

(Nǐ bù yīnggāi lèi le.)

3. 还不……(吗)?

Hái bù(ma)?

强调“应该”

Акцент делается на «следует»

1. 这么晚了，你还不回家?

Zhème wǎn le, nǐ hái bù huí jiā?

(你应该回家。)

(Nǐ yīnggāi huí jiā.)

2. 你的考试成绩这么好，你还不高兴吗?

Nǐ de kǎoshì chéngjī zhème hǎo, nǐ hái bù gāoxìng ma?

(你应该高兴。)

(Nǐ yīnggāi gāoxìng.)

(三) “哪儿(里)”、“怎么”用于反问句，不表示提问

«哪儿(里)», «怎么» используются в риторических вопросах и не выражают вопроса.

1. 这本小说哪儿难啊! 一年级的学生都能看懂。

Zhè běn xiǎoshuō nǎr nán a! Yī niánjí de xuésheng dōu néng kàn dǒng.

(这本小说不难。)

(Zhè běn xiǎoshuō bù nán.)

2. 我哪里会说英语啊!

Wǒ nǎr huì shuō Yīngyǔ a!

(我不会说英语。)

(Wǒ bù huì shuō Yīngyǔ.)

3. 我刚才还看见他了，他怎么会不在呢？

Wǒ gāngcái hái kànjiàn tā le, tā zěnméi huì bù zài ne?

(他不会不在。)

(Tā bù huì bù zài.)

(四) “什么”

“什么”在反问句中有两种情况。

Есть две ситуации, в которых «什么» используется в риторических вопросах.

1. 形容词 (或可以加“很”的动词) + 什么

Имя прилагательное (или глагол, перед которым можно употребить наречие степени «很») + 什么

表示对某种判断的否定。带有不同意或反驳的语气。

Выражает отрицание в адрес некоторого решения или суждения. Это интонация несогласия или возражения.

1. 这个词难什么？一点儿也不难。

Zhè ge cí nán shénme? Yídiǎnr yě bù nán.

(这个词不难。)

(Zhè ge cí bù nán.)

2. 那件毛衣很好看。

Nà jiàn máoyī hěn hǎokàn.

那件毛衣好看什么？颜色、式样都不好。(那件毛衣不好看)

Nà jiàn máoyī hǎokàn shénme? Yánsè, shìyàng dōu bù hǎo.

3. 你一定很喜欢这部电影。(你一定会喜欢这部电影)

Nǐ yíding hěn xǐhuan zhè bù diànyǐng.

喜欢什么？一点儿也没意思。

Xǐhuan shénme? Yídiǎnr yě méi yìsi.

2. 动词 + “什么”

Глагол + «什么»

表示“没有必要”，“不应该”或“不能实现”。带有不满意或不赞成的语气。

Выражает значение «нет необходимости», «не следует» или «нельзя осуществить». Это интонация недовольства или несогласия.

1. 这件衬衫那么干净，还洗什么？

Zhè jiàn chènshān nàme gānjìng, hái xǐ shénme?

(这件衬衫没有必要洗。)

(Zhè jiàn chènshān méiyǒu bìyào xǐ.)

2. 你笑什么？我又没说错。

Nǐ xiào shénme? Wǒ yòu méi shuō cuò.

(你不应该笑。)

(Nǐ bù yīnggāi xiào.)

3. 天已经黑了，还去什么公园？

Tiān yǐjīng hēi le, hái qù shénme gōngyuán?

(不能去公园了。)

(Bù néng qù gōngyuán le.)

（五）其他疑问形式加反问语气。这种类型的反问句要根据具体的语境和语气来判断。

Другой формой вопроса является вопросительная интонация. Такой тип риторического вопроса определяется конкретной языковой ситуацией и интонацией.

1. 这种东西是能吃还是能穿？你为什么花那么多钱买它？

Zhè zhǒng dōngxi shì néng chī hái shì néng chuān? Nǐ wèishéme huā nàme duō qián mǎi tā?

2. 我只学了两个月汉语，你说我能不能当翻译？

Wǒ zhǐ xuéle èr gè yuè Hànyǔ, nǐ shuō wǒ néng bu néng dāng fānyǐ?

3. 是不是？我就知道他会的。

Shì bu shì? Wǒ jiù zhīdào tā huì lái de.

疑问代词的活用

Употребление вопросительных местоимений

A. 疑问代词在句子中有时不表示疑问，而用来表示任指或虚指。如“谁”可以表示任何人；“什么”表示任何一件东西；“哪儿”表示任何地方。句子中常有“都”，“也”。

Вопросительные местоимения в предложении могут не только выразить вопрос, но и использоваться для выражения произвольного выбранного указания или неопределенного указания. Например, вопросительное местоимение «谁» может выразить значение «любой человек», вопросительное местоимение «什么» может выразить

значение «любимый предмет», вопросительное местоимение «哪儿» – значение «любимое место». В предложениях эти вопросительные местоимения часто используются в сочетании с наречиями «都», «也».

1. 他什么都爱吃。(他爱吃很多东西。)

Tā shénme dōu ài chī. (Tā ài chī hěn duō dōngxi.)

2. 他哪儿都去过。(他去过很多地方。)

Tā nǎr dōu qùguo. (Tā qùguo hěn duō dìfang.)

3. 谁来也别开门。(任何人来你也别开门。)

Shuí lái yě bié kāi mén. (Rènhé rén lái nǐ yě bié kāi mén.)

4. 你怎么做这件事都可以。(你可以采用任何办法做这件事。)

Nǐ zěnmě zuò zhè jiàn shì dōu kěyǐ. (Nǐ kěyǐ cǎiyòng rènhé bànfǎ zuò zhè jiàn shì.)

5. 你什么时候来我都欢迎。(你任何时候来我都欢迎。)

Nǐ shénme shíhòu lái nǐ dōu huānyíng. (Nǐ rènhé shíhòu lái wǒ dōu huānyíng.)

- B. 疑问代词在句子中还可以代替不能说明或不需要说明的人或事。

Вопросительные местоимения в предложении также могут заменять то, о чем нельзя говорить, или то, о чем не следует говорить. Это могут быть как люди, так и предметы.

1. 我们去吃点儿什么吧。

Wǒmen qù chī diǎnr shénme ba.

2. 我在哪儿见过他。

Wǒ zài nǎr jiànguò tā.

3. 你如果有什么问题，可以问王老师。

Nǐ rúguǒ yǒu shénme wèntí, kěyǐ wèn Wáng lǎoshī.

4. 他可能是谁的同事。

Tā kěnéng shì shuí de tóngshì.

C. 两个同样的疑问代词在前后两个分句或短语中，(1) 可以指同一个人，同一个事物，同一种方式，同一个时间或地点。前者决定后者。两个短语或分句之间有时用“就”连接。(2) 也可以指不同的人或事物。

Два одинаковых вопросительных местоимения в двух частях сложносочиненного и сложноподчиненного предложения: (1) могут указывать на одного и того же человека, на один и тот же предмет, на один и тот же метод, на одно и то же время или на одно и то же место. Первое определяет второе. Два словосочетания или части сложного предложения объединяются союзом «就»; (2) также могут указывать на различных людей или предметы.

1. 哪种便宜就买哪种。(同一种东西)

Nǎ zhǒng piányi jiù mǎi nǎ zhǒng. (одинаковые предметы)

2. 你想怎么做就怎么做。(同一种方式)

Nǐ xiǎng zěnmě zuò jiù zěnmě zuò. (одинаковый образ действий)

3. 谁想去谁去。(同一个人)

Shuí xiǎng qù shuí qù. (один и тот же человек)

4. 我们已经很长时间没见面了，谁也不认识谁了。(不同的人)

Wǒmen yǐjīng hěn cháng shíjiān méi jiànmiàn le, shuí yě bù rènshi shuí le. (разные люди)

5. 你这篇文章写得太乱了，哪儿连着哪儿我都不清楚。(不同的地方)

Nǐ zhè piān wénzhāng xiě de tài luàn le, nǎr liánzhe nǎr wǒ dōu kàn bu qīngchu. (разные места)

练习

Упражнения

一、把下面的陈述句改成为“吗”的疑问句并回答：

Переделайте повествовательные предложения в вопросительные с частицей «吗» и ответьте на полученные вопросы:

1. 他是学生。

Tā shì xuéshēng.

2. 我有词典。

Wǒ yǒu cídiǎn.

3. 她不会喝酒。

Tā bù huì hē jiǔ.

4. 黑板上的字我看不清楚。

Hēibǎn shàng de zì wǒ kàn bu qīngchū.

5. 昨天他去天坛公园玩儿了。

Zuótiān tā qù Tiāntán gōngyuán wánr le.

二、比较下面的句子有什么不同：

Сравните следующие предложения и объясните их различия:

1. 你下班了吗？

Nǐ xiàbān le ma?

你下班了吧？

Nǐ xiàbān le ba?

2. 下雨了吗? 下雨了, 他没带伞。他今天没来, 他是不是病了?

Xià yǔ le ma? 下雨了吧?

下雨了吧?

Xià yǔ le ba?

3. 他今天没来吗? 他没来, 他今天没来。

Tā jīntiān méi lái ma?

他今天没来?

Tā jīntiān méi lái?

4. 王老师教你们语法吗? 王老师教你们语法。

Wáng lǎoshī jiāo nǐmen yǔfǎ ma?

王老师教你们语法吧?

Wáng lǎoshī jiāo nǐmen yǔfǎ ba?

王老师教你们语法?

Wáng lǎoshī jiāo nǐmen yǔfǎ?

三、根据画线部分用疑问代词提问:

Задайте вопросы к выделенным словам, используя

вопросительные местоимения:

1. 那个小女孩叫青青。

Nà gè xiǎo nǚhái jiào Qīngqīng.

2. 他是我的朋友。

Tā shì wǒ de péngyou.

3. 彼得是美国人。

Bǐdé shì Měiguó rén.

4. 这件红衬衫很漂亮。

Zhè jiàn hóng chènshān hěn piàoliang.

5. 我下星期坐飞机去上海。

Wǒ xià xīngqī zuó fēi qù Shànghǎi.

6. 他因为要离开北京心里很难过。

Tā yīnwéi yào líkāi Běijīng xīn lǐ hěn nán guò.

7. 老张下个月去香港。

Lǎo Zhāng xià gè yuè qù Xiānggǎng.

8. 我们明天七点出发去长城。

Wǒmen míngtiān qī diǎn chūfā qù Chángchéng.

9. 一般来说北京的春天很短，只有一月左右。

Yībān lái shuō Běijīng de chūntiān hěn duǎn, zhǐyǒu yí ge yuè zuǒyòu.

10. 我到商店去买些水果。

Wǒ dào shāngdiàn qù mǎi xiē shuǐguǒ.

11. 他买了三瓶啤酒。

Tā mǎi le sān píng pījiǔ.

12. 我们公司共有三十名职员。

Wǒmen gōngsī gòng yǒu sānshí míng zhíyuán.

13. 这个湖有三米深。

Zhè ge hú yǒu sān mǐ shēn.

四、把下面的句子改成用“呢”的疑问句：

Перепишите следующие предложения в вопросительные с частицей «呢»:

1. 我的书在这儿。

Wǒ de shū zài zhèr.

2. 我已经做完作业了，他还没做完。

Wǒ yǐjīng zuòwán zuòyè le, tā hái méi zuòwán.

3. 我哥哥已经结婚了，我姐姐还没有。

Wǒ gēge yǐjīng jiéhūn le, wǒ jiějie hái méiyǒu.

4. 他要是明天不来，我就自己去。

Tā yàoshi míngtiān bù lái, wǒ jù zìjǐ qù.

5. 要是他的烧下午还不退，我们就送他去医院。

Yàoshi tā de shāo xiàwǔ hái bù tuì, wǒmen jiù sòng tā qù yīyuàn.

五、用“……不……”“……没……”或“……了（过）没有”造疑问句。

Используя «……不……» «……没……» 或 «……了（过）没有», составьте вопросительные предложения:

1. 我去过长城。

Wǒ qù guo Chángchéng.

2. 他的发音很准确。

Tā de fāyīn hěn zhǔnquè.

3. 我有一个姐姐，一个妹妹。

Wǒ yǒu yí ge jiějie, yí ge mèimei.

4. 学过的生词我都记住了。

Xuéguo de shēngcí wǒ dōu jìzhù le.

5. 这次考试他通过了。

Zhè cì kǎoshì tā tōngguò le.

六、用“（是）……还是……”把下列句子改成疑问句：

Составьте вопросительные предложения, используя «（是）……还是……»

.....还是.....? 还是.....? 还是.....? 还是.....?

1. 小王是翻译，不是外交官。Xiǎo Wáng shì fānyì, bú shì wàijiāoguān.

2. 我去西安，不去桂林。Wǒ qù Xī'ān, bù qù Guǐlín.

3. 我喜欢北京的秋天，不喜欢北京的冬天。Wǒ xǐhuān Běijīng de qiūtiān, bù xǐhuān Běijīng de dōngtiān.

4. 他来找我，我不去找他。Tā lái zhǎo wǒ, wǒ bù qù zhǎo tā.

5. 李先生是我夫人的朋友，不是我的朋友。Lǐ xiānsheng shì wǒ fūren de péngyou, bú shì wǒ de péngyou.

七、用“是不是”把下列句子改成疑问句：Составьте вопросительные предложения, используя «是不是»:

1. 那儿的東西一定很便宜。Nàr de dōngxi yīdìng hěn piányi.

2. 我們已經等了快兩個小時了，他大概不來了。Wǒmen yǐjīng děng le kuài liǎng ge xiǎoshí le, tā dàgài bù lái le.

3. 他沒來上課，又病了吧。Tā méi lái shàngkè, yòu bìng le ba.

4. 好幾天沒看見你了，你去外地了吧。Hǎo jǐ tiān méi kànjiàn nǐ le, nǐ qù wàidì le ba.

5. 這個女孩兒和她長得真像，可能是她的妹妹。Zhè ge nǚhái hé tā zhǎng de zhēn xiàng, kěnéng shì tā de mèimei.

八、按照要求回答問題，注意“是（的）”、“對”和“不”。

“没有”等的用法:

Ответьте на вопросы, обращая внимание на употребление «是(的)», «对», «不», «没有» и т.д.

1. 他不在公司工作吗? (肯定回答)

Tā bù zài gōngsī gōngzuò ma? (положительный ответ)

2. 你不累吗? (否定回答)

Nǐ bù lèi ma? (отрицательный ответ)

3. 小李今天没来上班吗? (肯定回答)

Xiǎo Lǐ jīntiān méi lái shàngbān ma? (положительный ответ)

4. 你没去过别的公园吗? (否定回答)

Nǐ méi qùguo bié de gōngyuán ma? (отрицательный ответ)

5. 这部电影不好看吗? (肯定回答)

Zhè bù diànyǐng bù hǎokàn ma? (положительный ответ)

九、用疑问代词把下列句子改成反问句:

Составьте риторические вопросы, используя вопросительные местоимения:

例: 我们这里的人都认识他。

Пример: Wǒmen zhèlǐ de rén dōu rènshi tā.

我们这里的人谁不认识他?

Wǒmen zhèlǐ de rén shuí bù rènshi tā?

1. 那个房间很大, 可以放得下这张床。(不是……吗?)

Nà ge fángjiān hěn dà, kěyǐ fàng de xià zhè zhāng chuáng.
(búshìma?)

2. 你应该看得出来他不喜欢你。(没有……吗?)

Nǐ yīnggāi kàn de chūlái tā bù xǐhuan nǐ. (méiyǒu.....ma?)

3. 路这么远，你不应该走着去。(还)

Lù zhème yuǎn, nǐ bù yīnggāi zǒu zhe qù. (hái)

4. 别着急，汽车马上就来了。(什么)

Bié zhāojǐ, qìchē mǎshàng jiù lái le. (shénme)

5. 这件衣服一点儿也不脏。(什么)

Zhè jiàn yīfu yídiǎnr yě bù zāng. (shénme)

6. 我没看过那本书，不知道它的内容是什么。(怎么)

Wǒ méi kànguò nà běn shū, bù zhīdào tā de nèiróng shì shénme. (zěnméi)

7. 我一个人吃不下这么多饺子。(哪里)

Wǒ yí gè rén chī bù xià zhème duō jiǎozǐ. (nǎlǐ)

8. 这么难的文章，我看不懂。(怎么)

Zhème nán de wénzhāng, wǒ kàn bù dǒng. (zěnméi)

十、用疑问代词填空：

Заполните пропуски, используя вопросительные местоимения

1. 你_____时候来都可以。

Nǐ_____shíhou lái dōu kěyǐ.

2. 他第一次来中国，_____都想去看看。

Tā dì yí cì lái Zhōngguó, _____dōu xiǎng qù kànkàn.

3. 我好像在_____地方见过他。

Wǒ hǎoxiàng zài _____dìfāng jiànguò tā.

4. _____想去长城，请到朱老师那儿登记。

_____xiǎng qù Chángchéng, qǐng dào Zhū lǎoshī nàr dēngjī.

5. 你们俩_____先做完作业_____就可以去玩儿。

Nǐmen liǎng _____ xiān zuòwán zuòyè _____ jiù kěyǐ qù wánr.

6. 你们想去_____就去_____。

Nǐmen xiǎng qù _____ jiù qù _____.

二 形容词谓语句和名词谓语句

2. ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ И ИМЯ

СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ В РОЛИ СКАЗУЕМОГО

(一) 形容词谓语句

Прилагательное в роли сказуемого

主语 + 形容词

Подлежащее + прилагательное

(1) 在汉语里，形容词可以作谓语。

В китайском языке прилагательные могут выступать в функции сказуемого.

1. 这件衣服很漂亮。

Zhè jiàn yīfu hěn piàoliang.

2. 这只猫真可爱。

Zhè zhī māo zhēn kě'ài.

3. 这杯茶太热，我等一会儿再喝。

Zhè bēi chá tài rè, wǒ děng yíhuìr zài hē.

4. 我的房间大，他的房间小。

Wǒ de fángjiān dà, tā de fángjiān xiǎo.

注意：

Примечание:

形容词前不加“有”，也不加“是”。

Перед именем прилагательным не используются глаголы «有» и «是».

偏误:

Типичные ошибки:

- 我的房间有大。

Wǒ de fángjiān yǒu dà.

- 这只猫是真可爱。

Zhè zhī māo shì zhēn kě'ài.

- 我有冷。

Wǒ yǒu lěng.

(2) 谓语形容词前常用“很”，这时，“很”表示程度的意义已不明显。如果不加“很”，一般用在有对比意义的句子里。

Перед predicативным прилагательным часто используется наречие «很». При этом наречие «很» теряет свое значение выражения степени. Наречие «很», как правило, не употребляется в предложениях сравнения.

1. 今天很冷。

Jīntiān hěn lěng.

2. 办公室很干净。

Bàngōngshì hěn gānjìng.

3. 这本书容易。那本书难。

Zhè běn shū róngyì, nà běn shū nán.

4. 我们大使馆中年人多。青年人少。

Wǒmen dàshǐguǎn zhōngnián rén duō, qīngnián rén shǎo.

- (3) 形容词谓语句的否定形式是在形容词前加“不”。

Отрицательная форма прилагательного в роли сказуемого образуется постановкой отрицания «不» перед прилагательным.

1. 今天我不忙。

Jīntiān wǒ bù máng.

2. 这件衣服不贵。

Zhè jiàn yīfú bù guì.

3. 这个问题不重要。

Zhègè wèntí bù zhòngyào.

(4) 形容词谓语的提问方式有两种。一是在句尾加“吗”，一是用形容词的肯定式和否定式并列来表示。

Существует два способа образовать вопросительную форму прилагательного в функции сказуемого: 1) в конце предложения добавить вопросительную частицу «²¹»; 2) вопрос, образованный утвердительной и отрицательной формой прилагательного.

1. 你的汉语书多吗?

Nǐ de Hànyǔ shū duō ma?

2. 今天的考试难不难?

Jīntiān de kǎoshì nán bu nán?

3. 他的大衣漂亮不漂亮?

Tā de dàyī piàoliang bu piàoliang?

注意:

Примечание:

有些表示生理状态的动词，如饿、渴、困、累、醉等在英文和法文中是形容词。由它们构成的句子，如：

Некоторые глаголы китайского языка, выражающие физиологические состояния, такие как 饿 (è) – быть голодным, 渴 (kě) – жести-

感到饥饿, 困 (kùn) – утомиться, 累 (lèi) – устать, 醉 (zuì) – опьянеть и т. д. в русском языке являются именами прилагательными.

在译成汉语时, 不能在前边加“有”(或“是”)。上述句子不能译为:

При переводе на китайский язык нельзя добавлять глаголы «有» и «是».

错误:

Типичные ошибки:

- 我有饿。

Wǒ yǒu è.

- 我有醉。

Wǒ yǒu zuì.

- 我是累。

Wǒ shì lèi.

(二) 名词谓语句

Имя существительное в роли сказуемого

主语 + 名词 (名词结构或数量词等)

Подлежащее + существительное (именное словосочетание, счетное слово и числительное и т. д.)

(1) 在汉语里, 名词、名词结构、数量词都可以作谓语。在肯定句里, 主、谓之间不加其他动词, 如“有”、“是”等。

В китайском языке имена существительные, именные словосочетания и сочетания числительного со счетным словом могут выступать в роли сказуемого. В утвердительных предложениях между подлежащим и сказуемым не ставятся другие переходные глаголы, такие как «有», «是» и т. д. 主语和谓语之间不用过渡动词。

1. 现在八点半了。Xiànzài bā diǎn bàn le.

今天星期二。Jīntiān xīngqī èr.

我二十岁。Wǒ èrshí suì.

你哪人? Nǐ nǎ rén?

三本书一共九十元。Sān běn shū yìgòng jiǔshí yuán.

(2) 名词谓语句一般没有否定形式。必须否定时, 用“不是”表示。请注意“不是”的位置。

Существительное, выступающее в качестве сказуемого, обычно не имеет отрицательной формы. Если нужно образовать отрицательную форму, то используется «不是». Обратите внимание на месторасположение «不是» в предложении.

今天不是星期五。Jīntiān búshì xīngqī wǔ.

这本字典不是三十六块。Zhè běn zìdiǎn búshì sānshí liù kuài.

1. 今天不是星期五。Jīntiān búshì xīngqī wǔ.

2. 这本字典不是三十六块。Zhè běn zìdiǎn búshì sānshí liù kuài.

一、回答问题：

Отвечайте на вопросы:

1. 北京的冬天冷吗？

Běijīng de dōngtiān lěng ma?

2. 北京图书馆远不远？

Běijīng Túshūguǎn yuǎn bu yuǎn?

3. 这件衣服的颜色很好看。你觉得样子怎么样？

Zhè jiàn yīfú de yánsè hěn hǎo kàn, nǐ juéde yàngzi zěnmeyàng?

4. 这本字典好不好？

Zhè běn zìdiǎn hǎo bu hǎo?

5. 你昨天看的电影有意思吗？

Nǐ zuótiān kàn de diànyǐng yǒu yìsi ma?

6. 你妈妈今年多大年纪了？

Nǐ māma jīnnián duōdà niánjì le?

7. 今天十八号吗？

Jīntiān shí bā hào ma?

8. 明天星期六，我们去哪儿玩儿？

Míngtiān xīngqī liù, wǒmen qù nǎr wánr?

9. 你们学校的图书馆大不大？

Nǐmen xuéxiào de túshūguǎn dà bu dà?

10. 大使馆的新房子漂亮吗？

Dàshǐguǎn de xīn fángzi piàoliang ma?

二、请就以下时间提问，并用两种形式回答：

Отвечайте на вопросы, используя два типа ответа на вопросы:

例：Пример: 10:45

现在几点钟？

Xiànzài jǐ diǎn zhōng?

现在十点三刻。

Xiànzài shí diǎn sān kè.

现在差一刻十一点。

Xiànzài chà yí kè shí yí diǎn.

- 1) 12:55 2) 11:30 3) 2:50 4) 9:56 5) 11:02
6) 7:15 7) 1:45 8) 8:01 9) 5:50 10) 6:59

三、选词填空：

Заполните пропуски нужными словами:

大， 小， 多， 少， 干净， 脏， 难， 容易，
dà, xiǎo, duō, shǎo, gānjìng, zāng, nán, róngyì,
快， 慢， 新， 旧， 安静， 宽， 窄， 胖， 瘦，
kuài, màn, xīn, jiù, ānjìng, kuān, zhǎi, pàng, shòu,
聪明， 远， 近，
cōngmíng, yuǎn, jìn.

1. 我们的房间很____， 他们的房间很____。

Wǒmen de fángjiān hěn _____, tāmen de fángjiān hěn _____.

2. 我们的公司离市中心____， 开车五分钟就到了。

Wǒmen de gōngsī lǐ shì zhōngxīn _____, kāi chē wǔ fēnzhōng jiù dào le.

3. 爸爸的工资____，我的工资____，爸爸常常给我钱，可是我不好意思要。

Bàba de gōngzī _____, wǒ de gōngzī _____; Bàba chángcháng gěi wǒ qián, kěshì wǒ bù hǎo yìsi yào.

4. 你的手怎么这么____，看！我的手多么____。

Nǐ de shǒu zěnmé zhème _____, Kàn! Wǒ de shǒu duōme _____.

5. 今年汉语水平考试的题很____，去年的很____。

Jīnnián hànyǔ shuǐpíng kǎoshì de tí hěn _____, qùnián de hěn _____.

6. 坐飞机____，坐船____。

Zuò fēijī _____, zuò chuán _____.

7. 你看，你的字典还很____，可是我的已经____了。

Nǐ kàn, nǐ de zìdiǎn hái hěn _____, kěshì wǒ de yǐjīng _____ le.

8. 以前这条街太____了，常常堵车；现在这条街____了，再也不堵车了。

Yǐqián zhè tiáo jiē tài _____ le, chángcháng dǔ chē; xiànzài zhè tiáo jiē _____ le, zài yě bù dǔ chē le.

9. 去年这个时候我很____，今年很____，因为我每天喝减肥茶。

Qùnián zhè gè shíhòu wǒ hěn _____, jīnnián hěn _____, yīnwéi wǒ měitiān hē jiǎnféi chá.

10. 你真____，找了一个这么好的地方看书，这儿太____了。

Nǐ zhēn _____, zhǎo le yí gè zhème hǎo de dìfāng kàn shū, zhèr tài _____ le.

四、请把下面的句子翻译成中文:

Переведите на китайский язык следующие предложения:

1. Сколько сейчас времени?
2. Откуда вы? (из какой страны приехали?)
3. Грамматика китайского языка сложная?
4. Какой сегодня день недели?
5. Сколько вам лет?
6. Какая температура в Шанхае? Жарко, не правда ли?
7. В вашем посольстве больше молодых или более взрослых людей?
8. Далеко ли отсюда находится Китайская стена?
9. Вы заняты на этой неделе?
10. Эта одежда слишком дорогая.

五、阅读短文并回答问题:

Прочитайте следующий параграф и ответьте на вопросы:

今天星期三，我来北京一个星期了。明天八月三十号，是我妈妈的生日。我应该打电话去祝贺，也告诉她我来北京以后的情况。

我要告诉妈妈，来北京以后，我住在长城饭店，这个饭店很漂亮，很干净，也很安静，但是太贵，跟巴黎的饭店一样贵！现在是公司付钱。如果自己付钱，我就不能住在这儿了。

我还要告诉妈妈，我已经开始学习中文了。中文的发音不难，语法也容易；可是，写字太难了，像画画儿一样。我喜欢学习中文。我想，两个月以后，我就可以用中文打电话了。

Jīntiān xīngqī sān, wǒ lái Běijīng yí ge xīngqī le. Míngtiān bā yuè sān shí hào, shì wǒ māma de shēngrì. Wǒ yīnggāi dǎ diànhuà qù zhùhè, yě gào su tā wǒ lái Běijīng yǐhòu de qíngkuàng.

Wǒ yào gào sù mǎma, lái Běijīng yǐhòu, wǒ zhù zài Chángchéng fàndiàn, zhè ge fàndiàn hěn piàoliang, hěn gǎnjīng, yě hěn ān'jìng, dànshì tài guǐ, gēn Běilì de fàndiàn yíyàng guǐ. Xiànzài shì gāngcǎi fù qián, rúguǒ zǎi fù qián, wǒ jiù bù néng zhù zài zhèr le.

Wǒ hái yào gào sù mǎma, wǒ yǐjīng kāishǐ xuéxí zhōngwén le. Zhōngwén de fāyīn bù nán, yǔfǎ yě róngyì kěshì, xiě zì tài nán le, xiàng huà huà yíyàng. Wǒ xǐhuān xuéxí zhōngwén. Wǒ xiǎng, liǎng ge yuè yǐhòu, wǒ jiù kěyǐ yòng zhōngwén dǎ diànhuà le.

1. 今天星期几?

Jīntiān xīngqī jǐ?

2. 你妈妈的生日是几月几号?

Nǐ māmā de shēngrì shì jǐ yuè jǐ hào?

3. 长城饭店怎么样?

Chángchéng Fàndiàn zěnmeyàng?

4. 中文难不难?

Zhōngwén nán bù nán?

三 表示存在的句子

3. ПРЕДЛОЖЕНИЯ СУЩЕСТВОВАНИЯ

这种句子可以表示某人或某事物在某处存在、出现或消失。

Такого типа предложения могут выражать наличие, появление или исчезновение кого-то или чего-то в каком-то месте.

(一) 表示存在

Выражение существования

处所词 + 动词结构 + 名词结构

Слова со значением места (существительные-локативы) +
слагательная конструкция + именная конструкция

1. 门口停着几辆汽车。

Ménkǒu tíngzhe jǐ liàng qìchē.

2. 桌子上有三本书。

Zhuōzi shàng yǒu sān běn shū.

3. 楼的前边是一个公园。

Lóu de qiánbian shì yí gè gōngyuán.

4. 床上躺着一个人。

Chuáng shàng tǎngzhe yí gè rén.

注意:

Примечание:

(1) 表示存在时, 处所词不能缺少, 处所词前不再加介词。

Выражая значение существования или наличия, существительные-локативы не могут быть опущены. Перед существительными-локативами не употребляются предлоги.

(2) 动词结构表示存在方式, 多为“有”“是”或“动词 + 着”。

В глагольных конструкциях значение существования, как правило, выражается при помощи глаголов «yǒu», «shì» или при помощи конструкции «глагол + zhe».

(3) 名词结构一般是不定指的人或事物, 前边多带数量词。

Именные конструкции неопределенно указывают на человека или предмет. Впереди часто употребляются счетное слово и числительное.

偏误:

Типичные ошибки:

- * 在桌子上有三本书。

Zài zhuōzi shàng yǒu sān běn shū.

- * 在床上躺着一个人。

Zài chuáng shàng tǎngzhe yí ge rén.

- * 床上躺着他。

Chuáng shàng tǎngzhe tā.

(二) 表示出现或消失 表示存在的句子

Выражение появления или исчезновения

处所词/时间词 + 动词结构 + 名词结构

Существительные-локативы/существительные-темпоративы +
глагольные словосочетания + именные словосочетания

1. 昨天我家来了一位客人。

Zuótiān wǒ jiā lái le yī wèi kèrén.

2. 车里走下来几个人。

Chē lǐ zǒu xià lái jǐ gè rén.

3. 那边跑过来一个小孩。

Nàbiān pǎo guò lái yī ge xiǎohái.

4. 后边开过来一辆汽车。

Hòubiān kāi guò lái yī liàng qìchē.

注意:

Примечание:

- (1) 动词结构多为“动词 + 了”或“动词 + 补语”。

Глагольные конструкции часто представляют собой сочетание «глагол + le» или сочетание «глагол + дополнение».

- (2) 当没有处所词时, 时间词不能缺少。

Но когда в предложении отсутствуют слова со значением местоположения, существительные времени опускать нельзя.

练习

Упражнения

一、翻译下面的句子:

Переведите следующие предложения:

1. 书架上有几本词典。

Shūjià shàng yǒu jǐ běn cídiǎn.

2. 商店里有很多顾客。

Shāngdiàn lǐ yǒu hěn duō gùkè.

3. 桌子上放着报纸和杂志。

Zhuōshàng fàngzhe bàozhǐ hé zázhì.

4. 墙上挂着一幅画。

Qiáng shàng guàzhe yí fú huà.

5. 学校旁边是一片小树林。

Xuéxiào pángbiān shì yí piàn xiǎo shùlín.

6. 邮局后边是一个公园。

Yóujú hòubiān shì yí gè gōngyuán.

7. 我们公司来了一位新同事。

Wǒmen gōngsī lái le yí wèi xīn tóngshì.

8. 楼上走下来一位八十多岁的老人。

Lóushàng zǒu xià lái yí wèi bāshí duō suì de lǎorén.

二、把下面的句子改成存现句:

Преобразуйте следующие предложения в предложения существительного:

1. 有一个老师从前边走过来了。

Yǒu yí ge lǎoshī cóng qiánbiān zǒu guò lái le.

2. 有一件衣服从楼上刮下来了。

Yǒu yī jiàn yīfú cóng lóu shàng guā xiàlái le.

3. 有几辆汽车从学校里开出来了。

Yǒu jǐ liǎng qìchē cóng xuéxiào lǐ kāi chūlái le.

4. 有很多杂志在书架上放着。

Yǒu hěn duō zázhì zài shūjià shàng fàngzhe.

5. 有几张字画在墙上挂着。

Yǒu jǐ zhāng zìhuà zài qiáng shàng guàzhe.

6. 很多自行车在楼外边放着。

Hěn duō zìxíngchē zài lóu wàibiān fàngzhe.

7. 几个学生在主席台上坐着。

Jǐ gè xuéshēng zài zhǔxíttái shàng zuòzhe.

三、改正下列错句:

Исправьте ошибки в предложениях:

1. 在桌子上放着很多书。

Zài zhuōshàng fàngzhe hěn duō shū.

2. 教室里坐很多学生。

Jiàoshì lǐ zuò hěn duō xuéshēng.

3. 楼上走下来那个人。

Lóu shàng zǒu xiàlái nà gè rén.

4. 前边跑几个人过来。

Qiánbian pǎo jǐ gè rén guòlái.

5. 昨天家里来几位客人。

Zuótiān jiā lǐ lái jǐ wèi kèrén.

四. 用所给的词填空:

Заполните пропуски приведенными словами:

是 有 放着 摆着 挂着

shì yǒu fànzhe bǎizhe guàzhe

我的房间不大,可是很整洁。房间左边_____一张床。床边_____一个大衣柜。柜子里_____很多衣服。衣柜左边_____两个书架,书架上_____很多书。房间的右边_____一张桌子,桌子上_____电视机。

Wǒ de fángjiān bù dà, kěshì hěn zhěngjìe. Fángjiān zuǒbian _____ yī zhāng chuáng. Chuáng biān _____ yī ge dà yīguì. Guìlǐ li _____ hěn duō yīfu. Yīguì zuǒbian _____ liǎng gè shūjià, shūjià shàng _____ hěn duō shū. Fángjiān de yòubian _____ yī zhāng zhuōzi, zhuōzi shàng _____ diànshìjī.

四 汉语表示时（同）和（动）态的方法

4. СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ВРЕМЕНИ И ВИДОВ ГЛАГОЛА В КИТАЙСКОМ ЯЗЫКЕ

表示时间的方法

Способы выражения времени

汉语表示时间的方法是用时间词。时间词可分为时点时间词和时段时间词。时点时间词表示某个特定的时间，用来回答“什么时候”的问题；时段时间词表示时间的长短，用来回答“多长时间”的问题。

В китайском языке для выражения времени используются существительные времени (существительные-темпоративы). Существительные времени можно разделить на две основные группы: существительные, выражающие момент времени, и существительные, выражающие промежуток или отрезок времени. Существительные, выражающие некоторый конкретный момент времени, используются при ответе на вопрос 什么时候 – «Когда? В котором часу? В какое время?». Существительные, выражающие период или отрезок времени, используются при ответе на вопрос 多长时间 – «Как долго?».

（一）时点时间词

Существительные, выражающие момент времени

一、时点时间词的构成

Структура существительных, выражающих момент времени

1. 表示钟点的

Выражает время, часы

秒 (miǎo) – секунды, 分 (fēn) – минуты, 刻 (kè) – четверть часа, 点 (diǎn) – час.

2. 表示年份、月份、日期的

Выражает год, месяц, дату

号 (日) (hào (rì)) – день, дата, 星期一 (xīngqīyī) – понедельник, 星期六 (xīngqīliù) – суббота, 星期天 (xīngqītiān) – воскресенье, (一—十二) 月 (yī—shí'èr) yuè (1–12) – месяц, 年 (nián) – год.

注意:

Примечание:

表示日期的顺序是: 年、月、日

Порядок выражения даты: год, месяц, число

3. 由方位短语构成

Слова и выражения, являющиеся обстоятельствами времени:

以前 (yǐqián) – прежде, раньше, 以后 (yǐhòu) – позже, в будущем,

三年前 (sānnián qián) – три года тому назад, 下班后 (xià bān hòu) – после работы, 考试中 (kǎoshì zhōng) – во время экзамена.

4. 这、那+时候(时间)/动词性词语 + 时(时候)

这 (zhè) – этот, 那 (nà) – тот + 时候(时间) / 动词性词语 + 时(时候), 这时候 (zhè shíhòu) – в это время, 那时候 (nà shíhòu) – в то время, 上课时 (shàngkè shí) – во время урока, 学习时 (xuéxí shí) – во время учебы, 回来时 (huílái shí) – вернуться.

5. 一般时间名词

Основные существительные времени:

早上, 上午, 中午, 下午, 晚上

zǎoshang, shàngwǔ, zhōngwǔ, xiàwǔ, wǎnshang

前天, 昨天, 今天, 明天, 后天

qiántiān, zuótiān, jīntiān, míngtiān, hòutiān

上(个)星期, 这(个)星期, 下(个)星期

shàng (ge) xīngqī, zhè (ge) xīngqī, xià (ge) xīngqī

上(个)月, 这(个)月, 下(个)月

shàng (ge) yuè, zhè (ge) yuè, xià (ge) yuè

前年, 去年, 今年, 明年

qiánnián, qùnnián, jīnnián, míngnián

二、时点时间词在句中的位置

Позиция в предложении существительных, выражающих момент времени

时点时间词在句中作状语时, 必须位于动词前。这和英语中时间词的位置不同。

Если существительное, выражающее момент времени, в предложении выполняет функцию обстоятельства, то оно должно находиться перед глаголом.

主语 + 时点词 + 动词 + 其他

Подлежащее + существительное, выражающее момент времени + глагол + другие члены предложения

或者 или

时点词 + 主语 + 动词 + 其他

Существительное, выражающее момент времени +
подлежащее + глагол + другие члены предложения

时点时间词放在主语前或主语后都可以。放在主语前有强调时间的意思。

Существительное, выражающее момент времени, может находиться как перед подлежащим, так и после него. В позиции перед подлежащим смысловой акцент делается на времени.

1. 我们昨天去长城了。

Wǒmen zuótiān qù Chángchéng le.

2. 他今天下午三点坐飞机去上海。

Tā jīntiān xiàwǔ sāndiǎn zuò fēijī qù Shànghǎi.

3. 他 5 月 1 号回国。

Tā wǔyuè yī hào huí guó.

4. 上班前他给我打了一个电话。

Shàngbān qián tā gěi wǒ dǎle yí gè diànhuà.

5. 你回国的时候别忘了告诉我。

Nǐ huí guó de shíhòu bié wàngle gào sù wǒ.

错误:

Типичные ошибки:

- * 我们去了长城昨天。

Wǒmen qù le Chángchéng zuótiān.

- 别忘了告诉我,你回国的時候。

Bié wàngle gàosu wǒ, nǐ huí guó de shíhòu.

(二) 时段时间词

Существительные, выражающие промежуток времени

一、时段时间词的构成

Конструкции словосочетаний, выражающих промежуток времени

1. 数词+秒, 分钟, 刻钟, 周, 天, 年

Числительное + 秒 (miǎo) – секунда, 分钟 (fēnzhōng) – минута, 刻钟 (kèzhōng) – четверть часа, 周 (zhōu) – неделя, 天 (tiān) – день, 年 (nián) – год

五秒 (wǔmiǎo) – пять секунд, 十分钟 (shífēnzhōng) – десять минут, 一刻钟 (yí kèzhōng) – четверть часа, 三周 (sānzhōu) – три недели, 两天 (liǎngtiān) – два дня, 八年 (bānián) – восемь лет

2. 数词+个+钟头, 月

Числительное + 个 (gè) + 钟头 (zhōngtóu) – час, 月 (yuè) – месяц

一个钟头 (yí gè zhōngtóu) – один час, 三个月 (sān gè yuè) – три месяца

3. 数词 + 个小时, 星期

Числительные + 个 (ge) + 小时 (xiǎoshí) – час,

星期 (xīngqī) – неделя

两(个)小时 (liǎng (ge) xiǎoshí) – два часа, 五(个)星期 (wǔ (ge) xīngqī) – пять недель.

二、时段时间词在句子中的位置

Позиция в предложении существительных, выражающих отрезок времени

时段时间词在句子中可以放在动词前, 也可以放在动词后.

Существительные, выражающие отрезок времени, могут в предложении находиться как перед глаголом, так и после него.

(一) 放在动词前

В позиции перед глаголом

主语 + 时段词 + 动词 + 其他

Подлежащее + слова, выражающие промежуток времени +
глагол + другие члены предложения

或者 или

时段词 + 主语 + 动词 + 其他

Слова, выражающие промежуток времени + подлежащее +
глагол + другие члены предложения

(1) 表示这段时间里发生了什么事或存在着什么情况。

Выражает, что в этот промежуток времени произошло какое-то событие или сохранялась какая-то ситуация.

1. 他三天看了一本书。

Tā sān tiān kàn le yí běn shū.

2. 我一年没给他写信了。

Wǒ yí nián méi gěi tā xiěxìn le.

3. 一年他穿坏了两双鞋。

Yí nián tā chuānhuài le liǎng shuāng xié.

(2) 表示每间隔一段时间就进行一次活动。

Выражает, что в каждом интервале некоторого промежутка времени происходило одно действие.

1. 我两年回一次家。

Wǒ liǎng nián huí yí cì jiā.

2. 他一个月看一场电影。

Tā yí ge yuè kàn yí chǎng diànyǐng.

3. 她每两个小时给公司打一次电话。

Tā měi liǎng ge xiǎoshí gěi gōngsī dǎ yí cì diànhuà.

(二) 放在动词后

В позиции после глагола:

(1) 表示动作完成后经历的时间。动词多为不可持续性动词, 如“死、毕业、回、来、丢”等。

Выражает некоторый промежуток времени, который прошёл с момента завершения или исполнения какого-то действия. Действие, как правило, выражается глаголами, не имеющими характер длительности.

死(sǐ) – умереть, 毕业(bìyè) – закончить (обучение), 回(huí) – возвращаться, 来(lái) – приходить, 丢(diū) – терять и т. д.

主语 + 动词 + 时段词

Подлежащее + глагол + слово, выражающее отрезок времени

或者 или

主语 + 动词 + 宾语 + 时段词

Подлежащее + глагол + дополнение + слово, выражающее отрезок времени

1. 他死了两年了。

Tā sǐle liǎng nián le.

2. 他的钱包丢了一个月了。

Tā de qiánbāo diūle yí ge yuè le.

3. 我来中国两年了。

Wǒ lái Zhōngguó liǎng nián le.

4. 他去美国半年。

Tā qù Měiguó bàn nián.

(2) 表示动作行为或状态持续的时间。动词多为可持续性动词, 如“等, 作, 看, 工作, 听, 写”等。

Выражает время совершения действия или длительность состояния. Действие, как правило, выражается глаголами, которые могут иметь длительный характер.

等 (děng) — ждать, 作 (zuò) — делать, 看 (kàn) — смотреть, 工作 (gōngzuò) — работать, 听 (tīng) — слушать, 写 (xiě) — писать и т. д.

主语 + 动词 + 时段词

Подлежащее + глагол + слово, выражающее отрезок времени

或者 или

主语 + 动词 + 宾语 + 同一动词 + 时段词

Подлежащее + глагол + обстоятельство + тот же глагол + слово, выражающее отрезок времени

1. 他病了两年了。

Tā bìngle liǎng nián le.

2. 请你等一会儿。

Qǐng nǐ děng yíhuìr.

3. 昨天晚上他看电视看了两个小时。

Zuótiān wǎnshàng tā kàn diànshì kànle liǎng ge xiǎoshí.

4. 他学汉语学了三年。

Tā xué Hànyǔ xuéle sān nián.

5. 我坐车坐了两个小时。

Wǒ zuòchē zuòle liǎng ge xiǎoshí.

注意:

Примечание:

如果宾语不是人称代词, 上面的格式可改为:

Если дополнение выражено не личным местоимением, то вышеуказанные модели можно заменить на следующие:

— Если дополнение выражено не личным местоимением, то вышеуказанные модели можно заменить на следующие:

主语 + 动词 + 时段词 + (的) + 宾语

Подлежащее + глагол + слова, выражающие отрезок
времени + (的) + дополнение

1. 昨天晚上他看了两个小时的电视。

Zuótiān wǎnshàng tā kànle liǎng gè xiǎoshí de diànshì.

2. 他学了三年汉语。

Tā xuéle sān nián Hànyǔ.

3. 我坐了两个小时的车。

Wǒ zuòle liǎng gè xiǎoshí de chē.

偏误:

Типичные ошибки:

- 我等了两个小时他。

Wǒ děngle liǎng gè xiǎoshí tā.

练习

Упражнения

一、回答下面的问题:

Отвечайте на вопросы:

1. 你每天几点起床? 几点吃早饭?

Nǐ měitiān jǐ diǎn qǐchuáng? Jǐ diǎn chí zǎofàn?

2. 你每天几点上班?

Nǐ měitiān jǐ diǎn shàngbān?

3. 早上你工作几个小时?

Zǎoshang nǐ gōngzuò jǐ ge xiǎoshí?

4. 中午你休息吗? 休息多长时间?

Zhōngwǔ nǐ xiūxi ma? Xiūxi duō cháng shíjiān?

5. 下午你几点开始工作?

Xiàwǔ nǐ jǐ diǎn kāishǐ gōngzuò?

6. 你每天什么时候下班?

Nǐ měitiān shénme shíhòu xiàbān?

7. 下班以后你锻炼身体吗? 你锻炼多长时间?

Xiàbān yǐhòu nǐ duànliàn shēntǐ ma? Nǐ duànliàn duō cháng shíjiān?

8. 你每天睡几个小时?

Nǐ měitiān shuì jǐ ge xiǎoshí?

9. 你是什么时候来北京的?

Nǐ shì shénme shíhòu lái Běijīng de?

10. 你来北京多长时间了?

Nǐ lái Běijīng duō cháng shíjiān le?

二、辨别正误:

Найдите и исправьте ошибки:

1. 你学中文了多长时间?

Nǐ xué Zhōngwén xué le duō cháng shíjiān?

你学了中文多长时间了?

Nǐ xué le Zhōngwén duō cháng shíjiān?

2. 以后两个月, 他就要出国了。

Yǐhòu liǎng ge yuè, tā jiù yào chū guó le.

两个月以后，他就要出国了。

Liǎng ge yuè yǐhòu, tā jiù yào chū guó le.

3. 昨天他整整看了一天书。

Zuótiān tā zhěngzhěng kàn le yī tiān shū.

昨天他整整看了书一天。

Zuótiān tā zhěngzhěng kàn le shū yī tiān.

4. 我们在这儿工作一年到两年。

Wǒmen zài zhèr gōngzuò yī nián dào liǎng nián.

我们在这儿一年到两年工作。

Wǒmen zài zhèr yī nián dào liǎng nián gōngzuò.

5. 他学习三个小时一个星期。

Tā xuéxí sān ge xiǎoshí yī ge xīngqī.

他一个星期学习三个小时。

Tā yī ge xīngqī xuéxí sān ge xiǎoshí.

三、用下列词组选带时量补语的句子：

Составьте предложения из нижеследующих словосочетаний:

1. 在北京 生活 两年

zài Běijīng shēnghuó liǎng nián

2. 在北京 住 五年

zài Běijīng zhù wǔ nián

3. 从北京大学 毕业 半年

cóng Běijīng dàxué bìyè bànnián

4. 每星期 学习 中文 三天

měi xīngqī xuéxí Zhōngwén sān tiān

5. 来 你工作在北京 一年半 你到哪儿去过一个夏天
lái cháng gōng zuò zài Běijīng yí nián bàn qù nǎr qù guò yí ge xià tiān
6. 昨天 游泳 一个小时 一个夏天去过一天
zuó tiān yóu yǒng yí ge xiǎo shí yí ge xià tiān qù guò yí tiān
7. 昨天晚上睡觉 四个小时 昨天去过一天
zuó tiān wǎn shàng shuì jiào sì ge xiǎo shí zuó tiān qù guò yí tiān
8. 下班以后听音乐 一刻钟 一个夏天去过一天
xià bān yǐ hòu tīng yīn yuè yí kè zhōng yí ge xià tiān qù guò yí tiān

四、阅读短文并复述:

Прочитайте и перескажите:

我们是八月二十七号到北京的。机场离学校很近，坐汽车坐半个小时就到了。到学校以后，我们先休息了三天，去北京的公园玩了玩。九月一号我们开始上课。每天上午上四个小时的课，下午休息半天，晚上有时候去图书馆学习。两个月过去了，我的汉语水平已经有了很大的提高。

Wǒmen shì bā yuè èrshíqī hào dào Běijīng de. Jīchǎng lí xuéxiào hěn jìn, zuò qìchē zuò bàn ge xiǎoshí jiù dào le. Dào xuéxiào yǐhòu, wǒmen xiān xiūxi le sān tiān, qù Běijīng de gōngyuán wán le wán. Jiǔ yuè yī hào wǒmen kāishǐ shàngkè. Měitiān shàngwǔ shàng sì ge xiǎoshí de kè, xiàwǔ xiūxi bàntiān, wǎnshàng yǒushíhòu qù túshūguǎn xuéxi. Liǎng ge yuè guòqù le, wǒ de Hànyǔ shuǐpíng yǐjīng yǒu le hěn dà de tígāo.

表示(动)态的方法

Способы выражения образа действия

A. 动作的进行

A. Продолженное действие

汉语表示动作进行的方法一般用“在”、“正在”、“正”、“在……呢”、“正……呢”或“呢”。

В китайском языке продолженное действие, как правило, выражается при помощи «在», «正在», «正», «在……呢», «正……呢» или «呢».

(一) “在”，用在动词前主要表示动作的进程。

«在» употребляется перед глаголом и главным образом выражает процесс совершения действия.

主语 + “在” + 动词

Подлежащее + «在» + глагол

1. 老李在打电话。

Lǎo Lǐ zài dǎ diànhuà.

2. 大家在讨论政治问题。

Dàjiā zài tāolùn zhèngzhì wèntí.

3. 他在休息。

Tā zài xiūxi.

4. 地球在不停地运转。

Dìqiú zài bù tíng de yùnzhuǎn.

5. 他一直在等你。

Tā yízhí zài děng nǐ.

(二) “正在”，用在动词前，既指动作进行的过程又指动作进行的时间。

«正在» используется перед глаголом и выражает процесс совершения действия, а также что действие происходит сейчас, в настоящее время.

主语 + “正在” + 动词

Подлежащее + «正在» + глагол

1. 我们正在学习中文。

Wǒmen zhèngzài xué Zhōngwén.

2. 联合国正在帮助难民。

Liánhéguó zhèngzài bāngzhù nánmín.

3. 他们正在听录音。

Tāmen zhèngzài tīng kùiyīn.

主语 + “正” + 动词

Подлежащее + «正» + глагол

1. 时钟正打十二点, 他就来了。

Shízhōng zhèng dǎ shí'èr diǎn, tā jiù lái le.

2. 大家正等着他的到来。

Dàjiā zhèng děng zhe tā de dào lái.

3. 请等一会儿, 他正开着会。

Qǐng děng yíhuìr, tā zhèng kāi zhe huì.

(三) “在……呢” (“呢” “在……呢”)

主语 + “在” + 动词 + “呢”

Подлежащее + «在» + глагол + «呢»

1. 它们在吃东西呢。

Tāmen zài chī dōngxi ne.

2. 他们在开会呢。

Tāmen zài kāi huì ne.

主语 + “正” + 动词 + “呢”

Подлежащее + «正» + глагол + «呢»

1. 天正下雨呢。

Tiān zhèng xià yǔ ne.

2. 老王正钓鱼呢。

Lǎo Wáng zhèng diào yú ne.

主语 + 动词 + 呢

Подлежащее + глагол + «呢»

1. 他睡觉呢。

Tā shuìjiào ne.

2. 外边下雨呢。

Wàibiān xià yǔ ne.

3. 他们吃午饭呢。

Tāmen chī wǔfàn ne.

练习

Упражнения

一、组句:

Составьте предложения:

1. 老王	电话	打	正
Lǎo Wáng	diànhuà	dǎ	zhèng
2. 洗澡	孩子	在	
xǐzǎo	háizi	zài	
3. 等 呢	看	大家	正 她
děng ne	zhe	dàjiā	zhèng tā
4. 正在	谈判	进行	
zhèngzài	tánpàn	jìnxíng	

5. 睡觉 正 呢 他

shuìjiào zhèng ne tā

6. 上 课 听力 学生们 在

shàng kè tīnglì xuéshēngmen zài

7. 这个 代表团 国家 正在 访问

zhège dàibiǎotuán guójiā zhèngzài fǎngwèn

8. 问题 正在 被 解决 这个

wèntí zhèngzài bèi jiějué zhège

二. 填空:

Заполните пропуски:

天_____下雨呢。老王_____在看朋友的路上。街上_____刮着大风，他_____吃力地走着。老王的朋友_____家里等着他的到来。他_____听天气预报，预报说，很多云_____向这里运动，明天的雨更大。

Tiān_____xià yǔ ne, Lǎo Wáng_____zài kàn péngyou de lùshang. Jīshang_____guǒ zhe dàfēng, tā_____chíli de zǒu zhe. Lǎo Wáng de péngyou_____jǐli děng zhe tā de dào lái. Tā_____tīng tiānqì yùbào, yùbào shuō, hěnduō yún_____xiàng zhèlǐ yùndòng, míngtiān de yǔ gèng dà.

B. 动作的持续

B. Длительность действия

动态助词“着”附于动词后，表示动作或状态的持续。

Аспектная частица «着» ставится после глагола и выражает длительность действия или состояния.

(一) 动词后附加“着”，表示动作的持续

Аффикс «着» после глагола выражает длительность действия.

主语 + 动词 + 着

Подлежащее + глагол + 着

1. 雨不停地下着。

Yǔ bù tíng de xià zhe.

2. 汽车在高速公路上行驶着。

Qìchē zài gāosù gōnglù shàng xíngshǐ zhe.

3. 泪水不住地流着。

Lèishuǐ bù zhù de liú zhe.

(二) 表示状态的持续

Выражение длительности состояния

(1) 表示某物在某处存在

Выражает наличие некоторого предмета в некотором месте

主语 + 在 + 处所词 + 动词 + 着

Подлежащее + 在 + слова со значением местоположения
+ глагол + 着

1. 汽车在停车场停着。

Qìchē zài qìchē chǎng tīng zhe.

2. 王兰在沙发上坐着。

Wánglán zài shāfā shàng zuò zhe.

3. 衣服在衣架上挂着。

Yīfú zài yījiǎ shàng guà zhe.

- (2) 表示某处存在某物

Выражает, что где-то существует что-то.

处所词 + 动词 + 着 + 名词

Слова со значением местоположения + глагол + 着 +
существительное

1. 大厅里站着几十名中外记者。

Dàtīng lǐ zhàn zhe jǐ shí míng zhōng wài jìzhě.

2. 主席台上坐着几个重要人物。

Zhǔxí tái shàng zuò zhe jǐ ge zhòngyào rénwù.

3. 桌上放着一份文件。

Zhuō shàng fàng zhe yī fèn wénjiàn.

- (3) 表示某物状态的持续

Выражает длительность состояния, в котором находится некоторый предмет.

名词短语 + 动词 + 着

Именное словосочетание + глагол + 着

1. 灯一直亮着。

Dēng yízhí liàng zhe.

2. 大门一直开着。

Dà mén yízhí kāi zhe.

3. 闹钟一直走着。

Nàozhōng yízhí zǒu zhe.

- (4) 表示某人/物保留或附着某物

Выражает, что некто или нечто имеет при себе что-то.

名/代词 + 动词 + 着 + 名词

Существительное/местоимение + глагол + 着 + су-
ществительное

1. 他穿着一套灰衣服。

Tā chuān zhe yí tào huī yīfú.

2. 小李留着短发。

Xiǎo Lǐ liú zhe duǎn fà.

3. 学生们戴着耳机。

Xuéshēngmen dài zhe ěrjī.

- (5) 重复附加“着”的动词, 表示状态的持续

Удвоенная форма глагола в сочетании с частицей «着» выражает
длительное состояние.

动词 + 着 + 重复动词 + 着

Глагол + 着 + повтор глагола + 着

1. 说着说着, 他站了起来。

Shuō zhe shuō zhe, tā zhàn le qǐ lái.

2. 等着等着, 他不耐烦了。

Děng zhe děng zhe, tā bù nàifán le.

3. 听着听着, 小张笑了起来。

Tīng zhe tīng zhe, XiǎoZhōng xiào le qǐlái.

(三) 第一个动词附加“着”, 用在第二个动词前, 表示第二个动作进行的方式。

Первый глагол в сочетании с частицей «着» при употреблении перед вторым глаголом выражает способ совершения действия, выраженного вторым глаголом.

主语 + 动词1 + 着 + 动词2 +

Подлежащее + глагол 1 + 着 + глагол 2 + ...

1. 老师笑着说: “太有意思了”。

Lǎoshī xiào zhe shuō: “Tài yǒu yìsi le”.

2. 他听着音乐开车。

Tā tīng zhe yīnyuè kāi chē.

3. 大家站着谈话。

Dàjiā zhàn zhe tán huà.

C. 动作的完成

C. Завершенное действие

汉语中, 动态助词“了”用在动词后表示动作的完成。

В китайском языке аспектная частица «了» употребляется после глагола для выражения завершенности действия.

(一) 动态助词“了”用在动词后表示动作的完成

Аспектная частица «了» употребляется после глагола для выражения завершенности действия.

主语 + 动词 + 了

Подлежащее + глагол + 了.

1. 我买了一本书。

Wǒ mǎile yī běn shū.

2. 我们参观了工厂。

Wǒmen cānguān le gōngchǎng.

注意：“了”只与动作完成有关，与动作发生的时间无关。

Примечание: «了» имеет отношение лишь к завершенности действия, однако ко времени совершения действия никакого отношения не имеет.

1. 我昨天买了一本书。

Wǒ zuótiān mǎile yī běn shū.

2. 我明天买了书去看朋友。

Wǒ míngtiān mǎile shū qù kàn péngyou.

(二) 带动态助词“了”的句子的否定式：动词前加副词“没(有)”，动词后不再加“了”。

Отрицательная форма предложений, в которых после глагола

использована частица «*了*», образуется следующим образом: перед глаголом добавляется «*了*», а после глагола суффикс «*了*» убирается.

主语 + 没(有) + 动词 + ...
Подлежащее + 没(有) + глагол + ...

1. 我没(有)买书。

Wǒ méi (yǒu) mǎi shū.

2. 我们没(有)参观工厂。

Wǒmen méi (yǒu) cānguān gōngchǎng.

(三) 在表达以下四种情况时需要用动态助词“了”。

В следующих четырех ситуациях необходимо употребить частицу «*了*».

- (1) 叙述动作完成的结果(趋向、时量、动量等)。

Описывается результат завершения действия (направление, время, количество движений и т. д.).

主语 + 动词 + 了 + 趋向补语 / 时量补语 / 动量补语
Подлежащее + глагол + 了 + дополнение направления /
дополнение времени / дополнение, выраженное
глагольным счетным словом

1. 学生们走了进来。课开始了。(趋向补语)

Xuéshēngmen zǒule jìnlái, Kè kāishǐ le. (дополнение направления)

2. 学生们学汉语学了两个小时。(时量补语)

Xuéshēngmen xué Hànyǔ xuéle liǎng ge xiǎoshí. (дополнение
времени)

3. 他找你找了三次。(动量补语)

Tā zhǎo nǐ zhǎole sān cì. (дополнение, выраженное глагольным
счётным словом)

- (2) 叙述动作完成特指的对象或特指对象的数量。

Описывается объект или количество объектов завершения действия.

主语 + 动词 + 了 + 特指对象/指对象的数量

Подлежащее + глагол + 了 + указание на объект/указание
на количество объектов

1. 他看了那场节目。

Tā kànle nà chǎng jiémù.

2. 我们听了那个录音。

Wǒmen tīngle nà ge lùyīn.

3. 他买了五箱啤酒。

Tā mǎile wǔ xiāng pījiǔ.

4. 我们看了两场电影。

Wǒmen kànle liǎng chǎng diànyǐng.

- (3) 叙述在何时间地、何种原因、何种方式完成的动作。

Описывается, в какое время и при каких условиях, по каким при-
чинам и каким образом завершилось действие.

时间/地点/原因/方式 + 主语 + 动词 + 了 + 名词

Время/место/причина/способ + подлежащее + глагол +
了 + существительное

1. 1990 年他得到了博士学位。

1990 nián tā dédǎole bǎoshì xuéwèi.

2. 在中国他学会了汉语。

Zài Zhōngguó tā xuéhuile Hànyǔ.

3. 骑车不能打伞, 他买了雨衣。

Qíchē bù néng dǎsǎn, tā mǎile yǔyī.

4. 他哥哥用自行车推着他去了医院。

Tā gēge yòng zìxíngchē tuīzhe tā qùle yīyuàn.

- (4) 叙述动作完成后出现或将会出现另一动作或情况。

Описывается появление или возможность появления другого действия или ситуации после завершения первого действия.

1. 他下了班去游泳。

Tā xiàle bān qù yóuyóǒng.

2. 我下了汽车倒地铁。

Wǒ xiàle qìchē dǎo dìtiě.

- (四) 在下列情况下即使动作完成也不用动态助词“了”。

В следующих ситуациях, несмотря на то, что действие завершено, частица «了» не употребляется.

(1) 在叙述已经发生了连续动作时,不用动态助词“了”,因为句子描述重点在动作连续,不在完成。

Во время описания уже возникшего непрерывного действия не нужно использовать частицу «了». Так как акцент в предложении делается на описании длительности действия, а не на его завершении.

1. 早上起床以后,我刷牙,洗澡,梳头,半小时以后才去吃早饭。

Zǎoshang qǐchuáng yǐhòu, wǒ shuāyá, xǐzǎo, shūtóu, bànxiǎoshí yǐhòu cái qù chī zǎofàn.

2. 听见铃声他立即下地,穿上鞋去开门。

Tīngjiàn língshēng tā lǐjí xiàdì, chuānshang xié qù kāimén.

(2) 宾语为动词、动词短语、主谓短语等时,动词后一般不用动态助词“了”。

Когда дополнение выражено глаголом, глагольным словосочетанием или субъектно-предиктивной конструкцией, как правило, частица «了» не употребляется.

1. 我看见他拿着书包很快地走出校门。

Wǒ kànjàn tā názhē shūbāo hěn kuài de zǒuchū xiàomén.

2. 他们决定先去上海,后去西安。

Tāmén juéding xiān qù Shànghǎi, hòu qù Xī'ān.

3. 从去年六月起,他们开始学习法语,现在已经半年多了。

Cóng qùnián liùyuè qǐ, tāmen kāishǐ xuéxí Fǎyǔ, xiànzài yǐjīng bànnián duō le.

- (3) 连动句兼语句的第一动词后一般不能用动态助词“了”。

Частица «了», как правило, не употребляется после первого глагола

в основном глагольном сказуемом в последовательно связанном предложении.

1. 他们从罗马坐飞机来到了北京。

Tāmen cóng Luómǎ zuò fēijī lái dào le Běijīng.

2. 他回过头来,看了我一眼。

Tā huíguò tóu lái, kàn le wǒ yí yǎn.

3. 他的讲话帮助我们更了解了那个地区的情况。

Tā de jiǎnghuà bāngzhù wǒmen gèng liǎojiěle nàge dìqū de qíngkuàng.

(五) 动态助词“了”的否定形式如前所述,动词前加“没(有)”,动词后不再有“了”,有些动词后可以加“了”,表示对受事者产生的某种结果。在结构上与结果补语类似。

例如:吃,忘,丢,失,拉,喝,扔,放,擦,碰,开,洗,花,炸,伤,打,杀,切,卖,毁,拔,关,做,扯,烫,吞等动词都是可以带结果补语的动词。

Отрицательная форма образуется также, как было описано выше: перед глаголом добавляется «没(有)», а после глагола частица «了» опускается. Однако после некоторых глаголов можно оставить частицу «了». Это касается тех случаев, когда выражается некоторый результат, созданный объектом действия. Конструкция такого предложения аналогична дополнению результата.

Например: 吃 (chī) – кушать, 忘 (wàng) – забывать, 丢 (dīu) – терять, 失 (shī) – терять, 拉 (lā) – тинуть, 喝 (hē) – пить, 扔 (rēng) – бросать, 放 (fàng) – класть, 擦 (cā) – вытирать, 碰 (pèng) – сталкиваться с, 开 (kāi) – начинать, 洗 (xǐ) – мыть, 花 (huā) –

расходовать, 炸 (zhà) – разрывать, 伤 (shāng) – ранить, 打 (dǎ) – ударить, 杀 (shā) – убивать, 切 (qiē) – резать, 卖 (mài) – продавать, 毁 (huǐ) – ломать, 拔 (bá) – выдергивать, 关 (guān) – закрывать, 做 (zuò) – делать, 拉 (lā) – рвать, 烫 (tàng) – обжигать, 吞 (tūn) – глотать. Эти и другие глаголы могут принимать после себя дополнение результата.

主语 + 没 + 动词 + 了

Подлежащее + 没 + глагол + 了

1. 我不知道这些发票有用。差一点儿没扔了。

Wǒ bù zhīdào zhèxiē fāpiào yǒuyòng, chà yídiǎnr méi rēng le.

2. 他没卖了那座房子。

Tā méi mài le nà zuò fángzi.

3. 他没花了那笔钱。

Tā méi huā le nà bǐ qián.

(六) 在假设句中, 动态助词“了”的否定形式是动词前用“别”、“不”, 动词后有“了”。

В условно-соединительном предложении отрицательная форма частицы «了» образуется при помощи постановки перед глаголом «别» или «不». При этом частица «了» после глагола сохраняется.

不/别 + 动词 + 了

不/别 + 动词 + 了

1. 不擦了黑板，怎么上课？

Bù cāle hēibǎn, zěnmé shàngkè?

2. 别切了手，这刀很快。

Bié qiēle shǒu, zhè dāo hěn kuài.

3. 不卖了猪，哪儿有钱买化肥？

Bù mǎile zhū, nǎr yǒu qián mǎi huàfèi?

4. 别丢了西瓜捡芝麻。

Bié diūle xīguā jiǎn zhīma.

D 动作将要发生

D. Действие, которое должно произойти

- (一) 表示动作行为将要发生或情况将要出现

Выражает, что действие должно произойти или ситуация должна возникнуть

要.....(了)

Yào (le)

1. 明天他要去上海。

Míngtiān tā yào qù Shànghǎi.

2. 要下雨了。

Yào xià yǔ le.

3. 那天我急得都要哭了。

Nà tiān wǒ jí de dōu yào kū le.

注意:

Примечание:

(1) “要……(了)”不仅可以用于将来,也可以用于过去。用于将来时可以没有表示将来的时间词;用于过去时,一般要有表示过去时间的时间词。

Конструкция «yào……(le)» может употребляться не только в будущем времени, но также и в прошедшем времени. В будущем времени можно не употреблять существительные, выражающие будущее время. В прошедшем времени обычно употребляются существительные, выражающие прошедшее время.

1. 当时火车要开了,他还没有来。

Dāngshí huǒchē yào kāi le, tā hái méiyǒu lái.

2. 昨天我正要出门就下雨了。

Zuótiān wǒ zhèng yào chūmén jiù xià yǔ le.

(2) 因为“要”还可以表示意愿,所以在有些句子里可能会有多种意义。

Глагол «要» также может выразить значение «ожелание, стремление», поэтому в некоторых предложениях может выразить различные значения.

他要去上海。

Tā yào qù Shànghǎi.

可能是, 他想去上海。

Kěnéng shì: Tā xiǎng qù Shànghǎi. (Возможное значение: Он жа-
лет поехать в Шанхай.)

他要去上海了。

Tā yào qù Shànghǎi le. (Он собирается в Шанхай.)

(3) “将要, 将”也有些用法, 但书面语色彩较浓。

«将要, 将» также имеют несколько способов употребления. В книж-
ной речи их оттенок сравнительно насыщенный.

大使将参加这次会议。

Dàshǐ jiāng cānjiā zhè cì huìyì.

(二) 表示动作行为即将发生或情况即将出现

Выражение неизбежности совершения действия или появле-
ния ситуации в ближайшем будущем.

快要.....了 / 就(要).....了

kuài (yào)...le / jiù (yào) ...le

1. 快上车! 火车就要开了。

Kuài shàng chē! Huǒchē jiù yào kāi le.

2. 王先生快回国了。

Wáng xiānsheng kuài huí guó le.

3. 天快亮了。

Tiān kuài liàng le.

4. 当时飞机就要起飞了, 他还没有来。

Dāngshí fēijī jiù yào qǐfēi le, tā hái méiyǒu lái.

5. 他在天快亮的时候回到了家。

Tā zài tiān kuài liàng de shíhòu huí dào le jiā.

注意:

Примечание:

(1) “快(要)……(要)……了”的前边除了可用“已经、都”外, 不能用别的时间词。“就(要)……了”可以。

Перед конструкцией «快(要)……(要)……了» можно употреблять лишь «已经、都». Однако перед конструкцией «就(要)……了» возможно употребление и других слов.

偏误:

Типичные ошибки:

- 我们明天快要考试了。

Wǒmen míngtiān kuàiyào kǎoshì le.

- 下午他快要参加比赛了。

Xiàwǔ tā kuàiyào cānjiā bǐsài le.

(2) 时间词要放在“就要”前。

Существительное времени необходимо ставить перед «就要».

练习

Упражнения

一、翻译下面的句子:

Переведите нижеследующие предложения:

1. 天气要暖和了。

Tiānqì yào nuǎnhuā le.

2. 电影要开始了, 我们进去吧。

Diànyǐng yào kāishǐ le, wǒmen jìnqù ba.

3. 看样子, 春天快要来了。

Kànyàngzi, chūntiān kuài yào lái le.

4. 新年快要到了。

Xīnnián kuàiyào dào le.

5. 他下星期就要离开北京了。

Tā xià xīngqī jiù yào líkāi Běijīng le.

6. 我明年就要毕业了。

Wǒ míngnián jiù yào bìyè le.

二、用“快要……了”、“就要……了”完成下列对话:

Используя конструкции «快要……了» и «就要……了», закончите

диалог:

1. 电影什么时候开始?

Diànyǐng shénme shíhòu kāishǐ?

八点。现在已经七点五十五了, 电影_____。

Bā diǎn. Xiànzài yǐjīng qī diǎn wú shí wú le, diànyǐng_____。

2. 小王, 快点走, 火车_____。

Xiǎo Wáng, kuài diǎn zǒu, huǒchē_____。

别着急, 还有十分钟呢!

Bié zháojí, hái yǒu shí fēnzhōng ne!

3. 你看, 天气不好, _____。

Nǐ kàn, tiānqì bù hǎo, _____。

没关系, 我带着伞呢!

Méi guānxi, wǒ dài zhe sǎn ne!

4. 阿里几号来北京?

Ālǐ jǐ hào lái Běijīng?

八号。

Bāhào。

今天已经七号了, 阿里明天_____。

Jīntiān yǐjīng qī hào le, Ālǐ míngtiān_____。

三、改正下列错句:

Исправьте ошибки в следующих предложениях:

1. 我们明天快要考试了。

Wǒmen míngtiān kuài yào kǎoshì le。

2. 下个月我的生日快到了。

Xià ge yuè wǒ de shēngrì kuài dào le。

3. 就要我们毕业了。

Jù yào wǒmen bì yè le。

4. 快要电影结束了。

Kuài yào diànyǐng jièshù le。

E. 动作的过去经历

E. Прошедшее действие.

一、“过”附在动词后，表示过去曾经有过的经验或经历。

«过» ставится после глагола и выражает, что действие уже совершалось в прошлом.

(1) 表示曾经发生过这样的事，这一动作或状态已不再继续。

Выражает, что ранее уже произошло это событие. Это действие или состояние уже не повторяется или не продолжается.

主语 + 动词 + 过 + 宾语

Подлежащее + глагол + 过 + дополнение

1. 他去过长城。(现已不在长城)

Tā qù guo Chángchéng. (уже не на Великой китайской стене)

2. 这个老战士参加过二战。(已成为过去)

Zhè ge lǎo zhànshì cānjùguo Èrzhàn. (завершилось в прошлом)

3. 北京举行过亚运会。(已成为过去)

Běijīng jǔxíngguo Yà-yùn-huì. (завершилось в прошлом)

(2) 否定式

Отрицательная форма

主语 + 没(有) + 动词 + 过

Подлежащее + 没(有) + глагол + 过

小王没(有)去过西安。

Xiǎo Wáng méi (yǒu) qùguo Xī'ān.

这位朋友没(有)用过椅子。

Zhè wèi péngyǒu méi (yǒu) yòngguo yǐzi.

二、一部分带有动态意义的形容词加“过”表示过去的状态现在已经发生变化。

二、一部分带有动态意义的形容词加“过”表示过去的状态现在已经发生变化。

Некоторые прилагательные, выражающие значение «обстановки, ситуации», принимая после себя «过», выражают состояние, которое было в прошлом, но сейчас уже произошло изменение.

(1) 肯定式

Утвердительная форма

主语 + 形容词 + 过

Подлежащее + прилагательное + 过

1. 他去年忙过一段时间, 今年不忙了。

Tā qùnián mángguo yí duàn shíjiān, jīnnián bù máng le.

2. 他小时候胖过。

Tā xiǎo shíhòu pànguò.

3. 这件礼物让她兴奋过几天, 现在又不新鲜了。

Zhè jiàn lǐwù ràng tā xīngfènguò jǐ tiān, xiànzài yòu bù xīnxiān le.

(2) 否定式

Отрицательная форма

主语 + 没(有) + 形容词 + 过

Подлежащее + 没(有) + прилагательное + 过

1. 从前, 我没(有)这么高兴过。

Cóngqián, wǒ méi (yǒu) zhème gāoxìngguo.

2. 孩子们从来没(有)这么安静过。

Háizimen cónglái méi (yǒu) zhème ānjìngguo.

练习

Упражнения

一、组句:

Составьте предложения:

1. 中国 汤姆 过 来

Zhōngguó Tǎngmǔ guo lái

2. 去 他 过 长城

qù tā guo Chángchéng

3. 我们 没 过 去 西安

wǒmen méi guo qù Xī'ān

4. 练习 筷子 饭 吃 过 用 大家

liànxí kuàizi fàn chī guo yòng dàjiā

5. 汉语 他 过 学 没

Hànyǔ tā guo xué méi

二、填空:

Заполните пропуски:

汤姆来_____中国。他参观_____长城, 去_____西安, 学习_____汉语, 练习_____用筷子吃饭。中国的经历, 让他非常兴奋。他的朋友都说, 从来没看见_____汤姆这么高兴。

Tāngmǔ lái _____ Zhōngguó. Tā cānguān _____ Chángchéng,
qù _____ Xī'ān, xuéxí _____ Hànyǔ, liànxí _____ yòng kuàizi chīfàn.
Zhōngguó de jīnglì, ràng tā fēicháng xīngfèn. Tā de péngyou dōu shuō,
cónglái méi kànjiàn _____ Tāngmǔ zhème gāoxìng.

五 语气助词“了”

5. МОДАЛЬНАЯ ЧАСТИЦА «了»

第四章介绍了动态助词“了”，这一章讲的是语气助词“了”。动态助词“了”用于动词后，表示动词的完成。语气助词“了”用于句尾，表示情况的变化。另外，有成句的作用。还可以表达不同的语气，如肯定、感叹等。

В четвертой главе мы говорили об аспектной частице «了», в этой главе мы поговорим о модальной частице «了». Аспектная частица «了» используется сразу после глагола и выражает значение завершенности действия. Модальная частица «了» используется в конце предложения и выражает значение изменения ситуации. Кроме того, обладает функцией формирования предложения. Также может выражать различные интонации. Например, интонацию подтверждения, восклицания и так далее.

语气助词“了”放在句子结尾可以表示四种不同的功能。

Модальная частица «了» ставится в конце предложения и может выражать четыре различные функции.

(一) 表示情况的变化

Выражает изменение ситуации

(1) 表示到某一时刻为止出现的情况。

Выражает, что к некоторому времени произойдет (возникнет) некоторая ситуация.

1. 现在天冷了。

Xiànzài tiān lěng le.

2. 春天了, 树绿了。

Chūntiān le, shù lǜ le.

3. 现在我们喜欢吃中国菜了。

Xiànzài wǒmen xǐhuan chī Zhōngguó cài le.

4. 他现在是老师了。

Tā xiànzài shì lǎoshī le.

5. 孩子饿了。

Háizi è le.

6. 他会看中文报纸了。

Tā huì kàn Zhōngwén bàozhǐ le.

7. 他学了半年汉语, 现在听得懂了。

Tā xué le bàn nián Hànyǔ, xiànzài tīng de dǒng le.

8. 现在很多人买得起汽车了。

Xiànzài hěn duō rén mǎi de qǐ qìchē le.

9. 我的母亲九十岁了。

Wǒ de mǔqīn jiǔshí suì le.

10. 我们工作十个小时了。

Wǒmen gōngzuò shí ge xiǎoshí le.

(2) 表示情况即将发生

Выражает, что ситуация неизбежно произойдет.

快/就/就要..... + 了

kuài/jiù/jiùyào..... + le

1. 别走了, 快下雨了。 Bié zǒu le, kuài xià yǔ le.

2. 她明年就毕业了。 Tā míngnián jiù bìyè le.

3. 天安门就要到了。 Tiān'ānmén jiù yào dào le.

(二) 表示肯定的语气, 肯定某件事已经发生, 句中常有表示过去的时间状语

Выражение утвердительной интонации, подтверждение, что некоторое событие уже произошло, в предложении часто имеется обстоятельство времени, выражающее прошедшее время.

1. 昨天我去海关了。 Zuótiān wǒ qù hǎiguān le.

2. 上午他们打网球了。 Shàngwú tāmen dǎ wǎngqiú le.

3. 我们都看了这盘VCD。 Wǒmen dōu kàn le zhè pán VCD.

(1) 否定式是在动词前加“没(有)”, 句尾不用“了”。

Отрицательная форма образуется постановкой «没(有)» перед глаголом, при этом модальная частица «了» в конце предложения не употребляется.

1. 飞机票没有买到。 Fēijī piào méiyǒu mǎidào.

2. 今天他的病没好, 没上班。

Jīntiān tā de bìng méi hǎo, méi shàng bān.

- (2) 疑问式可以用“……了吗?”或者“……了没有?”

Вопросительное предложение образуется при помощи конструкции «……了吗?» или «……了没有?»

1. 飞机票买到了吗?

Fēijī piào mǎidào le ma?

2. 今天他上班了没有?

Jīntiān tā shàngbān le méiyǒu?

- (三) 强调主观见解, 表示程度极高, 有感叹意味

Подчеркивает субъективную точку зрения, выражает очень высокую степень, имеет значение восклицания

太/最…… + 了
tài/zuì…… + le

1. 这孩子太聪明了。

Zhè hái zi tài cōngmíng le.

2. 中国人口太多了。

Zhōngguó rén kǒu tài duō le.

3. 十年来, 今年的夏天最热了。

Shí nián lái, jīnnián de xiàtiān zuì rè le.

(四) 语气助词“了”表示语气终结, 有成句的作用。

Модальная частица «了» выражает интонацию завершения, имеет функцию формирования предложения.

1. 八点了。(某些名词后)

Bā diǎn le. (после некоторых имен существительных)

2. 我胖了。(某些形容词后)

Wǒ pàng le. (после некоторых имен прилагательных)

3. 他走了。(某些动词后)

Tā zǒu le. (после некоторых глаголов)

4. 下雪了。(某些动宾短语后)

Xià xuě le. (после некоторых глаголов и дополнений)

5. 快到了。(动词前有“该, 快, 已经”等副词时)

Kuài dào le. (когда перед глаголами употребляются «该, 快, 已经» и другие наречия)

6. 他喝了酒了。(动词 + 了 + 简单宾语后)

Tā hē le jiǔ le. (после конструкции «глагол + 了 + простое дополнение»)

7. 我们看了三个电影了。(动词 + 数量词语后)

Wǒmen kàn le sān ge diànyǐng le. (после конструкции «глагол + счетное слово и числительное»)

8. 西瓜切开了。(动词 + 结果补语作谓语后)

Xīguā qiē kāi le. (после конструкции «глагол + дополнение результата в функции сказуемого»)

9. 我把灯关了。(把 + 宾语 + 动词后)

Wǒ bǎ dēng guān le. (после конструкции «把 + дополнение + глагол»)

10. 车被借走了。(主语+被+动词+结果补语+了) 汽车被借走了。

Chē bèi jiè zǒu le. (подлежащее + 被 + глагол + дополнение
результата + 了)

以上句子如果句尾没有“了”，语气不完整。

Если в приведенных выше предложениях в конце убрать модальную частицу «了», то интонация предложения будет незаконченной.

注意: 带语气助词“了”的句子与时间概念的关系。

Примечание: (一) 带语气助词“了”的句子与时间概念的关系。

(一) 带语气助词“了”的句子与时间概念的关系。

Предложения, в которых есть модальная частица «了», связаны с понятием времени.

□ 句子如果没有时间词，带语气助词“了”的句子表示情况变化在说话时已经发了(例1)；如果句子中有时间词，也可表示情况变化发生在过去或将来。(例2、3)；在特定的语言环境中，没有时间词，“了”可表示即将发生的情况。(例4、5)。

Если в предложении нет существительных, выражающих время, но есть модальная частица «了», то такое предложение выражает, что в моменту речи ситуация уже изменилась (пример 1). Если в предложении есть существительные, выражающие время, то оно может выражать изменение ситуации как в прошлом, так и в будущем (примеры 2, 3). В особой языковой среде, когда нет существительных, выражающих время, «了» может выражать неизбежно надвигающуюся ситуацию (примеры 4, 5).

1. 他上班了。(情况变化在说话之前)

Tā zhàngbān le. (ситуация изменилась до момента речи)

2. 他昨天上班了。(情况变化在说话之前)

Tā zuótiān shàngbān le. (ситуация изменялась до момента речи)

3. 下个月这孩子就一岁了。(情况变化即将发生)

Xià ge yuè zhè hái zi jiù yí suì le. (ситуация изменится в будущем)

4. 我走了。(告别时用, 情况变化即将发生)

Wǒ zǒu le. (эта фраза используется во время расставания, приближается изменение ситуации)

5. 再见了。(告别时用, 情况变化即将发生)

Zài jiàn le. (эта фраза используется во время расставания, приближается изменение ситуации)

(二) 动态助词“了”与语气助词“了”同时出现在句中时, 在下列情况下, 动态助词“了”可以省略。

Когда в предложении одновременно используются и аспектная частица «了», и модальная частица «了», в следующих ситуациях аспектная частица «了» может быть опущена.

(1) 带结果补语的动词后“了”可以省略, 语义不变, 因为结果补语已表示了动作的完成。

После глаголов с дополнением результата «了» можно опустить. Смысл предложения при этом не меняется. Потому что дополнение результата выражает завершенность действия.

1. 他打开(了)窗户了。

Tā dǎkāi (le) chuānghu le.

2. 孩子们穿上(了)毛衣了。

Háizimen chuānshàng (le) máoyī le.

3. 我们都吃完(了)饭了。 Wǒmen dōu chīwán (le) fàn le.

Wǒmen dōu chīwán (le) fàn le.

(2) 表示结束性的动词后,“了”可以省略,语义不变,因为此类动词动作一旦发生就结束了。此类动词有:“入、下、离开、死、结束、过去、出发、报名、毕业……”。

После глаголов, выражающих характер завершенности, «了» можно опустить. Смысл предложения при этом не меняется. Потому что действия, выраженные этими глаголами, после их совершения (реализации) сразу же заканчиваются.

1. 他到(了)北京了。

Tā dào (le) Běijīng le.

2. 他们出发(了)一个小时了。

Tāmen chūfā (le) yí ge xiǎoshí le.

3. 她的哥哥结(了)婚了。

Tā de gēge jié (le) hūn le.

(三) 动态助词“了”与语气助词“了”同时出现在句中时,在下列情况下,动态助词“了”不能省略。

Когда в предложении одновременно используются и аспектная частица «了» и модальная частица «了», в следующих ситуациях аспектная частица «了» не может быть опущена.

(1) 在“动词 + 了 + 宾语 + 了”结构中动态助词“了”不可省略,如省略,语义发生变化。

В конструкции «глагол + 了 + дополнение + 了» аспектную частицу «了» нельзя опускать, потому что это приведет к изменению смысла предложения.

1. 我喝了酒了。(表示: 动作完成, 事态变化了。) 我已经喝了酒了。

Wǒ hēle jiǔ le. (смысл: действие завершено, состояние изменилось)

2. 我喝酒了。(表示: 事态变化了, 但动作是否完成没有讲明, 可能动作还要继续, 也可能不再继续了。) 我昨天喝酒了。

Wǒ hē jiǔ le. (смысл: ситуация изменилась, но закончено действие или нет, непонятно. Возможно, действие все еще продолжается, а может, нет)

3. 他写了信了。(表示: 动作完成, 事态变化了。)

Tā xiěle xìn le. (смысл: действие завершено, состояние изменилось)

4. 他写信了。(表示: 事态变化了, 但没有表示“写”的动作完成了。)

Tā xiě xìn le. (смысл: ситуация изменилась, однако неизвестно, завершено действие или нет)

(2) 在“动词+了+数量宾语/数量词语+了”动态助词“了”不能省略, 如省略, 语义发生变化。

В конструкции «глагол + 了 + количественное дополнение/счетное слово и числительное + 了» аспективную часть «了» опускать нельзя. Если она будет опущена, то смысл предложения изменится.

1. 他读了两本书了。(表示动作完成的数量。)

Tā dúle liǎng běn shū le. (выражает, сколько раз выполнялось действие)

2. 他读两本书了。(表示发生的情况或变化。)

Tā dú liǎng běn shū le. (выражает возникновение или изменение ситуации)

3. 我等了十天了。(表示目前为止动作完成的数量。)

Wǒ děngle shí tiān le. (выражает, сколько раз выполнялось действие к настоящему моменту времени)

4. 他跑了一百米了。(表示动作完成的数量)

Tā pǎo le yībǎi mǐ le. (выражает, сколько раз выполнялось действие)

5. 他跑一百米了。(表示情况变化了)

Tā pǎo yībǎi mǐ le. (выражает изменение ситуации)

- (3) 在交际中语气助词“了”的语用功能:

Прагматическая функция модальной частицы «了» в процессе коммуникации

“了”在交际中有特殊的表达信息的语用功能。由“了”表达的信息提请对方注意，从而产生一定的效果。

В процессе коммуникации «了» имеет прагматическую функцию выражения особой информации. «了» выражает просьбу к собеседнику, тем самым создается определенный эффект.

1. 我十八岁了。(表达意向可能提请受话人注意, 发话人已十八岁, 是成年人了, 不必为发话人太操劳了。)

Wǒ shíbā suì le. (говорящий хочет обратить внимание собеседника на то, что говорящему уже 18 лет, что он уже совершеннолетний и не стоит за говорящего слишком хлопотать)

2. 刮大风了。(表达意向可能是发话人不想外出了)

Guā dà fēng le. (говорящий не хочет покидать дом)

3. 西瓜切好了。(言下之意, 等着人去吃了)

Xīguā qiē hǎo le. (говорящий ожидает, когда все пойдут есть)

4. 他发烧四十度了。(发话人提请对方注意, 病人病情加重, 应该采取措施了)

Tā fāshāo 40℃ le. (говорящий обращает внимание на то, что состояние больного ухудшилось, необходимо срочно принять меры)

Упражнения

一、选词填空:

Выберите слова и заполните пропуски:

大 冷 贵 累 便宜 决定 看 开

dà lěng guì lèi piányi juéding kàn kāi

1. 河结冰了, 天气_____了。

Hé jiébīng le, tiānqì_____le.

2. 肉类和蔬菜_____了, 但鸡蛋_____了。

Ròulèi hé shūcài_____le, dàn jīdàn_____le.

3. 他长_____了, 也懂事了。

Tā zhǎng_____le, yě dǒngshì le.

4. 我要休息, 我_____了。

Wǒ yào xiūxi, wǒ_____le.

5. 请做好准备, 火车_____了。

Qǐng zuòhǎo zhǔnbèi, huǒchē_____le.

6. 这事不能改了, 已经_____了。

Zhèshì bùnéng gǎi le, yǐjīng_____le.

7. 玛丽进步真快, 能_____中文报纸了。

Mǎlì jìnbù zhēn kuài, néng_____Zhōngwén bàozhǐ le.

二、完成下列句子:

Завершите предложения:

1. 今天上午你去哪儿了?

Jīntiān shàngwǔ nǐ qù nǎr le?

2. 你刚才做什么了?

Nǐ gāngcái zuò shénme le?

3.

他今天没有去上班。

Tā jīntiān méiyǒu qù shàngbān.

4. 你看了这盘录像带了吗?

Nǐ kàn le zhè pán lùxiàngdài le ma?

5.

去年夏天他没有去德国。他去法国了。

Qùnián xiàtiān tā méiyǒu qù Déguó, tā qù Fǎguó le.

三、用“快/就/就要……了”填空:

Используя «快/就/就要……了», заполните пропуски:

1. 天_____下雨_____。

Tiān_____xià yǔ_____。

2. 别走开, 车_____来_____。

Bié zǒukāi, chē_____lái_____。

3. 马上_____下课_____，再等一会儿吧。

Mǎshàng_____xiàkè_____，zài děng yíhuìr ba.

4. 在这儿吃吧, 饭_____做好_____。

Zài zhèr chī ba, fàn_____zuòhǎo_____。

5. 这种药见效很快,病人_____好_____。
Zhè zhǒng yào jiàoxiào hěn kuài, bìng rén _____ hǎo _____.
6. 学生们_____考试_____, 现在组织活动不合适。
Xuéshēngmen _____ kǎoshì _____, xiànzài zǔzhī huódòng bù héshì.
7. 他们好了几年了,_____快结婚_____。
Tāmen hǎo le jǐ nián le, _____ kuài jiéhūn _____.
8. 小李学得挺刻苦,_____学会开车_____。
Xiǎo Lǐ xué de hěn kèkǔ, _____ xuéhuì kāi chē _____.

四. 将下列句子译成俄语:

Переведите следующие предложения:

- 那间屋子太大了。
Nà jiān wūzi tài dà le.
- 这儿的東西太費了。
Zhèr de dōngxi tài guì le.
- 北京的人太多了。
Běijīng de rén tài duō le.
- 这个句子最難了, 没有几个学生懂。
Zhè ge jùzi zuì nán le, méiyǒu jǐ ge xuéshēng dǒng.
- 那个人最坏了。
Nà ge rén zuì huài le.
- 这本书太沒意思了。
Zhè běn shū tài méi yìsi le.
- 今年的冬天太冷了。
Jīnnián de dōngtiān tài lěng le.

8. 你真是太笨了。 你 太 笨 了

1. Nǐ zhēn shì tài bèn le. 你真 是 太 笨 了

五、比较下列句子: 比较 下列 句子

Сравните предложения: 比较 下列 句子

1. 他瘦。 他 瘦

Tā shòu. 他 瘦

他瘦了。 他 瘦 了

1. Tā shòu le. 他 瘦 了

2. 你去哪儿? 你 去 哪 儿

Nǐ qù nǎr? 你 去 哪 儿

1. 你去哪儿了? 你 去 哪 儿 了

Nǐ qù nǎr le? 你 去 哪 儿 了

3. 我写了两封信。 我 写 了 两 封 信

Wǒ xiě le liǎng fēng xìn. 我 写 了 两 封 信

我写了两封信了。 我 写 了 两 封 信 了

1. Wǒ xiě le liǎng fēng xìn le. 我 写 了 两 封 信 了

4. 他上班。 他 上 班

Tā shàngbān. 他 上 班

1. 他上班了。 他 上 班 了

Tā shàngbān le. 他 上 班 了

5. 天冷了, 人们都穿上大衣了。 天 冷 了, 人 们 都 穿 上 大 衣 了

Tiān lěng le, rénmen dōu chuānshàng dàyī le. 天 冷 了, 人 们 都 穿 上 大 衣 了

1. 天冷了, 人们都穿上了大衣。 天 冷 了, 人 们 都 穿 上 了 大 衣

Tiān lěng le, rénmen dōu chuānshàng le dàyī. 天 冷 了, 人 们 都 穿 上 了 大 衣

6. 他结婚了。

Tā jié le hūn le.

他结婚了。

Tā jié hūn le.

7. 我老。

Wǒ lǎo.

我老了。

Wǒ lǎo le.

8. 他喝了药了。

Tā hē le yào le.

他喝药了。

Tā hē yào le.

六 补 语

6. ДОПОЛНЕНИЕ

(一) 结果补语

Дополнение результата

汉语里，表示一个动作及由此所带来的结果时，在动作后面所加的成分叫结果补语。结果补语有完成形式和可能形式。

В китайском языке, когда выражается действие, а также его результат, после глагола добавляются составные элементы, которые и называются дополнением результата. Дополнение результата может иметь завершённую форму и форму вероятности (возможную форму).

(1) 完成形式在结果已经出现时用，可能形式只表示结果出现的可能性。

Завершённая форма употребляется тогда, когда результат уже имеется. Форма вероятности выражает лишь возможность получения результата.

	完成形式 Завершённая форма	可能形式 Возможная форма
肯定式 Утвердительная форма	动词 + 结果补语 Глагол + дополнение результата	动词 + 不 + 结果补语 Глагол + 不 + дополнение результата

看见
kànjiàn

看得见
kàn de jiàn

买到
mǎidào

买不到
mǎi bù dào

修好
xiūhǎo

修得好
xiū de hǎo

否定式

Отрицательная
форма

没 + 动词 + 结果补语

没 + глагол +
дополнение
результата

动词 + 不 + 结果补语

Глагол + 不 +
дополнение
результата

没看见
méi kànjiàn

看不见
kàn bu jiàn

没买到
méi mǎidào

买不到
mǎi bu dào

没修好
méi xiūhǎo

修不好
xiū bu hǎo

1. — 昨天我在电影院里看见你了。

— Zuótiān wǒ zài diànyǐng yuàn lǐ kànjiàn nǐ le.

— 是吗? 我怎么没看见你?

— Shì ma? Wǒ zěnme méi kànjiàn nǐ?

— 我在楼上, 所以我看得见你, 你看不见我。

— Wǒ zài lóu shàng, suǒyǐ wǒ kàn de jiàn nǐ, nǐ kàn bu jiàn wǒ.

2. —我喜欢住在南方，很多北方吃不到的东西南方都有。

— Wǒ xǐhuan zhùzài nánfāng, hěn duō běifāng chí bu dào de dōngxi nánfāng dōu yǒu.

—可北方也有很多南方吃不到的东西啊！

— Kě běifāng yě yǒu hěn duō nánfāng chí bu dào de dōngxi a!

3. —这块表还修得好修不好？

— Zhè kuài biǎo hái xiū de hǎo xiū bu hǎo?

—修不好了。

— Xiū bu hǎo le.

—没关系，修不好买新的。

— Méi guānxi, xiū bu hǎo mǎi xīn de.

—你说得容易，现在还买得到吗？

— Nǐ shuō de róngyì, xiànzài hái mǎi de dào ma?

(2) 可能形式的否定形式更常用。肯定式只有在正反对比或问答句时用。

Отрицательная форма вероятности употребляется сравнительно часто. Утвердительная форма употребляется лишь в сравнениях или в диалогах.

1. 这本书我一个晚上看不完。

— Zhè běn shū wǒ yí ge wǎnshang kàn bu wán.

2. 这种衣服现在买不到了。

— Zhè zhǒng yīfu xiànzài mǎi bu dào le.

3. 别给我了，我吃不下了。

— Bié gěi wǒ le, wǒ chí bu xià le.

4. 我听不清楚。 Wǒ tīng bu qīngchū。

5. 窗户打不开。 Chuānghu dǎ bu kāi。

6. 玛丽学了一年汉语，现在听得懂，看不懂。

Mǎlì xué le yí nián Hànyǔ, xiànzài tīng de dǒng, kàn bu dǒng。

7. 这墙刷得白吗？刷得白。/刷不白。

Zhè qiáng shuā de bái ma? Shuā de bái. Shuā bu bái。

8. 一斤饺子你一个人吃得了吗？吃得。/吃不了。

Yí jīn jiǎozǐ nǐ yí gè rén chī de liǎo ma? Chī de liǎo./Chī bu liǎo。

9. 六点起得来起不来？起得来。/起不来。

Liù diǎn qǐ de lái qǐ bu lái? Qǐ de lái./Qǐ bu lái。

10. 您在北京住得惯吗？住得惯。/住不惯。

Nín zài Běijīng zhù de guǎn ma? Zhù de guǎn./Zhù bu guǎn。

(3) 只有在意义上能补充说明动作结果的动词或形容词才能作结果补语。

此类动词有：会、完、见、懂、开、着、住、在、到、给、倒、掉、死、通……

此类形容词有：对、错、好、坏、大、早、晚、快、慢、烂、惯、清楚、干净、整齐……

С точки зрения смысла нужно сделать дополнительное пояснение, что лишь глаголы, выражающие результат действия или прилагательные могут выступать в качестве дополнения результата.

К таким глаголам относятся: 会(huì) – уметь, 完(wán) – завершить, 见(jiàn) – видеть, 懂(dǒng) – понимать, 开(kāi) – открывать, 着(zháo) – испытать, 住(zhù) – жить, 在(zài) – быть, находиться,

到(dào) – достигать, 给(gěi) – давать, 倒(dǎo) – упасть, 掉(diào) – терять, 死(sǐ) – умирать, 遍(biàn) – распространять повсюду и т. д.

К таким прилагательным относятся: 对(duì) – правильный, 错(cuò) – ошибочный, 好(hǎo) – хороший, 坏(huài) – испорченный, 大(dà) – большой, 早(zǎo) – ранний, 晚(wǎn) – поздний, 快(kuài) – быстрый, 慢(màn) – медленный, 烂(làn) – испорченный, 惯(guàn) – привычный, 清楚(qīngchǔ) – ясный, 干净(gānjìng) – чистый, 整齐(zhěngqí) – правильный, регулярный и т. д.

Часто用作结果补语的动词和形容词有:

К наиболее часто употребляемым глаголам и прилагательным в качестве дополнения результата относятся:

完: 表示动作完成

完(wán): выражает завершенность действия

1. 我洗完衣服再做饭。

Wǒ xǐwán yīfú zài zuòfàn.

2. 他刚说完就忘了。

Tā gāng shuōwán jiù wàng le.

3. 做完作业再看电视。

Zuòwán zuòyè zài kàn diànshì.

4. 这些纸用得光用不完?

Zhèxiē zhǐ yòng de guāng yòng bu wán?

5. 别吵了, 我写不完了。

Bié chǎo le, wǒ xiě bu wán le.

见: 表示看或听的结果, 即“看到”或“听到”; 表示用鼻子闻到也可以用“见”, 如“闻见”。

见 (jiàn): выражает результат зрительного или слухового восприятия, то есть «**看到**» или «**听到**». Для выражения «**почувать** или **услышать**» носом также можно употребить «**见**», например, «**闻见**».

1. 我今天在市场上看见了老李。

Wǒ jīntiān zài shìchǎng shàng kànjàn le Lǎo Lǐ.

2. 昨天晚上我所见有人在哭。

Zuótiān wǎnshàng wǒ tīngjiàn yǒu rén zài kū.

3. 看见了吗? 在哪儿。

Kànjàn le ma? Zài nǎr.

4. 你闻不见吗? 饭熟了。

Nǐ wén bù jiàn ma? Fàn hú le.

5. 你大点儿声说话, 她耳朵不好, 听不见。

Nǐ dà diǎnr shēng shuōhuà, tā ěrduo bù hǎo, tīng bù jiàn.

在: 表示动作使某人或某物停留在某处时用“在”, “在”后常带方位词、处所词。

在 (zài): выражает, что действие заставило некоторого человека или некоторый предмет задержаться в некотором месте. После «**在**» часто употребляются существительные-направления или слова со значением местоположения.

1. 他把书放在了桌子上。

Tā bǎ shū fàngzài le zhuōzi shàng.

2. 您坐在中间。

Nín zuòzài zhōngjiān.

3. 她每天都待在家里。

Tā měitiān dōu dāizài jiā lǐ.

到: 表示动作达到了某种或状态, 用“到”, 一般是指通过努力才达到的, 用“见”的结果补语句都可以换成“到”。

到 (dào): выражает, что действие достигло некоторого состояния. Обычно указывает на то, что результат достигается благодаря усилию. Во всех предложениях доказательные результаты, выраженное «见», можно заменить на «到».

1. 今天我们学到了第七课。

Jīntiān wǒmen xué dàole dì qī kè.

2. 找了一个多小时, 我们才找到他的家。

Zhǎole yí ge duō xiǎoshí, wǒmen cái zhǎodào tā de jiā.

3. 布朗先生每天都工作到晚上七八点。

Bùlǎng xiānsheng měitiān dōu gōngzuò dào wǎnshàng qī bā diǎn.

4. 孩子们已经回到家了。

Háizimen yǐjīng huí dào jiā le.

5. 明天你见得到李大使吗?

Míngtiān nǐ jiàn de dào lǐ dàshǐ ma?

6. 这种鞋北京买不到, 上海买得到。

Zhè zhǒng xié Běijīng mǎi bu dào, Shànghǎi mǎi de dào.

给: 表示一方通过动作将东西传递给另一方时用“给”。

给 (gěi): выражает передачу чего-либо от одного другому

1. 生日的时候, 妈妈送给我一个礼物。

Shēngrì de shíhòu, māmā sònggěi wǒ yí ge lǐwù.

2. 我把这本书留给你吧。

Wǒ bǎ zhè běn shū liúgěi nǐ ba.

3. 这快快还给她。

Zhè qián kuài huángěi tā.

4. 字典等我买到了再寄给你。

Zìdiǎn děng wǒ mǎidào le zài jìgěi nǐ.

开: 表示通过动作使人或东西离开原来的地方,

分开一段距离或使关闭的东西打开时, 用“开”。

开 (kāi): выражает, что благодаря действию человек или предмет покидает прежнее место, делится какой-то отрезок расстояния или открывается закрытый предмет. То есть три значения: покидать, делить, открывать.

1. 我可以打开窗户吗?

Wǒ kāiyī dǎkāi chuānghu ma?

2. 把灯开开, 屋里太黑了。

Bǎ dēng kāikāi, wū lǐ tài hēi le.

3. 帮我把扣子解开行吗?

Bāng wǒ bǎ kòuzi jiěkāi xíng ma?

4. 把刀子拿开, 别让孩子玩儿。

Bǎ dāozǐ ná kāi, bié ràng hái zi wánr.

5. 她心里不高兴, 想一个人待一会儿, 我们就都走开了。

Tā xīn lǐ bù gāoxìng, xiǎng yí ge rén dāi yí huìr, Wǒmen jiù dōu zǒu kāi le.

6. 拧得太紧, 打不开了。

Níng de tài jǐn, dǎ bu kāi le.

7. 她的成功和老师的帮助是分不开的。

Tā de chénggōng hé lǎoshī de bāngzhù shì fēn bu kāi de.

睁开(眼睛)

张开(嘴)

zhéng kāi (yǎnjīng)

zhāng kāi (zuǐ)

切开(西瓜)

打开(书)

qiē kāi (xīguā)

dǎ kāi (shū)

敲开(门)

拉/推开(门, 手, 人)

qiāo kāi (mén)

lā/tuī kāi (mén, shǒu, rén)

住: 表示通过动作使东西牢固地停留在某处。

住 (zhù): при помощи какого-то действия заставить предмет твердо держаться в каком-то месте

1. 记住了, 千万别忘了。

Jì zhù le, qiānwàn bié wàng le.

2. 快抓住他, 别让他跑了。

Kuài zhuā zhù tā, bié ràng tā pǎo le.

3. 车开到使馆门口，停住了。

Chē kāidào shǐguǎn ménkǒu, tíngzhù le.

4. 这座大楼把光挡住了。

Zhè zuò dàlóu bǎ guāng dǒngzhù le.

5. 刹车坏了，停不住了。

Shāchē huài le, tíng bu zhù le.

6. 这个门卫看不住大门，一个星期里丢了两次东西。

Zhè ge ménwēi kàn bu zhù dà mén, yí ge xīngqī li diūle liǎng cì dōngxi.

好：表示妥当地完成时，用“好”。
好 (hǎo) выражает выполненное действие надлежащим образом

1. 收拾好东西我就回家了。

Shóushǐhǎo dōngxi wǒ jiù huí jiā le.

2. 大家请坐好，晚会就要开始了。

Dàjiā qǐng zuòhǎo, wǎnhuì jiù yào kāishǐ le.

3. 写好了给我送来。

Xiěhǎole gěi wǒ sònglái.

4. 把钱收好，别丢了。

Bǎ qián shōuhǎo, bié diū le.

5. 这么难的工作我一个人可做不好。

Zhème nán de gōngzuò wǒ yí ge rén kě zuò bu hǎo.

6. 火车几点能到，我说不好。

Huǒchē jǐ diǎn néng dào, wǒ shuō bu hǎo.

(4) 有些结果补语只有可能形式。

Некоторые дополнения результата имеют только форму вероятности.

起 (qǐ) : возможности или невозможности
совершения действия

1. —这件衣服这么贵, 你买得起吗?

—Zhè jiàn yīfu zhème guì, nǐ mǎi de qǐ ma?

—要是买不起就不来了。

—Yàoshì mǎi bu qǐ jiù bù lái le.

2. 他住得起这么贵的房子, 怎么用不起煤气?

Tā zhù de qǐ zhème guì de fángzi, zěnmeyòng bu qǐ méiqì?

3. 每天在这儿吃饭我可吃不起。

Měitiān zài zhèr chīfàn wǒ kě chī bu qǐ.

“起”还有引申用法:

«起» также может употребляться в более широком переносном
значении.

看得起 (kàn de qǐ) – уважать (кого-л.); считать(ся) (с кем-л.)

看不起 (kàn bu qǐ) – презирать, третировать; смотреть
 свысока (на кого-либо)

1. —他请你吃饭, 一定是很看得起你。

—Tā qǐng nǐ chīfàn, yíding shì hěn kàn de qǐ nǐ.

—他怎么会看不起我。

- Tā zěnmé huì kàn bu qǐ wǒ.

2. 谁都不喜欢她, 她总是看不起别人。

Shuí dōu bù xǐhuan tā, tā zǒngshì kàn bu qǐ biérén.

对得起 (duì de qǐ): не посрамить; оказаться достойным;

обойтись с почтением (уважением)

对不起 (duì bu qǐ): обидеть, быть виноватым

(перед кем-л.)

1. —对不起, 我来晚了。

- Duì bu qǐ, wǒ lái wǎn le.

—没关系, 不晚。

- Méi guāxi, bù wǎn.

2. —你这么做, 对得起我吗?

- Nǐ zhème zuò, duì de qǐ wǒ ma?

—对不起, 是我错了。

- Duì bu qǐ, shì wǒ cuò le.

3. —借我用一下可以吗?

- Jiè wǒ yòng yí xià kěyǐ ma?

—对不起, 你说什么?

- Duì bu qǐ, nǐ shuō shénme?

了 (liǎo): возможность или невозможность данного действия

1. 一斤包子我一个人怎么吃得了?
Yìjīn bāozi wǒ yí ge rén zěnmé chī de liǎo?
2. 八点你来得了吗?
Bā diǎn nǐ lái de liǎo ma?
3. 别担心, 兔子跑不了。
Bié dānxīn, tùzi pǎo bu liǎo.
4. 晚会七点开始得了吗?
Wǎnhuì qī diǎn kāishǐ de liǎo ma?
5. 他迟到的毛病改不了了。
Tā chídào de máobìng gǎi bu liǎo le.

动 (Dòng): модификатор результативных глаголов, имеющих значения перемещения или позиции объекта действия, указывающий на положительный результат действия

1. 要是你拿不动, 我帮你拿。
Yàoshì nǐ ná bu dòng, wǒ bāng nǐ ná.
2. 这么硬, 你咬得动咬不动?
Zhème yìng, nǐ yǎo de dòng yǎo bu dòng?
3. 慢一点儿, 我走不动了。
Màn yídiǎnr, wǒ zǒu bu dòng le.
4. 车坏了, 开不动了。
Chē huài le, kāi bu dòng le.

过 (Guò): модификатор результативных глаголов,
с инфиксацией 得 или 不 образует формы возможности
или невозможности совершения действия соответственно

1. 好, 我说不过你。我不说了。

Hǎo, wǒ shuō bu guò nǐ, wǒ bù shuō le.

2. 酒量我比不过你。饭量你比不过我。

Jiǔliàng wǒ bǐ bu guò nǐ, fànliàng nǐ bǐ bu guò wǒ.

3. 打不过就跑。

Dǎ bu guò jiù pǎo.

4. 喝酒我可喝不过她。

Hē jiǔ wǒ kě hē bu guò tā.

5. 再大也大不过天安门广场。

Zài dà yě dà bu guò Tiān'ānmén Guǎngchǎng.

练 了 习

Упражнения

一、回答问题或正确应对(用上结果补语)

1. Ответьте на следующие вопросы, используя дополнение
результата.

1. 你在北京住了多长时间? 住得惯吗?

Nǐ zài Běijīng zhù le duō cháng shíjiān? Zhù de guān ma?

2. 在北京吃得到吃不到你们的家乡饭?

Zài Běijīng chī de dào chī bu dào nǐmen de jiāxiāng fàn?

3. 你每天几点起来? 如果再早一个小时呢?

Nǐ měitiān jǐ diǎn qǐlái? Rúguǒ zài zǎo yí ge xiǎoshí ne?

4. 这个柜子放在哪儿?

Zhè ge guizi fàng zài nǎr?

5. 哎呀! 你踩了我的脚!

Āiyā! Nǐ cǎi le wǒ de jiǎo!

6. 他为什么总是扬着头跟别人说话?

Tā wèi shénme zǒngshì yǎng zhe tóu gēn biéren shuōhuà?

7. 你昨天去买书了吗? 怎么样?

Nǐ zuótiān qù mǎi shū le ma? Zěnmeyàng?

8. 快刹车! 为什么不停下?

Kuài shāchē! Wèishénme bù tíngxià?

9. 吃! 吃! 多吃点儿! 别客气!

Chī! Chī! Duō chī diǎnr! Bié kèqì!

10. 你一个人去拿行吗? 重不重? 要不要我帮忙?

Nǐ yí ge rén qù ná xíng ma? Zhòng bu zhòng? Yào bu yào wǒ bāngmáng?

二. 选择正确答案(有几个选几个):

2. Выберите правильный ответ (выберите столько вариантов, сколько считаете правильными)

1. 你一个小时写得_____吗?

Nǐ yí ge xiǎoshí xiě de _____ ma?

A. 完 (wán) B. 了 (liǎo) C. 好 (hǎo) D. 上 (shàng)

2. 狗闻_____香味就跑来了。

Gǒu wén _____ xiāngwèi jiù pǎolái le.

A. 完 (wán) B. 到 (dào) C. 见 (jiàn) D. 好 (hǎo)

3. 女儿大了, 留不_____了, 早晚得嫁人。

Nǚ'ér dà le, liú bu_____le, zǎowǎn deī jià rén.

A. 了 (liǎo) B. 下 (xià) C. 住 (zhù) D. 动 (dòng)

4. 小姑娘找不_____妈妈了, 大声哭了起来。

Xiǎo gūniang zhǎo bu_____māma le, dàshēng kū le qǐlái.

A. 到 (dào) B. 在 (zài) C. 着 (zhe) D. 住 (zhù)

5. 他这个人特别直, 总是想_____什么就说什么。

Tā zhè ge rén tèbié zhí, zǒngshì xiǎng_____shénme jiù shuō shénme.

A. 住 (zhù) B. 到 (dào) C. 完 (wán) D. 好 (hǎo)

6. 我不能跟你们一起去旅游了, 工作太忙, 走不_____。

Wǒ bù néng gēn nǐmen yìqǐ qù lǚyóu le, gōngzuò tài máng, zǒu bu_____.

A. 动 (dòng) B. 开 (kāi) C. 起 (qǐ) D. 好 (hǎo)

7. 别给我了, 我吃不_____了。

Bié gěi wǒ le, wǒ chī bu_____le.

A. 住 (zhù) B. 下 (xià) C. 了 (liǎo) D. 好 (hǎo)

8. 他是我们单位最高的, 谁也不_____他。

Tā shì wǒmen dānwèi zuì gāo de, shuí yě gāo bu_____tā.

A. 了 (liǎo) B. 上 (shàng) C. 到 (dào) D. 过 (guò)

9. 你把钱还_____她了吗?

Nǐ bǎ qián huán_____tā le ma?

A. 过 (guò) B. 给 (gěi) C. 到 (dào) D. 在 (zài)

10. 这钱请您收_____，只是一点小心意。

Zhè qián qǐng nín shōu _____, zhǐshì yí diǎndiǎn xīnyì.

A. 完 (wán) B. 下 (xià) C. 住 (zhù) D. 好 (hǎo)

三、填空 (填上适当的結果补语的完成形式或可能形式, 注意应为肯定形式还是否定形式):

Заполните пробелы соответствующими дополнениями результата завершенной или возможной формы, обратите внимание на утвердительную и отрицательную формы:

例: 本来想去泰山看日出的, (想) 没想到 在峨眉山上看到了日出。

Пример: Běnlái xiǎng qù Tàishān kàn rìchū de, (xiǎng) méi xiǎng dào zài Éméishān shàng kàndào le rìchū.

1. (学) 中文的人不是天才就是傻瓜。

(xué) Zhōngwén de rén bù shì tiāncái jiù shì shǎguā.

2. 如果今天 (做) _____ 作业我就不去了, 去了也 (玩) _____。

Rúguǒ jīntiān (zuò) _____ zuòyè wǒ jiù bù qù le, qù le yě (wán) _____.

3. 看来他今天 (来) _____ 了, 咱们自己把剩下的 (做) _____ 吧。

Kàn lái tā jīntiān (lái) _____ le, zánmen zìjǐ bǎ shèngxià de (zuò) _____ ba.

4. (留) _____ 他的人, (留) _____ 他的心。
(liú) _____ tā de rén, (liú) _____ tā de xīn.

5. (跑) _____ 和尚, (跑) _____ 庙。
(pǎo) _____ héshang, (pǎo) _____ miào.

四、改错:

Исправьте ошибки:

1. 你一个小时写得了吗?

Nǐ yí ge xiǎoshí xiě de liǎo ma?

2. 买了这么多饺子, 你一个人吃完吗?

Mǎile zhème duō jiǎozi, nǐ yí ge rén chī wán ma?

3. 警察把小偷抓好了。

Jīngchá bǎ xiǎotōu zhuā hǎo le.

4. —一个人不拿动吧? 我帮你拿吧。

Yí ge rén bù ná dòng ba? Wǒ bāng nǐ ná ba.

—不用了, 谢谢, 我拿动。

Bù yòng le, xièxiè, wǒ ná dòng.

5. —衣服洗得干净吗?

—Yīfu xǐ de gānjīng ma?

—看, 已经洗得干净了。

—Kàn, yíjīng xǐ de gānjīng le.

(二) 趋向补语

Дополнение направления

(1) 汉语里, 有一类补语表示动作的趋向, 这类补语叫趋向补语。可分为简单趋向补语和复合趋向补语。

В китайском языке есть категория дополнений, выражающих направление действия. Эта категория дополнений называется дополнение направления. Их можно разделить на простое дополнение направления и сложное дополнение направления.

简单趋向补语:

Простое дополнение направления:

动词 + 来/去

Глагол + «láin» / «qù»

复合趋向补语:

Сложное дополнение направления:

动词 + 上(下/进/出/回/过/起) + 来/去

Глагол + «shàng» (xià) / «jìn» / «chū» /
«huí» / «guò» / «qǐ») + «láin» / «qù»

另外复合趋向补语还有引申用法。

Кроме этого сложное дополнение направления также имеет более расширенное и переносное употребление.

趋向补语也有“完成形式”和“可能形式”。

Дополнение направления тоже имеет завершённую форму и форму вероятности.

(2) 简单趋向补语。

Простое дополнение направления.

1. 动作性动词 + 来/去

Глагол действия + «láin» / «qù»

这一类动词的补语只有完成形式，没有可能形式。

Дополнения к таким глаголам могут иметь лишь завершённую форму, они не могут иметь форму вероятности.

1. 看，他跑来了。

Kàn, tā pǎolái le.

2. 燕子飞来了，又飞去了，又一年过去了。

Yànzi fēilái le, yòu fēiqù le, yòu yí nián guòqù le.

3. 他走来走去，一边抽烟，一边想问题。

Tā zǒulái zǒuqù, yíbiān chōuyān, yíbiān xiǎng wèntí.

4. 孩子在地上爬来爬去。

Háizi zài dìshàng páolái páqù.

错误:

Типичные ошибки:

- 他跑得来吗?

Tā pǎode lái ma?

2. 移动性动词+来/去

Глагол передвижения + «láile»/«qùle»

	完成形式 Завершенная форма	可能形式 Форма вероятности
肯定式 Утвердительная форма	<div>动词 + 来/去/进去 Глагол + 来/去/进去</div>	<div>动词 + 得 + 来/去 Глагол + 得 + 来/去</div>
	进去 jìnqù 拿来 nálái 过去 guòqù	进得去 jìndéqù 拿得来 ná de lái 过得去 guò de qù
否定式 Отрицательная форма	<div>不/没 + 动词 + 来/去 不/没 + глагол + 来/去</div>	<div>动词 + 不 + 来/去 глагол + 不 + 来/去</div>
	不/没进去 bù/méi jìnqù 不/没拿来 bù/méi nálái 不/没过去 bù/méi guòqù	进不去 jìn bu qù 拿不来 ná bu lái 过不去 guò bu qù

1. —演出已经开始了, 你怎么还没进去? — Yǎnchū yǐjīng kāishǐ le, nǐ zěnméi hái méi jìngù?

— 进不去了, 已经满了。 — Jìn bu qù le, yǐjīng mǎn le.

— 跟我走后门吧, 肯定进得去。 — Gēn wǒ zǒu hòumén ba, kěndìng jìn de qù.

2. — 对不起, 你的书我今天没带来。 — Duìbuqǐ, nǐ de shū wǒ jīntiān méi dài lái.

— 那就明天带来吧。 — Nà jiù míngtiān dài lái ba.

— 明天也带不来。 — Míngtiān yě dài bu lái.

— 那什么时候带得来? — Nà shénme shíhòu dài de lái?

— 什么时候也带不来, 因为我把它丢了。 — Shénme shíhòu yě dài bu lái, yīnwèi wǒ bǎ tā diū le.

3) “来”和“去”不表示动作的实际趋向, 而是由说话人的位置决定的, 如果动作是朝向说话人的就用“来”, 如果动作是朝向相反方向进行的就用“去”。

«来» и «去» не выражают реальное направление действия, они выражают направление действия относительно говорящего. Если действие направлено на говорящего, то употребляется «来». Если же движение направлено от говорящего, то употребляется «去».

1. 小王已经回家去了。(说话人不在小王家)

Xiǎo Wáng yǐjīng huí jiā qù le. (Говорящий не находится дома у Сяо Ванга)

2. 他不在家，他六点钟以前回不来。(说话人在家里)

Tā bù zài jiā, tā liù diǎn zhōng yǐqián huí bu lái. (Говорящий находится дома)

3. 到北京以后写封信来。(说话人是收信人)

Dào Běijīng yǐhòu xiě fēng xìn lái. (Говорящий является получателем письма)

4. 我想给我儿子写封信去。(说话人是寄信人)

Wǒ xiǎng gěi wǒ érzi xiě fēng xìn qù. (Говорящий является отправителем письма)

5. 快去吧，代表团已经出来了。(说话人在屋外)

Kuài qù ba, dàibiǎotuán yǐjīng chū lái le. (Говорящий находится вне комнаты)

6. 你来做，快进来。(说话人在屋里)

Nǐ lái zuò, kuài jìn lái. (Говорящий находится в комнате)

7. 人这么多，进得去吗？(说话人在屋外)

Rén zhème duō, jìn de què ma? (Говорящий находится вне комнаты)

8. 人太多了，我不进去了。(说话人在屋外)

Rén tài duō le, wǒ bù jìn qù le. (Говорящий находится вне комнаты)

9. 电梯坏了，老太太上得去吗？(说话人在楼下)

Diàntī huài le, lǎo tàitai shàng de què ma? (Говорящий находится внизу)

10. 她上不来就让她儿子背她上来。(说话人在楼上)

Tā shàng bu lái jiù ràng tā érzi bēi tā shàng lái. (Говорящий находится наверху)

(3) 复合趋向补语

Сложное дополнение направления

上来 (shànglái) – подниматься (к говорящему)

下来 (xiàlái) – спускаться (к говорящему)

进来 (jìnlái) – входить (к говорящему)

出去 (chūlái) – выходить (к говорящему)

起来 (qǐlái) – вставать, подниматься (к говорящему)

回来 (huílái) – вернуться, возвращаться (к говорящему)

过来 (guòlái) – подходить, приближаться (к говорящему)

上去 (shàngqù) – подниматься (от говорящего)

进去 (jìnqù) – входить (от говорящего)

出去 (chūqù) – выходить (от говорящего)

回去 (huíqù) – возвратиться, вернуться (от говорящего)

过去 (guòqù) – проходить (от говорящего)

完成形式

Завершённая форма

可能形式

Форма вероятности

肯定形式

Утвердительная
форма

动词 + 上, 下, 进, 出,
回, 过, 起 + 来/去
Глагол + 上, 下, 进, 出,
回, 过, 起 + 来/去

动词 + 得 + 上, 下, 进,
出, 回, 过, 起 + 来/去
Глагол + 得 + 上, 下, 进,
出, 回, 过, 起 + 来/去

跑过来

pǎo guòlái

跑得过来

pǎo de guòlái

拿出去

ná chūqù

拿得出去

ná de chūqù

跳起来

tiào qǐlái

跳得起来

tiào de qǐlái

否定形式

Отрицательная
форма

不/没 + 动词 + 上,
下, 进, 出, 回, 过, 起 +
来/去

不/没 + *gaarua* + 上, 下,
进, 出, 回, 过, 起 +
来/去

动词 + 不 + 上, 下,
进, 出, 回, 过, 起 +
来/去

gaarua + 不 + 上, 下,
进, 出, 回, 过, 起 +
来/去

跑不过来
pǎo bu guòlái

拿不出来
ná bu chūlái

跳不起来
tiào bu qǐlái

不/没跑过来
bù/méi pǎo guòlái

不/没拿出来
bù/méi ná chūlái

不/没跳起来
bù/méi tiào qǐlái

1. 机票还没取回来吗?

Jiàpiào hái méi qǔ huílái ma?

——今天可能取不回来了。

Jīntiān kěnéng qǔ bù huílái le.

——不取回来明天怎么走?

Bù qǔ huílái míngtiān zěnmé zǒu?

2. 他一听就站起来了。

Tā yī tīng jiù zhàn qǐlái le.

3. 他还没站起来就已经说起来了。

Tā hái méi zhàn qǐlái jiù yǐ jīng shuō qǐlái le.

4. 坐的时间一长就站不起来了。

Zuò de shíjiān yī cháng jiù zhàn bu qǐlái le.

5. 请把戒指拿出来给我看看。

Qǐng bǎ zhè ge jièzhǐ ná chūlái gěi wǒ kànkàn.

6. —你可以戴上去试试。

Nǐ kěyǐ dài shàngqù shìshì.

7. —哎呀，拿不下来了。

Āiyā, ná bu xiàlái le.

8. —对不起，那他只能买了。

Duìbuqǐ, nà nín zhǐnéng mǎi le.

- (4) 带趋向补语的动词后面可得宾语。

Глаголы, имеющие дополнение направления, после себя также могут принимать и другие дополнения.

- A. 在完成式中，宾语如是表示处所的词，要放在“来/去”之前。

В завершенной форме если дополнение выражает место, то оно должно располагаться перед «来/去».

1. 天黑了，快回家去。

Tiān hēi le, kuài huí jiā qù.

2. 你为什么不上楼来？

Nǐ wéishénme bù shànglóu lái?

3. 到我那儿吃饭去吧。

Dào wǒ nàr chīfàn qù ba.

4. 他根长时间没有回中国来。

Tā hěn cháng shíjiān méiyǒu huí Zhōngguó lái.

B. 宾语如是表示人或事物的词，可放在“来/去”之前，也可放在“来/去”之后。

Если дополнение выражает человека или предмет, то дополнение может располагаться как перед «来/去», так и после.

1. 老王买来了西瓜。

Lǎo Wáng mǎilái le xīguā.

2. 老王买西瓜来了。

Lǎo Wáng mǎi xīguā lái le.

3. 他带孩子来了。

Tā dài hái zǐ lái le.

4. 他带来了孩子。

Tā dài lái le hái zi.

5. 她给你送了一本书去。

Tā gěi nǐ sòng le yī běn shū qù.

6. 她给你送去了一本书。

Tā gěi nǐ sòng qu le yī běn shū.

偏误:

Типичные ошибки:

• 我昨天很晚才回去学校。

Wǒ zuótiān hěn wǎn cái huí qù xuéxiào.

• 出来办公室以前，我穿上了衣服。

Chū lái bàngōngshì yǐ qián, wǒ chuān shàng le yī fu.

(5) 复合趋向补语的引申用法。

Сложное дополнение направления также может иметь широкое и переносное употребление.

下来1: 由明到暗, 由强到弱, 由动到静等程序逐步变化。

下来1: процесс последовательного изменения от очевидного до тайного, от сильного до слабого, от подвижного до статичного и т. д.

1. 天慢慢黑下来了。

Tiān màn màn hēi xià lái le.

2. 车一进城就慢下来了。

Chē yí jìn chéng jiù màn xià lái le.

3. 雨停下来了。

Yǔ tíng xià lái le.

下来2: 使事物停留或固定, 以免消失或遗忘。

下来2: заставить некоторый предмет остаться или зафиксировать во избежание его исчезновения или чтобы не упустить из виду.

1. 老师上课讲的语法你都记下来了么?

Lǎoshī shàngkè jiǎng de yǔfǎ nǐ dōu jì xià lái le ma?

2. 这一课我背不下来。

Zhè yí kè wǒ bèi bu xià lái.

3. 请把你的地址写下来。

Qǐng bǎ nǐ de dìzhǐ xiě xià lái.

下去：已经开始的动作继续进行。

下去：продолжение ранее начатого действия

1. 已经开始了，就干下去吧。

Yǐjīng kāishǐ le, jiù gàn xiàqù ba.

2. 故事一代代地传下去了。

Gùshi yí dài dài chuán xiàqù le.

3. 唱下去，唱得不惜。

Chàng xiàqù, chàng de búcuò.

出来1：产生了结果，从无到有。

出来1：получен результат, развитие с нуля

1. 这张画，他费了一个多月才画出来。

Zhè zhāng huà, tā xiāng le yí ge duō yuè cái huà chūlái.

2. 有问题就说出来。

Yǒu wèntí jiù shuō chūlái.

3. 十年不见，我已经叫不出他的名字来了。

Shí nián bù jiàn, wǒ yǐjīng jiào bu chū tā de míngzì lái le.

出来2：识别、分辨事物，从无意义到有意义

出来2：распознавать, различать предметы,

от несущественного к существенному

1. 我看出来了，他画的是一只大象。

Wǒ kàn chū lái le, tā huà de shì yí zhī dà xiàng.

2. 这道题的错误检查出来了吗？

Zhè dào tí de cuò wù jiǎn chá chū lái le ma?

3. 从电话里听不出你的声音来。

Cóng diàn huà lǐ tīng bu chū nǐ de shēng yīn lái.

起来1: 进入一个新的状态, 或新的动作开始进行, 一般是由静态转变为动态

起来1: вхождение в новое состояние, или начало нового действия, обычно переход из статического в динамическое состояние

1. 天一亮，市场上就热闹起来了。

Tiān yí liǎng, shì chǎng shàng jiù rè nao qǐ lái le.

2. 他一开始表演，大家就鼓起掌来了。

Tā yí kāi shǐ biǎo yǎn, dà jiā jiù gǔ qǐ zhǎng lái le.

3. 时间快到了，咱们快准备起来吧。

Shí jiān kuài dào le, zán men kuài zhǔn bèi qǐ lái ba.

起来2: 表示使人或事物从分散到集中的动作的完成。

起来2: выражает действие, благодаря которому люди или предметы из рассредоточенного состояния переходят в сосредоточенное (обобщенное, объединенное)

1. 杀人犯被抓起来了。

Shānrénfàn bèi zhuō qīlái le.

2. 快把照片收起来。

Kuài bǎ zhàopiàn shōu qīlái.

3. 小白兔都藏起来了。

Xiǎo báitù dōu cáng qīlái le.

起来3: “(做)……的时候”, 表示一种假设的情况。

起来3: «(做)……的时候» выражает некоторую предположительную ситуацию

1. 说起你爷爷来, 话可就长了。

Shuō qǐ nǐ yéye lái, huà kě jiù cháng le.

2. 他看书来就忘了时间。

Tā kàn qǐ shū lái jiù wàng le shíjiān.

3. 这只笔用起来很方便。

Zhè zhī bǐ yòng qǐlái hěn fāngbiàn.

4. 说起来容易, 做起来难。

Shuō qǐlái róngyì, zuò qǐlái nán.

练习

Упражнения

一、用完整的句子回答下列问题:

Ответьте на следующие вопросы полными предложениями:

1. 我要的字典你带来了没有?

Wǒ yào de zìdiǎn nǐ dài lái le méiyǒu?

2. 你给妈妈寄去了什么?

Nǐ gěi māma jì qù le shénme?

3. 这个月的《汉语学习》杂志, 谁借走了?

Zhè ge yuè de "Hànyǔ Xuéxí" zázhì, shuí jiè zǒu le?

4. 他这次去旅游, 带照相机去了没有?

Tā zhè cì qù lǚyóu, dài zhàoxiàngjī qù le méiyǒu?

5. 这个词是什么意思, 你想起来了没有?

Zhè ge cí shì shénme yìsi, nǐ xiǎng qǐ lái le méiyǒu?

6. 你看见老师从教室出去了吗?

Nǐ kàn jiàn lǎoshī cóng jiàoshì chū qù le ma?

7. 他们把车开进车库里去了吗?

Tāmen bǎ chē kāi jìn chēkù lǐ qù le ma?

8. 他从新疆旅行回来, 给没给你带回来哈密瓜?

Tā cóng Xīnjīng lǚxíng huí lái, gěi méi gěi nǐ dài huí lái Hāmìguā?

9. 我看完了这些报纸, 要不要给你送回去?

Wǒ kàn wán le zhèxiē bàozhǐ, yào bu yào gěi nǐ sòng huí qù?

10. 他跑上楼去了, 你看他下来了没有?

Tā pǎoshàng lóu qù le, nǐ kàn tā xiàlái le méiyǒu?

二. 下面的句子, 对的请画“√”, 错的请画“×”。

Обозначьте правильные предложения галочкой, а неправильные

— крестиком.

1. 衣服干了, 你收起来吧。

Yīfú gān le, nǐ shōu qǐlái ba.

2. 下个月二十号, 他要回去上海。

Xià ge yuè èrshí hào, tā yào huíqù Shànghǎi.

3. 汽车上走一个人下来。

Qìchē shàng zǒu yí ge rén xiàlái.

4. 这些面包, 你给孩子们送去吃吧!

Zhèxiē miànbǎo, nǐ gěi hái zimen sòngqù chī ba!

5. 你替护照来了没有?

Nǐ dài hùzhào lái le méiyǒu?

6. 那些纸被风刮走了。

Nàxiē zhǐ bèi fēng guāzǒu le.

7. 小王是不是回去家了?

Xiǎo Wáng shì bú shì huíqù jiā le?

8. 他们用了—个半小时爬上去香山。

Tāmen yòng le yí ge bàn xiǎoshí pá shàngqù Xiāngshān.

9. 服务员送过来一杯茶。

Fúwùyuán sòng guòlái yí bēi chá.

10. 前边儿走一位小姐来。

Qiánbianr zǒu yí wèi xiǎojiě lái.

三、把括号中的趋向补语放到适当的位置:

Поставьте дополнения направления, данные в скобках в

нужное место:

1) 送_____家_____ (回去)

sòng_____jiā_____ (huíqù)

2) 走_____房间_____ (进来)

zǒu_____fángjiān_____ (jìnlái)

3) 拿_____钱_____ (来)

ná_____qián_____ (lái)

4) 游_____河_____ (过去)

yóu_____hé_____ (guòqù)

5) 举_____手_____ (起来)

jǔ_____shǒu_____ (qǐlái)

6) 爬_____山_____ (上)

pá_____shān_____ (shàng)

7) 寄_____一封信_____ (去)

dài_____yí fēng xìn_____ (qù)

8) 跑_____山_____ (下去)

pǎo_____shān_____ (xiàqù)

9) 掉_____一个苹果_____ (下来)

diào_____yí ge píngguǒ_____ (xiàlái)

10) 下_____雨_____ (起来)
xià_____yǔ_____ (qǐlái)

四、把下面的各组词连成带趋向补语的动宾词组:

Составьте предложения с дополнением направления, используя следующие фразы:

1) 回来	办公室
huílái	bàngōngshì
2) 进去	客厅
jìnqù	kètīng
3) 买回来	一本字典
mǎi huílái	yī běn zìdiǎn
4) 走出去	教室
zǒu chūqù	jiàoshì
5) 跑下去	楼
pǎo xiàqù	lóu
6) 唱起来	歌
chàng qǐlái	gē
7) 寄回去	一个包裹
jì huíqù	yī ge bāoguǒ
8) 爬上去	山
pá shàngqù	shān
9) 下起来	雨
xià qǐlái	yǔ
10) 带去	一束鲜花
dài qù	yī shù xiān huā

(三) 状态补语

Дополнение состояния

状态补语是汉语中特有的语言现象。状态补语是用来评价、判断或描写“得”前动词、形容词或名词的。

Дополнение состояния – это особое речевое явление китайского языка. Дополнение состояния используется перед глаголами, прилагательными или именами существительными. Оформляется частицей «得». Используется для описания или оценки.

(1) 基本结构:

Основная структура:

动词 (形容词) + 得 + 状态补语

Глагол (прилагательное) + 得 + дополнение состояния

1. 唱得不错 (形容词做状态补语)

chàng de búcuò (прилагательное в качестве дополнения состояния)

2. 玩儿得真高兴 (副词+形容词做状态补语)

wánr de zhēn gāoxìng (наречие + прилагательное в качестве дополнения состояния)

3. 激动得说不出话来 (词组做状态补语)

jīdòng de shuō bù chū huà lái (словосочетание в качестве дополнения состояния)

4. 妈妈说得他直哭。(小句做状态补语)

Māma shuō de tā zhí kū. (предложение в качестве дополнения состояния)

5. 她把孩子打得头都破了。(小句做状态补语)

Tā bǎ hái zi dǎ de tóu dōu pò le. (предложение в качестве дополнения состояния)

也有少量不带“得”的形式(但多有“了”跟随其后):

В редких случаях есть форма без «得» (но в таких случаях часто используется «了»).

1. 太极了(副词做状态补语)

dào jí le (наречие в качестве дополнения состояния)

2. 差远了(副词做状态补语)

chā yuǎn le (наречие в качестве дополнения состояния)

3. 这个比那个贵多了。(副词做状态补语)

Zhè ge bǐ nà ge guì duō le. (наречие в качестве дополнения состояния)

- 2) 否定形式:

Отрицательная форма:

动词(形容词)得 + 不 + 状态补语

глагол (прилагательное) + 得 + 不 + дополнение состояния

1. 唱得不太好

chàng de bù tài hǎo

2. 玩儿得不高兴

wánr de bù gāoxìng

3. 人认识得不多

rén rènshi de bù duō

4. 差得不太远 Chā de bù tài yuǎn. 差得不太远。

chā de bù tài yuǎn 差得不太远。

(2) 状态补语所要评价、判断或描写的是已经发生或正在发生的动作或事件。

Дополнение состояния используется для оценки или описания уже произошедшего или сейчас происходящего действия или события.

1. 小王唱了一支歌，唱得不错。

Xiǎo Wáng chàng le yí zhī gē, chàng de búcuò.

2. 他们见面以后高兴得不得了。

Tāmen jiànmiàn yǐhòu gāoxìng de bù dé liǎo.

3. 孩子们好久没有这么痛快地玩了，他们玩得真高兴。

Háizimen hǎojiǔ méiyǒu zhème tòngkuài de wán le, tāmen wán de zhēn gāoxìng.

4. 运动员们谁也没说话，他们激动得说不出话来了。

Yùndòngyuánmen shéi yě méi shuōhuà, tāmen jīdòng de shuō bu chū huà lái le.

5. 妈妈说了他一顿，说得他直哭。

Māma shuō le tā yí dùn, shuō de tā zhí kū.

- (3) 宾语的位置

Расположение дополнения

- A. 带宾语的状態补语句应重复动词。

Если в предложении есть дополнение состояния, то следует удвоить глагол.

1. 他说汉语说得不错。

Tā shuō Hànyǔ shuō de búcuò.

2. 小王一向吃东西吃得不多。

Xiǎo Wáng yǐxiàng zhī dōngxī zhǐ de bù duō. 小王不晓得。

3. 大家听故事听得很入迷。

Dàjiā tīng gùshi tīng de hěn rù mí. 大家听故事听得很入迷。

4. 他怕他妈妈怕得像老鼠见了猫。

Tā pà tā māma pà de xiàng lǎoshǔ jiànle māo.

B. 如果不重复动词, 就要把宾语放在动词或主语前面。

Если нет повторения глагола, то дополнение нужно поставить либо перед глаголом, либо перед подлежащим.

汉语她说得不错。

Hànyǔ tā shuō de búcuò.

小王一向东西吃得不多。

Xiǎo Wáng yǐxiàng dōngxī zhǐ de bù duō.

练习

Упражнения

一、用状态补语完成下面的句子:

Завершите следующие предложения с помощью дополнения состояния:

1. 我们每天都起得很_____。

Wǒmen měitiān dǎo qǐ de hěn_____。

2. 我朋友说英语说得_____。

Wǒ péngyou shuō Yīngyǔ shuō de_____。

3. 他把房子打扫得_____。

Tā bǎ fángzi dǎsǎo de_____。

4. 我妹妹唱歌唱得_____。

Wǒ mèimei chànggē chàng de_____。

5. 今天, 我们玩得_____。

Jīntiān, wǒmen wán de_____。

6. 这件衣服做得_____。

Zhè jiàn yīfú zuò de_____。

7. 我的汉语水平比他差_____。

Wǒ de Hànyǔ shuǐpíng bǐ tā chà_____。

8. 这儿的東西貴_____。

Zhèr de dōngxi guì_____。

9. 他们高兴得_____。

Tāmen gāoxìng de_____。

10. 听了他讲的故事, 我们激动得_____。

Tīng le tā jiǔng de gùshi, wǒmen jīdòng de_____。

二、以下句子, 对的画“√”, 错的画“×”:

Обозначьте правильные предложения галочкой, а неправильные крестиком:

1. 他洗衣服洗得很干净。

Tā xǐ yīfú xǐ de hěn gānjìng。

2. 他念得课文很流利。

Tā niàn de kèwén hěn liúlì。

3. 这间屋子不打扫得干净。

Zhè jiān wūzi bù dǎosǎo de gānjìng。

4. 花园里的花儿, 开得很漂亮。

Huāyuán lǐ de huār, kāi de zhēn piàoliang。

5. 晚饭我吃得多，现在一点也不饿。

Wǎnfàn wǒ chī de duō, xiànzài yídiǎnr yě bù è.

三、根据给的词语，造带状态补语的句子。

Составьте предложения с дополнением состояния с помощью следующих слов:

例：他游泳 非常好

Tā yóuyóǒng fēicháng hǎo

他游泳游得非常好。

Tā yóuyóǒng yóu de fēicháng hǎo.

1. 他很高兴 跳起来了

Tā hěn gāoxìng tiào qǐlái le

2. 阿姨收拾房间 房间很干净

Āyí shōushi fángjiān fángjiān hěn gānjìng

3. 我朋友跑步 比别人都快

Wǒ péngyou pǎobù bǐ biérén dōu kuài

4. 这些练习太难 谁都不会做

Zhèxiē liànxí tài nán shuí dōu bù huì zuò

5. 他很难过 他流下了眼泪

Tā hěn nánguò tā liúxià le yǎnlèi

四、读下面的短文，把可能用状态补语表达的地方替换成状态补语：

Прочитайте следующий текст. То, что можно заменить

дополнением состояния, замените дополнением состояния:

昨天是四月二十日，但天气很热，像夏天一样。我去朋友家看了他新买的房子。这套房子又大又亮，很漂亮。玻璃擦过了，干干净净；家具放在房间里，整整齐齐。我朋友说，为了收拾房间，他用了差不多两个星期的时间，没有找人帮助。收拾完，他非常累，连饭也不想吃，只想睡觉。现在，有了这么舒适的家，他非常高兴。我也很高兴，因为以后我们可以在他漂亮的新房子里聚会了。

Zuótiān shì sì yuè èrshí rì, dàn tiānqì hěn rè, xiàng xiàtiān yíyàng. Wǒ qù péngyou jiā kànle tā xīn mǎi de fángzi. Zhè tào fángzi yòu dà yòu liàng, hěn piàoliang. Bōli cāguole, gāngǎnjīngjīng, jiājù fàngzài fángjiān lǐ, zhěngzhěngqíqí. Wǒ péngyou shuō, wèile shōushi fángjiān, tā yòngle chàobuduo liǎng ge xīngqī de shíjiān, méiyǒu zhǎo rén bāngzhù. Shōushi wán, tā fēicháng lèi, lián fàn yě bù xiǎng chī, zhǐ xiǎng shuìjiào. Xiànzài, yǒule zhème shūshì de jiā, tā fēicháng gāoxìng. Wǒ yě hěn gāoxìng, yīnwèi yǐhòu wǒmen kěyǐ zài tā piàoliang de xīn fángzi lǐ jùhuì le.

七 “是……的” 结构

7. КОНСТРУКЦИЯ «是……的»

“是……的”是一种句子结构，分为三大类。第一：强调或说明句中某种成分。第二：表示语气。第三：表示被动语态。

«是……的» – это тип структуры предложения. Делится она на три основных группы: 1) акцент или объяснение некоторых составных частей предложения; 2) выражение интонации; 3) выражение пассивного залога.

(一) 强调或说明句中某种成分的“是……的”

Когда конструкция «是……的» используется для выделения или пояснения некоторой составной части предложения.

(1) 强调或说明句中的状语，被强调或说明的是已完成动作发生的时间、地点、方式、目的以及对象等

Подчеркивается или объясняется в предложении обстоятельство. Объектом объяснения становятся время совершения действия, место, способ и цель этого действия.

主语 + 是 + 状语 + 动词 + 的

Подлежащее + 是 + обстоятельство + глагол + 的

1. 他是去年秋天来的。

Tā shì qùnián qiūtiān lái de.

2. 他是从法国来的。

Tā shì cóng Fǎguó lái de.

3. 他是坐飞机来的。

Tā shì zuò fēijī lái de.

4. 这本书是为你买的。

Zhè běn shū shì wèi nǐ mǎi de.

5. 我是对他说的, 不是对你说的。

Wǒ shì duì tā shuō de, bù shì duì nǐ shuō de.

注意:

Примечание:

1) 如果句中动词后的宾语是名词, “的”可在名词前, 也可放在名词后。

Если в предложении дополнение после глагола выражено существительным, то «的» может находиться как перед существительным, так и после него.

1. 我是去年来的北京。

Wǒ shì qùnián lái de Běijīng.

2. 我是去年来北京的。

Wǒ shì qùnián lái Běijīng de.

2) 如果句中动词后的宾语是代词, “的”放在代词后。

Если в предложении дополнение после глагола выражено местоимением, то «的» ставится после местоимения.

我是上星期看见他的。

Wǒ shì shàngxīngqī kànjiàn tā de.

3) 如果句中动词后有趋向补语“来”或“去”时, “的”放在趋向补语后面。

Если в предложении после глагола есть дополнение направления, выраженное «来» или «去», то «的» ставится после дополнения направления.

1. 他是今天早上回大使馆来的。

Tā shì jīntiān zǎoshàng huí dàshǐguǎn lái de.

2. 她和孩子是上个星期到欧洲去的。

Tā hé háizi shì shàng ge xīngqī dào Ōuzhōu qù de.

3. 他是前天写来的信。

Tā shì qiántiān xiělái de xìn.

4. 他是刚打来的电话。

Tā shì gāng dǎlái de diànhuà.

- (2) 强调或说明动作完成的施事者

Подчеркивается или объясняется субъект завершающегося действия

主语 + 是 + 主语短语 + 的

Подлежащее + 是 + субъектно-предикативное сочетание + 的

1. 这封信是谁写的?

Zhè fēng xìn shì shuí xiě de?

2. 昨天晚上大门是他锁的。

Zuótiān wǎnshàng dàmén shì tā suǒ de.

3. 这个代表团是校长请来的。

Zhè ge dàibiǎotuán shì xiàozhǎng qǐnglái de.

另一种表达方式:

Другой способ выражения:

是 + 主语 + 动词 + 的 + 宾语

是 + подлежащее + глагол + 的 + дополнение

1. 是谁写的这封信?

Shì shuí xiě de zhè fēng xìn?

2. 昨天晚上是他锁的大门。

Zuó tiān wǎnshàng shì tā suǒ de dà mén.

3. 是校长请来的这个代表团。

Shì xiàozhǎng qǐng lái de zhè ge dàibiàotuán.

(二) 强调或说明动作结果的原因

Подчеркивается или объясняется причина результата действия

主语 (或主谓短语) + 是 + 动词 + 的

Подлежащее (или субъектно-предикативное сочетание) +

是 + глагол + 的

1. 他胃痛是饿的。

Tā wèitòng shì è de.

2. 这衣服小了是洗的。

Zhè yīfú xiǎo le shì xǐ de.

3. 他的腿破了是摔的。

Tā de tuǐ pò le shì shuāi de.

注意:

Примечание:

如果动词后有宾语, 要重复动词再加“的”,

Если после глагола есть дополнение, то необходимо удвоить глагол и добавить «的».

1. 他嗓子疼是唱歌唱的。

Tā sǎngzi téng shì chànggē chàng de.

2. 他身体好是爬山爬的。

Tā shēntǐ hǎo shì páshān pá de.

3. 你牙疼是吃糖吃的。

Nǐ yá téng shì chí táng chí de.

(三) 表示语气的“是……的”结构

Конструкция «是……的», выражающая интонацию

说话人在叙述、解释或说明某一事物的同时,要表达自己肯定、确认或缓和、委婉的语气时,可以用“是……的”结构。

Говорящий во время изложения, описания или разъяснения некоторого предмета хочет выразить интонацией подтверждения, уточнения или смягчения. Для этого он может использовать конструкцию «是……的».

1. 主语 + 是 + 动词(形容词)+ 的

Подлежащее + 是 + глагол (прилагательное) + 的

1. 时间是有(的),但不能浪费。

Shíjiān shì yǒu (de), dàn bù néng làngfèi.

2. 他们去是可以(的),可孩子怎么办?

Tāmen qù shì kěyǐ (de), kě hóizi zěnmé bàn?

3. 生活是苦(的),可一家人很和睦。

Shēnghuó shì kǔ (de), kě yī jiā rén hěn hémù.

注意:

Примечание:

此类句型后跟有表示转折意义的句子。

После таких предложений следуют фразы, выражающие противоположное значение.

2. 主语 + 是 + 能愿动词 + 动词 + 的

Подлежащее + 是 + модальный глагол + глагол + 的

1. 他是可以帮助我的, 就是没有时间。

Tā shì kěyǐ bāngzhù wǒ de, jiù shì méiyǒu shíjiān.

2. 赛车伤亡事件是可能发生的, 但还是有很多人参加。

Sàichē shāngwáng shìjiàn shì kěnéng fāshēng de, dàn hái shì yǒu hěn duō rén cānjiā.

3. 她是愿意来中国的, 只是没有机会。

Tā shì yuànyì lái Zhōngguó de, zhǐshì méiyǒu jīhuì.

注意: Примечание:

此类句型后常跟有表示转折意义的句子。

После таких предложений часто следуют фразы, выражающие противоположное значение.

3. 主语 + 是 + 动词 + 结果补语 (或趋向补语) 可能式 + 的

Подлежащее + 是 + глагол + форма вероятности дополнения результата (или дополнения направления) + 的

1. 牌子上的字是看得清楚的。

Páizi shàng de zì shì kàn de qīngchū de.

2. 外面的噪音这儿是听不见的。

Wàimiàn de zàoyīn zhèr shì tīng bù jiàn de.

3. 从这儿是上得去的。

Cóng zhèr shì shàng de qù de.

4. 门太小，这张床是搬不进来的。

Mén tài xiǎo, zhè zhāng chuáng shì bān bù jìn lái de.

4. 主语 + 是 + 能愿动词 + 结果补语(或趋向补语)

可能式 + 的

Подлежащее + 是 + модальный глагол + форма
вероятности дополнения результата (или дополнения
направления) + 的

1. 这个问题是能解决得好的。

Zhè ge wèntí shì néng jiějué de hǎo de.

2. 这个菜一个人是能吃得完的。

Zhè ge cài yí ge rén shì néng chī de wán de.

3. 虽然路不宽，汽车是开得过去的。

Suīrán lù bù kuān, qìchē shì kāi de guòqù de.

4. 两个小时是肯定能网得来的。

Liǎng ge xiǎoshí shì kěndìng néng wǎng lái de lái de.

5. 宾语 + 主语 + 是 + 谓语 + 的

Дополнение + подлежащее + 是 + сказуемое + 的

1. 这个规定学生们是知道的。

Zhè ge guīdìng xuéshēngmen shì zhīdào de.

2. 那条新路他们是认识的。

Nà tiáo xīn lù tāmen shì rènshi de.

3. 那些工艺品我们是很喜欢的。

Nàxiē gōngyìpǐn wǒmen shì hěn xǐhuan de.

注意:

Примечание:

此类句子强调的是句中的宾语。如果强调句中的动词部分可以用下面的句子。

В такого типа предложениях подчеркивается дополнение, если подчеркивается глагольная часть предложения, то можно использовать следующие типы предложений.

主语+是+动词+宾语+的

Подлежащее + 是 + глагол + дополнение + 的

1. 学生们是知道这个规定的。

Xuéshēngmen shì zhīdào zhè ge guīdìng de.

2. 他们是认识那条路的。

Tāmen shì rènshi nà tiáo lù de.

3. 我们是很喜欢那些工艺品的。

Wǒmen shì hěn xǐhuan nàxiē gōngyìpǐn de.

(四) 表示被动态“是……的”结构

Конструкция «是……的», выражающая страдательный залог

受事主语 + 是 + 施事者(或时间或地点) + 动词 + 的
Подлежащее – объект действия + 是 + субъект
действия (время или место) + глагол + 的

1. 讲话稿是张翻译起草的。

Jiǎnghuàgǎo shì zhāng fānyì qǐcǎo de.

2. 照片是女王五十岁生日时照的。

Zhàopiàn shì nǚwáng wúshí suì shēngrì shí zhào de.

3. 这幅画是在艺术博览会上买的。

Zhè fú huà shì zài yìshù bólanhuì shàng mǎi de.

4. 那个病人的手术是谁做的?

Nàge bìng rén de shǒushù shì shuí zuò de?

注意:

Примечание:

(1) 主语是受事的“是……的”结构是表达被动意义的一种形式, 其表达重点在动词前的成分上。

Подлежащее – это объект конструкции «是……的». Это есть форма выражения пассивного значения. Ключевой пункт выражения находится в той части предложения, которая располагается перед глаголом.

(2) 句子为中性, 无褒贬意义。

Предложение является нейтральным. Оно не оценивает достоинства и недостатки.

(3) 被动意味不强。

Пассивное значение не является ключевым.

练习 Упражнения

一、读下列句子:

Прочтите следующие предложения:

1. 我们是在颐和园照的相。

Wǒmen shì zài Yíhéyuán zhào de xiàng.

2. 他是骑自行车去的十二段。

Tā shì qí zìxíngchē qù de shíèrduàn.

3. 我们是在圣诞节见到他的。

Wǒmen shì zài shèngdànjié jiàndào tā de.

4. 我不是一个人去的香港, 姐姐一直和我在一起。

Wǒ búshì yíge rén qù de Xiānggǎng, jiějie yìzhí hé wǒ zài yìqǐ.

5. 这事是谁干的? 一定要查清楚。

Zhèshì shì shuí gàn de? Yíding yào chá qīngchu.

6. 是董事长讲的这话, 不信, 你可以问。

Shì dǒngshìzhǎng jiǎng de zhè huà, bùxìn, nǐ kěyǐ wèn.

7. 这病是感冒引起的。

Zhè bìng shì gǎnmào yīnqǐ de.

8. 从天安门到这儿一个小时是回不来的。

Cóng Tiānānmén dào zhèr yíge xiǎoshí shì huí bu lái de.

二、回答下列问题:

Отвечьте на следующие вопросы:

1. 你是什么时候来北京的?

Nǐ shì shénme shíhòu lái Běijīng de?

2. 你是坐飞机来的, 还是坐火车来的?

Nǐ shì zuò fēijī lái de, hái shì zuò huǒchē lái de?

3. 你是从哪儿来北京的?

Nǐ shì cóng nǎr lái Běijīng de?

4. 你是来看谁的?

Nǐ shì lái kàn shuí de?

5. 这些书你是为谁买的?

Zhèxiē shū nǐ shì wèi shuí mǎi de?

6. 你的牙痛是怎么引起的?

Nǐ de yá tòng shì zěnmeyīnqǐ de?

7. 这些花是怎么掉的?

Zhèxiē huā shì zěnmeyīnqǐ de?

8. 你是怎么帮助他的?

Nǐ shì zěnmeyīnqǐ de?

9. 那些啤酒是谁喝的?

Nàxiē pījiǔ shì shuí hē de?

10. 是谁写的那篇文章?

Shì shuí xiě de nà piān wénzhāng?

三、用“是……的”结构, 重写下列错句:

Исправьте следующие ошибочные предложения с помощью структуры «是……的»:

1. 我去年十一月来北京。

Wǒ qùnián shíyī yuè lái Běijīng.

2. 我去上海从西雅图。

Wǒ qù Shànghǎi cóng Xīyǎtú.

3. 他去昆明坐火车。

Tā qù Kūnmíng zuò huǒchē.

4. 我买蛋糕为你。

Wǒ mǎi dāngāo wèi nǐ.

5. 这封信大家写。

Zhè fēng xìn dàjiā xiě.

6. 衣服小了因为洗。

Yīfú xiǎo le yīnwèi xǐ.

7. 我看见他去年。

Wǒ kànjiàn tā qùnián.

8. 他们到美国去上星期。

Tāmen dào Měiguó qù shàng xīngqī.

四、比较句子:

Сравните предложения:

1. 厂长请来了参观团。

Chǎngzhǎng qǐng lái le cānguāntuán.

参观团是厂长请来的。

Cānguāntuán shì chǎngzhǎng qǐng lái de.

2. 我发了那个传真。
Wǒ fā le nà ge chuánzhēn.
那个传真是我发的。
Nà ge chuánzhēn shì wǒ fā de.
3. 他练武术身体好。
Tā liàn wǔshù shēntǐ hǎo.
他身体好是练武术练的。
Tā shēntǐ hǎo shì liàn wǔshù liàn de.
4. 他愿意帮忙。
Tā yuànyì bāngmáng.
忙他是愿意帮的, 但他没有钱。
Máng tā shì yuànyì bāng de, dàn tā méiyǒu qián.
5. 我能看见黑板上的字。
Wǒ néng kànjiàn hēibǎn shàng de zì.
黑板上的字是看得见的。
Hēibǎn shàng de zì shì kàn de jiàn de.
6. 这些菜两个人吃不完。
Zhèxiē cài liǎng ge rén chī bu wán.
这些菜两个人是吃不完的。
Zhèxiē cài liǎng ge rén shì chī bu wán de.
7. 我们很喜欢那些国画。
Wǒmen hěn xǐhuān nàxiē guóhuà.
那些国画我们是很喜欢的。
Nàxiē guóhuà wǒmen shì hěn xǐhuān de.

八 表示比较的方法

8. СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ СРАВНЕНИЯ

在汉语中，表示比较的方法可分为以下三类：

В китайском языке выделяют три основных способа выражения сравнения:

(一) 表示差异(不同)

Выражение различий

(1) 表示差异用“比”字结构

Для выражения различий используется конструкция с «比»

A 比 B + 形容词

A 比 B + прилагательное

1. 我比他高。

Wǒ bǐ tā gāo.

2. 上海比北京热。

Shànghǎi bǐ Běijīng rè.

3. 这本书比那本书贵。

Zhè běn shū bǐ nà běn shū guì.

A 比 B + 更(还) + 形容词/动词

A 比 B + 更(还) + прилагательное/глагол

1. 这个城市比那个城市更古老。

Zhè gè chéngshì bǐ nà gè chéngshì gèng gǔlǎo.

2. 阿拉伯文比中文还难。

Ālābó wén bǐ Zhōngwén hái nán.

3. 他比我更喜欢音乐。

Tā bǐ wǒ gèng xǐhuan yīnyuè.

4. 王先生比我还了解中国。

Wáng xiānsheng bǐ wǒ hái liǎojiě Zhōngguó.

注意:

Примечание:

形容词(或动词)前不能加“很”,“非常”,“真”,“最”。

Перед прилагательным или глаголом нельзя ставить «很(hěn)», «非常(fēicháng)», «真(zhēn)», «最(zuì)».

偏误:

Типичные ошибки:

- 北京比天津很大。

Běijīng bǐ Tiānjīn hěn dà.

- 泰国比中国真热。

Tàiguó bǐ Zhōngguó zhēn rè.

- 这张画比那张画非常漂亮。

Zhè zhāng huà bǐ nà zhāng huà fēicháng piàoliang.

- 写汉字比写英文最难。

Xiě hànzì bǐ xiě Yīngwén zuì nán.

A 比 B + 形容词 + 数量词 / (得多, 一点儿, 一些)

A 比 B + *прилагательное + числительное* / (得多 (de duō), 一点儿 (yídiǎnr), 一些 (yíxiē))

1. 她家比我家远一点儿。

Tā jiā bǐ wǒ jiā yuǎn yídiǎnr.

2. 这本书比那本书便宜一些。

Zhè běn shū bǐ nà běn shū piányi yíxiē.

3. 我姐姐比我大三岁。

Wǒ jiějie bǐ wǒ dà sān suì.

4. 这个月比上个月少一天。

Zhè ge yuè bǐ shàng ge yuè shǎo yí tiān.

5. 我的办公室比他的(办公室)小得多。

Wǒ de bàngōngshì bǐ tā de (bàngōngshì) xiǎo de duō.

A 比 B + 形容词 + 动词 + 数量词 / (得多, 一点儿)

A 比 B + *прилагательное + глагол + числительное* / (得多 (deduō), 一点儿 (yí diǎnr))

1. 今天他比我早到十分钟。

Jīntiān tā bǐ wǒ zǎo dào shí fēnzhōng.

2. 为什么你比他晚来半小时?

Wèi shéme nǐ bǐ tā wǎn lái bàn xiǎoshí?

3. 你比他多学了一年(汉语)。

Nǐ bǐ tā duō xué le yí nián (Hànyǔ).

4. 这课的生词比那课难记得多。

Zhè kè de shēngcí bǐ nà kè nán jì de duō.

5. 我觉得英文比法文容易学一点儿。

Wǒ juéde Yīngwén bǐ Fǎwén róngyì xué yídiǎnr.

A + 动词 + 得 + 比 B + 形容词(形容词+得多/一点儿)

A + 动词 + 得 + 比 B + прилагательное/(прилагательное +
得多(dé duō)/一点儿(yídiǎnr))

1. 他跑得比我快。

Tā pǎo de bǐ wǒ kuài.

2. 妈妈走得比我慢得多。

Māma zǒu de bǐ wǒ màn de duō.

3. 大使来得比我早一点儿。

Dàshǐ lái de bǐ wǒ zǎo yídiǎnr.

注意:

Примечание:

- 1) 在以上句子中,“比B”也可以放在动词前。

В вышеуказанных предложениях «比B» также может располагаться перед глаголом.

1. 他比我跑得快。

Tā bǐ wǒ pǎo de kuài.

2. 妈妈比我走得慢得多。

Māma bǐ wǒ zǒu de màn de duō.

3. 大使比我来得早一点儿。

Dàshǐ bǐ wǒ lái de zǎo yídiǎnr.

- 2) 动词如果带宾语时，应该重复动词。

Если после глагола есть дополнение, то глагол нужно удвоить.

1. 他写汉字写得比我漂亮。

Tā xiě Hànzì xiě de bǐ wǒ piàoliang.

2. 他说中国话说得比我流利。

Tā shuō zhōngguó huà shuō de bǐ wǒ liúli.

3. 他复习课文复习得比我认真。

Tā fùxí kèwén fùxí de bǐ wǒ rènzhēn.

A 比 B + 被愿动词+动词+(多了)

A 比 B + модальный глагол + глагол + (多了 duō le)

1. 弟弟比爸爸会下棋。

Diēdi bǐ bàba huì xià qí.

2. 她姐姐比她愿意帮助人。

Tā jiějie bǐ tā yuànyì bāngzhù rén.

3. 他比别人更想出国学习。

Tā bǐ bié rén gèng xiǎng chū guó xuéxí.

4. 老人比年轻人更应该注意身体。

Lǎorén bǐ niánqīng rén gèng yīnggāi zhùyì shēntǐ.

5. 王平比我们能挣钱多了。

Wángpíng bǐ wǒmen néng zhèng qián duō le.

主语 + A 比 B (作为状语) + 形容词/动词
Подлежащее + A 比 B (в качестве обстоятельства) +
прилагательное/глагол

1. 我们这个星期比上个星期忙。

Wǒmén zhè ge xīngqī bǐ shàng ge xīngqī máng.

2. 他在学校比在家愉快。

Tā zài xuéxiào bǐ zài jiā yúkuài.

3. 他的身体现在比过去结实多了。

Tā de shēntǐ xiànzài bǐ guòqù jiēshi duō le.

4. 我喝了水比不喝水还渴。

Wǒ hē le shuǐ bǐ bù hē shuǐ hái kě.

5. 他画的画儿一张比一张好看。

Tā huà de huàr yī zhāng bǐ yī zhāng hǎo kàn.

6. 天气一天比一天冷。

Tiānqì yī tiān bǐ yī tiān lěng.

7. 孩子一年比一年高了。

Háizi yī nián bǐ yī nián gāo le.

- (2) “比”字结构的否定形式是以“没有”取代“比”字

Отрицательной формой конструкции «比» является замена «比» на «没有».

A 没有 B + 形容词/动词

A 没有 B + прилагательное/глагол

1. 我哥哥没有我高。

Wǒ gēge méiyǒu wǒ gāo.

2. 他跑得没有我快。

Tā pǎo de méiyǒu wǒ kuài.

3. 我没有我姐姐会唱歌。

Wǒ méiyǒu wǒ jiějie huì chàng gē.

4. 谁也没有你这么爱吹牛!

Shuí yě méiyǒu nǐ zhème ài chuīniú!

(3) 有时候,也可以在“比”前加否定词“不”,这时,句子的意思要由它所处的语言环境决定。

Иногда также перед «比» можно добавить отрицание «不». В таком случае значение предложения определяется языковой средой или контекстом.

A 不比 B.....

A 不比(bù bǐ) B.....

- A. 两者差不多

Сравниваемые объекты примерно одинаковы.

1. 哥哥不比弟弟高。

Gēge bù bǐ dìdì gāo.

2. 杭州不比上海热。

Hángzhōu bù bǐ Shànghǎi rè.

3. 他不比我多知道多少。

Tā bù bǐ wǒ duō zhīdào duōshǎo.

B. 前者不如后者

Первый сравниваемый объект не так хорош, как второй.

1. 母亲现在的身体不比从前了。

Mǔqīn xiànzài de shēntǐ bù bǐ cóngqián le.

2. 这里很好, 可总不比自己的家乡。

Zhèlǐ hěn hǎo, kě zǒng bù bǐ zìjǐ de jiāxiāng.

C. 表示两者一样, 它后面常跟有“也不比……”

Выражает, что сравниваемые объекты одинаковы. После них часто используется конструкция «也不比……»

1. 今天他来得不比我还早, 也不比我还晚, 我们同时到学校。

Jīntiān tā lái de bù bǐ wǒ zǎo, yě bù bǐ wǒ wǎn, wǒmen tóngshí dào xuéxiào.

2. 今年冬天不比去年冷, 也不比去年暖和。

Jīnnián dōngtiān bù bǐ qùnián lěng, yě bù bǐ qùnián nuǎnhé.

(二) 表示相同和相似

Выражение аналогичности и схожести

(1) 用“跟……一样”表示相同

Для выражения аналогичности используется конструкция «跟……一样».

A 跟 B 一样

A 跟 (gēn) B 一样 (yíyàng)

1. 我的字典跟你的(字典)一样。

Wǒ de zìdiǎn gēn nǐ de (zìdiǎn) yíyàng.

2. 这个孩子跟她妈妈一样。Zhè gè hái zǐ gēn tā māma yíyàng.

Zhè gè hái zǐ gēn tā māma yíyàng.

3. 去你家跟去他家一样。Qù nǐ jiā gēn qù tā jiā yíyàng.

Qù nǐ jiā gēn qù tā jiā yíyàng.

否定式 Отрицательная форма

A 跟 B 不一样

A 跟(gēn) B 不一样(bù yíyàng)

1. 南方的城市跟北方的(城市)不一样。

Nánfāng de chéngshì gēn běifāng de (chéngshì) bù yíyàng.

2. 用筷子吃饭跟用刀叉吃饭不一样。

Yòng kuàizi chī fàn gēn yòng dāochā chī fàn bù yíyàng.

3. 他跟别的西方人不一样。

Tā gēn biéde xīfāng rén bù yíyàng.

有时候，“不”也可以放在“跟”前边。“不”否定的是“跟B一样”，这种句子的意思没有完，后边还有其他的句子。

Иногда отрицание «不» также можно поставить перед «跟». «不» является отрицанием «跟B — 样». Значение такого предложения является незаконченным, потому что за ним следует другая часть предложения.

A 不 跟 B 一样, A 跟 C 一样

A 不 跟(bù gēn) B 一样(yíyàng), A 跟(gēn)

C 一样(yíyàng)

1. 他吃饭的习惯不跟西方人一样, 而跟中国人一样。

Tā chī fàn de xíguàn bù gēn xīfāng rén yíyàng, ér gēn Zhōngguó rén yíyàng.

2. 他不跟你一样, 他跟我们一样, 都是学生。

Tā bù gēn nǐ yíyàng, tā gēn wǒmen yíyàng, dōu shì xuésheng.

A 跟 B + 很(真, 非常, 都) + 不一样

A 跟 B + 很(hěn)(真(zhēn), 非常(fēicháng),
都(dōu)) + 不一样

1. 他的想法跟你的很不一样。

Tā de xiǎngfǎ gēn nǐ de hěn bù yíyàng.

2. 她们两个人是姐妹, 可是性格非常不一样。

Tāmen liǎng gè rén shì jiěmèi, kěshì xìnggé fēicháng bù yíyàng.

3. 这些桌子跟那些(桌子)都不一样。(完全不同)

Zhèxiē zhuōzi gēn nàxiē (zhuōzi) dōu bù yíyàng. (совсем не одинаковые)

4. 这些桌子跟那些桌子不都一样。(部分不同)

Zhèxiē zhuōzi gēn nàxiē (zhuōzi) bù dōu yíyàng. (некоторые части разные)

A 跟 B 一样 + 形容词/动词

A 跟 B 一样 + прилагательное/глагол

1. 鸡跟鸭一样好吃。

Jī gēn yā yíyàng hǎo chī.

2. 今年，这孩子跟爸爸一样高了。

Jīnnián, zhè hái zǐ gēn bàba yíyàng gāo le.

3. 他夫人跟他一样喜欢游泳。

Tā fūrén gēn tā yíyàng xǐhuan yóuyóu.

4. 橘子跟苹果一样有营养。

Júzi gēn píngguǒ yíyàng yǒu yíngyǎng.

5. 她跟她妹妹一样让人喜欢。

Tā gēn tā mèimei yíyàng ràng rén xǐhuan.

6. 她长得跟她母亲一样漂亮。

Tā zhǎng de gēn tā mǔqīn yíyàng piàoliàng.

A 跟 B 相同

A 跟 B 相同(xiàngtóng)

1. 这件毛衣跟那件毛衣的颜色相同。

Zhè jiàn máoyī gēn nà jiàn máoyī de yánsè xiàngtóng.

2. 他们两个人的想法相同，但是做法不同。

Tāmen liǎng gè rén de xiǎngfǎ xiàngtóng, dànshì zuòfǎ bù tóng.

错误:

Типичные ошибки:

- * 我跟他相同高。

Wǒ gēn tā xiàngtóng gāo.

否定式: Отрицательная форма:

A跟B不同

A 跟 (gēn) B 不同 (bù tóng)

1. 这两个字声调不同。

Zhè liǎng gè zì shēngdiào bù tóng.

2. 北京人跟上海人的生活习惯不同。

Běijīng rén gēn Shànghǎi rén de shēnghuó xíguàn bù tóng.

(2) 用“像”表示相似

Употребление «像» для выражения сходства

A 像 B

A 像 (xiàng) B

1. 他很像他爸爸。

Tā hěn xiàng tā bàba.

2. 他像一个大老板。

Tā xiàng yí gè dà lǎobǎn.

否定式: Отрицательная форма

A 不像 B

A 不像 (bù xiàng) B

1. 他不像四十岁的人。

Tā bù xiàng sìshí suì de rén.

2. 他不像南方人。

Tā bù xiàng nánfāng rén.

A 像 B 那么 / (这么) + 名词 / 动词

A 像 (xiàng) B 那么 (nàme) / 这么 (zhème) +

существительное / глагол

1. 今年夏天, 北京像广州那么热。

Jīnnián xiàtiān, Běijīng xiàng Guǎngzhōu nàme rè.

2. 你像他这么写就对了。

Nǐ xiàng tā zhème xiě jiù duì le.

否定式: Отрицательная форма

A 不像 B 那么 / (这么) + 名词 / 动词

A 不像 (bùxiàng) B 那么 (nàme) / 这么 (zhème) +

существительное / глагол

1. 那本小说不像这本小说这么有意思。

Nà běn xiǎoshuō bù xiàng zhè běn xiǎoshuō zhème yǒu yìsi.

2. 我不像你那么喜欢吃甜的。

Wǒ bù xiàng nǐ nàme xǐhuan chī tián de.

A 跟 B 差不多 / A 跟 B 相似

A 跟(gēn) B 差不多(chà bù duō) / A 跟(gēn) B 相似(xiāngsì)

1. 他买的大衣跟你的差不多。

Tā mǎi de dàyī gēn nǐ de chà bù duō.

2. 王平的样子跟李立的样子相似。我常常分不清楚。

Wáng Píng de yàngzi gēn Lǐ Lì de yàngzi xiāngsì, wǒ chángcháng fēn bù qīngchū.

- (3) 用“有”表示相似

Выражение схожести с помощью «有»

A 有 B + 形容词/动词

A 有(yǒu) B + прилагательное/глагол

1. — 你的房间有我的大吗?

Nǐ de fángjiān yǒu wǒ de dà ma?

— 有你的房间大。

Yǒu nǐ de fángjiān dà.

2. — 现在你弟弟有你高吗?

Xiànzài nǐ dìdì yǒu nǐ gāo ma?

— 有(我高)了。

Yǒu (wǒ gāo) le.

注意: Примечание:

这种形式常用于疑问句及其答句。

Такая форма часто используется в вопросительных предложениях и в ответах на них.

2. A 有 B 那么 (这么) + 形容词/动词

A 有 (yǒu) B 那么 (nàme) / 这么 (zhème) +
прилагательное/глагол

1. 这个城市有北京那么大。

Zhè gè chéngshì yǒu Běijīng nàme dà.

2. 那棵树有两层楼这么高。

Nà kē shù yǒu liǎng céng lóu zhème gāo.

练习

Упражнения

一、回答问题。

Ответьте на следующие вопросы:

1. 上海的夏天比北京热吗?

Shànghǎi de xiàtiān bǐ Běijīng rè ma?

2. 在北京, 牛肉比猪肉贵吗?

Zài Běijīng, niúròu bǐ zhūròu guì ma?

3. 你看, 这个灯比那个更亮吗?

Nǐ kàn, zhège dēng bǐ nàigè gèng liàng ma?

4. 你比你表妹大几个月?

Nǐ bǐ nǐ biǎomèi dà jǐ ge yuè?

5. 小王昨天晚上睡得比我们晚吗?

Xiǎowáng zuótiān wǎnshàng shuì de bǐ wǒmen wǎn ma?

6. 这条裤子比那条长多少?

Zhè tiáo kùzi bǐ nà tiáo cháng duōshǎo?

7. 这三个人都一样高吗?

Zhè sān ge rén dōu yíyàng gāo ma?

8. 你的房间有我的房间凉快吗?

Nǐde fángjiān yǒu wǒde fángjiān liángkuài ma?

9. 她丈夫比她更会做菜吗?

Tā zhàngfu bǐ tā gèng huì zuòcài ma?

10. 你说, 是不是法文比英文难学?

Nǐ shuō, shì bu shì Fǎwén bǐ Yīngwén nán xué?

二、请把下面的句子翻译成俄文:

Переведите следующие предложения на русский язык:

1. 他的书比我的书多一点儿。

Tāde shū bǐ wǒde shū duō yídiǎnr.

2. 孩子比大人更应该注意卫生。

Háizi bǐ dàrén gèng yīnggāi zhùyì wèishēng.

3. 北京的人口比三年前多多了。

Běijīng de rénǒu bǐ sān nián qián duō duō le.

4. 这儿的树一棵比一棵粗。

Zhèr de shù yī kē bǐ yī kē cū.

5. 我可没有你那么聪明。 Wǒ kě méiyǒu nǐ nàme cōngmíng.

Wǒ kě méiyǒu nǐ nàme cōngmíng.

6. 谁也没有他那么喜欢游泳。 Shuí yě méiyǒu tā nàme xǐhuan yóuyóu.

Shuí yě méiyǒu tā nàme xǐhuan yóuyóu.

7. 你看, 这个孩子的脸, 像不像一个大苹果? Nǐ kàn, zhè ge hái zǐ de liǎn, xiàng bù xiàng yí ge dà píngguǒ?

Nǐ kàn, zhè ge hái zǐ de liǎn, xiàng bù xiàng yí ge dà píngguǒ?

8. 几件衣服样子都不一样, 你喜欢哪一件? Jǐ jiàn yīfú yàngzi dōu bù yíyàng, nǐ xǐhuan nǎ yí jiàn?

Jǐ jiàn yīfú yàngzi dōu bù yíyàng, nǐ xǐhuan nǎ yí jiàn?

9. 从这儿走和从那儿走, 远近差不多, 用的时间也差不多。 Cóng zhèr zǒu hé cóng nàr zǒu, yuǎn jìn chà bu duō, yòng de shíjiān yě chà bu duō.

Cóng zhèr zǒu hé cóng nàr zǒu, yuǎn jìn chà bu duō, yòng de shíjiān yě chà bu duō.

10. 我哥哥比我还要马虎。 Wǒ gēgē bǐ wǒ hái mǎhu.

Wǒ gēgē bǐ wǒ hái mǎhu.

三、用“没有”, “跟……一样 (……不一样)”, “像 (不像)”完成句子:

三、用“没有”, “跟……一样 (……不一样)”, “像 (不像)”完成句子:

Закончите предложения, используя «没有», «跟……一样 (……不一样)», «像 (不像)»:

1. 坐火车_____坐飞机快。 Zuò huǒchē _____ zuò fēijī kuài.

Zuò huǒchē _____ zuò fēijī kuài.

2. 从这儿到我家_____从这儿到他家_____远。 Cóng zhèr dào wǒ jiā _____ cóng zhèr dào tā jiā _____ yuǎn.

Cóng zhèr dào wǒ jiā _____ cóng zhèr dào tā jiā _____ yuǎn.

3. 今年北京_____南方城市_____热。 Jīnnián Běijīng _____ nánfāng chéngshì _____ rè.

Jīnnián Běijīng _____ nánfāng chéngshì _____ rè.

4. 这座楼_____那座楼_____漂亮。

Zhè zuò lóu_____nà zuò lóu_____piàoliang.

5. 他_____他的父亲。

Tā_____tāde fùqin.

6. 这套房子_____那套房子_____，也没有阳台。

Zhè tào fángzi_____nà tào fángzi_____, yě méiyǒu yángtái.

7. 我说中国话_____他流利。

Wǒ shuō Zhōngguóhuà_____tā liúli.

8. 谁说这本书_____那本书_____。

Shuí shuō zhè běn shū_____nà běn shū_____.

9. 中国人_____西方人_____，中国人吃饭用筷子。

Zhōngguó rén_____xīfāng rén_____, Zhōngguó rén chīfàn
yòng kuàizi.

10. 我很_____我哥哥，我们都很胖。

Wǒ hěn_____wǒ gēge, wǒmen dōu hěn pàng.

四、请把下面的句子改成比较句：

Перепишите следующие предложения в сравнительные:

1. 我爸爸五十二岁，我妈妈五十岁。

Wǒ bàba wǔshí èr suì, wǒ māma wǔshí suì.

2. 这张桌子长，那张桌子短。

Zhè zhāng zhuōzi cháng, nà zhāng zhuōzi duǎn.

3. 你这样的字典，我也想买一本。

Nǐ zhèyàng de zìdiǎn, wǒ yě xiǎng mǎi yī běn.

4. 我的这件衣服贵，他的那件衣服也贵。

Wǒ de zhè jiàn yīfu guì, tā de nà jiàn yīfu yě guì.

5. 法语语法难，意大利文语法也难。

Fǎwén yǔfǎ nán, Yìdàlìwén yǔfǎ yě nán.

6. 我爱游泳，我的朋友也喜欢游泳。

Wǒ ài yóuyóǒng, wǒ de péngyou yě xǐhuan yóuyóǒng.

7. 去年我去了一次长城，今年我去了两次长城。

Qùnián wǒ qù le yí cì Chángchéng, jīnnián wǒ qù le liǎng cì Chángchéng.

8. 这些椅子是白色的，那些椅子是绿色的。

Zhèxiē yǐzi shì báisè de, nàxiē yǐzi shì lǜsè de.

9. 我姐姐唱歌好，我妹妹唱歌也好。

Wǒ jiějie chànggē hǎo, wǒ mèimei chànggē yě hǎo.

10. 今年春天北方下雨多，南方下雨少。

Jīnnián chūntiān běifāng xià yǔ duō, nánfāng xià yǔ shǎo.

九 表示被动的方法

9. СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ПАССИВА

主语为受事的句子叫被动句，可分为两大类：无标志被动句和有标志被动句。

Предложения, в которых подлежащее является объектом действия, называются предложениями пассивного строя. Их можно разделить на два основных типа: предложения пассивного строя без указателей и предложения пассивного строя с указателями.

(一) 无标志被动句

Предложения пассивного строя без указателей

这类句子里没有表示被动意义的“被”类字，所以也叫“意义上的被动句”，这是汉语的特点之一。

В такого типа предложениях нет выражающего значение пассива слова «被», поэтому они также называются «предложения пассивного строя на основании значения». Они являются одной из особенностей китайского языка.

主语(受事) + 动词(带有被动意义) + 其他成分

Подлежащее (объект действия) + глагол (имеющий значение пассива) + другие составные части предложения

1. 问题解决了。

Wèntí jiějué le.

2. 那辆车已经修好了。

Nà liàng chē yǐjīng xiūhǎo le.

3. 大使馆的地毯用旧了。

Dàshǐguǎn de dìtān yòng jù le.

4. 大使托办的事肯定办得成。

Dàshǐ tuōbàn de shì kěndìng bàn de chéng.

5. 您的护照带来了吗?

Nín de hùzhào dàilái le ma?

6. 签证取回来了。

Qiānzhèng qǔ huílái le.

7. 那篇文章写得很好。

Nà piān wénzhāng xiě de hěn hǎo.

8. 这些图片都贴在展览大厅的墙壁上。

Zhèxiē túpiàn dōu tiē zài zhǎnlǎn dàtīng de qiángbì shàng.

9. 事情的经过写得很细致。

Shìqíng de jīngguò miáoxiě de hěn xìzhì.

注意:

Примечание:

(1) 主语是确指的人或物。

Подлежащее является конкретным указанием на человека или объект.

(2) 句子属中性, 描述的是主语的受动情况, 无褒贬之意。

Предложение является нейтральным. Описывает подвергнутое воздействию подлежащее. Оно не имеет значения оценки, так как не разбирает достоинства или недостатки.

(3) 受事主语与动词的语序不得改变。

Порядок слов в предложении не меняется: сначала идет подлежащее – объект действия, а потом глагол.

(二) 由“被”字表示的被动句

Предложения пассивного строя с «被»

主语(受事) + 被 + 宾语(施事) + 动词 + 其他

Подлежащее (объект действия) + 被 + дополнение (субъект действия) + глагол + другие составные части предложения

1. 参赞先生被邀请参加这次旅游活动。

Cānzàn xiānsheng bèi yāoqǐng cānjǔ zhècì lǚyóu huódòng.

2. 他被通知去机场接代表团。

Tā bèi tōngzhī qù jīchǎng jiē dàibiǎotuán.

3. 那个故事渐渐地被忘了。

Nà ge gùshi jiànjīàn de bèi wàng le.

4. 桌上的地图被(风)刮乱了。

Zhuō shàng de dìtú bèi (fēng) guāluàn le.

5. 使馆的那辆汽车被(卡车)撞坏了。

Shǐguǎn de nà liàng qìchē bèi (kǎchē) zhuànghuài le.

6. 办公室的人民日报被小王拿走了。

Bàngōngshì de Rénmínrìbào bèi Xiǎo Wáng ná zǒu le.

7. 他的手被玻璃划破了。

Tā de shǒu bèi bōli huàpò le.

注意:

Примечание:

(1) 用“被”时, 施事者可出现, 也可不出现。一般来说, 当主语是确指时, 常省略施事者 (例: 1, 2, 3)。

Когда употребляется «被», субъект действия может обнаруживаться, а может не обнаруживаться. Подлежащее является точным указанием времени, а субъект действия часто опускается (примеры 1, 2, 3).

(2) 这类句子 (多用于书面语) 被动意味较强, 有时带有不如意的色彩。

В такого типа предложениях (они часто используются в книжной речи) пассивное значение сравнительно сильное. Иногда может иметь неудовлетворительный оттенок.

(3) 有些句子 (如例 1, 2), 如不用“被”字, 主语和动词的施事关系就发生了变化。

В некоторых предложениях (примеры 1, 2), если не использовать «被», изменится взаимосвязь между подлежащим и субъектом действия, выраженным глаголом.

句子如有否定副词和能愿动词, 要放在“被”字前边。

Если в предложении есть отрицательное наречие и модальный глагол, то они ставятся перед «被».

主语 (受事) + 否定副词/能愿动词 + 被 + 宾语 (施事) + 其他
Подлежащее (объект действия) + отрицательное наречие/
модальный глагол + 被 + дополнение (субъект действия) +
другие составные части предложения

1. 银行没有被盗。

Yínháng méiyǒu bèi dào.

2. 那个工人违反纪律, 可能被开除了。

Nà ge gōngrén wéifǎn jìlǜ, kěnéng bèi kāichú le.

3. 由于经营不良, 那两家工厂将被停产整顿。

Yóuyóu jīngyíng bù liáng, nà liǎng jiā gōngchǎng jiāng bèi
tīngchǎn zhěngdùn.

4. 那扇窗户可能被风吹开了。

Nà shàn chuānghu kěnéng bèi fēng chuī kāi le.

(三) 由“叫”“让”或“给”表示的被动句

Предложения пассивного строя, выраженные «叫», «让» или «给»

语(受事) + 叫(让, 给) + 宾语(施事) + 动词 + 其他

Объект действия + 叫(让, 给) + дополнение (субъект
действия) + глагол + другие составные части предложения

1. 复印机叫人修好了。

Fùyìnjī jiào rén xiū hǎo le.

2. 他的自行车让张师傅骑走了。

Tā de zìxíngchē ràng Zhāng shīfu qí zǒu le.

3. 那些不用的旧家具叫工人搬出去了。

Nàxiē bù yòng de jiù jiājù jiào gōngrén bān chūqù le.

4. 招待会上的酒叫人喝光了。

Zhāodàihuì shàng de jiǔ jiào rén hēguāng le.

5. 花房里的花给搬去布置客厅了。

Huāfáng lǐ de huā gěi bān qù bùzhì kètīng le.

注意:

Примечание:

(1) 此类被动句多用于口语, 它与“被”字句一样, 表达的是情况的完成或结果, 句末常伴有“了”。

Такого типа предложения пассивного строя часто используются в устной речи. Они, так же как и предложения с «被», выражают результат или завершение ситуации. Поэтому в конце предложения часто используется «了».

(2) 由“叫”“让”表示的被动句, 施事者不能省略。

В предложениях пассивного строя с «叫» или «让» субъект действия нельзя опускать.

(3) 由“给”表示的被动句, “给”可直接用于谓语动词前。

В предложениях пассивного строя с «给», «给» может непосредственно использоваться перед глагольным сказуемым.

(四) 由“遭”“挨”“受”等动词表示的被动句

Предложения пассивного строя с «遭», «挨», «受» и другими глаголами.

主语(受事) + 遭(挨, 受) + 宾语(施事) + 动词

Подлежащее (объект действия) + 遭(挨, 受) + дополнение

(субъект действия) + глагол

1. 去年这个地区遭了严重的水灾。

Qùnián zhège dìqū zāo le yánzhòng de shuǐzāi.

2. 他挨了批评。

Tā ái le pīpíng.

3. 这个孩子常受别人欺负。

Zhège hái'zǐ cháng shòu biérén qīfu.

4. 代表团在机场受到了热烈的欢迎。

Dàibiǎotuán zài jīchǎng shòudào le rèliè de huānyíng.

注意:

Примечание:

此类句子表达的多为不愉快的,不希望出现的事情,但带有“受”字的句子有时例外。

Как правило, предложения такого типа выражают нежелательные события. Но иногда предложения с «受» могут быть исключением.

(五) 由“被……所……”,“为……所……”表示的被动句

Предложения пассивного строя с конструкциями «被……所……», «为……所……»

这类句式多用于书面语,这里只作简单介绍。

Такого типа предложения часто используются в книжной речи.

主语(受事) + 被/为 + 宾语(施事) + 所 + 动词

Подлежащее (объект действия) + 被/为 + дополнение

(субъект действия) + 所 + глагол

1. 他的作品为大家所熟悉。

Tā de zuòpǐn wéi dàjiā suǒ shùxī.

2. 周恩来是一位为中国人民所爱戴的伟大领袖。

Zhōu Ēnlái shì yí wèi wéi Zhōngguórénmín suǒ àidài de wēidà lǐngxiù.

(六) “被”字句和“由”字句的区别

Разница в предложениях с «被» и «由»

1. 大家的行李由小王照管。

Dàjiā de xínglǐ yóu Xiǎo Wáng zhàoguǎn.

2. 你是内行，这事由你决定吧。

Nǐ shì nèiháng, zhè shì yóu nǐ juéding ba.

注意：

Примечание:

从形式上看，“由”字句和“被”字句很相似，且译成俄文等语种时，常把“由”字句变为被动句。然而，这两种句式的意思是有区别的：“被”字句所表达的是主语受动于施事者。而上述两例“由”引出施事者，意即“某事归谁做，做的事责任在于谁”，无被动意。

Если посмотреть формально, то предложения с «由» и «被» очень похожи. Однако при переводе на русский язык предложения с «由» часто переводятся как предложения пассивного строя. Однако значение этих двух типов предложений имеют отличие: предложения с «被» выражают значение, что подлежащее подвержено воздействию субъекта действия. В приведенных выше двух примерах с «由» нет значения пассива. Они выражают значение «нечто должно быть сделано кем-то».

比较下列各组句子:

Сравните:

1. 今天的会议由王老师主持。

Jīntiān de huìyì yóu Wáng lǎoshī zhǔchí.

由王老师主持今天的会议。

Yóu Wáng lǎoshī zhǔchí jīntiān de huìyì.

2. 小李被(大伙)说服了。

Xiǎo Lǐ bèi (dà huǒ) shuōfú le.

* 被大伙说服小李了。

* Bèi dàhuǒ shuōfú Xiǎo Lǐ le.

3. 这副对联被(我)写坏了。

Zhè fù duìlián bèi (wǒ) xiě huài le.

* 这副对联由我写坏了。

* Zhè fù duìlián yóu wǒ xiě huài le.

4. 这个问题由你来回答吧。

Zhè ge wèntí yóu nǐ lái huídá ba.

* 这个问题被你来回答吧。

* Zhè ge wèntí bèi nǐ lái huídá ba.

注意:

Обратите внимание:

(1) “由”字句里宾语可在动词后,也可调到“由”字前。(例1, 2) “被”字句的受事主语只能在句首,不得改变位置。(例3, 4)

Дополнение в предложениях с «由» может находиться как после глагола, так и перед «由» (примеры 1, 2). В предложениях с «被» объект действия, выраженный подлежащим, может находиться лишь в начале предложения (примеры 3, 4).

(2) “被”字句动词后可带结果补语, 并常带“了”(例3, 4)。“由”字句若带“了”, 则不自然。

В предложениях с «被» после глагола может быть дополнение результата, поэтому часто употребляется «了» (пример 3, 4). Однако в предложениях с «由» «了» звучит неестественно.

(3) “被”字句可省略施事者, “由”字句不能。

В предложении с «被» можно опустить субъект действия, в предложениях с «由» – нельзя.

(4) “由”字句有时用于祈使句, “被”字句则不能。

Предложения с «由» иногда используются в побудительных предложениях, предложения с «被» – нет.

此外, “由”有时有“从”的意思, 如“由北京至巴黎”, “由此及彼”, 有时还用于引出构成事物的成分, 方式, 原因等。“被”不能这样用。

Кроме того, иногда «由» имеет значение «从», например, «由北京至巴黎» (из Пекина в Париж) или «由此及彼» (отсюда (с этого) перейти туда (к тому)). Иногда «由» также используется для обозначения составных элементов предметов, методов, способов, причин и т. д. Предложения с «被» так использовать нельзя.

1. 这次的访日代表团由 12 人组成。

Zhè cì de fǎng rì dàibiàotuán yóu 12 rén zǔchéng.

2. 他的病可能是由感冒引起的。

Tā de bìng kěnéng shì yóu gǎnmào yīnqǐ de.

3. 学习上的进步与提高是由不自满开始的。

Xuéxí shàng de jìnbù yǔ tígāo shì yóu bù zìmǎn kāishǐ de.

一、比较句子。

Сравните предложения:

1. 经理让司机老王去取机票了。

Jīnglǐ ràng sījī Lǎo Wáng qù qǔ jīpiào le.

经理让人请去吃饭了。

Jīnglǐ ràng rén qǐng qù chīfàn le.

2. 那种字典卖完了。

Nàzhǒng zìdiǎn mài wán le.

他把那本字典卖完了。

Tā bǎ nà běn zìdiǎn mài wán le.

3. 他被派到英国去了。

Tā bèi pài dào Yīngguó qù le.

公司派他去英国了。

Gōngsī pài tā qù Yīngguó le.

4. 他让人请去喝茶了。

Tā ràng rén qǐng qù hē chá le.

他让我去喝茶。

Tā ràng wǒ qù hē chá.

5. 电脑安好了。

Diànnǎo ān hǎo le.

老板叫我安电脑。

Lǎobǎn jiào wǒ ān diànnǎo.

二、改主动句为被动句: (20分) (改主动句为被动句, 20分)

Перепишите предложения в предложения пассивного строя:

1. 王医生治好了他的病。 (王医生把他的病治好了。)

Wáng yīshēng zhì hǎo le tā de bìng. (王医生把他的病治好了。)

2. 玛丽把自行车丢了。 (玛丽丢了她的自行车。)

Mǎlì bǎ zìxíngchē diū le. (玛丽丢了她的自行车。)

3. 他们把酒都喝了。 (他们喝了所有的酒。)

Tāmen bǎ jiǔ dōu hē le. (他们喝了所有的酒。)

4. 我从图书馆借来了很多书。 (很多书是从图书馆借来的。)

Wǒ cóng túshūguǎn jiè lái le hěn duō shū. (很多书是从图书馆借来的。)

5. 星期六我们洗完了衣服。 (衣服在星期六被我们洗完了。)

Xīngqīliù wǒmen xǐ wán le yīfú. (衣服在星期六被我们洗完了。)

6. 格林先生借走了录音机。 (录音机被格林先生借走了。)

Gélín xiānsheng jiè zǒu le lùyīnjī. (录音机被格林先生借走了。)

7. 那张报纸看完了。 (那张报纸被看完了。)

Nà zhāng bàozhǐ kàn wán le. (那张报纸被看完了。)

8. 他把杯子里的水喝了。

Tā bǎ bēizi lǐ de shuǐ hē le. (他把杯子里的水喝了。)

三、改被动句为主动句: (20分) (改被动句为主动句, 20分)

Перепишите предложения из пассивного строя в активные:

1. 数字题做完了。 (数字题被做完了。)

Shùzì tí zuò wán le. (数字题被做完了。)

2. 那篇发言稿写得很好。 (那篇发言稿被写得很好。)

Nà piān fāyángǎo xiě de hěn hǎo. (那篇发言稿被写得很好。)

3. 高秘书让人请去做报告了。

Gāomishu ràng rén qǐng qù zuò bàogào le.

4. 那几本书不知让谁拿去了。

Nà jǐ běn shū bù zhī ràng shuí ná qù le.

5. 大使先生被邀请参加了这次活动。

Dàshǐ xiānsheng bèi yāoqǐng cānjiā le zhè cì huódòng.

6. 那家商店没有被盗。

Nà jiā shāngdiàn méiyǒu bèidào.

7. 电脑不能用, 没修好。

Diànnǎo bù néng yòng, méi xiū hǎo.

8. 情人节那天花都叫人买走了。

Qīng rén jié nà tiān huā dōu jiào rén mǎi zǒu le.

9. 冰箱里的蛋糕被人吃了, 酒也被人喝了。

Bīngxiāng lǐ de dànāo bèi rén chī le, jiǔ yě bèi rén hē le.

10. 中国京剧团在欧洲受到了热烈欢迎。

Zhōngguó jīngjùtuán zài Ōuzhōu shòudào le rèliè huānyíng.

四、分析下列句子哪些是被动句, 哪些不是?

Проанализируйте, какие предложения пассивные, а какие нет?

1. 这事由大家讨论决定。

Zhè shì yóu dàjiā tǎolùn juéding.

2. 那篇文章由我来写。

Nà piān wénzhāng yóu wǒ lái xiě.

3. 今天的会由总经理主持。

Jīntiān de huì yóu zǒngjīnglǐ zhǔchí.

4. 她是一位受人尊敬的母亲。

Tā shì yí wèi shòu rén zūnjīng de mǔqīn.

5. 参观团由七人组成。

Cānguāntuán yóu qī rén zǔchéng.

6. 墙上的地图掉了。

Qiángshàng de dìtú diào le.

7. 问题回答完了。

Wèntí huídá wán le.

8. 小李的腿摔伤了。

Xiǎo Lǐ de tuǐ shuāishāng le.

十 “把”字句

10. ПРЕДЛОЖЕНИЯ С «把»

(一) “把”字句是汉语的一种特殊句式。它的基本形式是：

Предложения с «把» являются особым видом предложений китайского языка. Их основные формы следующие:

主语 + 把 + 直接宾语 + 动词 + 其他成分

Подлежащее + 把 + прямое дополнение + глагол +
другие члены предложения

1. 我把衣服洗了。

Wǒ bǎ yīfu xǐ le.

2. 他把电视修理好了。

Tā bǎ diànshì xiūlǐ hǎo le.

从结构上讲, “把”字本身没有意义, 它的作用只是引导宾语提前。从语义上讲, 绝大部分“把”字句的语义重点是动词所表示的动作使宾语产生了或将要产生什么样的结果或变化。

Если говорить с точки зрения конструкции, сам по себе иероглиф «把» не имеет какого-то смысла. Он употребляется лишь для того, чтобы дополнение вынести вперед. Если мы говорим с точки зрения семантики, в подавляющем большинстве предложений с «把» главным семантическим звеном является глагол, выражаемое им действие, направленное

на дополнение, и к какому результату или изменению это приведет.

(二) 比较以下两个句子:

Сравните два следующих предложения:

1. 我洗衣服了。

Wǒ xǐ yifu le.

2. 我把衣服洗了。

Wǒ bǎ yifu xǐ le.

1. 是一般叙述句, 回答“你做什么了?”的问题。

Первое предложение – это «обычное повествовательное предложение и является ответом на вопрос: «你做什么了?» «Что ты (с)делал?»

2. 是“把”字句, 回答“你把衣服怎么样了?”的问题。

Второе предложение – это предложение с «把» и является ответом на вопрос: «你把衣服怎么样了?» «Что ты сделал с одеждой?»

因此可以说, 不用“把”字句和用“把”字句, 所要表达的意思是有区别的。

Поэтому можно сказать, что значения, выражаемые предложениями без «把» и с «把» отличаются.

(三) 用“把”字句的条件:

Условия употребления «把»

“把”字句动词后要带有其他成分。这些成分可以是结果补语、状态补语、趋向补语、动量补语、动态助词、动宾结构等。无论哪一种成分, 它们都含有表示“结果”的意义。

В предложениях с «把» после глагола должны быть другие члены предложения. Это могут быть дополнение результата, дополнение со-

стояния, дополнение направления, дополнение, выраженное глагольным счетным словом, аспектная частица, глагольно-объектная структура и т. д. Они все имеют значение результата.

1. 他把衣服洗完了. (结果补语)

Tā bǎ yīfu xǐwán le. (дополнение результата)

2. 他把衣服洗得很干净. (状态补语)

Tā bǎ yīfu xǐ de hěn gānjìng. (дополнение состояния)

3. 他把衣服取回来了. (趋向补语)

Tā bǎ yīfu qǔ huílái le. (дополнение направления)

4. 你把衣服烫一下吧. (动量补语)

Nǐ bǎ yīfu tàng yíxià ba. (дополнение, выраженное
глагольным счетным словом)

5. 他把那件红衣服丢了. (动态助词)

Tā bǎ nà jiàn hóng yīfu diū le. (аспектная частица)

6. 把这件衣服留着吧, 以后孩子可以穿. (动态助词)

Bǎ zhè jiàn yīfu liúzhē ba.
yǐhòu hái zǐ kěyǐ chuān. (аспектная частица)

7. 他把新买的衣服数过了, 一共六件. (动态助词)

Tā bǎ xīn mǎi de yīfu shǔguò le.
yìgòng liù jiàn. (аспектная частица)

8. 他把好消息告诉了老师. (动宾结构)

Tā bǎ hǎo xiāoxi gào sù le lǎoshī. (глагольно-объектная
конструкция)

“把”字句的宾语一般是确指的。

Дополнение в предложениях с «把», как правило, является конкретным.

1. 你把这张请帖交给大使吧!

Nǐ bǎ zhè zhāng qǐngtiē jiāogěi dàshǐ ba!

2. 他把门关上了。

Tā bǎ mén guānshàng le.

3. 外面下雨, 你把我的伞带上吧。

Wàimiàn xià yǔ, nǐ bǎ wǒ de sǎn dài shàng ba.

错误:

Типичные ошибки:

• 你把一张请帖交给大使吧。

• Nǐ bǎ yī zhāng qǐngtiē jiāogěi dàshǐ ba.

• 他把一扇门关上了。

• Tā bǎ yī shàn mén guānshàng le.

• 外面下雨, 你把一把伞带上吧。

• Wàimiàn xià yǔ, nǐ bǎ yī bǎ sǎn dài shàng ba.

“把”字句的主要动词应该是动态动词。这些动词的积极活动, 能使事物发生变化, 并产生一定的结果。这些动词有:

Основной глагол в предложении с «把» должен быть глаголом движения. Эти действия, выраженные глаголом, должны быть способны изменить объект, а также создать определенный результат. Это такие глаголы как:

打(dǎ) – бить, 洗(xǐ) – мыть, 穿(chuān) – одевать, 拉(lā) – тянуть, 抓(zhuā) – схватить, 准备(zhǔnbèi) – подготовить, 打扮(dǎbàn) –

напрячься, 布置(bùzhì) – разложить, 看(kàn) – смотреть, 说(shuō) – говорить, 当(dāng) – быть, 称(chēng) – называть, 算(suàn) – считать, 哭(kū) – плакать, 笑(xiào) – смеяться, 叫(jiào) – кричать, 吵(chǎo) – кричать, 想(xiǎng) – думать, 疼(téng) – болеть, 兴奋(xīngfèn) – волноваться, 伤心(shāngxīn) – горевать.

表示存在, 表示关系, 表示行为或心理的某些动词不能用在“把”字句中, 如:

Некоторые глаголы, выражающие существование, взаимосвязь, поступок или психическую деятельность, не могут употребляться в предложениях с «把». Например:

有(yǒu) – иметь, 在(zài) – находиться, 姓(xìng) – называть, 是(shì) – быть, 为(wéi) – являться, 像(xiàng) – быть похожим, 等于(děngyú) – равняться, 相同(xiāngtóng) – быть аналогичным, 旅行(lǚxíng) – путешествовать, 服务(fúwù) – обслуживать, 合作(hézuò) – сотрудничать, 游泳(yóuyóu) – плавать, 祝贺(zhùhè) – желать, 觉得(juéde) – чувствовать, 认为(rènwéi) – полагать, 知道(zhīdào) – знать.

(四) 在“把”字句中, 否定副词, 能愿动词都放在“把”字前边

В предложениях с «把» отрицательное наречие и модальный глагол ставит перед «把».

1. 不把练习作完, 我不去看电影。

Bù bǎ liànxí zuòwán, wǒ bù qù kàn diànyǐng.

2. 他没把钥匙放在我这儿。

Tā méi bǎ yàoshi fàngzài wǒ zhèr.

3. 别把衣服挂在这儿!

Bié bǎ yīfu guàzài zhèr!

4. 你能把你的鞋拿到阳台上去吗?

Nǐ néng bǎ nǐde xié ná dào yángtái shàng qù ma?

5. 我不应该把这么重要的事忘了。

Wǒ bù yīnggāi bǎ zhème zhòngyào de shì wàng le.

6. 刮风了, 得把窗户关上!

Guā fēng le, déi bǎ chuānghu guānshàng!

(五) 在汉语里, 有些时候只能用“把”字句形式, 不能用其他形式。只能用“把”字句的条件是动词后带有结果补语“在”, “到”, “给”, “作”, “成”等或带有趋向补语

В китайском языке в некоторых случаях возможно лишь употребление предложения с «把» и невозможно употребление других типов предложений. Условием, когда возможно лишь употребление предложения с «把», является наличие после глагола дополнения результата «在», «到», «给», «作», «成» или наличие доавлиения направления.

1. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 在 + 其他

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол + 在 +
другие члены предложения

1. 我把书放在桌子上了。

Wǒ bǎ shū fàngzài zhuōzi shàng le.

2. 他把汽车停在门口了。

Tā bǎ qìchē tíngzài ménkǒu le.

2. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 到 + 其他

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол + 到 +
другие члены предложения

1. 妈妈把信寄到学校了。

Māma bǎ xìn jì dào xuéxiào le.

2. 请你把这些本子送到老师办公室吧!

Qǐng nǐ bǎ zhèxiē běnzi sòngdào lǎoshī bàngōngshì ba!

3. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 给 + 其他

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол + 给 +
другие члены предложения

1. 你把钥匙交给你哥哥吧。

Nǐ bǎ yàoshǐ jiāogěi nǐ gēge ba.

2. 他把那本书还给老师了。

Tā bǎ nà běn shū huángěi lǎoshī le.

4. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 成 + 其他

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол +
成 + другие члены предложения

1. 请把这些句子翻译成英语。

Qǐng bǎ zhèxiē jùzi fānyì chéng Yīngyǔ.

2. 他把“6”写成“9”了。

Tā bǎ “liù” xiěchéng “jiǔ” le.

5. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 作/成 + 其他

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол + 作/成 +
другие члены предложения

1. 他们把刘老师看做(成)好朋友。

Tāmen bǎ Liú lǎoshī kànzuò (chéng) hǎo péngyou.

2. 他把盐当作(成)糖了。

Tā bǎ yán dāngzuò (chéng) táng le.

6. 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 成 + 复合趋向补语

Подлежащее + 把 + дополнение + глагол +
сложное дополнение направления

1. 我能把汽车开进去吗?

Wǒ néng bǎ qìchē kāi jìnqù ma?

2. 请把这些画儿挂上去吧。

Qǐng bǎ zhèxiē huàr guà shàngqù ba.

- (六) 如果一个句子的宾语太长, 应该用“把”提前宾语

Если дополнение в предложении слишком длинное, то следует использовать «把» для вынесения дополнения вперед

1. 小平把他上个月从国外带回来的照相机丢了。

Xiǎopíng bǎ tā shànggè yuè cóng guówài dài huílái de zhàoxiàngjī diū le.

2. 他把他在飞机上看到的那个让人吃惊的消息告诉了他的好朋友。

Tā bǎ tā zài fēijī shàng kàndào de nà gè ràng rén chījīng de xiāoxi gàosù le tā de hǎo péngyou.

3. 那个孩子把他在路上拣到的那个黑色的钱包交给了警察叔叔。

Nà gè hái zi bǎ tā zài lùshàng jiǎndào de nà gè hēisè de qiánbào jiāogěi le jǐngchá shūshu.

练 习

Упражнения

- 一、请读下面的句子并模仿造句:

Прочтите следующие предложения и составьте аналогичные:

1. 我朋友把钱包丢了。

Wǒ péngyou bǎ qiánbào diū le.

2. 我把自行车借给李平了。

Wǒ bǎ zìxíngchē jiè gěi Lǐ Píng le.

3. 他把报纸放在书架上了。

Tā bǎ bàozhǐ fàng zài shūjiǎ shàng le.

4. 请把这篇课文翻译成英语。

Qǐng bǎ zhè piān kèwén fānyì chéng Yīngyǔ.

5. 你把学生们的学习情况给我介绍介绍，好吗？

Nǐ bǎ xuéshēngmen de xuéxí qíngkuàng gěi wǒ jièshào jièshào,
hǎo ma?

6. 你离开房间的时候，一定要把门锁上。

Nǐ líkāi fángjiān de shíhòu, yíding yào bǎ mén suǒ shàng.

7. 我没把这件事告诉老师。

Wǒ méi bǎ zhè jiàn shì gàosu lǎoshī.

8. 不把练习做完，我不出去散步。

Bù bǎ liànxí zuòwán, wǒ bù chūqù sànbù.

9. 你把车开过来，我在这儿等着。

Nǐ bǎ chē kāi guòlái, wǒ zài zhèr děngzhe.

10. 把桌子搬到外边儿去吧，这张桌子坏了，不能用了。

Bǎ zhuōzi tái dào wàibiānr qù ba, zhè zhāng zhuōzi huài le, bù
néng yòng le.

二. 用“把”字和适当的动词及其他成分填空:

Заполните пробелы, используя «把», подходящие глаголы
и другие члены предложения:

1. 请_____这件衣服_____吧!

Qǐng_____zhè jiàn yīfu_____ba!

2. _____ 这个电视机 _____ 客厅里!

_____ zhè ge diànshìjī _____ kètīng lǐ!

3. 我 _____ 这些画 _____ 墙上了。

Wǒ _____ zhè xiē huà _____ qiáng shàng le.

4. 我忘了 _____ 他的行李 _____ 飞机场去了。

Wǒ wàng le _____ tāde xínglǐ _____ fēijīchǎng qù le.

5. 我朋友 _____ 他的钥匙 _____ 房间里了。

Wǒ péngyou _____ tāde yàochi _____ fángjiān lǐ le.

6. 谁 _____ 书包 _____ 这儿了。

Shuí _____ shūbāo _____ zhèr le.

7. 他是什么时候 _____ 借 _____ 你的?

Tā shì shénme shíhòu _____ xìn _____ nǐ de?

8. 司机 _____ 汽车 _____ 天津去了。

Sījī _____ qìchē _____ Tiānjīn qù le.

9. 快 _____ 病人 _____ 医院去吧!

Kuài _____ bìng rén _____ yīyuàn qù ba!

10. 别 _____ 饺子 _____ , 给我留点儿!

Bié _____ jiǎozǐ dǒu _____ , gěi wǒ liú diǎnr!

三、用“给”,“在”,“到”,“成”填空:

Заново мне поработа, заново ты «在», «到», «给», «成»:

1. 阿姨把桌子搬 _____ 阳台上去了。

Āyí bǎ zhuōzi bān _____ yángtái shàng qù le.

2. 请把这几本杂志还 _____ 张老师。

Qǐng bǎ zhè jǐ běn zázhì huán _____ Zhāng lǎoshī.

3. 不要把自行车放_____门口。
Bù yào bǎ zìxíngchē fàng _____ ménkǒu.
4. 你怎么把“找”字写_____“我”字了?
Nǐ zěnmē bǎ «zhǎo» zì xiě _____ «wǒ» zì le?
5. 大使让翻译把这篇文章翻译_____英文。
Dàishǐ ràng fānyì bǎ zhè piān wénzhāng fānyì _____ Yīngwén.
6. 这些句子很难。我要把它们写_____本子上。
Zhèxiē jùzi hěn nán, wǒ yào bǎ tāmen xiě _____ běnzǐ shàng.
7. 他把头发染_____黄色了。
Tā bǎ tóufa rǎn _____ huángsè le.
8. 我朋友把房子卖_____李先生了。
Wǒ péngyou bǎ fángzi mài _____ Lǐ xiānsheng le.
9. 夫人把孩子送_____幼儿园去了。
Fūrén bǎ hái zi sòng _____ yòu'èryuán qù le.
10. 谁把汽车停_____马路中间了?
Shuí bǎ qìchē tíng _____ mǎlù zhōngjiān le?

四、请把下列句子翻译成中文，翻译时用上“把”：

Переведите следующие предложения на китайский язык, используя предлог «把»:

1. Ты можешь припарковать машину здесь?
2. Куда ты хочешь повесить эту картину?
3. Пожалуйста, открой окно.
4. Я выпил пиво.
5. Я записал его адрес в тетрадь.

6. Я записала грамматическое правило за учителем. 我记下了老师的语法规则。

7. Скажи, кому я должен отправить это письмо? 你说，我应该把这封信寄给谁？

8. Как ты забыл мое имя? 你怎么忘了我的名字？

9. Они не видели эти цветы в моем саду. 他们没在我花园里看到这些花。

10. Они не хотят никому об этом рассказывать. 他们不想跟任何人说起这件事。

11. Если домашняя работа не выполнена, ты не пойдешь на улицу. 如果家庭作业没做完，你就别出门。

12. Никто не хочет покупать такие дорогие вещи. 谁都不想买这么贵的东西。

把下列词语填入适当的横线里。

1. 把 (bǎ) 书 (shū) 放在 (fàng zài) 桌子上 (zhuō zi)。

2. 把 (bǎ) 衣服 (yīfu) 洗 (xǐ) 干净 (gānjìng)。

3. 把 (bǎ) 门 (mén) 关 (guān) 上 (shàng)。

4. 把 (bǎ) 邮票 (yóupiào) 贴 (tiē) 在 (zài) 信封 (xìnfēng) 上 (shàng)。

5. 把 (bǎ) 事情 (shìqíng) 告诉 (gàosu) 他 (tā)。

6. 把 (bǎ) 钱 (qián) 寄给 (jǐgěi) 他 (tā)。

7. 把 (bǎ) 椅子 (yǐzi) 搬到 (bāndào) 那边 (nàbian)。

8. 把 (bǎ) 客人 (kèrén) 送到 (sòngdào) 门口 (ménkǒu)。

9. 把 (bǎ) 练习 (liànxí) 做完 (zuòwán)。

10. 把 (bǎ) 旅行用的东西 (lǚxíng yòng de dōngxi) 准备 (zhǔnbèi) 好 (hǎo)。

把下列词语填入适当的横线里。

1. 把 (bǎ) 书 (shū) 放在 (fàng zài) 桌子上 (zhuō zi)。

2. 把 (bǎ) 衣服 (yīfu) 洗 (xǐ) 干净 (gānjìng)。

3. 把 (bǎ) 门 (mén) 关 (guān) 上 (shàng)。

4. 把 (bǎ) 邮票 (yóupiào) 贴 (tiē) 在 (zài) 信封 (xìnfēng) 上 (shàng)。

5. 把 (bǎ) 事情 (shìqíng) 告诉 (gàosu) 他 (tā)。

6. 把 (bǎ) 钱 (qián) 寄给 (jǐgěi) 他 (tā)。

7. 把 (bǎ) 椅子 (yǐzi) 搬到 (bāndào) 那边 (nàbian)。

8. 把 (bǎ) 客人 (kèrén) 送到 (sòngdào) 门口 (ménkǒu)。

9. 把 (bǎ) 练习 (liànxí) 做完 (zuòwán)。

10. 把 (bǎ) 旅行用的东西 (lǚxíng yòng de dōngxi) 准备 (zhǔnbèi) 好 (hǎo)。

六、改错: wǒ kǎn de zhūguāng huì 我砍得猪光会

Исправьте ошибку: я могу забить свинью

1. 我把这件事情已经知道了。我把这件事情已经知道了。

Wǒ bǎ zhè jiàn shìqíng yǐjīng zhīdào le.

2. 请放书在桌子上! 请把书放在桌子上!

Qǐng fàng shū zài zhuōzi shàng!

3. 我把这本书看不懂。我把这本书看不懂。

Wǒ bǎ zhè běn shū kàn bù dǒng.

4. 在英国, 我没把这些语法学过。在英国, 我没把这些语法学过。

Zài Yīngguó, wǒ méi bǎ zhèxiē yǔfǎ xuéguò.

5. 她看我成她的女儿。她把我看成她的女儿。

Tā kàn wǒ chéng tā de nǚr.

6. 快把药吃。快把药吃了。

Kuài bǎ yào chí.

7. 他们很快地把饭吃。他们很快地把饭吃了。

Tāmen hěn kuài de bǎ fàn chí.

8. 我刚来北京, 还没有把路认识。我刚来北京, 还没有把路认识。

Wǒ gāng lái Běijīng, hái méiyǒu bǎ lù rènshi.

9. 他把信没写完。他把信没写完。

Tā bǎ xìn méi xiěwán.

10. 我们先把教室进去了, 老师才来。我们先进教室了, 老师才来。

Wǒmen xiān bǎ jiàoshì jìnqù le, lǎoshī cái lái.

七、请把下面的短文翻译成俄文：

Переведите следующий текст:

上星期日，我朋友田力搬家。他请我去帮忙。上午八点，我就到了他家。他家里很乱，到处都是东西，他和他爱人正在把书和字典放到箱子里，这样搬上汽车的时候更方便一些。我朋友田力叫我帮他们收拾衣服，我把衣服从衣柜里拿出来，然后一件件都放在衣箱里。我还把墙上的画小心地拿下来，把画上的尘土擦干净，再轻轻地卷起来，用纸包好，放在汽车里。

汽车把我们带到他们的新家。这是一套很漂亮的房，有卧室，书房和客厅。他们把大床和衣柜放在卧室里，把书都放在书房的地上，因为新的书柜还没有运来。我建议他们把画挂在客厅的墙上，把电视机摆在客厅里，可是田力的爱人一定要把电视机放在卧室里，因为她喜欢晚上躺在床上看电视。

Сделайте перевод этого текста на русский язык, соблюдая порядок:

搬东西。整理东西。打扫房间。……我们不停地工作了差不多八个小时。吃晚饭的时候，我们一起喝啤酒，我举杯祝贺他们的“乔迁之喜”。

Shàng xīngqī, wǒ péngyou Tián Lì bān jiā. Tā qǐng wǒ qù bāngmáng. Shàngwǔ bā diǎn, wǒ jiù dào le tā jiā. Tā jiā lǐ hěn luàn, dào chù dōu shì dōngxi, tā hé tā ài rén zhèngzài bǎ shū hé zìdiǎn fàng dào xiāngzi lǐ, zhèyàng bān shàng qìchē de shíhòu gèng fāngbiàn yíxiē. Wǒ péngyou Tián Lì jiào wǒ bāng tāmen shòushì yīfu, wǒ bǎ yīfu cóng yīguì lǐ ná chūlái, ránhòu yī jiàn jiàn dōu fàng zài yīxiāng lǐ. Wǒ hái bǎ qiáng shàng de huà xiǎoxīn de ná xià lái, bǎ huà shàng de chén tǔ cā gānjìng, zài qīngqīng de juǎn qǐlái, yòng zhǐ bāo hǎo, fàng zài qìchē lǐ. (133)

Qìchē bǎ wǒmen dài dào tāmen de xīn jiā. Zhè shì yī tào hěn piàoliang de fángzi, yǒu wòshì, shūfáng hé kètīng. Tāmen bǎ dà zhāng dǎchuáng hé yīguì fàng zài wòshì lǐ, bǎ shū dōu fàng zài shūfáng de

dì shàng, yīnwèi xīnde shūguì hái méiyǒu yún láii. Wǒ jiānyì tāmen bē
huà guò zài kètīng de qiáng shàng, bǎ diànshìjī bǎi zài kètīng lǐ, kěshì
Tián Lì de àirén yīdīng yào bǎ diànshìjī fàng zài wòshì lǐ, yīnwèi tā
xīhuàn wǎnshàng tǎng zài chuáng shàng kàn diànshì.

Bàn dōngxì, zhēnglǐ dōngxì, dàsǎo fángjiān, --- wǒmen bùtíng de
gòngzuò le chà bu duō bā gè xiǎoshí. Chǐ wǎnfàn de shíhòu, wǒmen
yìqǐ hē pǐjiǔ, wǒ jù bēi zhùhè tāmen de "qiāo qiān zhī xī".

十一 否定词

II. ОТРИЦАНИЕ

汉语的否定词有“不”、“没(有)”、“别”、“非”、“无”等,常用的是“不”、“没(有)”和“别”。

В китайском языке есть следующие отрицания: «不», «没(有)», «别», «非», «无» и т. д. Наиболее часто употребляемыми являются «不», «没(有)» и «别».

(一) 不 “bù”

Отрицание «不»

“不”位于动词或形容词前,用来否定未发生或未完成的动作或否定状态。

Отрицание «不» располагается перед глаголом или перед прилагательным.

(1) 用于否定未发生或未完成的动作行为,主要用于现在或将来。

Употребляется для отрицания несовершенного или незаконченного действия. Главным образом употребляется в настоящем или будущем времени.

1. 他今天不学中文。

Tā jīntiān bù xué Zhōngwén.

2. 明天是假日,不上班。

Míngtiān shì jiàrì, bù shàngbān.

3. 后天我不休息。

Hòutiān wǒ bù xiūxi.

(2) 句中的动词为表示动作行为的动词。即可用于现在和将来,也可用于过去。

Употребляется с глаголом, который в предложении выражает действие или поступок. Употребляется в настоящем и будущем времени. Также может употребляться в прошедшем времени.

1. 昨天我怎么叫她她都不起来。

Zuótiān wǒ zěnmē jiào tā tā dōu bù qǐlái.

2. 你还吃吗?

Nǐ hái chī ma?

一不吃了。

Bù chī le.

3. 不告诉你!

Bù gào su nǐ!

(3) 句中的动词为表示心理状况的动词。可用于过去、现在和将来。

Употребляется с глаголом, который в предложении выражает психическое состояние. Может употребляться в прошедшем, настоящем и будущем времени.

1. 那时候,她并不知道。

Nà shíhòu, tā bìng bù zhīdào.

2. 现在她还不知道。

Xiànzài tā hái bù zhīdào.

3. 我不喜欢这件衣服。

Wǒ bù xǐhuan zhè jiàn yīfu.

4. 你不同意去就算了。

Nǐ bù yuànyì qù jiù suàn le.

㊣ (4) 动词为非动作性词——主要包括系动词和表示存在的动词。

Употребляется с глаголом, который не выражает действие – в основном это глаголы связи и глаголы, выражающие состояние.

不是 (bù shì), 不在 (bù zài), 不像 (bù xiàng), 不等于 (bù dèngyú)

㊣ (5) 形容词, 可用于过去、现在或将来。

Употребляется с прилагательным. Может употребляться в прошедшем, настоящем и будущем времени.

不忙 (bù máng), 不小 (bù xiǎo), 不结实 (bù jiēshi)

㊣ (6) 表示重复或习惯性的动作或状态, 可用于过去、现在或将来。

Употребляется с повторяющимся или привычным действием или состоянием. Может употребляться в прошедшем, настоящем и будущем времени.

1. 他不吸烟。

Tā bù xīyān.

2. 他从来不坐车上班。

Tā cónglái bù zuò chē shàngbān.

3. 那几年我一直不吃肉。

Nà jǐ nián wǒ yízhí bù chī ròu.

偏误:

Типичные ошибки:

• 我昨天不去动物园。

Wǒ zuótiān bù qù dòngwùyuán.

• 上周他不告诉我这个消息。

Shàngzhōu tā bù gào su wǒ zhè ge xīnxi.

■ 他去香港的事我知道。(“干爹”原音)，學子倒過來。

1. 衣服没干呢。(否定“衣服干了。”)

Yīfú méi gān ne. (отрицает «одежда высохла»)

2. 树叶没红。(否定“树叶红了。”)

Shù yè méi hóng. (отрицает «листья покраснели»)

C. 用于“在”前,表示过去或现在,不能用于将来。

Используется перед «在», выражает прошедшее или настоящее время. Не употребляется в будущем времени.

“在”作为主要动词

«在» в качестве основного глагола

他现在没在。

Tā xiànzài méi zài.

“在”作为副词,表示“正在进行”。

«在» в качестве наречия, выражает «происходит сейчас».

我没在吃东西啊。

Wǒ méi zài chī dōngxi a.

(3) 除以上两种用法以外,还有一种用法较为少见。

Кроме вышеперечисленных двух способов употребления, есть еще один способ употребления, который встречается сравнительно редко.

“没”用于一些能愿动词之前,主要是“能”和“想”。

«没» может употребляться перед некоторыми модальными глаголами. Главным образом перед «能» и «想».

1. 我并没想伤害你。

Wǒ bìng méi xiǎng shānghài nǐ.

2. 很抱歉没能事先通知你。

Hěn bàoqiàn méi néng shìxiān tōngzhī nǐ.

错误:

Типичные ошибки:

- * 校长明天没有上班。

Xiàozhǎng míngtiān méiyǒu shàngbān.

- * 下星期没下雨。

Xià xīngqī méi xiáyǔ.

- * 他太忙了, 没有时间吃饭。

Tā tài máng le, bù yǒu shíjiān chīfàn.

(三) 别 «bié»

Отрицание «别»

“别”是“不要”的意思, 位于动词或形容词前, 常用于祈使句。

«别» выражает значение «不要», располагается перед глаголом или прилагательным. Часто используется в побудительных предложениях.

1. 别动!

Bié dòng!

2. 别着急。

Bié zháojí.

3. 明天你别来了。

Míngtiān nǐ bié lái le.

4. 大家别紧张。

Dàjiā bié jǐnzhāng.

错误:

Типичные ошибки:

- 别要说话。

Bié yào shuōhuà.

- 昨天你别忘了吃药。

Zuótiān nǐ bié wàng le chī yào.

练习

Упражнения

一、填空:

Заполните пропуски:

1. 我_____知道。

Wǒ _____ zhīdào.

2. 他_____参加昨天的晚会。

Tā _____ cānjiā zuótiān de wǎnhuì.

3. _____生气, 大家跟你开一个玩笑。

_____ shēngqì, dàjiā gēn nǐ kāi yí ge wánxiào.

4. 事故告诉我们_____要酒后开车。

Shìgù gàosu wǒmen _____ yào jiǔ hòu kāi chē.

5. 他_____得不说出这个秘密。

Tā _____ déi bù shuō chū zhè ge mìmì.

二、纠错:

Исправьте ошибки:

1. 他昨天不来开会。

Tā zuótiān bù lái kāi huì.

2. 小李下周没去出差。

Xiǎo Lǐ xià zhōu méi qù chūchāi.

3. 经理的事儿太多, 没有时间休息。

Jīnglǐ de shìr tài duō, bù yǒu shíjiān xiūxi.

4. 昨天晚上你别忘了看电影。

Zuótiān wǎnshang nǐ bié wàngle kàn diànyǐng.

5. 别要大声说话。

Bié yào dàshēng shuōhuà.

6. 上周, 他不告诉我这个安排。

Shàngzhōu, tā bù gào su wǒ zhè ge ānpái.

十二 数词

12. ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ

(一) 基数词

Количественные числительные

(1) 基数词的读法:

Чтение количественных числительных:

一	二	三	四	五
yī	èr	sān	sì	wǔ
六	七	八	九	十
liù	qī	bā	jiǔ	shí
十一	十二	十三	十四	十五
shíyī	shíèr	shí sān	shí sì	shíwǔ
十六	十七	十八	十九	二十
shí liù	shíqī	shíbā	shíjiǔ	èrshí
二十一	二十二	二十三	二十四	二十五
èrshíyī	èrshíèr	èrshí sān	èrshí sì	èrshíwǔ
二十六	二十七	二十八	二十九	三十
èrshí liù	èrshíqī	èrshíbā	èrshíjiǔ	sānshí
三十一	四十	五十	一百	三百
sānshíyī	sìshí	wúshí	yībǎi	sānbǎi
六百五十	一千	一天零七	一万	十万
liùbǎi wúshí	yīqiān	yīqiān líng qī	yīwàn	shíwàn
四十五万零二	百万	千万	亿	十一亿五千万
sìshíwàn líng èr	bǎiwàn	qiānwàn	yì	shíyìyì
百三十一				shíyìyì
sānshíyī				wúqiānwàn
ling èrbǎi				
sānshíyī				

(2) 汉语数词的基本单位

Основные единицы числительных китайского языка

万	wàn
1,0000	
百万	bǎiwàn
100,0000	
亿	yì
1,0000,0000	
十亿	shíyì
10,0000,0000	

汉语数词习惯以四位数为一个基本单位，即五位数一读，四位数以前是“万”，八位数以前是“亿”。例：

В китайском языке основной единицей числительных принято считать четырехзначное число. Поэтому во время чтения пятизначных чисел читается то, что находится перед четырехзначным числом. Четырехзначным числом является «万 (wàn)» – десять тысяч, восьмизначным – «亿 (yì)» – сто миллионов.

1,8000 读作: 一万八千

yīwàn bāqiān

750,0000 读作: 七百五十万

qībǎi wúshí wàn

3,2600,0000 读作: 三亿二千六百万

sānyì èrqiān liùbǎiwàn

12,4900,0000 读作: 十二亿四千九百万

shíèr yì sìqiān jiǔbǎiwàn

错误:

Типичные ошибки:

8,7000 * 读作: 八十七千

bāshíqīqiān

34,0000 * 读作: 三百四十千

sānbǎishíqiān

(3) 不论两数间有几个零, 只读一个零。

Вне зависимости от того, сколько нулей между двумя числами, читается только один ноль.

101 一百零一

yībǎilíngyī

4005 四千零五

sìqiānlíngwǔ

80,0080 八十万零八十

bāshíwàn líng bāshí

错误:

Типичные ошибки:

* 四千零零五

sìqiān líng líng wǔ

* 八十万零零零八十

bāshíwàn líng líng líng bāshí

(4) 数词一般不直接修饰名词, 两者间需要用量词以为中介。

Числительные обычно не употребляются непосредственно перед числительными. Между числительным и существительным необходимо использовать счетное слово как посредник.

数词 + 量词 + 名词

Числительное + счетное слово + существительное

一块表 两位经理 五把椅子 十二个鸡蛋
yí kuài biǎo liǎng wèi jīnglǐ wǔ bǎ yǐzi shíèr ge jīdàn

偏误:

Типичные ошибки:

* 一面包 三酒 六朋友 九桌子
yí miànbǎo sān jiǔ liù péngyou jiǔ zhuōzi

(二) 序数词

Порядковые числительные

(1) “第…”, 汉语通常在数字前加前缀词“第”来表示序数。

Для выражения порядкового числа в китайском языке перед числительным добавляется служебное слово «第...», которое указывает на порядковое значение следующего за ним числительного.

第三天 第51 (页)
dì sān tiān dì wúshíyī (yè)
第12 (个) 第907 (号房间)
dì shíèr (gè) dì jiǔ líng qī (hào fángjiān)

(2) “头…”, 也是汉语序数词的前缀

Префикс «头» также является показателем порядкового значения следующего за ним числительного:

头一(天)

头三(个人)

头两(个量)

tóu yī (tiān)

tóu sān (gè rén)

tóu liǎng (gè xīngqī)

(3) “初…”, 有开始的意思, 也用来表示序数的前缀

«初(chū) – начинать – также может использоваться в функции префикса, выражающего порядковое число.

初一

初五

初(次)

初(等)

chū yī

chū wǔ

chū (cì)

chū (děng)

注意:

Примечание:

在某些情况下, 汉语的序数词和基数词相同, 习惯只用基数词表示序数。

В некоторых случаях в китайском языке порядковые и количественные числительные аналогичны. Обычно количественные числительные выражают значение порядковых числительных. “一” (1)

亲属:

三哥

二姨

Родственники: sān gē èr yí

楼房:

四楼

五层

Здания: sì lóu wǔ céng

错误:

Типичные ошибки:

* 第六楼

第七第

* dì liù lóu

dì qī dì

(三) 分数

Дроби

汉语分数的表达方法是先说分母，然后加“…分之…”最后说分子。

Способ выражения дробей в китайском языке следующий:

分母 + 分之 + 分子

Знаменатель + 分之 + числитель

五分之四

十分之一

wǔ fēn zhī sì

shí fēn zhī yī

百分之五十

千分之二

bǎi fēn zhī wǔshí

qiān fēn zhī èr

万分之一

wàn fēn zhī yī

(四) 概数

Приблизительные числа

(1) 表示接近但不足某数日，在数字前用“近”。

Для выражения приблизительного числа с недостатком перед числителем ставиться слово «近» (jìn) – приблизительно, около.

近百家饭馆

jìn bǎi jiā fǎnguǎn

近三十个人

jìn sānshí ge rén

(2) 表示在某数目周围

表示(在)某数(的)周围 (三)

Выражение значения, находящегося в окружности какого-то числа.

A. 可以在数字“十”后加“来”。

Можно после цифры «十» добавить «来».

十来个人

shí lái ge rén

五十来座大楼

wǔshí lái zuò dàolóu

B. 常在数字后加“左右”或“上下”。

Часто после цифры добавляют «左右» или «上下».

四点左右

sì diǎn zuǒyòu

十五个左右

shíwǔ ge zuǒyòu

三千上下

sān qiān shàngxià

四十上下

sìshí shàngxià

C. 也可以在数字前用“约”或“大约”来修饰。

Также перед цифрой можно добавить «约» или «大约».

约一个小时

yuē yí ge xiǎoshí

大约五十公斤

dàyuē wǔshí gōngjīn

D. 相邻或相近的数词并列使用。相邻或相近的数词并列使用。

Соединение соседних или близких числительных

三五个 十万八万

sānwǔ gè shíwàn bāwàn

如是两位数，则只连接相邻的尾数。

Если сочетаются двузначные числа, то соединяются лишь соседние единицы (десятки не повторяются).

十五六个人 二十七八天

shíwǔliù ge rén èrshíqībā tiān

错误:

Типичные ошибки:

- 这个西瓜有十七十八斤重。

Zhège xīguā yǒu shíqīshíbā jīn zhòng.

(3) 表示超过某数目，一般在数字后加“多”或“开外”，有两种情况。

Для выражения превосходящего числа обычно после числительного добавляется «多» или «开外». Выделяют две различные ситуации употребления:

A. 整数时:

Круглые числа

二十多辆汽车

èrshí duō liàng qìchē

一百多个生词

yībǎi duō ge shēngcí

八十开外

bāshí kāiwài

B. 数词为1—9时,“多”必须移至量词后。例如:我们学习了两个小时。

Если речь идет о числах от 1 до 9, то «多» следует поставить сразу после счетного слова.

我们学习了两个多小时了。

Wǒmen xuéxí le liǎng ge duō xiǎoshí le.

她们三年多没见面了。

Tāmen sān nián duō méi jiànmiàn le.

偏误:

Типичные ошибки:

- 我的朋友在中国住3多年了。

Wǒde péngyou zài Zhōngguó zhù sān duō nián le.

- 这个城市从前只有两三万多人。

Zhège chéngshì cóngqián zhǐyǒu liǎng sān wàn duō rén.

练习

Упражнения

一、阅读:

Прочитайте:

1. 一	二	三	四	五	六	七	八	九	十
yī	èr	sān	sì	wǔ	liù	qī	bā	jiǔ	shí
二十	三十	七十	八十	一百	三百				
èrshí	sānshí	qīshí	bāshí	yībǎi	sānbǎi				
八百	九百	四千	六千	七千	五万				
bābǎi	jiǔbǎi	sìqiān	liùqiān	qīqiān	wúwàn				

十万	百万	千万	一亿	十三亿	百亿
shíwàn	bǎiwàn	qiānwàn	yīyì	shí sānyì	bǎiyì
千亿	三十一	四百五十		一千六百七十七	
qiānyì	sānshíyì	sìbǎiwúshí		yīqiānlǐùbǎiqīshíqī	
八万三千九百		十八万八千		二百三十万	
bāwànsānqiānjiǔbǎi		shíbāwànbāqiān		èrbǎisānshíwàn	
七千四百万		一亿一千万		十二亿八千五百万	
qīqiānsìbǎiwàn		yīyīyīqiānwàn		shíèryìbāqiānwǔbǎiwàn	
一百零一		一千零一		一万零一百	
yībǎilíngyì		yīqiānlíngyì		yīwànlíngyībǎi	

2. 第一 第七 第八十九 第一百零一
- dìyì dìqī dībāshíjiǔ dìyībǎilíngyì

头三(天) 初(次)

tóusān(tiān) chū(cì)

3. 三分之一 十分之八 百分之五十
- sànfēnzhīyì shífēnzhībā bǎifēnzhīwúshí

万分之一

wànfēnzhīyì

4. 近百(人) 七点左右 三十上下
- jìnbǎi(rén) qīdiǎn zuǒyòu sānshí shàngxià

七八个(朋友)

qī bāge (péngyou)

十三 量词

13. СЧЕТНЫЕ СЛОВА

量词是一种表示事物数量单位的词,用于数词和名词;“这”、“那”和名词;以及“哪”、“几”、“多少”等词和名词之间。

Счетные слова используются между числительным и существительным, между указательными местоимениями «这», «那» и существительным, а также между «哪», «几», «多少» и существительным.

(一) 个体量词

Индивидуальные счетные слова

1. 个 (gè)

量词“个”是用于计量时使用最广泛的量词

Счетное слово «个» является наиболее широко употребляемым

四-电话 两-人 八-西瓜 十-字

sì - diànhuà liǎng - rén bā - xīguā shí - zì

2. 位 (wèi)

“位”是在计量所尊敬的人时使用

Счетное слово «位» употребляется с одушевленными именами существительными для выражения значения почтения и уважения

一~大便

两~客人

三~朋友

yī ~ dàoshǐ

liǎng ~ kèrén

sān ~ péngyou

3. 张 (zhāng)

“张”一般用于计量平面物体。

Счетное слово «张» обычно употребляется с наименованиями плоскими предметами

五~纸

三~桌子

六~照片

wǔ ~ zhǐ

sān ~ zhuōzi

liù ~ zhàopiàn

4. 件 (jiàn)

“件”用于计量上衣，某些个体器物。

Счетное слово «件» употребляется с наименованиями верхней одежды и некоторых индивидуальных инструментов, приспособлений

一~上衣

三~夹克

五~行李

yī ~ shàngyī

sān ~ jiákǎ

wǔ ~ xíngli

5. 条 (tiáo)

“条”用于计量下衣，条状物，项目等

Счетное слово «条» используется со словами «брюки», «юбка», с наименованиями тонких и длинных предметов, предметов, которые в собранном состоянии образуют длинную ленту или полосу, частей человеческого тела, с некоторыми животными и растениями длинной формы и т. д.

一~裙子

一~裤子

三~领带

yī - qúnzi

yī - kùzi

sān - lǐngdài

两~大河

一~街

四~鱼

liǎng - dàhé

yī - jiē

sì - yú

五~规定

一~新闻

两~消息

四~意见

wǔ - guīdìng

yī - xīnwén

liǎng - xiāoxi

sì - yìjiàn

6. 把 (bǎ)

“把”用于计量可以用手握住的物品。

Счетное слово «把» используется с наименованиями предметов, которые можно крепко схватить руками

一~椅子

四~雨伞

六~剪刀

yī - yǐzi

sì - yǔsǎn

liù - jiǎndāo

7. 只 (zhǐ)

“只”用于计量某些动物或一对物品中的一个。

Счетное слово «只» используется с названиями некоторых животных или парных предметов

七~鸡

三~猫

两~鸟

qī - jī

sān - māo

liǎng - niǎo

一~手

一~眼睛

一~袜子

yī - shǒu

yī - yǎnjīng

yī - wǎzi

8. 本 (běn)

“本”用于计量许多张纸合成的本子。

Счетное слово «本» используется с названиями печатных изданий

一~书

三~杂志

两~支票

yī ~ shū

sān ~ zázhì

liǎng ~ zhìpiào

9. 间 (jiān)

“间”用于计量房间。

Счетное слово «间» используется с названием комнат, номерами гостиницы

一~厨房

三~卧室

六~房屋

yī ~ chúfáng

sān ~ wòshì

liù ~ fángwū

10. 片 (piàn)

“片”用于计量扁平形状的物体。

Счетное слово «片» используется с наименованиями плоских и ровных предметов

两~面包

三~药片

一~云

liǎng ~ miànbǎo

sān ~ yàopiàn

yī ~ yún

11. 块 (kuài)

“块”用于计量整体中的一部分或一张平面的物体。

Счетное слово «块» используется с частями целого или с некоторыми плоскими предметами.

一-巧克力

三-蛋糕

两-奖牌

yī - qiǎokèlì

sān - dàngāo

liǎng - jiǎngpái

(二) 集合量词:

Собирательные счетные слова

“集合量词”用于计量成对或成套的事物

Собирательные счетные слова используются с наименованиями предметов, образующих пару или комплект

1. 套 (tào) – комплект, набор

两-衣服

一-书

五-房子

liǎng - yīfú

yī - shū

wǔ - fángzi

2. 双 (shuāng) – два; оба, пара

三-鞋

六-袜子

两-筷子

sān - xié

liù - wàzi

liǎng - kuàizi

3. 副 (fù) – набор, комплект

两-手套

三-渔竿

全-武装

liǎng - shǒutào

sān - yúgān

quán - wǔzhuāng

此类集合量词还有: 群、打、伙、批等。

К этой категории счетных слов также можно отнести «回», «打», «伙», «批» и т. д.

(三) 不定量词

Счетные слова предметов в неопределенном количестве

“不定量词”用于计量不确定数量的事物。

Счетные слова предметов в неопределенном количестве используются для исчисления неопределенного количества предметов

1. 些 (xiē) – несколько

一~书

这~东西

那~人

yī ~ shū

zhè ~ dōngxi

nà ~ rén

2. 点儿 (diǎnr) – немного, чуть-чуть

一~事儿

一~麻烦

yī ~ shìr

yī ~ máfan

(四) 种属量词

Счетные слова категорий

“种属量词”用于表示不同种类的事物。

Счетные слова категорий используются для выражения предметов, относящихся к различным видам, классам и т. д.

1. 种 (zhǒng) – сорт (сорт) 五-语言 两-方法 三-情况

wǔ - yǔyán liǎng - fāngfǎ sān - qíngkuàng

2. 式 (shì) – тип (тип) 一-两份 一-样 一-十四百二

yī - liǎng fèn yī - yàng yī - shí sì bǎi èr

3. 样 (yàng) – образец (образец) 五-菜 三-作法 一-三

wǔ - cài sān - zuòfǎ yī - sān

4. 类 (lèi) – вид (вид) 同-结果 四-样品 一-二

tóng - jiéguǒ sì - yàngpǐn yī - èr

(五) 度量衡词 (五) 度量衡词

Счетные слова измерений

“度量衡词”是计算物体长度、容量、重量单位的词

Счетные слова измерений используются для измерения длины, объема, веса предметов

1. 公斤 (gōngjīn) – килограмм (килограмм)

五-苹果 二百-煤

wǔ - píngguǒ èr bǎi - méi

2. 斤 (jīn) – 0,5 килограмм (0,5 килограмм)

二-等于一公斤 三-油

èr - děngyú yī gōngjīn sān - yóu

3. 克 (kè) – грамм

一百五十~牛奶

八十~黄金

yí bǎi wǔshí – niúniǎi

bāshí – huángjīn

4. 公里 (gōnglǐ) – километр

二百四十~路程

十~长跑

èr bǎi sìshí – lùchéng

shí – cháng pǎo

5. 米 (mǐ) – метр

三~布

一~八身高

sān – bù

yí – bāshēnggāo

6. 里 (lǐ) – 0,5 километра

二~等于一公里

五百米是一~

èr – děngyú yí gōnglǐ

wǔ bǎi mǐ shì yí –

7. 升 (shēng) – литр

两~汽油

三~水

liǎng – qìyóu

sān – shuǐ

(六) 容器量词

Счетные слова для емкостей

“容器量词”是借容器的名字来当做量词。

Счетные слова для емкостей были образованы из названий различных емкостей и сосудов.

1. 杯 (bēi) – бокал

一~咖啡

两~啤酒

yí – kāfēi

liǎng – pǐjiǔ

2. 瓶 (píng) – бутылка

一五 – 果酱

三 – 药水

一五 – guǒjiāng

三 – yǎoshuǐ

3. 壶 (hú) – сосуд с горлышком

一 – 开水

一 – 茶

一 yī – kāi shuǐ

一 yī – chá

4. 盘 (pán) – тарелка

三 – 菜

两 – 水果

三 sān – cài

两 liǎng – shuǐguǒ

(七) 动量词

Счетные слова для глаголов действия

“动量词” 是表示动作次数的量词。

Счетные слова для глаголов действия выражают количество совершаемых действий

1. 我去过三次马来西亚。

Wǒ qùguo sān cì Mǎláixīyà.

2. 今天他已经来两回了。

Jīntiān tā yǐjīng lái liǎng huí le.

3. 我每天早上去趟自由市场。

Wǒ měitiān zǎoshang qù yí tàng zìyóu shìchǎng.

4. 这本书我已经看了三遍了。

Zhè běn shū wǒ yǐjīng kàn le sān biàn le.

练习

Упражнения

一、阅读:

Прочитайте:

一条大河	四本书	六杯咖啡
yī tiáo dà hé	sì běn shū	liù bēi kāfēi
十二瓶啤酒	五件毛衣	七条裤子
shíèr píng pǐjiǔ	wǔ jiàn máoyī	qī tiáo kùzi
三个朋友	两位客人	三十二张照片
sān ge péngyou	liǎng wèi kèrén	sānshíèr zhāng zhàopiàn
一双拖鞋	这些东西	那些事儿
yī shuāng tuōxié	zhèxiē dōngxi	nàxiē shìr
十五公里路	两公斤苹果	十公升水
shíwǔ gōnglǐ lù	liǎng gōngjīn píngguǒ	shí gōngshēng shuǐ

二、填空:

Заполните пропуски:

两()皮带	五()杂志	八()牛奶
liǎng () pídài	wǔ () zázhì	bā () niúniǎi
三()西瓜	四()菜	九()面包
sān () xīguā	sì () cài	jiǔ () miànbāo
一()咖啡	七()语言	三()卧室
yī () kāfēi	qī () yǔyán	sān () wòshì

四()药	两()巧克力	一()衣服
sì() yào	liǎng() qiǎokèlì	yí() yīfú
三()椅子	一()桌子	一()手套
sān() yǐzi	yí() zhuōzi	yí() shǒutào
两()布	这()方法	那()东西
liǎng() bù	zhè() fāngfǎ	nà() dōngxi

三. 纠错:

Исправьте ошибки:

三只鱼	四个鸟	五条衬衫
sān zhī yú	sì ge niǎo	wǔ tiáo chènshā
六张椅子	十个照片	一片厨房
liù zhāng yǐzi	shí ge zhàopiàn	yí piàn chúfáng
两套夹克	五个意见	七个领带
liǎng tào jiǎkè	wǔ ge yìjiàn	qī ge lǐngdài
十二壶药水	三杯汽油	
shíèr hú yàoshuǐ	sān bēi qìyóu	

十四 离合词

14. РАЗДЕЛЬНО-СЛИТНЫЕ СЛОВА

离合词是现代汉语中一种用法特殊的双音节词，它的组合成分之间结合较松，需要时，中间可加入其他成分。它主要用作动词，有的也用作形容词或名词。

Раздельно-слитные слова – это специфическое употребление двухсложных слов китайского языка. Их сочетание является сравнительно свободным. В случае необходимости между двумя элементами двухсложного слова можно добавлять другие составные элементы. Большую часть двухсложных слов составляют глаголы, также есть прилагательные и существительные.

(一) 结构

Структура

大部分离合词是由一个动词成分与一个名词成分构成。

Большую часть раздельно-слитных слов составляют слова, образованные путем сочетания глагола и существительного.

动词 + 宾语

Глагол + дополнение

见面 或 见 面

结婚 或 结 婚

jiànmiàn huò jiàn miàn

jiéhūn huò jié hūn

也有小部分的离合词由一个动词成分与一个补语成分构成。

Также есть небольшая часть раздельно-слитных слов, образованных путем соединения глагола и дополнения.

动词 + 补语

Глагол + постпозиционное определение сказуемого
(дополнение)

抓紧 帮忙

zhuǎ // jīn bāng // máng

(1) 动词 Глагол

1. 我今天晚上和我朋友见面。

Wǒ jīntiān wǎnshàng hé wǒ péngyou jiànmiàn.

我希望和你见一面。

Wǒ xīwàng hé nǐ jiàn yí miàn.

2. 上星期老王和小孙结婚了。

Shàng xīngqī Lǎo Wáng hé Xiǎo Sūn jiéhūn le.

李明结了三次婚。

Lǐ míng jié le sān cì hūn.

(2) 形容词 Прилагательное

1. 他非常着急。

Tā fēicháng zháojī.

时间还早, 你着什么急呀。

Shíjiān hái zǎo, nǐ zháo shénme jí ya.

2. 别发愁了, 我有办法了。

Bié fāchóu le, wǒ yǒu bànfǎ le.

刚到15号工资就花完了，他发了大愁了。

Gāng dào shí wù hào gōngzī jiù huā wán le, tā fā le dà chóu le.

(3) 名词 Существительное

1. 我的签证下星期到期。

Wǒ de qiānzhèng xià xīngqī dào qī.

2. 他和同事们的关系都很好。

Tā hé tóngshì men de guānxì dōu hěn hǎo.

(二) 使用条件

Правила употребления

- (1) 结合在一起使用时：

Объединенное использование:

- A. 离合词前，常以介词词组来修饰，其格式为：

Перед раздельно-слитными словами часто располагается предло-
жная конструкция. Ее форма следующая:

主语 + 介词词组 + 离合词（动词）

Подлежащее + предложная конструкция +
раздельно-слитное слово (глагол)

1. 明天我要跟小李见面。

Míngtiān wǒ yào gēn Xiǎo Lǐ jiànmiàn.

2. 他将和张兰结婚。

Tā jiāng hé Zhāng Lán jiéhūn.

3. 大家给那个歌星鼓掌。

Dàjiā gěi nà ge gēxīng gǔzhǎng.

4. 家长为孩子操心。

Jiāzhǎng wèi háizi cāoxīn.

5. 一对恋人在公园散步。

Yī duì liànrén zài gōngyuán sànbù.

偏误:

Типичные ошибки:

误用为及物动词而加上了宾语。

Ошибочное употребление переходного глагола с дополнением.

• 你可以帮忙我吗? (你可以帮我一个忙吗?)

• Nǐ kěyǐ bāngmáng wǒ ma? (Nǐ kěyǐ bāng wǒ yí ge máng ma?)

• 王先生结婚她。(王先生和她结婚。)

• Wáng xiānsheng jiéhūn tā. (Wáng xiānsheng hé tā jiéhūn.)

• 妈妈洗澡孩子。(妈妈给孩子洗澡。)

• Māma xǎozǎo hái'izi. (Māma gěi hái'izi xǎozǎo.)

• 我见面你。(我和你见面。)

• Wǒ jiànmiàn nǐ. (Wǒ hé nǐ jiànmiàn.)

B. 部分离合词可带补语

Некоторые раздельно-слитные слова могут употребляться в сочетании с постпозиционным определением сказуемого (дополнением)

主语 + 离合词 + 重复离合词动词部分 + 了...

Подлежащее + раздельно-слитное слово + удвоение

глагольной части раздельно-слитного слова + 了...

1. 他们昨天跳舞跳了一个晚上。 / 他们昨天跳舞跳了一整夜。

Tāmen zuótiān tiàowǔ tiào le yí ge wǎnshàng.

2. 老王吹牛吹得很厉害。

Lǎo Wáng chuīniú chuī de hěn lìhai.

3. 上个星期日小李照相照了半天。

Shàng ge xīngqī rì Xiǎo Lǐ zhàoxiàng zhào le bàn tiān.

4. 张主任出国出了三年。

Zhāng zhǔrèn chūguó chū le sān nián.

(2) 分离时的使用条件。

Условия раздельного употребления.

A. 中间通常可加着、了、过

Между составными частями раздельно-слитных слов часто добавляются «着», «了», «过».

动词成分 + 着/了/过 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слитного слова + «着»/

«了»/«过» + именная часть раздельно-слитного слова

发着烧 点着头

fā zhe shāo diǎn zhe tóu

洗了澡 请了假

xǐ le zǎo qǐng le jià

上过当 吃过亏

shàng guo dàng chī guò kuī

错误:

Типичные ошибки:

应加入词中的成分误置于词后:

Ошибочное расположение слов после раздельно-слитного слова, которые должны находиться между элементами раздельно-слитного слова

- 他洗澡了去吃饭。(他洗了澡去吃饭。)

Tā xǎo le qù chīfàn. (Tā xǐ le zǎo qù chīfàn.)

- 老师点头着同意了。(老师点着头同意了。)

Lǎoshī diǎntóu zhe tóngyì le. (Lǎoshī diǎn zhe tóu tóngyì le.)

- 小王送礼过。(小王送过礼。)

Xiǎo Wáng sòng lǐ guo. (Xiǎo Wáng sòng guo lǐ.)

B. 一部分离合词中间可加入数量词:

Между элементами некоторых раздельно-слитных слов могут быть употреблены счетные слова и числительные:

动词成分 + 数量词 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слитного слова +
счетное слово и числительное + именная часть
раздельно-слитного слова

见一次面

jiàn yí cì miàn

搬八次家

bān bā cì jiā

唱两首歌

chàng liǎng shǒu gē

都一个忙

dōu yí ge máng

C. 一部分离合词中间可加入“什么”，后附“呀”，表示不必的意思。

Между элементами некоторых раздельно-слитных слов может быть употреблено вопросительное слово «什么», а после самого раздельно-слитного слова междометие «呀». Данное сочетание выражает значение «не обязательно, не нужно».

离合词动词成分 + 什么 + 名词成分 + 呀

Глагольная часть раздельно-слитного слова + 什么
+ именная часть раздельно-слитного слова + 呀

生什么气呀

离什么婚呀

shēng shénme qì ya

lí shénme hūn ya

操什么心呀

送什么礼呀

cāo shénme xīn ya

sòng shénme lǐ ya

D. 部分离合词可以重叠第一音节，表示某个动作持续一段不长的时间，或表示次数少、程度深。

В некоторых раздельно-слитных словах может удваиваться первая часть. Тем самым выражается краткосрочность действия. Либо незначительное количество раз выполнение действия или глубина степени.

离合词动词成分 + 重复动词成分 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слитного слова + повтор
глагольной части + именная часть раздельно-слитного слова

散散步

跳跳舞

把把关

吃吃饭

sàn san bù

tiào tiào wǔ

bǎ ba guān

chī chi fàn

看看病

理理发

kàn kan bìng

lǐ li fà

或在重叠词之间加入“了”

Между повторяющимися элементами также можно добавить «了».

离合词动词成分 + 了 + 重复动词成分 + 名词成分

Глагольная часть раздельно-слитного слова + «了» + повтор
глагольной части + именная часть раздельно-слитного слова

点了点头

唱了唱歌

握了握手

diǎn le diǎn tóu

chàng le chàng gē

wò le wò shǒu

偏误:

Типичные ошибки:

误将整个离合词重叠:

Ошибочный повтор всего раздельно-слитного слова.

• 大使和部长见见面见。 (大使和部长见见面。)

Dàshǐ hé bùzhǎng jiànmiàn jiànmiàn. (Dàshǐ hé bùzhǎng jiàn
jiàn miàn.)

• 他们握手了握手。 (他们握了握手。)

Tāmen wòshǒu le wòshǒu. (Tāmen wò le wò shǒu.)

常用离合词表

Таблица часто используемых раздельно-слитных слов

音序 Алфавитный порядок	例词 Примеры					
A	碍事 àishì	安家 ānjiā	安神 ānshén			
B	报关 bàoguān	把关 bǎoguān	摆手 bǎishǒu	办公 bāngōng	帮忙 bāngmáng	报名 bàomíng
	变心 biànxīn	播音 bōyīn	毕业 bìyè			
C	操心 cāoxīn	插话 chāhuà	插手 chāshǒu	吵架 chǎojià	吃饭 chīfàn	出差 chūchāi
	出口 chūkǒu	吹牛 chuīniú	成交 chéngjiāo			
D	打的 dǎdī	打架 dǎjià	担心 dānxīn	道歉 dàoqiàn	得意 déyi	动身 dòngshēn
	断交 duànjiāo	读书 dúshū				
F	发财 fācái	发愁 fāchóu	翻脸 fānlǎn	犯罪 fànzui	放心 fàngxīn	分手 fēnshǒu
	付款 fùkuǎn	犯法 fànfǎ				
G	干杯 gānbēi	干活 gānhuó	鼓掌 gǔzhǎng	挂号 guàhào	过关 guòguān	过瘾 guòyǐn
	过年 guònián					
H	换钱 huànqián	灰心 huīxīn	回信 huíxìn	混饭 hūnfàn		
J	加油 jiāyóu	见面 jiànmiàn	建交 jiànjiāo	讲话 jiǎnghuà	结果 jiéguǒ	结婚 jiéhūn
	就业 jiùyè	救命 jiùmìng				

K	开车 kāichē	开会 kāihuì	开头 kāitóu	夸口 kuākǒu	坑人 kēngrén	看病 kànbìng	
L	劳驾 láojià	理发 lǐfà	离婚 lǐhūn	聊天 liáotiān	领情 lǐngqíng	留神 liúshén	落后 luòhòu
M	冒险 màoxiǎn	没空 méikōng	没事 méishì	迷路 mǐlù	免税 miǎnshuì	没戏 méixì	
P	排队 páiduì	跑步 pǎobù	赔钱 péiqián	碰头 pèngtóu	拼命 pīnmìng	破产 pòchǎn	
Q	起床 qǐchuáng	签名 qiānmíng	请假 qǐngjià	缺款 quēkuǎn			
R	让步 ràngbù	入门 rùmén	入境 rùjìng	如意 rúyì			
S	散步 sànbù	散心 sànxīn	扫兴 sǎoxìng	伤心 shāngxīn	上当 shàngdāng	生气 shēngqì	
	随便 suíbiàn	实惠 shuǐhuáng					
T	抬杠 táigàng	谈话 tánhuà	探亲 tānqīn	停火 tíng huǒ	同事 tóngshì	投票 tóupiào	退休 tuìxiū
W	完璧 wánbì	晚点 wǎndiǎn	问好 wèn hǎo	握手 wǎshǒu	误点 wùdiǎn		
X	吸烟 xīyān	洗澡 xǐzǎo	下海 xiàhǎi	吓人 xiàrén	想家 xiǎngjiā	蒸气 xièqì	休假 xiūjià
	行凶 xíngxiōng						
Y	摇头 yáotóu	用心 yòngxīn	游泳 yóuyǒng	有名 yǒumíng	运气 yùnqì		
Z	在意 zàiyì	涨价 zhǎngjià	招手 zhāoshǒu	着急 zhāojí	阻碍 zhǐxiàng	撞车 zhuàngchē	

练习

Упражнения

一、阅读：

Прочитайте:

1. 今天晚上我和你见面。

Jīntiān wǎnshàng wǒ hé nǐ jiànmiàn.

2. 前天我和朋友见了一面。

Qiántiān wǒ hé péngyou jiàn le yí miàn.

3. 他先后结过三次婚，都不成功。

Tā xiānhòu jié guo sān cì hūn, dōu bù chénggōng.

4. 马克打算明年和玛丽结婚。

Mǎkè dāsuàn míngnián hé Mǎlǐ jiéhūn.

5. 大卫很忙，上午开了三个会。

Dàwèi hěn máng, shàngwǔ kāi le sān ge huì.

二、造句：

Составьте предложения:

1. 洗澡 妈妈 孩子 给

xǐzǎo māma hái zi gěi

2. 帮忙 可以 一个 你 吗 我

bāngmáng kěyǐ yí ge nǐ ma wǒ

3. 照相 了 小李 三张

zhàoxiàng le Xiǎo Lǐ sānzhāng

4. 操心 为 大家 他

cāoxīn wéi dàjiā tā

5. 读书 在 她 大学 五十 了 三年
dúshū zài tā dàxué le sānnián

三、纠错:

Hempasare omolen:

1. 下午我想说话你。
Xiàwǔ wǒ xiǎng shuōhuà nǐ.
2. 张明1978年结婚她。
Zhāngmíng 1978 nián jiéhūn tā.
3. 她上午有三个开会。
Tā shàngwǔ yǒu sān ge kāihuì.
4. 我们五个人打的一个不够。
Wǒmen wǔ ge rén dǎdī yí ge bù gòu.
5. 天很黑, 你们走路留神一点儿。
Tiān hēn hēi, nǐmen zǒulù liúshén yídiǎnr.
6. 周末去长城散心散心。
Zhōumò qù Chángchéng sǎnxīn sǎnxīn.
7. 他和小姐握手了握手。
Tā hé xiǎojiě wǎshǒu le wǎshǒu.
8. 我们大家都投票你。
Wǒmen dàjiā dōu tóupiào nǐ.
9. 他对这件事生气很大。
Tā duì zhè jiàn shì shēngqì hěn dà.
10. 王师傅十五年开车了。
Wáng shīfu shíwǔ nián kāichē le.

15. УДВОЕННАЯ ФОРМА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ

汉语中有一部分形容词是可以重叠的，形容词重叠总的来说具有使句子更生动的修辞意义。

В китайском языке некоторые прилагательные могут употребляться в удвоенной форме. Удвоенная форма прилагательных придает предложению более живой стиль.

(1) 形容词重叠有两种情况：

Есть два типа удвоения прилагательных:

AABB(AA):

胖胖	小小	短短
pàngpàng	xiǎoxiǎo	duǎnduǎn
高高大大	红红绿绿	瘦瘦小小
gāogāo-dàdà	hónghóng-lǜlǜ	shòushòu-xiǎoxiǎo
高高兴兴	漂漂亮亮	客客气气
gāogāo-xìngxìng	piàopiào-liàngliàng	kèkè-qìqì

ABAB:

雪白雪白	闷热闷热	细长细长
xuěbái xuěbái	mēnrè mēnrè	xícháng xícháng

错误:

Типичные ошибки:

*她今天穿得漂亮漂亮的。

Tā jīntiān chuān de piàoliang piàoliang de.

- 他总是犹豫犹豫，什么事也做不成。

Tā zǒngshì yóuyóu yóuyóu, shénme shì yě zuò bù chéng.

- 她穿了件雪雪白白的衣服。

Tā chuānlè jiàn xuěxuě-báibái de yīfu.

(2) 形容词重叠不受表示程度和否定的副词修饰，也不能用作比较

Перед удвоенной формой прилагательных нельзя употреблять в речи степени или отрицательные наречия. Также нельзя употребить сравнение.

偏误:

Типичные ошибки:

- 他家里不干干净净。

Tā jiā lǐ bù gāngān-jìngjìng.

- 今天很暖暖和和。

Jīntiān hěn nuǎnnuǎn-huǒhuǒ.

- 上海的街道比北京的街道窄窄小小。

Shànghǎi de jiēdào bǐ Běijīng de jiēdào zhǎizhǎi-xiǎoxiǎo.

(3) 形容词重叠的意义。

Значение удвоенной формы прилагательных

A. 程度加强。

Указание степени.

1. 她有一头黑黑长长的头发。

Tā yǒu yí tóu hēihēi-chángcháng de tóufa.

2. 他说话时总是客客气气的。

Tā shuōhuà shí zǒngshì kèkè-qìqì de.

3. 她穿了条雪白雪白的裙子。

Tā chuānle tiáo xuěbái xuěbái de qúnzi.

4. 她家里收拾得整整齐齐。

Tā jiā lǐ shòushi de zhěngzhěng-qíqí.

B. 重叠后表达更生动。

Удвоенная форма прилагательного делает стиль изложения более живым.

1. 大家高高兴兴地过春节。

Dàjiā gāogāoxìngxìng de guò chūnjié.

2. 她今天穿得漂漂亮亮地去公园。

Tā jīntiān chuān de piàopiàoliǎngliǎng de qù gōngyuán.

3. 短短几个月，她的汉语就说得不错了。

Duǎnduǎn jǐ ge yuè, tā de Hànyǔ jiù shuō de bùcuò le.

4. 屋子里空空的，什么也没有了。

Wūzi lǐ kōngkōng de, shénme yě méiyǒu le.

C. 两个意义相反的形容词重叠合用表示复杂多样。

Удвоенная форма двух прилагательных, выражающих антонимичное значение, употребляется для выражения значения «разнородный, смешанный, разнообразный».

1. 老老少少来了十几个人。

Lǎolǎoshǎoshǎo lái le shí jǐ ge rén.

2. 晚上，到处都是红红绿绿的彩灯。

Wǎnshàng, dào chù dōu shì hóng hóng lǜ lǜ de cǎi dēng.

3. 头发长长短短的，很不整齐。

Tóufa chángchángduǎnduǎn de, hěn bù zhěngqí.

4. 路面高高低低, 不太好走。 路面高低不平, 不太好走。

Lùmiàn gāogāodīdī, bù tài hǎozǒu.

路面高高低低, 不太好走。

练习 练习 练习

Упражнения

一、写出以下形容词的重叠方式:

Образуйте удвоенную форму следующих прилагательных:

1. 快乐 kuàilè

2. 干净 gānjìng

3. 漂亮 piàoliang

4. 冰冷 bīnglěng

5. 凉快 liángkuai

6. 热闹 rènao

7. 炎热 yánrè

8. 鲜红 xiānhóng

二、改正句子里的错误:

Исправьте ошибки в предложениях:

1. 同学们很高兴兴地旅游去了。

Tóngxuémen hěn gāogāoxìngxìng de lǚyóu qù le.

2. 房间被她打扫得干净。

Fángjiān bèi tā dǎosǎo de gānjìng.

3. 骑自行车去, 很方便便。

Qí zìxíngchē qù, hěn fāngfāngbiànbiàn.

骑自行车去, 很方便便。

骑自行车去, 很方便便。

4. 这儿的风景真美美丽丽。

Zhèr de fēngjǐng zhēn měiměilì.

5. 轻一推，门就开了。

Qīng yī tuī, mén jiù kāi le.

6. 请说清清楚是这句话的意思。

Qǐng shuō qīngqīngchúchǔ zhè jù huà de yìsi.

7. 他把皮鞋擦得亮的。

Tā bǎ piáxié cā de liàng de.

8. 孩子洗完澡，干干净净的。

Háizi xǐ wán zǎo, gānjìnggānjìng de.

9. 这把椅子，坐着特别舒舒服服。

Zhè bǎ yǐzi, zuò zhe tèbié shūshūfúfú.

10. 那儿的字写得很大，我们看得清楚清楚的。

Nàr de zì xiě de hěn dà, wǒmen kàn de qīngchúqīngchú de.

三、阅读并翻译下面的短文，在需要的地方将形容词替换成适当的重叠形式：

Прочитайте и переведите следующий текст, в необходимых местах образуйте удвоенную форму прилагательных:

我朋友是翻译，在法国大使馆工作。她个子很高，眼睛很大，戴着一付黑边儿眼镜。她说话的时候，总是很慢，你可以听得很清楚。我朋友很聪明，工作很努力，不管遇到什么困难，她总是很高兴地对待，不生气，也不着急，所以同事们都喜欢跟她一起工作。

如果你在法国大使馆看见一个穿得很干净，很漂亮，戴眼镜的中国小姐，我想那一定是我的朋友，因为法国大使馆里只有一个女翻译。

Wǒ péngyou shì fānyì, zài Fāguó dàshìguǎn gōngzuò. Tā gèzi hěn gāo, yǎnjing hěn dà, dài zhe yífu hēibìānr yǎnjing. Tā shuōhuà de shíhou, zǒngshì hěn màn, nǐ kěyǐ tīng de hěn qīngchu. Wǒ péngyou hěn cōngmíng, gōngzuò hěn nǚlì, bùguǎn yùdào shénme kùnnán, tā zǒngshì hěn gāogāoxíngxíng de duìdài, bù shēngqì, yě bù zháoqì, suǒyǐ tóngshìmen dōu xǐhuan gēn tā yìqǐ gōngzuò.

Fāguó nǐ zài Fāguó dàshìguǎn kànjiàn yíge chuàn de hěn gānjìng, hěn piàoliang, dài yǎnjing de Zhōngguó xiǎojie, wǒ xiǎng nà yíding shì wǒ de péngyou, yīnwèi Fāguó dàshìguǎn lì zhǐyǒu yíge nǚ fānyì.

十六 动词重叠

16. УДВОЕНИЕ ГЛАГОЛОВ

(一) 汉语中的一部分动词有重叠形式。

В китайском языке некоторые глаголы могут быть удвоены.
可以重叠的动词包括:

Глаголы, которые можно удваивать:

1) 表示动作, 行为的动词可以重叠。

Глаголы, выражающие движение, действие, поступок.

看一看

收拾-收拾收拾

kàn-kànkàn

shōushi-shōushi shōushi

洗-洗洗

修理-修理修理

xǐ-xǐxǐ

xiūli-xiūli xiūli

玩-玩玩

练习-练习 练习

wán-wánwán

liànxí-liànxí liànxí

2) 表示积极思维活动的动词可以重叠。

Глаголы, выражающие активную мыслительную деятельность.

想-想想

考虑-考虑考虑

xiǎng-xiǎngxiǎng

kǎolǔ-kǎolǔ kǎolǔ

启发-启发启发

分析-分析分析

qǐfā-qǐfāqǐfā

fēnxī-fēnxī fēnxī

3) 不能重叠的动词包括:

Глаголы, которые нельзя удваивать:

A. 表示心理活动的动词, 如“怕, 喜欢, 爱, 嫉妒……”

Глаголы, выражающие психическую деятельность: «怕», «喜欢», «爱», «嫉妒» ...

B. 表示发展变化的动词, 如“生, 发展, 开始, 结束……”

Глаголы, выражающие развитие или изменение: «生», «发展», «开始», «结束» ...

C. 表示存在, 判断, 状态的动词, 如“在, 是, 像, 有, 断……”

Глаголы, выражающие существование, оценку, состояние: «在», «是», «像», «有», «断» ...

D. 表示趋向的动词, 如“起, 过, 出, 进, 回……”

Глаголы, выражающие направление или тенденцию: «起», «过», «出», «进», «回» ...

(二) 重叠的形式

Формы удвоения глаголов

单音节动词: Однослоговые: AA A-A A7A A7-A

双音节动词: Двуслоговые: ABAV AB7AV

离合词: Разделительно-слитные слова: AAB A7AB

1. 我想到河边走走。

Wǒ xiǎng dào hébiān zǒuzou. 我到河边走走。

2. 瞧一瞧, 看一看, 又便宜又好。

Qióu yí qiáo, kàn yí kàn, yòu piányi yòu hǎo.

3. 他试了试就买下来了。

Tā shì le shì jiù mǎi xià lái le.

4. 我数了一数，一共三百块钱。

Wǒ shǔ le yí shǔ, yìgòng sānbǎi kuài qián.

5. 一起去吧，你也认识认识这位先生。

Yìqǐ qù ba, nǐ yě rènshi rènshi zhè wèi xiānsheng.

6. 今天我休息，在家收拾了收拾房间。

Jīntiān wǒ xiūxi, zài jiā shōushì le shōushì fángjiān.

7. 老头每天下下棋，散散步，聊聊天，别的都不管。

Lǎotóu měitiān xiàxi qí, sǎnsǎn bù, liáoliáo tiān, biéde dōu bù guǎn.

(三) 动词重叠式的意义。

Значение удвоенных глаголов

(1) 表示动作反复次数少，时间短，句子语气比较缓和。

Выражают кратковременность действия, незначительное количество раз совершение действия. Придают предложению сравнительно мягкую и сглаженную интонацию.

1. 进来以前请先敲敲门。

Jìnlái yǐqián qīng xiǎn qiāoqiāo mén.

2. 她在这儿没什么事做就学学中文。

Tā zài zhèr méi shénme shì zuò jiù xuéxué Zhōngwén.

3. 去年春天，我去杭州玩了玩。

Qùnián chūntiān, wǒ qù Hángzhōu wánle wán.

4. 他们在公园里照了照相，看了看风景。

Tāmen zài gōngyuán lǐ zhào le zhào xiàng, kàn le kàn fēngjǐng.

(2) 表示惯常,即次数多但程度轻。

Выражают обычное, часто повторяющееся действие, степень кото-
рого незначительная.

1. 有空的时候,她喜欢唱唱歌,跳跳舞。

Yǒu kòng de shíhòu, tā xǐhuan chàngchang gē, tiàotiào wǔ.

2. 早晨起来跑跑步,做做操,对身体有好处。

Zǎochén qǐlái pǎopao bù, zuòzuò cāo, duì shēntǐ yǒu hǎochù.

3. 他才二十多岁,就每天养养鸟,种种花,不想去工作。

Tā cái èrshí duō suì, jiù měitiān yǎngyang niǎo, zhòngzhòng
huā, bù xiǎng qù gōngzuò.

4. 她很爱干净,经常擦擦桌子,扫扫地。

Tā hěn ài gānjìng, jīngcháng cācā zhuōzi, sǎosǎo dì.

(3) 表示尝试。

Выражение попытки сделать что-то.

1. 这个收音机坏了,不信你听听。

Zhè ge shōuyīnjī huài le, bù xìn nǐ tīngtīng.

2. 他尝了尝,挺香。

Tā cháng le cháng, tǐng xiāng.

3. 我摸了摸,还行,不烫。

Wǒ mō le mō, hái xíng, bù tàng.

4. 他试了试这件衣服,太大了。

Tā shì le shì zhè jiàn yīfu, tài dà le.

(四) 在有的情况下不能用动词重叠。

В некоторых случаях нельзя удваивать глаголы.

(1) 不能作定语。

Нельзя удваивать глаголы в функции определения.

错误:

Типичные ошибки:

- 他是教教汉语的老师。

Tā shì jiàojiào Hànyǔ de lǎoshī.

- 旁边的屋子里有休息休息的人。别大声吵。

Pángbiān de wūzi lǐ yǒu xiūxi xiūxi de rén, bié dàshēng chǎo.

- 这是一个整天玩玩的孩子。

Zhè shì yí ge zhěngtiān wánwán de hái zi.

(2) 不能作状语。

Нельзя удваивать глаголы в функции обстоятельства.

错误:

Типичные ошибки:

- 咱们走走走去商店吧。

Zánmen zǒuzǒuzhe qù shāngdiàn ba.

- 他喜欢看看看电视吃饭。

Tā xǐhuan kànkànzhē diànshì chīfàn.

- 老师称赞称赞地点点头。

Lǎoshī chēngzàn chēngzàn de diǎndiǎn tóu.

(3) 不能表示正在进行的动作。

Нельзя удвигать глаголы, выражающие значение «находящийся в стадии осуществления действия».

错误:

Типичные ошибки:

- 别进去, 孩子正在写作业呢。

Bié jìnqu, háiizi zhèngzài xiěxiě zuòyè ne.

- 他回来的时候我正在扫扫地。

Tā huílai de shíhou wǒ zhèngzài sǎosǎo dì.

- 我在看看报, 他在浇浇花, 孩子在玩玩。

Wǒ zài kànkàn bào, tā zài jiāojiāo huā, háiizi zài wánwán.

练习

Упражнения

一、用适当的动词重叠填空:

Заполните пропуски соответствующими глаголами в удвоенной форме:

1. 你在这儿___, 他马上就來。

Nǐ zài zhèr ___, Tā mǎshàng jiù lái.

2. 我一个人拿不了这么多东西, 你___我吧。

Wǒ yí ge rén ná bu liǎo zhème duō dōngxi, nǐ ___ wǒ ba.

3. 你来___, 我做的鱼好不好吃?

Nǐ lái ___, wǒ zuò de yú hǎochī bu hǎochī?

4. 汽车坏了, 我得送汽车厂去___。

Qìchē huài le, wǒ dài sòng qìchē chǎng qù ___.

5. 把这个好消息告诉他吧, 让他也____。

Bǎ zhè ge hǎo xiāoxi gàosu tā ba, ràng tā yě_____。

6. 他____头说: “我同意。”

Tā_____tóu shuō: “Wǒ tóngyì”。

7. 阿姨, 地毯脏了, _____吧。

Āyí, dìtān zāng le, _____ba。

8. 这个录音带我____就还给你。

Zhè ge lùyīndài wǒ_____jiù huán gěi nǐ。

9. 早晨____操, 对身体有好处。

Zǎochen_____cāo, duì shēntǐ yǒu hǎochù。

10. 房间太乱了, 咱们____吧。

Fángjiān tài luàn le, zánmen_____ba。

二、改正句子中的错误:

Исправьте ошибки в предложениях:

1. 我正在修理修理电灯, 他进来了。

Wǒ zhèngzài xiūlǐ xiūlǐ diàndēng, tā jìnlái le。

2. 他洗洗过盘子, 就去烫衣服了。

Tā xǐ xǐ guo pánzi, jiù qù tàng yīfu le。

3. 刚才写写的那封信, 寄了没有?

Gāngcái xiěxiè de nà fēng xìn, jì le méiyǒu?

4. 司机等一等他半个小时。

Sījī děng yí děng tā bàn ge xiǎoshí。

5. 学习学习游泳的时候, 一定要有耐心。

Xuéxí xuéxí yóuyóuǎng de shíhòu, yíding yào yǒu nàixīn。

三、用下面的词造句：“穿” 阅读产研 二十

Составьте предложения со следующими словами:

1. 问问 wènwen

2. 整理整理 zhěnglǐ zhěnglǐ

3. 尝一尝 cháng yi cháng

4. 找一找 zhǎo yi zhǎo

5. 数一数 shù yi shù

四、阅读下面的短文。在适当的地方，用动词重叠替换动词：

Прочитайте следующий текст, в необходимых местах замените глаголы удвоенной формой:

今天是星期天，上午我没有出门，在家听音乐、看书、洗衣服、收拾房间。时间过得也很快。我看了表，才知道已经中午12点了。我的先生还在睡觉，我敲了他的门，叫他起来，因为下午我们要去一个朋友家，他得赶紧洗澡、刮胡子，准备一下。

Jīntiān shì xīngqītiān, shàngwú wǒ méiyǒu chūmén, zài jiā tīn yīnyuè, kàn shū, xǐ yīfu, shōushì fángjiān, shíjiān guò de yě hěn kuài. Wǒ kàn le biǎo, cái zhīdào yǐ jīng zhōngwú 12 diǎn le. Wǒ de xiānshēng hái zài shuìjiào, wǒ qiāo le tā de mén, jiào tā qǐlái, yīnwèi xiàwú wǒmen yào qù yí ge péngyou jiā, tā děi gǎnkuài xǐzǎo, guǎ húzi, zhǔnbèi yíxiē

十七 语气助词“呢”和“吧”

17. МОДАЛЬНЫЕ ЧАСТИЦЫ «呢» И «吧»

(一) 语气助词“呢”的用法

Употребление модальной частицы «呢»

(1) 用于正反疑问句尾，表示不肯定，比没有“呢”的问句语气缓和。

Модальная частица «呢» употребляется в конце альтернативных вопросительных предложений. Выражает неопределенность или сомнение. Тон вопроса с модальной частицей «呢» сравнительно мягкий и сплаженный.

1. 你明天去不去呢?

Nǐ míngtiān qù bu qù ne?

2. 你还买不买那房子呢?

Nǐ hái mǎi bu mǎi nà fángzi ne?

3. 他能不能做那个工作呢?

Tā néng bu néng zuò nà ge gōngzuò ne?

(2) 用于有疑问代词的问句后，表示猜疑，比没有“呢”的问句语气缓和。

Может употребляться в конце вопросительных предложений, образованных при помощи вопросительных местоимений. Выражает сомнение, подозрение, недоумение. Тон вопроса с модальной частицей «呢» сравнительно мягкий и сплаженный.

1. 这是为什么呢?

Zhè shì wéishénme ne?

2. 那是谁的书包呢?

Nà shì shuí de shūbāo ne?

3. 我们先作哪件事呢?

Wǒmen xiān zuò nǎ jiàn shì ne?

- (3) 用于选择疑问句句尾, 表示疑问。“呢”有缓和语气的作用。

Может употребляться в конце альтернативных вопросительных предложений. Выражает сомнение, недоверие, неуверенность. Модальная частица «呢» смягчает тон вопроса.

1. 你喜欢红色的还是喜欢白色的呢?

Nǐ xǐhuan hóngsè de hái shì xǐhuan báisè de ne?

2. 这种水果是甜的还是酸的呢?

Zhè zhǒng shuǐguǒ shì tián de hái shì suān de ne?

3. 你喜欢文科还是理科呢?

Nǐ xǐhuan wénkē hái shì lǐkē ne?

- (4) 用在名词、代词等后, 表示疑问。

Может употребляться после имен существительных и местоимений, выражая сомнение, недоверие, неуверенность.

1. 昨天我去了海边, 你呢?

Zuótiān wǒ qù le hǎibiān, nǐ ne?

2. 他学习法文, 你呢?

Tā xuéxí Fǎwén, nǐ ne?

3. 这是我的书, 他的呢?

Zhèshì wǒ de shū, tā de ne?

- (5) 用于陈述句尾, 表示动作或情况正在进行或持续。

Может употребляться в конце повествовательного предложения, выражая длительность действия или ситуации.

1. 老师等你呢。

Lǎoshī děng nǐ ne.

2. 他们在上课呢。

Tāmen zài shàngkè ne.

3. 你听，刮风呢。

Nǐ tīng, guāfēng ne.

(6) 在陈述句中，用“呢”表示句中停顿并连接上下文。

Использование частицы «呢» может употребляться в повествовательном предложении. Использование модальной частицы «呢» выражает контекстную взаимосвязь двух предложений.

1. 那本书我看了，我不懂。他呢，也看了，也不懂。

Nà běn shū wǒ kàn le, wǒ bù dǒng. Tā ne, yě kàn le, yě bù dǒng.

2. 你想怎么去？骑车呢，你不会，坐车呢，你头晕。

Nǐ xiǎng zěnmē qù? Qí chē ne, nǐ bù huì zuò chē ne, nǐ tóu yūn.

3. 去海南度假，机票太贵。去北戴河呢，也太没意思了，都去过五次了。

Qù Hainán dùjià, jīpiào tài guì. Qù Běidàihé ne, yě tài méi yìsi le, dōu qùguo wǔ cì le.

(二) 语气助词“吧”的用法

Употребление модальной частицы «吧»

- (1) 用于陈述句尾，表示请求、命令、商量或提议。

Употребляется в конце повествовательного предложения и выражает просьбу, приказ, обсуждение или внесение предложений.

1. 你帮帮他吧。

Nǐ bāngbang tā ba.

2. 你们出发吧。

Nǐmen chūfā ba.

3. 你再想想吧。

Nǐ zài xiǎngxiang ba.

4. 我们还是去吧。

Wǒmen hái shì qù ba.

- (2) 用于陈述句尾，表示同意。

Употребляется в конце повествовательного предложения и выражает согласие.

1. 好吧，就这样吧。

Hǎo ba, jiù zhèyàng ba.

2. 你们去吧，自己保重就是了。

Nǐmen qù ba, zìjǐ bǎozhòng jiù shì le.

3. 方法是对的，就这样作吧。

Fāngfǎ shì duì de, jiù zhèyàng zuò ba.

(3) 用于陈述句尾，表示不能完全肯定，所以用问号，但语气比一般问句缓和。

Употребляется в конце повествовательного предложения. Выражает невозможность полного подтверждения или утверждения, поэтому в конце предложения ставится вопросительный знак. Тон такого вопроса мягче обычного вопросительного предложения.

1. 你说的不对吧？

Nǐ shuō de bùduì ba?

2. 昨天他没来吧？

Zuótiān tā méi lái ba?

3. 这是你的字典吧？

Zhè shì nǐ de zìdiǎn ba?

练习

Упражнения

一、比较下列句子：

Сравните следующие предложения:

1. 后天你去不去广州？

Hòutiān nǐ qù bu qù Guǎngzhōu?

后天你去不去广州呢？

Hòutiān nǐ qù bu qù Guǎngzhōu ne?

2. 你能不能按时完成这个工作？

Nǐ néng bu néng ànshí wánchéng zhège gōngzuò?

你能不能按时完成这个工作呢？

Nǐ néng bu néng ànshí wánchéng zhège gōngzuò ne?

3. 我们选择哪种方法？

Wǒmen xuǎnzé nǎ zhǒng fāngfǎ?

我们选择哪种方法呢？

Wǒmen xuǎnzé nǎ zhǒng fāngfǎ ne?

4. 这是谁的？

Zhè shì shuí de?

这是谁的呢？

Zhè shì shuí de ne?

5. 这种机器是上海生产的还是广州生产的？

Zhè zhǒng jīqì shì Shànghǎi shēngchǎn de hái shì Guǎngzhōu shēngchǎn de?

这种机器是上海生产的呢，还是广州生产的呢？

Zhè zhōng jī qì shì Shànghǎi shāngchǎn de hái shì Guǎngzhōu shāngchǎn de ne?

6. 张经理在等你。

Zhāngjīnglǐ zài děng nǐ.

张经理在等你呢。

Zhāngjīnglǐ zài děng nǐ ne.

二、用带“呢”的短句，完成下列句子：

Закончите следующие предложения, используя частицу «呢»:

1. 我们明天去西安旅行，_____?

Wǒmen míngtiān qù Xī'ān lǚxíng, _____?

2. 我的书被雨水淋湿了，_____?

Wǒ de shū bèi yǔshuǐ línshī le, _____?

3. 坐火车从北京到昆明时间太长，_____，又太贵了。

Zuò huǒchē cóng Běijīng dào Kūnmíng shíjiān tài cháng, _____,
yòu tài guǐ le.

4. 那篇文章我看了，不怎么好_____，也有很多问题。

Nà piān wénzhāng wǒ kàn le, bù zěnme hǎo, _____ yě yǒu
hěnduō wèntí.

5. 这个学校的学生种了很多树，_____?

Zhège xuéxiào de xuéshēng zhòng le hěnduō shù, _____?

三、翻译句子：

Переведите предложения:

1. 我们再讨论讨论吧。

Wǒmen zài tāolùn tāolùn ba.

2. 天气太热了, 把空调开开吧。 tiānqì tài rè le, bǎ kōngtiáo kāikāi ba. 天气太热了, 把空调开开吧。

Tiānqì tài rè le, bǎ kōngtiáo kāikāi ba. 天气太热了, 把空调开开吧。

3. 从这儿走, 方向是对的。试试看吧。 cóng zhèr zǒu, fāngxiàng shì duì de, shìshì kàn ba. 从这儿走, 方向是对的。试试看吧。

— Cóng zhèr zǒu, fāngxiàng shì duì de, shìshì kàn ba. 从这儿走, 方向是对的。试试看吧。

4. 你明天不上班吧? nǐ míngtiān bù shàngbān ba? 你明天不上班吧?

— Nǐ míngtiān bù shàngbān ba? 你明天不上班吧?

5. 这月的工资我们还没花完吧? zhè yuè de gōngzī wǒmen hái méi huā wán ba? 这月的工资我们还没花完吧?

Zhè yuè de gōngzī wǒmen hái méi huā wán ba? 这月的工资我们还没花完吧?

6. 他现在很困难, 我们去帮帮他吧。 tā xiànzài hěn kùnnán, wǒmen qù bāngbang tā ba. 他现在很困难, 我们去帮帮他吧。

— Tā xiànzài hěn kùnnán, wǒmen qù bāngbang tā ba? 他现在很困难, 我们去帮帮他吧。

7. 好吧, 我们回去吧。 hǎo ba, wǒmen huíqu ba. 好吧, 我们回去吧。

Hǎo ba, wǒmen huíqu ba. 好吧, 我们回去吧。

8. 那个房子不买了吧? nà ge fángzi bù mǎi le ba? 那个房子不买了吧?

— Nà ge fángzi bù mǎi le ba? 那个房子不买了吧?

十八 “能”、“会”和“可以” 18

18. МОДАЛЬНЫЕ ГЛАГОЛЫ «能», «会» И «可以»

1. 会 (wù)

2. 能 (néng)

(一) “能, 会, 可以”是能愿动词, 也叫助动词, 帮助动词表示需要, 可能或愿望。

«能», «会» и «可以» являются модальными глаголами, также и называют вспомогательными, так как они помогают основному глаголу выразить значение «необходимо, можно или желать».

(1) 能 (néng)

A. 表示具备某种能力。

Выражает наличие некоторых умений, способностей, возможностей

1. 他能听懂上海话。

Tā néng tīngdǒng Shànghǎihuà.

2. 她一顿能吃三碗饭。

Tā yí dùn néng chī sān wǎn fàn.

3. 他能不能不开公共汽车?

Tā néng bù néng kāi gōnggòng qìchē?

4. 他很谦虚, 能接受别人的意见。

Tā hěn qiānxū, néng jiēshòu biérén de yìjiàn.

B. 表示客观环境或情理上许可。

Выражает разрешение сделать что-то на основании объективных обстоятельств или здравого смысла.

1. 明天早上七点你能来吗?

Míngtiān zǎoshang qī diǎn nǐ néng lái ma?

2. 对不起，今天不能借书。

Duìbuqǐ, jīntiān bù néng jiè shū.

3. 我不能告诉你。

Wǒ bù néng gào su nǐ.

4. 只有星期天全家才能聚在一起。

Zhǐyǒu xīngqītiān quánjiā cái néng jù zài yìqǐ.

(2) 会 (huì)

- A. 表示经过学习，掌握了某种技能。

Выражает овладение некоторыми умениями в результате обучения.

1. 大卫会用筷子。

Dàwéi huì yòng kuàizi.

2. 我会骑自行车，可是不会骑三轮车。

Wǒ huì qí zìxíngchē, kěshì bù huì qí sānlúnchē.

3. 老王叔会买东西。

Lǎowáng hū huì mǎi dōngxī.

4. 会不会打扮，一看就知道。

Huì bu huì dǎbàn, yí kǎn jiù zhīdào.

- B. 表示有可能。

Выражает возможность.

1. 已经八点了，他还会来吗？

Yǐjīng bā diǎn le, tā hái huì lái ma?

2. 看来不会再下雨了。

Kàn lái bù huì zài xià yǔ le.

3. 已经修好了，不会再坏了。

Yǐjīng xiūhǎo le, bù huì zài huài le.

4. 不穿大衣就出去会生病的。

Bù chuān dàyī jiù chūqu huì shēng bìng de.

- (3) 可以 (kěyǐ)

A. 表示能够

Выражает значение «мочь, быть в состоянии; быть возможным, может случиться».

1. 学习汉字可以发展孩子的智力。

Xuéxí Hànzì kěyǐ fāzhǎn hái zǐ de zhìlì.

2. 她学了一年汉语, 现在可以听, 但还看不懂。

Tā xuéle yí nián Hànyǔ, xiànzài kěyǐ tīng, dàn hái kàn bu dǒng.

3. 下雪了, 可以堆雪人了。

Xià xuě le, kěyǐ duī xuě rén le.

4. 这个可以当书签用。

Zhè ge kěyǐ dāng shūqiān yòng.

B. 表示许可。

Выражает разрешение и позволение.

1. 请问, 我可以走了吗?

Qǐng wèn, wǒ kěyǐ zǒule ma?

2. 这儿可以不可以吸烟?

Zhèr kěyǐ bù kěyǐ xī yān?

3. 你可以把这本书带走, 但明天一定要还给我。

Nǐ kěyǐ bǎ zhè běn shū dài sǎu, dàn míngtiān yíding yào huángěi wǒ.

4. 女生可以进男生宿舍楼, 男生不可以进女生宿舍楼。

Nǚshēng kěyǐ jìn nánshēng sùshè lóu, nánshēng bù kěyǐ jìn nǚshēng sùshè lóu.

(二) 近义词辨析

Подробный анализ близких по значению слов:

(1) “能”和“会”

«能» и «会»

A. 初次学会某种动作或技术, 可以用“会”也可以用“能”, 但以“会”为多; 恢复某种能力, 只能用“能”, 不能用“会”。

При первичном овладении некоторыми навыками, техникой или мастерством, возможно употребление как модального глагола «会», так и «能», но в данном случае модальный глагол «会» употребляется чаще. При восстановлении некоторых умений и навыков возможно употребление лишь модального глагола «能».

我病好了, 能劳动了。

Wǒ bìng hǎo le, néng láodòng le.

错误:

Типичные ошибки:

* 我病好了, 会劳动了。

Wǒ bìng hǎo le, huì láodòng le.

B. 表示具备某种能力, 可以用“能”, 可以用“会”; 表示达到某种效率, 只能用“能”, 不使用“会”。

Для выражения обладания некоторыми умениями и навыками возможно употребление как модального глагола «能», так и модального глагола «会». Для выражения достижения некоторой эффективности возможно лишь употребление модального глагола «能».

小李能(会)打字, 一分钟能打三百多字。

Xiǎo Lǐ néng (huì) dǎzì, yí fēnzhōng néng dǎ sānbǎi duō zì.

偏误:

Типичные ошибки:

- * 小李能（会）打字，一分钟会打三百多字。

Xǎo Lǐ néng (huì) dǎzì, yí fēnzhōng huì dǎ sānbǎi duō zì.

C. 表示“有可能”，可以用“能”也可以用“会”。

Для выражения значения «возможно» возможно употребление обоих модальных глаголов «能» или «会».

她能找到男朋友吗？（她的条件和客观情况许可吗？）

Tā néng zhǎodào nán péngyou ma? (Позволяют ли ей объективные условия?)

她会找到男朋友吗？（找到男朋友这件事会发生吗？）

Tā huì zhǎodào nán péngyou ma? (Может ли случиться так, что она найдет молодого человека?)

(2) “能”和“可以”

«能» и «可以»

A. “能”以表示能力为主，“可以”以表示可能性为主，“可以”有时也表示有能力做某事，但不能表示善于做某事。

Модальный глагол «能» главным образом употребляется для выражения значения «умения или способности сделать что-то», модальный глагол «可以» главным образом выражает значение «есть возможность или вероятность сделать что-то», иногда модальный глагол «可以» также может выразить значение «наличие возможности сделать что-то» но он не может выражать значение «быть искусным в чем-либо/бы способным к чему-либо».

他很能吃，一顿能吃四大碗饭。

Tā hěn néng chī, yí dùn néng chī sì dà wǎn fàn.

错误:

Типичные ошибки:

* 他很可以吃，一顿能吃四大碗饭。

Tā hěn kěyǐ chī, yí dùn néng chī sì dà wǎn fàn.

B. “能”可以表示有某种客观的可能性，“可以”不行。

Модальный глагол «能» может выразить наличие объективной возможности сделать что-то, однако модальный глагол «可以» таким значением не обладает.

这么晚了，他还能来吗？

Zhème wǎn le, tā hái néng lái ma?

错误:

Типичные ошибки:

* 这么晚了，他还可以来吗？

Zhème wǎn le, tā hái kěyǐ lái ma?

C. “能”可以和“愿意”连用，“可以”不行。

Модальный глагол «能» можно употреблять вместе с глаголом «愿意», однако модальный глагол «可以» так не употребляется.

你不让他去，他能愿意吗？

Nǐ bù ràng tā qù, tā néng yuànyì ma?

错误:

Типичные ошибки:

- 你不让他去, 他可以愿意吗?

Nǐ bù ràng tā qù, tā kěyǐ yuànyì ma?

(4) “不能不”常用, “不可以不”很少用, “不可不”只用在书面。

«不能不» используется часто, «不可以不» – редко, «不可不» – только

в письменной речи.

练习

Упражнения

一、回答问题, 用上“能, 会, 可以”中的任何一个。

Ответьте на вопросы, используя «能», «会» и «可以».

1. 你一顿饭吃几碗米饭?

Nǐ yí dùn fàn chī jǐ wǎn mǐfàn?

2. 你会开车吗?

Nǐ huì kāi chē ma?

3. 走了? 你去哪儿?

Zǒu le? Nǐ qù nǎr?

4. 慢跑有什么好处?

Màn pǎo yǒu shénme hǎochù?

5. 请问, 今天可以参观吗?

Qǐng wèn, jīntiān kěyǐ cānguān ma?

6. 在中国, 一对夫妇生几个孩子?

Zài Zhōngguó, yí duì fūfù shēng jǐ ge háiizi?

7. 你的中文怎么样了?

Nǐ de Zhōngwén zěnmeyàng le?

8. 明天天气怎么样?

Míngtiān tiānqì zěnmeyàng?

二、选择题(选择合适的翻译):

Выберите правильный перевод:

1. Он понимает, что Вы говорите.

A. 他能听懂你说的话。

Tā néng tīngdǒng nǐ shuō de huà.

B. 他会听懂你说的话。

Tā huì tīngdǒng nǐ shuō de huà.

2. Он поймет, что Вы говорите.

A. 他能听懂你的说话。

Tā néng tīng dǒng nǐ shuō de huà.

B. 他会听懂你说的话。

Tā huì tīng dǒng nǐ shuō de huà.

3. Они не придут, потому что у них маленький ребенок.

A. 他们不能来, 因为他们有很小的孩子。

Tāmen bù néng lái, yīnwèi tāmen yǒu hěn xiǎo de hái zi.

B. 他们不会来的, 因为他们有很小的孩子。

Tāmen bù huì lái de, yīnwèi tāmen yǒu hěn xiǎo de hái zi.

4. Моя сестра умеет вязать.

A. 我姐姐会织毛衣。

Wǒ jiějie huì zhī máoyī.

B. 我期望能织毛衣。 我期望能织毛衣。 我不期望能织毛衣。

Wǒ jīqī huì néng zhī máoyī. 我期望能织毛衣。 我不期望能织毛衣。

5. Мы не можем тратить время впустую. 我们不能浪费时间。 我们不能浪费时间。

A. 我们不会浪费时间。 我们不会浪费时间。 我们不能浪费时间。

B. 我们不能浪费时间。 我们不能浪费时间。 我们不能浪费时间。

A. 我们不会浪费时间。 我们不会浪费时间。 我们不能浪费时间。

B. 我们不能浪费时间。 我们不能浪费时间。 我们不能浪费时间。

6. Ты станешь учителем. 你能做一个老师。 你能做一个老师。

A. 你能做一个老师。 你能做一个老师。 你能做一个老师。

B. 你会做一个老师。 你会做一个老师。 你会做一个老师。

A. 你能做一个老师。 你能做一个老师。 你能做一个老师。

B. 你会做一个老师。 你会做一个老师。 你会做一个老师。

7. Это может быть сложным для тебя. 这对你可能很难。 这对你可能很难。

A. 这对你会很难。 这对你会很难。 这对你可能很难。

B. 这对你可能很难。 这对你可能很难。 这对你可能很难。

A. 这对你会很难。 这对你会很难。 这对你可能很难。

B. 这对你可能很难。 这对你可能很难。 这对你可能很难。

8. – Ты можешь повести машину? 你能开车吗？ 你能开车吗？

A. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

B. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

A. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

B. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

A. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

B. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

A. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

B. – Нет, я употреблял алкоголь. 不行，我喝了酒。 不行，我喝了酒。

一不行，我喝了酒。

- Bùxíng, wǒ hē le jiǔ.

9. Они не должны позволять детям играть с огнем.

A. 他们不会让孩子玩火。

Tāmen bù huì ràng hái'zǐ wán huǒ.

B. 他们不能让孩子玩火。

Tāmen bù néng ràng hái'zǐ wán huǒ.

10. Я не могу позволить произойти такому делу.

A. 我不能让这样的事发生。

Wǒ bù néng ràng zhèyàng de shì fāshēng.

B. 我不会让这样的事发生。

Wǒ bù huì ràng zhèyàng de shì fāshēng.

三、填空（用上“能、会、可以”）：

Заполните пробелы, используя «能», «会» и «可以»:

1. 你_____听懂广东话吗?

Nǐ _____ tīngdǒng Guǎngdōng huà ma?

2. 大夫说我不_____生孩子。

Dàifu shuō wǒ bù _____ shēng hái'zǐ.

3. 天气预报说明天_____下雨。

Tiānqì yùbào shuō míngtiān _____ xià yǔ.

4. 这种减肥药的说明书上说，吃了这种药_____不想吃饭。

Zhè zhǒng jiǎnfēi yào de shuōmíng shū shàng shuō, chī le zhè zhǒng yào _____ bù xiǎng chīfàn.

5. 我____把这件事告诉你, 但你不要告诉别人。

Wǒ____bǎ zhè jiàn shì gào su nǐ, dàn nǐ bù yào gào su bié rén.

6. 要是你不愿意一个人来, 也____带你的朋友一起来。

Yào shì nǐ bù yuàn yì yì ge rén lái, yě____dài nǐ de péng you yì qǐ lái.

7. 小李很____说话, 人人都说他嘴甜。

Xiǎo Lǐ hěn____shuō huà, rén rén dōu shuō tā zuǐ tián.

8. 一老张____不____游泳?

Lǎo Zhāng____bù____yóu yǒng?

——他____, 可是不____游, 因为医生不让他游泳。

Tā____, kě shì bù____yóu, yīn wéi yī shēng bù ràng tā yóu yǒng.

四、改错练习:

Исправьте ошибки:

1. 他很能做人。

Tā hěn néng zuò rén.

2. 今天晚上星星很多, 一点云也没有, 明天肯定不能下雨。

Jīn tiān wǎn shàng xīng xīng hěn duō, yí diǎn yún yě méi yǒu,
míng tiān kěng dìng bù néng xià yǔ.

3. 他会听英语, 但不会说英语。

Tā huì tīng Yīng yǔ, dàn bù huì shuō Yīng yǔ.

4. 我已经吃饱了, 不可以再吃了。

Wǒ yǐ jīng chī bǎo le, bù kě yǐ zài chī le.

5. 我想学开车, 你会教我吗?

Wǒ xiǎng xué kāi chē, nǐ huì jiāo wǒ ma?

6. 他刚来中国, 还不能用筷子。 (不能, 筷子) 他不会用筷子。 _____

Tā gāng lái Zhōngguó, hái bù néng yòng kuàizi. _____

7. 我不太可以喝酒。 (可以, 酒) 他喝酒喝得多。 (多, 酒) _____

Wǒ bù tài kěyǐ hē jiǔ. _____

8. 我会开车, 可是在北京不会开, 因为我没有驾驶证。 _____

Wǒ huì kāi chē, kěshì zài Běijīng bù huì kāi, yīnwèi wǒ méiyǒu
jiàshǐzhèng. _____

9. 已经十点了, 看样子他不可以来了。 (可以, 来) _____

Yǐjīng shídiǎn le, kàn yàngzi tā bù kěyǐ lái le. _____

五、翻译:

Переведите: _____

1. 老刘经常会买东西。 _____

Lǎo Liú hén huì mǎi dōngxi. _____

2. 车不能停在这儿。 _____

Chē bù néng tíng zài zhèr. _____

3. 这张沙发可以当床用。 _____

Zhè zhāng shāfā kěyǐ dāng chuáng yòng. _____

4. 请问, 这人可以吸烟吗? _____

Qǐng wèn, zhèr kěyǐ xīyān ma? _____

5. Когда можно будет почитать? _____

Я сейчас могу идти? _____

7. Сегодня может пойти дождь? _____

8. Ты можешь готовить китайские блюда? _____

十九 “一点儿” 和 “有一点儿”

19. «一点儿» И «有一点儿»

“一点儿”是数词，用于名词前或形容词动词后，“有一点儿”是副词，用于形容词或少量动词前。口语中常省略“一”成为“儿”，“有点儿”的形式，但“一点儿点儿”里的“一”则不可省。

«一点儿» это числительное. Используется перед именами существительными или после прилагательных или глаголов. «有一点儿» является наречием. Употребляется перед именами прилагательными или перед небольшим количеством глаголов. В устной речи часто опускается «一» и употребляется «点儿» или «有点儿». Но в удвоенной форме «一点儿点儿» «一» опускать нельзя.

(一) 一点儿(yídiǎnr)

1. 一点儿 + 名词

一点儿 + существительное

一点儿水

yídiǎnr shuǐ

一点儿东西

yídiǎnr dōngxi

一点儿面包

yídiǎnr miànbào

一点儿声音

yídiǎnr shēngyīn

“点儿”可以重叠：

«点儿» может употребляться в удвоенной форме:

一点儿点儿颜色

yí diǎnr diǎnr yánsè

一点儿点儿意思

- yí diǎnr diǎnr yìsi

1. 为了减肥，她每天只吃一点儿饭。

Wèi le jiǎnféi, tā měitiān zhǐ chī yídiǎnr fàn.

2. 你喝（一）点儿水吧。

Nǐ hē (yí) diǎnr shuǐ ba.

3. 这礼品你收下吧，这是一点儿点儿意思。

Zhè lǐpǐn nǐ shōuxià ba, zhè shì yídiǎnr diǎnr yìsi.

注意：

Примечание:

“一点儿”一般用于不可数名词前。

«一点儿» обычно употребляется перед неисчисляемыми существительными.

!

偏误：

Типичные ошибки:

- * 在面粉里放牛奶一点儿。

Zài miànfěn lǐ fàng niúǎi yídiǎnr.

- * 我会汉语一点儿。

Wǒ huì Hànyǔ yídiǎnr.

2. 形容词 + （一）点儿

Прилагательное + （一）点儿

好（一）点儿

hǎo (yí) diǎnr

冷（一）点儿

lěng (yí) diǎnr

瘦（一）点儿

shòu (yí) diǎnr

高兴(一)点儿

gāoxìng (yí) diǎnr

注意:

Примечание:

“ (一) 点儿 ” 在形容词之后有比较的意思。

« (一) 点儿 » после прилагательного выражает значение « сравнительно ».

“ 点儿 ” 可以重叠:

« 点儿 » может употребляться в удвоенной форме:

热一点儿点儿 好一点儿点儿

rè yídiǎnr diǎnr hǎo yídiǎnr diǎnr

1. 近几天来他的身体好(一)点儿了。

Jìn jǐ tiān lái tā de shēntǐ hào (yí) diǎnr le.

2. 现在天气暖和(一)点儿了。

Xiànzài tiānqì nuǎnhuo (yí) diǎnr le.

3. 我给你照一张相, 你自然一点儿。

Wǒ gěi nǐ zhào yí zhāng xiàng, nǐ zìrán yídiǎnr.

错误:

Типичные ошибки:

* 我不头疼了, 一点儿舒服。

Wǒ bù tóuténg le, yí diǎnr shùfú.

* 我不吃蛋糕, 我要一点儿瘦。

Wǒ bù chī dòngāo, wǒ yào yídiǎnr shòu.

3. 形容词+了+（一）点儿

Прилагательное + 了 + （一）点儿

胖了（一）点儿

冷了（一）点儿

pàng le (yí) diǎnr

lěng le (yí) diǎnr

累了（一）点儿

好了（一）点儿

lèi le (yí) diǎnr

hǎo le (yí) diǎnr

“点儿”可以重叠：

«点儿» может употребляться в удвоенной форме:

脏了一点儿点儿

坏了一点儿点儿

zāng le yídiǎnr diǎnr

huài le yídiǎnr diǎnr

1. 那件衣服脏了一点儿点儿，看不出来。

Nà jiàn yīfú zāng le yídiǎnr diǎnr, kàn bu chū lái.

2. 他今年瘦了点儿。

Tā jīnnián shòu le diǎnr.

3. 他没有病，只是累了一点点儿，想休息。

Tā méiyǒu bìng, zhǐshì lèi le yídiǎn diǎnr, xiǎng xiūxi.

注意：

Примечание:

此类形式表示变化或不符合某一标准。

Такая форма выражает изменение или несогласие с некоторыми нормативами.

偏误:

Типичные ошибки:

- 今天比昨天一点儿冷了。

Jīntiān bǐ zuótiān yídiǎnr lěng le.

4. 一点儿 + 一点儿(地) + 动词/形容词

一点儿 + 一点儿(地) + глагол/прилагательное

一点儿一点儿(地)走

yídiǎnr yídiǎnr (de) zǒu

一点儿一点儿(地)爬

yídiǎnr yídiǎnr (de) pá

一点儿一点儿(地)好了

yídiǎnr yídiǎnr (de) hǎo le

一点儿一点儿(地)学

yídiǎnr yídiǎnr (de) xué

一点儿一点儿(地)克服困难

yídiǎnr yídiǎnr (de) kèfú kùnnán

一点儿一点儿(地)热起来

yídiǎnr yídiǎnr (de) rè qǐlái

- 手术后他一点儿一点儿地学走路。

Shǒushù hòu tā yídiǎnr yídiǎnr de xué zǒulù.

- 他口音不太清楚, 要一点儿一点儿地练习。

Tā kǒuchǐ bù tài qīngchū, yào yídiǎnr yídiǎnr de liànxí.

- 他们一点儿一点地克服困难, 现在完成了任务。

Tāmen yídiǎnr yídiǎnr de kèfú kùnnán, xiànzài wánchéng le rènwù.

- 她的病一点儿一点地好起来了。

Tā de bìng yídiǎnr yídiǎnr de hǎo qǐlái le.

注意:

Примечание:

此类形式用在动词或形容词前有渐进的意思。

Такая форма употребляется перед глаголом или именем прилагательным. Выражает значение «постепенно продвигаться, последовательно».

5. 一点儿 + 也/都 + 不/没 + 动词/形容词

一点儿 + 也/都 + 不/没 + глагол/прилагательное

1. 他一点儿也/都不想家。

Tā yídiǎnr yě/dōu bù xiǎng jiā.

2. 我一点儿也/都不爱你。

Wǒ yídiǎnr yě/dōu bù ài nǐ.

3. 这机器一点儿也/都没坏。

Zhè jīqì yídiǎnr yě/dōu méi huài.

4. 那衣服一点儿也都不贵。

Nà yīfu yídiǎnr yě/dōu bù guì.

注意:

Примечание:

此类形式表示完全否定。

Такая форма выражает абсолютное отрицание.

偏误:

Типичные ошибки:

• 这事他不知道一点儿。

Zhè shì tā bù zhīdào yídiǎnr.

• 我说的不错一点儿。

Wǒ shuō de bù cuò yídiǎnr.

(二) 有一点儿 (yǒu yídiǎnr)

1. 有一点儿 + 形容词

有一点儿 + прилагательное

有一点儿长

有一点儿黑

yǒu yídiǎnr cháng

yǒu yídiǎnr hēi

有一点儿忙

有一点儿马虎

yǒu yídiǎnr máng

yǒu yídiǎnr mǎhu

“点儿”可以重叠:

«点儿» можно употреблять в удвоенной форме:

有一点点儿脏

有一点点儿难

yǒu yídiǎnr diǎnr zāng

yǒu yídiǎnr diǎnr nán

1. 这人不错, 就是有一点儿马虎。

Zhè rén bù cuò, jiù shì yǒu yídiǎnr mǎhu.

2. 他今天有一点儿忙, 不能来了。

Tā jīntiān yǒu yídiǎnr máng, bù néng lái le.

3. 那条裤子有一点儿短, 你别穿了。

Nà tiáo kùzi yǒu yídiǎnr duǎn, nǐ bié chuān le.

注意:

Примечание:

“有一点儿”用在某些形容词前, 有不太满意之意。

«有一点儿» используется перед некоторыми именами прилагательными, выражает значение не удовлетворения.

偏误:

Типичные ошибки:

- 他的病有一点儿好。

Tā de bìng yǒu yīdiǎnr hǎo.

- 这个菜有一点儿好吃。

Zhè ge cài yǒu yīdiǎnr hǎo chī.

2. 有一点儿 + 动词/动词短语

有一点儿 + глагол / глагольное словосочетание

有一点儿浪费

yǒu yīdiǎnr làngfèi

有一点儿难受

yǒu yīdiǎnr nánshòu

“点儿”可以重叠

«点儿» может употребляться в удвоенной форме:

有一点儿点儿伤心

yǒu yīdiǎnr diǎnr shāngxīn

有一点儿迷信

yǒu yīdiǎnr míxìn

有一点儿头疼

yǒu yīdiǎnr tóuténg

有一点儿点儿感觉

yǒu yīdiǎnr diǎnr gǎnjué

1. 不吃完这些菜，有一点儿浪费。

Bù chéiwán zhèxiē cài, yǒu yīdiǎnr làngfèi.

2. 他感冒了，有一点儿头疼。

Tā gǎnmào le, yǒu yīdiǎnr tóuténg.

错误:

Типичные ошибки:

- 我头疼一点儿。

Wǒ tóutóng yídiǎnr.

- 他一点儿感冒。

Tā yídiǎnr gǎnmào.

练习

Упражнения

一、用“一点儿”或“有一点儿”填空:

Заполните пробелы, употребляя «一点儿» или «有一点儿»:

1. 我想喝_____咖啡。

Wǒ xiǎng hē _____ kāfēi.

2. 我_____不舒服,可能感冒了。

Wǒ _____ bù shūfu, kěnéng gǎnmào le.

3. 请给花浇_____水。

Qǐng gěi huā jiāo _____ shuǐ.

4. 这个问题对我_____难。

Zhè ge wèntí duì wǒ _____ nán.

5. 他_____头疼,想休息一会儿。

Tā _____ tóutóng, xiǎng xiūxi yíhuìr.

6. 这条裙子你穿_____短。

Zhè tiáo qúnzi nǐ chuān _____ duǎn.

7. 最近他瘦了_____。

Zuìjìn tā shòu le _____.

8. 那件衣服脏了_____。

Nà jiàn yīfú zāng le _____。

9. 我们最近_____忙, 上不了课。

Wǒmen zuìjìn _____ máng, shàng bù liǎo kè。

10. 你不吃_____蛋糕吗?

Nǐ bù chī _____ dàn gāo ma?

二、选词填空:

Заполните пробелы подходящими по смыслу словами:

高兴

累

饭

冷

好

gāo xìng

lèi

fàn

lěng

hǎo

1. 他喝了一点儿点水, 但吃了很多_____。

Tā hē le yídiǎnr diǎnr shuǐ, dàn chī le hěn duō _____。

2. 听到这个消息, 你_____一点儿了吧?

Tīngdào zhè ge xīnxí, nǐ _____ yídiǎnr le ba?

3. 今天有一点儿_____, 你多穿一件毛衣吧。

Jīntiān yǒu yídiǎnr _____, nǐ duō chuān yí jiàn máoyī ba。

4. 手术以后, 他一点儿点儿地_____了起来。

Shǒushù yǐhòu, tā yídiǎnr diǎnr de _____ le qǐlái。

5. 我有一点儿_____, 不想去天坛了。

Wǒ yǒu yídiǎnr _____, bù xiǎng qù Tiāntán le。

二十 “就”和“才”

20. НАРЕЧИЯ «就» И «才»

副词“就”和“才”可以用来表示时间、数量、范围和语气等。

Наречия «就» и «才» могут использоваться для выражения времени, количества, объема, интонации и т. д.

(一) 表示时间

Выражение времени

(1) “就”表示在短时间内即将发生，重读。“才”表示事情在前不久发生，重读。

«就» выражает значение «неожиданный в ближайшем будущем», произносится под ударением. «才» выражает, что событие произошло недавно. Произносится под ударением.

1. 我就来。

Wǒ jiù lái.

2. 他才走。

Tā cái zǒu.

(2) 当句子中有表示将来的时间词或其他副词时，“就”表示说话者认为事情将很快发生，“才”表示说话者认为事情将很晚发生。

Если в предложении есть существительные, выражающие будущее время или другие наречия, то «就» выражает, что «говорящий предполагает, что событие произойдет в ближайшем будущем». «才» выражает, что «говорящий предполагает, что событие произойдет не скоро (очень поздно)».

1. 我明天就去。 “本” 时 “就” “十二”

Wǒ míngtiān jiù qù.

2. 他明天才走。

Tā míngtiān cái zǒu.

(3) 当句子中有表示过去的时间词或其他副词和助词时, “就”强调说话者认为动作行为实现得早或实现得快, 轻读。“才”强调事情发生得晚或结束得晚, 轻读。

Если в предложении есть существительные, выражающие прошедшее время или другие наречия и служебные слова, то «就» подчеркивает, что говорящий полагает, что действие произошло рано или очень быстро. В данном случае «就» читается с легкой интонацией. «才» подчеркивает, что действие произошло или закончилось поздно.

比较:

Сравнение:

1. 他八点就来了。(认为他来得早)

Tā bā diǎn jiù lái le. (говорящий считает, что он пришел рано)

2. 他八点才来。(认为他来得晚)

Tā bā diǎn cái lái. (считает, что он пришел поздно)

2. 我六岁就开始学画画儿, 到现在已经十几年了。(早)

Wǒ liù suì jiù kāishǐ xué huàhuàr, dào xiànzài yǐjīng shí jǐ nián le. (рано)

我現在才开始学画画儿, 有一会儿晚了。(晚)

Wǒ xiànzài cái kāishǐ xué huàhuàr, yǒu yídiǎnr wǎn le. (поздно)

3. 他骑了半个小时就到了。(快)

Tā qí le bàn ge xiǎoshí jiù dào le. (быстро)

他等了半个小时才到。(慢)

量词重叠(二)

Tā qīle bàn ge xiǎoshí cái dào. (Медленно)

注意:

Примечание:

用“就”的句子多有“了”;用“才”的句子多不用“了”。

В предложениях с наречием «就» часто употребляется «了». В предложениях с наречием «才», «了» встречается крайне редко.

(4) “就”和“才”可以表示两件事情紧接着发生。“才”用于句子的前一部分;“就”用于句子的后一部分。

«就» и «才» могут выражать два события, которые происходят друг за другом. «才» используется в первой части предложения, «就» используется во второй части предложения.

一/刚/了.....就.....才.....就.....

yí/gāng/le.....jiù.....cái.....jiù.....

1. 我一到北京就给你写信。

Wǒ yí dào Běijīng jiù gěi nǐ xiě xìn.

2. 他天一亮就走了。

Tā tiān yí liàng jiù zǒu le.

3. 我刚出门就下起雨来了。

Wǒ gāng chū mén jiù xià qǐ yǔ lái le.

4. 你怎么才来就要走?

Nǐ zěnméi cái lái jiù yào zǒu?

5. 他才回到家里,小王就来找他了。

Tā cái huí dào jiā lǐ, Xiǎo Wáng jiù lái zhǎo tā le.

(二) 表示数量

Выражение количества

1. 就 + 动词 + 数量词

就 + глагол + счетное слово

(1) 表示说话者认为数量多, “就”轻读。

Выражает значение «говорящий считает, что количество большое», читается легким тоном.

1. 他一年就写了好几本书。

Tā yí nián jiù xiěle hǎo jǐ běn shū.

2. 我一顿饭就可以吃一斤饺子。

Wǒ yí dùn fàn jiù kěyǐ chī yí jīn jiǎozi.

3. 我去年就搬了五次家。

Wǒ qùnián jiù bānle wǔ cì jiā.

(2) 表示说话者认为数量少, “就”重读。

Выражает значение «говорящий считает, что количество маленькое», «就» читается легким тоном.

1. 北京我就去过一次。

Běijīng wǒ jiù qùguo yí cì.

2. 我的朋友很少, 就有两个。

Wǒ de péngyou hěn shǎo, jiù yǒu liǎng ge.

3. 他一年就写了一篇文章。

Tā yí nián jiù xiěle yí piān wénzhāng.

1. 才 + 动词 + 数量词

才 + глагол + счетное слово

只表示说话者认为数量少。

Выражает лишь значение «говорящий считает, что количество маленькое».

1. 我们那么多人才吃了一斤饺子。

Wǒmen nàme duō rén cái chīle yī jīn jiǎozi.

2. 北京我才去过一次。

Běijīng wǒ cái qùguo yī cì.

3. 我一个人就翻译了一百页，你们三个人一共才翻译了八十页。

Wǒ yī gè rén jiù fānyì le yībǎi yè, nǐmen sān gè rén yìgòng cái fānyì le bāshí yè.

(三) “就”表示范围，相当于“只”。放在要强调的部分前，重读

«就» выражает «объем, предел, мера, область». В данной ситуации равнозначно «只». Находясь перед той частью предложения, которую надо подчеркнуть или выделить, читается под ударением.

1. 我们当中就小王学过日语。(别人都没学过)

Wǒmen dāngzhōng jiù Xiǎo Wáng xuéguo Rìyǔ. (Другие не учили)

2. 小王就学过日语。(小王没学过别的外语)

Xiǎo Wáng jiù xuéguo Rìyǔ. (Сяо Ван не учил другие иностранные языки)

3. 我就要这个，不要别的。

Wǒ jiù yào zhè ge, bù yào bié de.

(四) “就”表示坚决的语气，加强肯定

«就» выражает твердый и решительный тон, усиливает утверждение.

1. 这儿就是美国大使馆。

Zhèr jù shì Měiguó dàshǐguǎn.

2. 他家就在那儿。

Tā jiā jù zài nàr.

3. 我就是你要找的人。

Wǒ jù shì nǐ yào zhǎo de rén.

(五) 固定搭配

Устойчивые сочетания

- (1) “就”表示承接上文，得出结论。

«就» выражает развитие и продолжение предыдущего текста,

а также выводы и заключение.

如果……就/只要……就/不是……就是……

rúguǒ……jiù/zhǐyào……jiù/bùshì……jiùshì……

1. 如果你累了，就休息一会儿吧。

Rúguǒ nǐ lèi le, jiù xiūxi yíhuìr ba.

2. 只要你努力学习，就一定能学好中文。

Zhǐyào nǐ nǔlì xuéxí, jiù yíding néng xuéhǎo Zhōngwén.

3. 这两天不是刮风就是下雨。

Zhè liǎng tiān bùshì guāfēng jiùshì xià yǔ.

- (2) “才”表示只有在某种条件下或由于某种原因，目的，然后怎么样。

«才» 表达 «只有 在 存在 确定 条件 下»,
«与 某些 原因 有关».

只有.....才/因为.....才/为了.....才

zhǐyǒu.....cái/yīnwèi.....cái/wèile.....cái

1. 只有多听, 多说, 多写, 才能学好汉语。

Zhǐyǒu duō tīng, duō shuō, duō xiě, cái néng xuéhǎo Hànyǔ.

2. 因为我不懂, 才来问你。

Yīnwèi wǒ bù dǒng, cái lái wèn nǐ.

3. 为了工作方便, 他才搬家的。

Wèile gōngzuò fāngbiàn, tā cái bān jiā de.

练习

Упражнения

一、把下面的句子翻译成俄文:

Переведите следующие предложения:

1. 他们就下班了。

Tāmen jiù xiàbān le.

2. 我才下班。

Wǒ cái xiàbān.

3. 他前年就来了北京了, 可是今年才开始学习中文。

Tā qiánnián jiù lái Běijīng le, kěshì jīnnián cái kāishǐ xuéxí
Zhōngwén.

4. 演出八点才开始, 你怎么七点就来了?

Yǎnchū bā diǎn cái kāishǐ, nǐ zěnmē qī diǎn jiù lái le?

5. 这本小说他两天就看完了, 我看了一个星期才看完。

Zhè běn xiǎoshuō tā liǎng tiān jiù kàn wán le, wǒ kàn le yí ge xīngqī cái kàn wán.

6. 他一毕业就回国了。

Tā yí bìyè jiù huí guó le.

7. 天还没亮他就走了。

Tiān hái méi liàng tā jiù zǒu le.

8. 这张纸上就写了几个字, 扔掉太可惜了。

Zhè zhāng zhǐ shàng jiù xiě le jǐ ge zì, rēngdiào tài kěxi le.

9. 我一顿饭就可以喝五瓶啤酒。

Wǒ yí dùn fàn jiù kěyǐ hē wǔ píng píjiǔ.

10. 我们班才十个学生。

Wǒmen bān cái shí ge xuésheng.

11. 我家就我一个孩子。

Wǒ jiā jiù wǒ yí ge hái zi.

12. 前边就是我家。

Qiánbian jiù shì wǒ jiā.

二、选词填空:

Заполните пропуски:

就 (jiù) 才 (cái)

1. 马上_____上课了, 咱们快进教室去吧。

Mǎshàng _____ shàng kè le, zánmen kuài jìn jiàoshì qù ba.

2. 现在_____八点, 还有半个小时呢。

Xiànzài _____ bā diǎn, hái yǒu bàn ge xiǎoshí ne.

3. 听了老师的话, 小王低着头想了半天, _____ 说话。

Tīng le lǎoshī de huà, Xiǎo Wáng dīzhe tóu xiǎng le bàn
tiān, _____ shuō huà.

4. 大学一毕业, 她 _____ 结婚了。

Dàxué yí biè, tā _____ jiéhūn le.

5. 他工作十年以后 _____ 结婚。

Tā gōngzuò shí nián yǐhòu jiéhūn.

6. 今天他太累了, 晚饭只吃了一点点 _____ 不吃了。

Jīntiān tā tài lèi le, wǎnfàn zhǐ chī le yí diǎndiǎn _____ bù chī le.

7. 我们班 _____ 张明一个人有这本书。

Wǒmen bān _____ Zhāng Míng yí gè rén yǒu zhè běn shū.

8. 这本词典不错, 你 _____ 买这本吧。

Zhè běn cídiǎn bù cuò, nǐ _____ mǎi zhè běn ba.

三. 改正下列的病句并说明理由:

Исправьте грамматические ошибки в следующих предложениях и объясните их:

1. 他一回来, 就我们走了。

Tā yí huílái, jiù wǒmen zǒu le.

2. 我们坐了二十分钟的汽车, 就九颠倒了。

Wǒmen zuò le èrshí fēnzhōng de qìchē, jiù jiǔ diǎn dào le.

3. 马上才出发, 你怎么就来了?

Mǎshàng cái chūfā, nǐ zěnmē jiù lái le?

4. 已经十二点了, 你就还没睡?

Yǐjīng shíèr diǎn le, nǐ jiù hái méi shuì?

5. 等大家都睡了, 才他睡。 děng dàjiā dōu shuì le, cái tā shuì

Děng dàjiā dōu shuì le, cái tā shuì. 他等大家都睡了才睡。

6. 这本书我看了一天才看完, 他看了半天才看完。 zhè běn shū wǒ kàn le yī tiān cái kàn wán, tā kàn le bàn tiān cái kàn wán

Zhè běn shū wǒ kàn le yī tiān cái kàn wán, tā kàn le bàn tiān cái kàn wán. 这本书我看了一天才看完, 他看了半天才看完。

二十一 “都”、“全”和“所有的”

21. «都», «全» И «所有的»

(一) “都”，副词

«都» – это наречие

(1) 表示总括全部。

Выражает значение «обобщать, подытоживать, совокупность».

1. 爸爸和妈妈都去旅行了。(“都”总括爸爸和妈妈二人)

Bàba hé māma dōu qù lǚxíng le. («都» обобщает папу и маму)

2. 外交官都休假了。(“都”总括外交官全部)

Wàijiāoguān dōu xiū jià le. («都» обобщает всех дипломатов)

3. 桌子上都是书。(“都”总括的是桌子上东西的全部)

Zhuōzi shàng dōu shì shū. («都» обобщает все предметы на столе)

4. 我每天都睡得很晚。(“都”总括的是每天)

Wǒ měitiān dōu shuì de hěn wǎn. («都» обобщает каждый день)

5. 学生们都很努力。(“都”总括学生的全部)

Xuéshēng men dōu hěn nǔlì. («都» обобщает всех учеников)

6. 老师讲的语法，我都不懂。(“都不”表示完全不)

Lǎoshī jiǔng de yǔfǎ, wǒ dōu bù dǒng. («都» выражает значение «все не...»)

7. 老师讲的语法，我不都懂。(“不都”表示只懂了一部分)

Lǎoshī jiǔng de yǔfǎ, wǒ bù dōu dǒng. («都» выражает значение «все все»)

“都”常与活用的疑问代词搭配使用。“都” 一十二

«都» часто употребляется в сочетании с вопросительными местоимениями.

1. 谁去都行。 Shuí qù dōu xíng.

2. 你什么时候打电话我都在。 Nǐ shénme shíhòu dǎ diànhuà wǒ dōu zài.

3. 怎么办我都同意。 Zěnmé bàn wǒ dōu tóngyì.

4. 刚到北京，哪儿我都不认识。 Gāng dào Běijīng, nǎr wǒ dōu bù rènshi.

“都”也常用在以“谁”、“什么”、“哪儿”等构成的疑问句中。回答时，“都”常略去不用。

«都» также часто употребляется в вопросительных предложениях в сочетании с «谁», «什么», «哪儿» и т. д. При ответе на данные вопросы «都» часто опускается.

1. 一 在这个大使馆，你都认识谁？ Zài zhègè dàshǐguǎn, nǐ dōu rènshi shuí?

一 我认识大使和武官。 Wǒ rènshi dàshǐ hé wǔguān.

2. 一 昨天去市场，你都买了什么？ Zuótiān qù shìchǎng, nǐ dōu mǎi le shénme?

一 我买了一件毛衣。 Wǒ mǎi le yí jiàn máoyī.

3. 一 你都看过哪些英文小说? (你都看过哪些英文小说?)

Nǐ dōu kàn guò nǎxiē yīngwén xiǎoshuō?

一 我没看过英文小说。

Wǒ méi kàn guò yīngwén xiǎoshuō.

4. 一 在中国,你都去过哪几个大城市?

Zài Zhōngguó, nǐ dōu qùguo nǎ jǐ gè dà chéngshì?

一 我去过北京、天津和上海。

Wǒ qùguo Běijīng, Tiānjīn hé Shànghǎi.

- (2) 表示强调,相当于“甚至”。

Выражает значение «заострить внимание на чем-то», равнозначное

«甚至»。

1. 为了去上课,他饭都没吃就走了。

Wèile qù shàng kè, tā fàn dōu méi chī jiù zǒu le.

2. 三年不见,你连我的名字都忘了。

Sān nián bù jiàn, nǐ lián wǒ de míngzì dōu wàng le.

3. 教室里一个人都没有。

Jiàoshì lǐ yí gè rén dōu méiyǒu.

4. 他走都走不动,还能参加运动会吗?

Tā zǒu dōu zǒu bù dòng, hái néng cānjiā yùndònghuì ma?

- (3) 相当于“已经”,句末常用“了”。

Равнозначное «已经», в конце предложения часто употребляют «了»。

1. 都春天了,天气还这么冷。

Dōu chūntiān le, tiānqì hái zhème lěng.

2. 天都黑了,快回家吧!

Tiān dōu hēi le, kuài huí jiā ba!

3. 孩子都四岁了，该送他去幼儿园了。孩子都四岁了，该送他去幼儿园了。

Háizi dōu sì suì le, gāi sòng tā qù yóu'eryuán le.

(4) 跟“是”合用，说明理由。

Используется вместе с «是», чтобы представить или изложить основание.

1. 都是我不对，你别生气了！

Dōu shì wǒ bù duì, nǐ bié shēngqì le!

2. 都是（因为）你，不然我早就到学校了。

Dōu shì (yīnwèi) nǐ, bùrán wǒ zǎo jiù dào xuéxiào le.

3. 都是咖啡喝多了，半夜还睡不着觉。

Dōu shì kāfēi hē duō le, bǎnyè hái shuì bù zháo jiào.

(二) “全”

(1) “全”，形容词。

«全» — имя прилагательное

A. “完备”的意思。

Выражает значение «совершенный, полностью».

1. 这个商店的东西很全。

Zhè ge shāngdiàn de dōngxi hěn quán.

2. 旅行用的东西你都带全了没有？

Lǚxíng yòng de dōngxi nǐ dōu dài quán le méiyǒu?

B. “整个”的意思，一般与“都”连用。

Выражает значение «целый, полностью». Обычно употребляется вместе с «都».

1. 全世界的天气都不正常。 *Quán shìjiè de tiānqì dōu bù zhèngcháng.*

Quán shìjiè de tiānqì dōu bù zhèngcháng. (20) 世界

2. 全国人民的生活水平都提高了。

Quán guó rénmin de shēnghuó shuǐpíng dōu tígāo le.

3. 他全家都去参加招待会了。

Tā quán jiā dōu qù cānjiā zhāodāihuì le.

同样结构的词还有：

Также есть аналогичные конструкции со следующими словами:

全城 (quán chéng), 全班 (quán bān), 全校 (quán xiào), 全车 (quán chē), 全书 (quán shū), 全课 (quán kè), 全使馆 (quán shǐguǎn),

(2) “全”也作副词用，与“都”的某些用法一样。有时“全”还可以修饰“都”，以表示强调。

«全» может также употребляться как наречие. Некоторые способы употребления аналогичны «都». Иногда «全» также может быть определен «都» и выразить значение «сосредоточить внимание на чем-либо», акцентировать внимание на чем-либо.

1. 女同学全来了，男同学只来了一半。

Nǚ tóngxué quán lái le, nán tóngxué zhǐ lái le yí bàn.

2. 下雪了，房子和树全白了。

Xià xuě le, fángzi hé shù quán bái le.

3. 他说的话，我全都听不懂。

Tā shuō de huà, wǒ quán dōu tīng bù dǒng.

4. 老师讲的语法，我全都记住了。

Lǎoshī jiǎng de yǔfǎ, wǒ quán dōu jìzhù le.

(三) “所有”(的)，形容词，常与“都”连用。

所有(的) является прилагательным и часто употребляется вместе с «都».

1. 所有的信都寄走了。

Suǒyǒu de xìn dōu jìzǒu le.

2. 这次去旅行，所有的外交官都参加了。

Zhè cì qù lǚxíng, suǒyǒu de wàijiāoguān dōu cānjiā le.

3. 这些就是他所有的家具。

Zhèxiē jiù shì tā suǒyǒu de jiājù.

4. 我们大使馆所有的人都会说英语。

Wǒmen dàshǐguǎn suǒyǒu de rén dōu huì shuō Yīngyǔ.

! 错误:

Типичные ошибки:

* 我们大使馆都会说英语。

Wǒmen dàshǐguǎn dōu rén huì shuō Yīngyǔ.

5. 所有的人都知道这个消息。

Suǒyǒu de rén dōu zhīdào zhè ge xiāoxi.

! 错误:

Типичные ошибки:

* 全人知道这个消息。

Quán rén zhīdào zhè ge xiāoxi.

一、请读下面的句子并翻译成俄语：

Прочитайте следующие предложения и переведите их на русский язык:

1. 学生们都去滑冰了。

Xuéshēng men dōu qù huáibīng le.

2. 他们不都住在外交公寓，有的人住在饭店里。

Tāmen bù dōu zhù zài wàijiāo gōngyù, yǒu de rén zhù zài fàndiàn lǐ.

3. 这些语法我们都学过了。

Zhèxiē yǔfǎ wǒmen dōu xuéguò le.

4. 这几个汉字我都没写对。

Zhè jǐ ge hànzì wǒ dōu méi xiě duì.

5. 我去哪儿都开自己的车，这样方便。

Wǒ qù nǎr dōu kāi zìjǐ de chē, zhèyàng fāngbiàn.

6. 谁都喜欢这只小白猫。

Shuí dōu xǐhuān zhè zhī xiǎo bái māo.

7. 天都亮了，你该起床了！

Tiān dōu liàng le, nǐ gāi qǐ chuáng le!

8. 他一直住在山里，连火车都没有看见过。

Tā yízhí zhù zài shānlǐ, lián huǒchē dōu méiyǒu kànjiàn guò.

9. 他们全家都去参加宴会了。

Tāmen quánjiā dōu qù cānjia yànhuì le.

10. 我小时候学过俄文，现在全都忘了。

Wǒ xiǎo shíhòu xuéguo È'wén, xiànzài quán dōu wàng le.

11. 你讲得不全，我再补充一点儿。

Nǐ jiǎng de bù quán, wǒ zài bǔchōng yí diǎnr.

12. 他能说出花园里所有的花的名字。

Tā néng shuō chū huāyuán lǐ suǒyǒu de huā de míngzì.

13. 这不是所有的人的看法，只是一小部分人的看法。

Zhè bù shì suǒyǒu de rén de kànfǎ, zhǐ shì yíxiǎo bùfēn rén de kànfǎ.

14. 这篇课文还不到一百字，请大家背下来！

Quán piān kèwén hái bù dào yí bǎi zì, qǐng dàjiā bèi xiàlái!

15. 他把三十年来订的杂志全都送给了图书馆。

Tā bǎ sānshí nián lǐ dīng de zázhì quán dōu sòng gěi le túshūguǎn.

16. 你刚才讲的话，我都听懂了。

Nǐ gāngcái jiǎng de huà, wǒ dōu tīng dǒng le.

二、改错句：

Исправьте ошибки в следующих предложениях:

1. 昨天你去商店，买了都什么东西？

Zuótiān nǐ qù shāngdiàn, mǎi le dōu shénme dōngxi?

2. 都票卖完了。

Dōu piào mǎi wán le.

3. 他把他都钱借给了朋友。

Tā bǎ tā dōu qián jiè gěi le péngyou.

4. 在我们班，都人爱打乒乓球。

Zài wǒmen bān, dòu rén ài dǎ pingpáng qiú.

5. 他离开北京的时候，我们公司的全人去飞机场送他。

Tā líkāi Běijīng de shíhòu, wǒmen gōngsī de quán rén qù fēijīchǎng sòng tā.

6. 你说话太快，我所有的不懂。

Nǐ shuō huà tài kuài, wǒ suǒyǒu de bù dǒng.

三、用“都”“全”“所有的”填空：

Заполните пропуски, используя «都», «全», «所有的»:

1. 你怎么把一个大西瓜____吃了?

Nǐ zěnmē bǎ yí gè dà xīguā _____chī le?

2. 这本字典只有五百个词，不____，你要翻译小说，得买本大辞典。

Zhè běn zìdiǎn zhǐ yǒu wǔ bǎi ge cí, bù _____, nǐ yào fānyì xiǎoshuō, déi mǎi běn dà cídiǎn.

3. 今天休息，我把____脏衣服都洗了。

Jīntiān xiūxi, wǒ bǎ _____zāng yīfú dōu xǐ le.

4. 我们____家人都非常感谢你。

Wǒmen _____jiā rén dōu fēicháng gǎnxiè nǐ.

5. 美国____城市都有高速公路和立交桥吗?

Měiguó _____chéngshì dōu yǒu gāosù gōnglù hé lìjiǎoqiáo ma?

6. 他把妈妈给的____钱都丢了。

Tā bǎ māma gěi de _____qián dōu diū le.

四、请用“刚”，“刚才”，“都”，“全”，“所有的”各造一个句子。

Составьте предложения с «刚», «刚才», «都», «全», «所有的».

五、请读下面的对话，注意“刚”，“刚才”，“都”，“全”，“所有的”的用法：

Прочитайте следующий диалог, обратив внимание на употребление «刚», «刚才», «都», «全», «所有的»:

在书店

刘：玛丽，是你！没想到在这儿遇见你！

玛：刘华，你好！刚才我在二层卖字典的地方看见一个女孩，从后面看像你，可是我没敢叫，怕认错了人。你看这书店真大，书又这么全，这是新建的书店吧？

刘：对了，这个书店是新建的，上个月刚开门。北京以前还没有这么现代化的书店呢！

玛：我真喜欢这个书店，有小推车给你装你选好的书；有椅子，你可以坐在那儿看书，三层还有休息室，休息室里有咖啡厅，还有电脑，你可以查书。

刚才，我把这儿所有的出版社的柜台都参观了一遍，我还没来得及买书呢！

刘：好书太多了，我都想买，可是没有那么多钱，也没有那么大的地方放。

玛：我也一样。我宿舍的书架太小，我只好买了一个大篮子，把看过的书放在篮子里。

刘：这倒是个好主意。对了，玛丽，在二层我看见一本刚出版的汉语小词典，我觉得不错，很有用，你可以去看看。

玛：谢谢你，我现在就去！那么，我们星期一再见！

刘：再见！

Zài shūdiàn

Liú: Mǎlǐ, shì nǐ! Měi xiǎng dào zài zhèr yùjiàn nǐ!

Mǎ: Liúhuá, nǐhǎo! Gāngcái wǒ zài èr céng mǎi zìdiǎn de dìfāng kànjiàn yí ge nǚ hái, cóng hòumiàn kàn xiàng nǐ, kěshì wǒ méi gǎn jiào-pà rén cuò le rén! Nǐ kàn zhè shūdiàn zhēn dà, shū yǒu zhème quán, zhè shì xīn jiàn de ba?

Liú: Duì le, zhè ge shūdiàn shì xīn jiàn de, shàng ge yuè gāng kāi mén. Běijīng yíqián hái méiyǒu zhème xiàndàihuà de shūdiàn ne!

Mǎ: Wǒ zhēn xǐhuan zhè ge shūdiàn, yǒu xiǎo-túchē gěi nǐ zhuāng nǐ xuān hǎo de shū; yǒu yízi, nǐ kěyǐ zuò zài nàr kàn shū; sǎn céng hái yǒu xiūxièshì, xiūxièshì lì yǒu kǎfēi tǐng, hái yǒu diànnǎo, nǐ kěyǐ chá shū.

Gāngcái, wǒ bǎ zhèr suǒyǒu de chūbǎnshè de guǐtái dōu cānguān le yí biān. Wǒ hái méi láidéjǐ zhào wǒ yào mǎi de shū ne!

Liú: Hǎo shū tài duō le, wǒ dōu xiǎng mǎi, kěshì méiyǒu nàme duō de qián, yě méiyǒu nàme dà de dìfāng fàng.

Mǎ: Wǒ yě yíyàng. Wǒ sùshè de shūjià tài xiǎo, wǒ zhǐhǎo mǎi le yí ge dà lǎnzi, bǎ kànguò de shū fàng zài lǎnzi lì!

Liú: Zhè dào shì ge hǎo zhǔyì, duìle! Mǎlǐ, zài èr céng wǒ kànjiàn yí běn gāng chūbǎn de hànyǔ xiǎo cídiǎn, wǒ juéde búcuò, hěn yǒuyòng... nǐ kěyǐ qù kànkàn.

Mǎ: Xièxie nǐ, wǒ xiànzài jù qù! Nàme, wǒmen xīngqī yí zàijiàn!

Liú: Zàijiàn!

二十二 “刚”和“刚才”

22. «刚» И «刚才»

(一) “刚” (gāng)

“刚”是副词，用在动词或形容词前。

«刚» – это наречие, употребляется перед глаголом или прилагательным.

主语 + 刚 + 动词/形容词

Подлежащее + 刚 + глагол/прилагательное

(1) 表示发生在不久以前。

Выражает, что действие произошло недавно.

1. 我刚吃完饭。

Wǒ gāng chīwán fàn.

2. 他病了一个星期，现在刚好。

Tā bìng le yí ge xīngqī, xiànzài gāng hǎo.

“刚”与“就”连用，表示时间短。

Совместное употребление «刚» и «就» выражает короткий отрезок времени.

刚……就

gāng jiù

1. 我刚到北京, 就去看长城。

Wǒ gāng dào Běijīng, jiù qù kàn Chángchéng. 我刚到北京, 就去看长城。

2. 天刚亮, 他就起床了。

Tiān gāng liàng, tā jiù qǐchuáng le. 天刚亮, 他就起床了。

- (2) 表示数量少, 相当于“才”, “只”。

Выражает малое количество, равнозначное «才», «只».

1. 弟弟刚三岁, 就能背唐诗了。

Dìdì gāng sān suì, jiù néng bèi tángshī le. 弟弟刚三岁, 就能背唐诗了。

2. 我刚学一年中文, 看不懂这本小说。

Wǒ gāng xué yí nián Zhōngwén, kàn bu dǒng zhè běn xiǎoshuō. 我刚学一年中文, 看不懂这本小说。

3. 你的行李刚十八斤, 还可以加一点东西。

Nǐ de xínglǐ gāng shíbā jīn, hái kěyǐ jiā yídiǎn dōngxi. 你的行李刚十八斤, 还可以加一点东西。

- (3) 表示加强达到某种程度, 可用“刚”的重复形式“刚刚”。

Выражает достижение некоторой степени с трудом. «刚» может употребляться в удвоенной форме «刚刚».

1. 别人都写完了, 我刚(刚)写了一半。

Bié rén dōu xiě wán le, wǒ gāng (gāng) xiě le yíban. 别人都写完了, 我刚(刚)写了一半。

2. 三年了, 这楼刚(刚)建成。

Sān nián le, zhè lóu gāng (gāng) jiàn chéng. 三年了, 这楼刚(刚)建成。

3. 同学们都毕业两年了, 他刚(刚)毕业。

Tóngxuémen dōu bìyè liǎng nián le, tā gāng (gāng) bìyè. 同学们都毕业两年了, 他刚(刚)毕业。

- (4) 表示正好与所要求的、所期望的、所规定的达到了一致, 其后常加“好”, 大体相当于“正好”。

Выражает значение «именно то, что нужно», «то, на что надеялись», «достижение намеченного». После «刚» часто употребляется «好» и выражение становится почти равнозначным «正好».

主语 + 刚(好) + 动词/形容词

Подлежащее + 刚(好) + глагол/прилагательное

1. 在中国,十八岁才可以开车。他今年刚(好)十八岁。

Zài Zhōngguó, shíbā suì cái kěyǐ kāi chē, tā jīnnián gāng (hǎo) shíbā suì.

2. 你看,我穿这件衣服长短刚(好)合适。

Nǐ kàn, wǒ chuān zhè jiàn yīfú cháng duǎn gāng (hǎo) héshì.

3. 三分钟,我刚(好)写完这篇文章。

Sān fēnzhōng, wǒ gāng (hǎo) nián wán zhè piān wénzhāng.

(二)“刚才”是时间名词,可放在主语前或其他位置,指说话前不久的时间。

«刚才» – это существительное, выражающее время. Оно может находиться перед подлежащим или в другой позиции. Указывает на момент времени незадолго до момента речи.

1. 刚才我看见老师走进办公室了。

Gāngcái wǒ kànjiàn lǎoshī zǒu jìn bàngōngshì le.

2. 他刚才还在这儿,现在不知去哪儿了。

Tā gāngcái hái zài zhèr, xiànzài bù zhī qù nǎr le.

3. 现在比刚才热了。

Xiànzài bǐ gāngcái rè le.

4. 刚才的回答错了,你再想一想吧。

Gāngcái de huídá cuò le, nǐ zài xiǎng yí xiǎng ba.

5. 刚才那句话非常重要。

Gāngcái nà jù huà fēichóng zhòngyào.

(三) “刚”和“刚才”的比较

Сравнение «刚» и «刚才»

(1) “刚”(刚好、刚刚)是副词,“刚才”是名词。

«刚»(刚好,刚刚) – это наречия, а «刚才» – это имя существительное.

(2) 在带有“刚”(刚好、刚刚)的句中,动词后可用表示数量的词,带有“刚才”的句子不行。

Если в предложении есть наречие «刚»(刚好,刚刚), то после глагола могут быть слова, выражающие количество. Но это невозможно в предложениях с существительным «刚才».

1. 我刚到北京三天。(对)

Wǒ gāng dào Běijīng sān tiān.

! 错误:

Типичные ошибки:

* 我刚才到北京三天。(错)

Wǒ gāngcái dào Běijīng sān tiān. (ошибка)

* 我的孩子刚一岁。(对)

Wǒ de hái zi gāng yí suì. (верно)

! 错误:

Типичные ошибки:

* 我的孩子刚才一岁。(错)

Wǒ de hái zi gāngcái yí suì. (ошибка)

练习

Упражнения

一、请读下面的句子并翻译成俄文：

Прочтите следующие предложения и переведите :

1. 我刚到北京，谁人也不认识。

Wǒ gāng dào Běijīng, nǎr yě bù rènshi.

2. 天里的麦子刚黄，还没有收割呢。

Tiān lǐ de màizi gāng huáng, hái méiyǒu shōugē ne.

3. 刚考完试，他就旅行去了。

Gāng kǎowǎn shì, tā jiù lǚxíng qù le.

4. 在中国，孩子们六岁可以上学。今年九月他弟弟刚五岁半，还不可以上小学。

Zài Zhōngguó, hái zimen liù suì kěyǐ shàngxué. Jīnnián jiǔ yuè, tā dìdì gāng wǔ suì bàn, hái bù kěyǐ shàng xiǎoxué.

5. 他刚买的面包，还热着呢！

Tā gāng mǎi de miànbǎo, hái rè zhe ne!

6. 朋友们都爬到山顶了，我刚爬了一半。

Péngyoumen dōu pá dào shāndǐng le, wǒ gāng pá le yībàn.

7. 你刚看了两页，怎么能说这本小说不好呢？

Nǐ gāng kàn le liǎng yè, zěnméi néng shuō zhè běn xiǎoshuō bù hǎo ne?

8. 刚才他还在这人，怎么一转眼就不见了？

Gāngcái tā hái zài zhèr, zěnméi yí zhuǎn yǎn jiù bù jiàn le?

9. 刚四点，游人就起床去看日出了。

Gāng sì diǎn, yóurén jiù qǐchuáng qù kàn rìchū le.

10. 我刚才才听到这个消息的。

Wǒ shì gāngcái cái tīng dào zhège xiāoxi de.

二、改错句:

Исправьте ошибки в предложениях:

1. 我来这个学校刚才三天。

Wǒ lái zhè ge xuéxiào gāngcái sān tiān.

2. 你刚的回答错了,想一想为什么?

Nǐ gāng de huídá cuò le, xiǎng yí xiǎng wèi shénme?

3. 刚我学习中文三个月,还不能看报。

Gāng wǒ xuéxí Zhōngwén sān gè yuè, hái bù néng kàn bào.

4. 我一出办公室,刚才看见我要找的那个人。

Wǒ yí chū bàngōngshì, gāngcái kànjiàn wǒ yào zhǎo de nà rén.

5. 刚他找我,我没在办公室。

Gāng tā zhǎo wǒ, wǒ méi zài bàngōngshì.

三、用“刚”“刚才”填空:

Заполните пропуски с помощью «刚» или «刚才»:

1. 我上星期___去过长城,明天我就不跟你一起去了。

Wǒ shàng xīngqī ___ qù guo Chángchéng, míngtiān wǒ jiù gēn nǐ yìqǐ qù le.

2. ___我看见他站在这人跟你说话,现在他去哪儿了,你知道吗?

___ wǒ kànjiàn tā zhàn zài zhèr gēn nǐ shuōhuà, xiànzài tā nǎr le, nǐ zhīdào ma?

3. 他妹妹____结婚两个月，还没买房子。

Tā mèimei _____ jiéhūn liǎng ge yuè, hái méi mǎi fángzi.

4. _____唱歌的那个女孩子叫什么名字？

_____ chàng gē de nàge nǚ hái zi jiào shénme míngzì?

5. 他____来，怎么又走了？

Tā _____ lái, zěnmē yòu zǒu le?

_____ zěnmē yòu zǒu le?

四、请用“刚”，“刚才”各造一个句子。

Составьте предложения с помощью «刚» или «刚才».

二十三 “又”、“再”和“还”

23. «又», «再» И «还»

副词“又、再、还”都可以表示动作行为的重复或状态的持续。使用时，又有细微的差别。

Наречия «又, 再, 还» выражают повторное действие или длительность состояния. Но в употреблении есть незначительные различия.

(一) 又 (you)

(1) 表示动作活动的重复发生或连续反复地进行。多用于“已经发生”的情况。

Выражает повторное совершение действия или непрерывно-повторяющееся поведение. Часто употребляется со словосочетаниями, обозначающими уже прошедшие события или ситуации.

1. 这个字你又写错了。

Zhè ge zì nǐ yòu xiěcuò le.

2. 昨天我又看了一遍这本小说。

Zuótiān wǒ yòu kànlè yí biàn zhè běn xiǎoshuō.

3. 他前天来过，昨天又来了。

Tā qiántiān lái guo, zuótiān yòu lái le.

4. 这次考试你又没及格吗？

Zhè cì kǎoshì nǐ yòu méi jégé ma?

(2) 表示预计的重复。

Выражает преднамеренный или ожидаемый повтор действия.

1. 明天又是星期六了。

Míngtiān yòu shì xīngqīliù le.

2. 下个星期他又出国了。

Xià ge xīngqī tā yòu yào chūguó le.

3. 要是她知道这件事，又会不高兴了。

Yàoshi tā zhīdào zhè jiàn shì, yòu huì bù gāoxìng le.

(二) 再 (zài)

表示同一动作的重复或持续。用于“还没有发生”的情况。

Выражает повтор аналогичного действия или его длительность.

Употребляется со словосочетаниями, обозначающими еще не произошедшую ситуацию.

1. 现在下班了，请你明天再来吧。

Xiànzài xiàbān le, qǐng nǐ míngtiān zài lái ba.

2. 我们再等他一会儿。

Wǒmen zài děng tā yíhuìr.

3. 从那以后，他再没（没再）来过。

Cóng nà yǐhòu, tā zài méi (méi zài) lái guo.

注意：

Примечание:

- (1) 句中有能愿动词时，“再”在能愿动词后。

Если в предложении есть модальный глагол, «再» ставится после него.

主语 + 能愿动词 + 再 + 动词

Подлежащее + модальный глагол + «再» + глагол

1. 这本小说我想再看一遍。

Zhè běn xiǎoshuō wǒ xiǎng zài kàn yí biàn.

2. 你愿意再等一等吗？

Nǐ yuànyì zài děng yí děng ma?

3. 我没听清楚，你能再说一遍吗？

Wǒ méi tīng qīngchǔ, nǐ néng zài shuō yí biàn ma?

(2) 否定词可放在“再”前或“再”后。“再不、再别、再没”常表示动作行为或状态永远也不重复不持续了。

Отрицание можно расположить перед «再» или после него. «再不», «再别», «再没» выражают, что действие не повторается или состояние не имеет характера длительности.

1. 请你再别（别再）这么做了。

Qǐng nǐ zài bié (zài bié) zhème zuòle.

2. 我再也不想见你了。

Wǒ zài yě bù xiǎng jiàn nǐ le.

3. 离开北京以后，我再没见过他。

Líkāi Běijīng yǐhòu, wǒ zài méi jiànguò tā.

(三) 还 (hái)

表示动作行为的继续进行或状态的继续存在。常用于疑问句或能愿动词的句中。

Выражает продолжение действия или ситуации. Часто используется в вопросительных предложениях или в предложениях с модальными глаголами.

1. 还要别的吗？

Hái yào biéde ma?

2. 我们不让他说了，他还说。

Wǒmen bù ràng tā shuō le, tā hái shuō.

3. 你怎么还不高兴呢？

Nǐ zěnmé hái bù gāoxìng ne?

4. 这部电影真好看，我还想再看一遍。

Zhè bù diànyǐng zhēn hǎokàn, wǒ hái xiǎng zài kàn yí biàn.

注意：

Примечание:

- (1) 句中有能愿动词时，“还”在能愿动词前。

Если в предложении есть модальный глагол, то «还» ставится перед модальным глаголом.

主语 + “还” + 能愿动词 + 动词

Подлежащее + «还» + модальный глагол + глагол

1. 这本小说我还想看一遍。

Zhè běn xiǎoshuō wǒ hái xiǎng kàn yí biàn.

2. 你还愿意等一等吗？

Nǐ hái yuànyì děng yí děng ma?

- (2) 否定词放在“还”后。

Отрицание ставится после «还».

1. 你还不走吗？

Nǐ hái bù zǒu ma?

2. 我还不想要离开这儿。

Wǒ hái bù xiǎng líkāi zhèr.

3. 他还没来。 Tā hái méi lái.

Tā hái méi lái.

(3) 用“还”往往侧重表示主观上要求动作行为重复，常和“要、想”等连用。用“再”往往侧重表示客观上需要动作行为重复。

«还» часто выражает субъективное желание в повторении действия. Часто употребляется в сочетании с «要», «想». «再» часто выражает объективную необходимость в повторе действия.

比较: Bǐjiào:

Сравните:

1. 这儿的环境真不错，我明天还想来。

Zhèr de huánjìng zhēn bù cuò, wǒ míngtiān hái xiǎng lái.

2. 已经下班了，你明天再来吧。

Yǐjīng xiàbān le, nǐ míngtiān zài lái ba.

Yǐjīng xiàbān le, nǐ míngtiān zài lái ba.

Yǐjīng xiàbān le, nǐ míngtiān zài lái ba.

Yǐjīng xiàbān le, nǐ míngtiān zài lái ba.

Yǐjīng xiàbān le, nǐ míngtiān zài lái ba.

Yǐjīng xiàbān le, nǐ míngtiān zài lái ba.

一、完成下面的句子:

Завершите следующие предложения:

1. 去年他去过上海，今年他_____。

Qùnián tā qùguo Shànghǎi, jīnnián tā_____。

2. 这本小说她很喜欢，她_____。

Zhè běn xiǎoshuō tā hěn xǐhuān, tā_____。

3. 下个星期的课，我_____。

Xià ge xīngqī de kè, wǒ_____。

4. 要是你妈妈知道你那么晚回家, _____。

Yàoshì nǐ māma zhīdào nǐ nàme wǎn huíjiā, _____.

5. 欢迎下次 _____!

Huānyíng xià cì _____!

6. 如果你没听懂, 可以 _____。

Rúguǒ nǐ méi tīngdǒng, kěyǐ _____.

7. 桂林的风景很美, 今年五月我去了, 明年我 _____。

Guīlín de fēngjǐng hěn měi, jīnnián wǒ yuè wǒ qù le, míngnián wǒ _____.

二、选词填空:

Заполните пробелы с помощью следующих слов:

又 (yòu) 再 (zài) 还 (hái)

1. 日子过得真快, 明天 _____ 是星期六了。

Rìzi guòde zhēn kuài, míngtiān _____ shì xīngqīliù le.

2. _____ 过两天这个月就过去了。

_____ guò liǎng tiān zhè ge yuè jiù guòqù le.

3. 那个电影我 _____ 看了一遍, 可是 _____ 有些地方没看懂。

Nà ge diànyǐng wǒ _____ kàn le yí biàn, kěshì _____ yǒu xiē dìfāng méi kàndǒng.

4. 大学毕业以后, 我 _____ 没有见过他。

Dàxué bìyè yǐhòu, wǒ _____ méiyǒu jiànguò tā.

5. 你的病虽然好了, 可是 _____ 得休息一段时间。

Nǐ de bìngsuīrán hǎole, kěshì _____ děi xiūxi yí duàn shíjiān.

6. 上次我去上海的时间太短, 今年我_____想_____去一次。
Shàngcì wǒ qù Shànghǎi de shíjiān tài duǎn, jīnnián wǒ_____
xiǎng_____ qù yí cì.

三. 辨别对错:

Выберите правильный вариант предложения:

1. 玛丽想再听一会儿音乐。
Mǎlì xiǎng zài tīng yíhuìr yīnyuè.
玛丽想还听一会儿音乐。
Mǎlì xiǎng hái tīng yíhuìr yīnyuè.
2. 如果有时间, 我再想逛逛这些商店。
Rúguǒ yǒu shíjiān, wǒ zài xiǎng guàngguang zhèxiē shāngdiàn.
如果有时间, 我还想逛逛这些商店。
Rúguǒ yǒu shíjiān, wǒ hái xiǎng guàngguang zhèxiē shāngdiàn.
3. 第二天晚上, 那个姑娘再来了。
Dì èr tiān wǎnshang, nà ge gūniang zài lái le.
第二天晚上, 那个姑娘又来了。
Dì èr tiān wǎnshang, nà ge gūniang yòu lái le.
4. 下了飞机以后, 又坐了一个小时汽车才到了那儿。
Xià le fēijī yǐhòu, yòu zuò le yí ge xiǎoshí qìchē cái dào le nàr.
下了飞机以后, 再坐了一个小时汽车才到了那儿。
Xià le fēijī yǐhòu, zài zuò le yí ge xiǎoshí qìchē cái dào le nàr.

部分练习参考答案

一 提问的方法

一、把下面的陈述句改成用“吗”的疑问句并回答：

1. 他是学生吗？——是。
2. 你有词典吗？——有。
3. 她会喝酒吗？——不会。
4. 黑板上的字你看得清楚吗？——看不清楚。
5. 昨天他去天坛公园玩儿了吗？——去了。

二、比较下面的句子有什么不同：（略）

三、根据划线部分用疑问代词提问：

1. 那个小女孩叫什么？
2. 他是谁？
3. 彼得是哪国人？
4. 这件红衬衫怎么样？
5. 你下个星期怎么去上海？
6. 他为什么心里很难过？
7. 老张什么时候去香港？
8. 你们明天几点出发去长城？
9. 一般来说，北京的春天有几个月？
10. 你到哪儿去买水果？

11. 他买了几瓶啤酒？
12. 你们公司有多少名职员？
13. 这个湖有多深？

四、把下面的句子改成为“呢”的疑问句：

1. 你的书呢？
2. 我已经做完作业了，他呢？
3. 你哥哥已经结婚了，你姐姐呢？
4. 他要是明天不来呢？
5. 要是他的烧下午还不退呢？

五、用“……不……”“……没……”或“……了（过）没有”造疑问句：

1. 你去过长城没有？
2. 他的发音准确不准确？
3. 你有没有姐妹？
4. 学过的生词你都记住了没有？
5. 这次考试他通过了没有？

六、用“（是）……还是……”把下列句子改成疑问句：

1. 小王是翻译还是外交官？
2. 你去西安还是桂林？
3. 你喜欢北京的秋天还是北京的冬天？
4. 他来找我还是我去找他？
5. 李先生是你的朋友还是你夫人的朋友？

七、用“是不是”把下列句子改成疑问句：

1. 那儿的東西是不是一定很便宜？
2. 我們已經等了快兩個小時了，他是不是不來了？
3. 他沒來上課，是不是又病了？
4. 好幾天沒看見你了，你是不是去外地了？
5. 這個女孩兒和她長得真像，是不是她的妹妹？

八、按照要求回答問題：

1. 不，他在。
2. 對，我不累。
3. 不，他來了。
4. 對，我沒去過。
5. 不，好看。

九、用疑問代詞把下列句子改成反問句：

1. 那個房間不是很大嗎？
2. 你沒有看出來他不喜歡你嗎？
3. 路這麼遠，你還走着去？
4. 汽車馬上就來了，你着什么急？
5. 這件衣服脏什么？
6. 我沒看過那本書，怎么知道它的內容呢？
7. 我一個人哪里吃得下这么多餃子？
8. 这么难的文章，我怎么看得懂？

十、用疑问代词填空:

1. 什么? 什么? 每个字读得清清楚楚, 中间停顿停顿得清清楚楚, 四
2. 哪儿? 哪儿? 一个老师。
3. 什么? 什么? 一件衣服。
4. 谁? 谁? 几辆汽车。
5. 谁, 谁? 几个同学。
6. 哪儿……哪儿……

二 形容词谓语句和名词谓语句

一、回答问题: (略)

二、请就以下时间提问, 并用两种形式回答: (略)

三、选词填空:

1. 我们的房间很小, 他们的房间很大。
2. 我们的公司离市中心不远, 开车五分钟就到了。
3. 爸爸的工资多, 我的工资少; 爸爸常常给我钱, 可是我不好意思。
4. 你的手怎么这么脏, 看! 我的手多么干净。
5. 今年汉语水平考试的题很难, 去年的很容易。
6. 坐飞机快, 坐船慢。
7. 你看, 你的字典还很新, 可是我的已经旧了。
8. 以前这条街太窄了, 常常堵车; 现在这条街宽了, 再也不堵车了。
9. 去年这个时候我很胖, 今年很瘦, 因为我每天喝减肥茶。

10. 你真聪明，找了一个这么好的地方看书，这儿太安静了。

四、请把下面的句子翻译成中文：

1. 现在几点了？
2. 你是哪国人？/你从哪儿来？
3. 中文语法难吗？
4. 今天星期几？
5. 你多大？/你几岁了？/你多大年纪？
6. 上海气温怎么样？热吗？
7. 你们使馆年轻人多还是年龄大的人多？
8. 长城离这儿远吗？
9. 你这个星期忙吗？
10. 这款衣服太贵了。

五、阅读短文并回答问题：（略）

三 表示存在的句子答案

一、翻译下面的句子：

1. На книжной полке несколько словарей.
2. В магазине много посетителей.
3. На столе лежат газеты и журналы.
4. На стене висит картина.
5. Рядом со школой маленький лес.
6. За почтой парк.
7. В нашу компанию пришел новый сотрудник.

8. По лестнице спустился пожилой человек, которому за 50

二、把下面的句子改成现在分句。

1. 前边走过来一个老师。
2. 楼上刮下来一件衣服。
3. 学校里开出来几辆汽车。
4. 书架上放着很多杂志。
5. 墙上挂着几张字画。
6. 楼外边放着很多自行车。
7. 主席台上坐着几个学生。

三、改正下列病句。

1. 桌子上放着很多书。
2. 教室里坐着很多学生。
3. 那个人从楼上走下来。
4. 前边跑过来几个人。
5. 昨天家里来了几位客人。

四、用所給的詞填空。

1. 摆着 一张古旧的(张) 书桌
2. 放着 一张(张) 方桌, 上面摆着(张) 几件旧时用的家具。
3. 挂着一副(副) 山水了
4. 有 一副(副) 字画了
5. 放着 一张(张) 方桌了
6. 摆着 一张(张) 方桌了
7. 放着 一张(张) 方桌了

四 汉语表示时间和动态的方法

表示时间的方法

一、回答下面的问题：（略）

二、辨别正误：

1. A ✓ B ✗

2. A ✗ B ✓

3. A ✓ B ✗

4. A ✓ B ✗

5. A ✗ B ✓

三、用下列词组造带时量补语的句子：（略）

四、阅读短文并复述：（略）

表示（动）态的方法

A. 动作的进行

一、组句：

1. 老王正打电话。

2. 孩子在洗澡。

3. 大家这正等着她呢。

4. 谈判正在进行。

5. 他正睡觉呢。
6. 学生们正在上听力课。
7. 这个国家代表团正在访问。
8. 这个问题正在被解决。

二、填空：

天正下雨呢。老王正在看朋友的路上。街上正刮着大风，他正吃力地走着。老王的朋友正在家里等着他的到来。他正在听天气预报，预报说，很多云正在向这里运动，明天的雨更大。

D. 动作将要发生

一、翻译下面的句子：

1. Погода становится теплее.
2. Фильм скоро начнется. Пойдем.
3. Кажется, как будто скоро весна.
4. Скоро Новый год.
5. Он уезжает из Пекина на следующей неделе.
6. Я выпускаюсь в следующем году.

二、用“快要……了”、“就要……了”完成下列对话。

1. 就要/快要开始了
2. 就要/快要开了
3. 就要/快要下雨了
4. 就要来了

三、改正下列错句：

1. 我们明天就要考试了。
2. 下个月我的生日就要到了。
3. 我们就要毕业了。
4. 电影快要结束了。

四、改正下面的问题。

E. 动作的过去经历

一、组句：

1. 汤姆来过中国。
2. 他去过长城。
3. 我们没去过西安。
4. 大家练习过用筷子吃饭。
5. 他没学过汉语。

二、填空：（略）

五 语气助词“了”

一、选词填空：

1. 冷
2. 便宜、贵
3. 大
4. 累
5. 开
6. 决定
7. 看

二、完成下列句子：

1. 我今天上午去长城了。
2. 我刚才做作业了。
3. 他今天去上班了吗？
4. 我没有看这盘录像带。
5. 去年夏天他去德国了吗。

三、用“快/就/就要……了”填空：

1. 快、了
2. 就要、了
3. 就要、了
4. 快、了
5. 快、了
6. 就要、了
7. 就、了
8. 就要、了

四、将下列句子译成俄语：

1. Та комната слишком большая.
2. Товары здесь слишком дорогие.
3. В Пекине слишком много людей.
4. Это предложение самое трудное. Вряд ли кто-то из студентов ^能 понял.
5. Тот человек самый плохой.
6. Эта книга слишком неинтересная.

7. Зима в этом году очень холодная.

8. Ты действительно очень глуп.

五、比较下列句子：（略）

六 补语

（一）结果补语

一、回答问题或正确应对：（用上结果补语）

1. 我在北京住了三年了，住得（ ）不想走了，住得（ ）。
2. 在北京吃得到我们的家乡饭。（ ）。
3. 我每天七点起床，如果再早一个小时，我（ ）起不来。
4. 这儿放不下，放在客厅里吧。（ ）。
5. 真对不起，我没看见。（ ）。
6. 他看不起别人。（ ）。
7. 我去买了，可是没买到。（ ）。
8. 车开得太快，一下子停不住。（ ）。
9. 谢谢，我吃好了。（ ）。
10. 我一个人去拿得了，不太重，不麻烦你了。（ ）。

二、选择正确答案：（有几个选几个）

1. A, C
2. B, C
3. B, C

4. A, C 下面的衣服哪件是你买的? 哪件是

5. B 这件衣服, 丁老师买了, 这件衣服

6. B 这件衣服, 丁老师买了, 这件衣服

7. B, C 这件衣服, 丁老师买了, 这件衣服

8. D 这件衣服, 丁老师买了, 这件衣服

9. B 这件衣服, 丁老师买了, 这件衣服

10. B 这件衣服, 丁老师买了, 这件衣服

三、填空:

1. 学不会

2. 做不完 玩不好/玩不痛快

3. 来不了 做完

4. 留得住 留不住

5. 跑得了 跑不了

四、改错:

1. 你一个小时写得完吗?

2. 买了那么多饺子, 你一个人吃得完吗?

3. 警察把小偷抓住了。

4. —一个人拿不动吧? 我帮你拿吧。

—不用了, 谢谢, 我拿得动。

5. 看, 已经洗干净了。

(二) 趋向补语

一、用完整的句子回答下列问题:

1. 你要的字典我带来了。

2. 我给妈妈寄去了一些衣服。
3. 这个月的《汉语学习》杂志，王平借走了。
4. 他这次去旅游，忘了把照相机带去了。
5. 这个词的意思，我想不起来了。
6. 我看见老师从教室出去了。
7. 他们把车开进车库里去了。
8. 他从新疆旅行回来，没给我带回来哈密瓜。
9. 你看完了这些报纸，不用给我送回来了。
10. 他跑上楼去了，我没看他下来。

二、下面的句子，对的请画“✓”，错的请画“×”。

1. ✓ 2. × 3. × 4. ✓ 5. ✓
6. ✓ 7. × 8. × 9. ✓ 10. ×

三、把括号中的趋向补语放到适当的位置：

1. 送回家去
2. 走进房间来
3. 拿来钱/拿钱去
4. 游过河去
5. 举起手来
6. 爬上山
7. 带去一封信/带一封信去
8. 跑下山去
9. 掉下来一个苹果/掉下一个苹果来
10. 下起雨来

四、把下面的各组词连成带趋向补语的动宾词组：

1. 回办公室来 一点来北京的。
2. 进客厅去 昨天上海的。
3. 买回来一本辞典 买辞典书也买辞典。
4. 走出教室去 上课。
5. 跑下楼去 下课。
6. 唱起歌来 唱歌为乐的。
7. 寄回去一个包裹/寄一个包裹回去 会不回家。
8. 爬上山去 爬山下山。
9. 下起雨来 下雨。
10. 带去一束鲜花/带一束鲜花去 带花。

(三) 状态补语

一、用状态补语完成下面的句子：

1. 早(晚) 早上/晚上。
2. 不错(很好/不太好) 很好/不太好。
3. 很干净 很干净。
4. 很好(不太好) 很好/不太好。
5. 很高兴 很高兴。
6. 有一点儿肥(很合适) 很合适。
7. 远了 很远。
8. 一点儿 一点儿。
9. 不得了(很) 不得了。
10. 不得了 不得了。

二、以下句子，对的画“√”，错的画“×”。

1. √ 2. × 3. × 4. √ 5. √

三、根据给的词语，造带状态补语的句子。

- 他高兴得跳起来了。
- 阿姨收拾房间收拾得很干净。
- 我朋友跑步跑得比别人都快。
- 这些练习难得谁都不会做。
- 他难过得流下了眼泪。

四、读下面的短文，把可能用状态补语表达的地方替换成状态补语。

昨天是四月二十日，但天气热得很，像夏天一样。我去朋友家看了他新买的房子。这套房子又大又亮，很漂亮。玻璃擦得干干净净，房间里的家具放得整整齐齐。我朋友说，为了收拾房间，他用了差不多两个星期的时间，没有找人帮助。收拾完，他累得连饭也不想吃，只想睡觉。现在，有了这么舒适的家，他高兴得很。我也很高兴，因为以后我们可以在他漂亮的新房子里聚会了。

七 “是……的”结构

一、读下列句子（略）

二、回答下列问题（略）

三、用“是……的”结构，重写下列句子。不要改变时态。

1. 我是去年十一月来北京的。
2. 我是从西雅图去上海的。
3. 我是坐火车去昆明的。
4. 我是为你买的蛋糕。
5. 这封信是大家写的。
6. 衣服小了是因为洗的。
7. 我是去年看见他的。
8. 他们是上个星期到美国的。

四、比较句子(略)

八 表示比较的方法

一、回答问题：

1. 上海的夏天比北京热。
2. 在北京，牛肉比猪肉贵。
3. 这个灯比那个更亮。
4. 我比我表妹大三个月。
5. 小王昨天晚上睡得没有我们晚。
6. 这条裤子比那条长一点。
7. 这三个人差不多一样高。
8. 我的房间没有你的房间凉快。
9. 她丈夫没她会做菜。
10. 法文比英文难学。

二、请把下面的句子翻译成俄文:

1. У него больше книг, чем у меня.
2. Дети больше взрослых должны следить за гигиеной.
3. Население Пекина значительно увеличилось за последние три года.
4. Здесь деревья одно толще другого.
5. Возможно, я не так умен, как ты.
6. Никто так, как он, не любит плавание.
7. Посмотри, лицо этого ребенка похоже на большое яблоко, не так ли?
8. Все эти вещи разные по фасону, какая из них тебе нравится?
9. Пойдешь ли ты отсюда или пойдешь ли ты оттуда, расстояние примерно одно и то же, поэтому нужно примерно одинаковое количество времени.
10. Мой старший брат небрежнее меня.

三、用“没有”，“跟……样（……不一样）”，“像（不像）”完成句子:

1. 没有
2. 跟……一样
3. 跟……一样
4. 跟……一样
5. 不像
6. 跟……一样
7. 没有
8. 跟……不一样（一样）
9. 跟……不一样
10. 像

四、请把下面的句子改成比较句：

1. 我爸爸比我妈妈大两岁。
2. 这张桌子比那张桌子长。
3. 我也想买一本跟你一样的字典。
4. 我的这件衣服跟他的那件衣服一样贵。
5. 法语语法跟意大利语法差不多难。
6. 我跟我的朋友一样喜欢游泳。
7. 今年我比去年多去了一次长城。
8. 这些椅子的颜色跟那些椅子的颜色不一样。
9. 我妹妹唱歌唱得跟我姐姐一样好。
10. 今年春天北方下雨下得比南方多。

九 表示被动的方法

一、比较句子：（略）

二、改主动句为被动句：

1. 他的病被王医生治好了。
2. 自行车被玛丽丢了。
3. 酒都被他们喝了。
4. 很多书被我从图书馆借来了。
5. 星期六衣服被我们洗完了。
6. 录音机被（让/叫）格林先生借走了。
7. 那张报纸被看完了。
8. 杯子里的水让（被/叫）他喝了。

三、改被动句为主动句：

1. 我做完了数学题。
2. 他写那篇发言稿写得很好/那篇发言稿他写得很好。
3. 有人请高秘书去做报告了。
4. 不知谁拿去了那几本书。
5. 我们邀请大使先生参加了这次活动。
6. 没有人偷那家商店。
7. 我不能用电脑，因为他们没把电脑修好。
8. 情人节那天人都把花买走了。
9. 有人吃了冰箱里的蛋糕，有人喝了酒。
10. 在欧洲人们热烈欢迎中国京剧团。

四、分析下列句子哪些是被动句，那些不是？

1. 是
2. 是
3. 是
4. 不是
5. 是
6. 不是
7. 是
8. 是

十 “把”字句

一、请读下列句子并模仿造句。（略）

二、用“把”字和适当的动词及其他成分填空：

1. 把，收起来
2. 把，放到
3. 把，挂在
4. 把，送到
5. 把，忘在
6. 把，放
7. 把，寄给
8. 把，开到
9. 把，送到
10. 把，吃了

三、用“给”，“在”，“到”，“成”填空：

1. 到 2. 给 3. 在 4. 成 5. 成
6. 在 7. 成 8. 给 9. 到 10. 在

四、请把下列句子翻译成中文，翻译时用上“把”：

1. 你可以把你的车停在这儿。
2. 你想把这幅画挂在哪儿？
3. 把窗户打开，请快一点儿。
4. 我把啤酒喝完了。
5. 我把他的地址写在我的笔记本上了。
6. 我把老师教的语法记录下来了。
7. 告诉我，我应该把这封信寄给谁？
8. 你怎么把我的名字忘了？
9. 他们没把这些花种在院子里。
10. 他们不想把这个消息告诉任何人。
11. 如果没把作业做完，你就不能出去。
12. 没人想把这么贵的东西买回来。

五、用所给的词语造“把”字句：（略）

六、改错：

1. 这件事情我已经知道了。/ 我已经知道了这件事情。
2. 请把书放在桌子上。
3. 我看不懂这本书。
4. 在英国，我没学过这些语法。
5. 她把我看成她的女儿。

4. 快把药吃了。 (快把药吃了。)
5. 他们很快地把饭吃了。 (他们很快地把饭吃了。)
6. 我刚来北京，还不认识路。 (我刚来北京，还不认识路。)
7. 他没把信写完。 (他没把信写完。)
8. 我们先进教室了，老师才来。 (我们先进教室了，老师才来。)

七、请把下面的短文翻译成俄文：

В прошлое воскресенье мой друг Тянь Ли переехал. Он попросил меня помочь ему. В 8 утра я уже был у него. В его квартире был беспорядок, повсюду валялись вещи, а Тянь Ли с супругой складывал книги и словари в коробки, чтобы их было удобнее грузить в машину. Мой друг Тянь Ли попросил меня помочь им собрать вещи. Я доставал вещи из шкафа и по одной складывал в чемоданы. Я также осторожно снял картины со стен, убрал с них пыль, аккуратно свернул, обернул бумагой и сложил в машину.

На машине мы доехали до их нового дома. Это очень красивая квартира со спальней, кабинетом и гостиной. Большую кровать и шкаф для одежды они поставили в спальню. Все книги сложили на полу в кабинете, потому что новый книжный шкаф еще не привезли. Я предложил им повесить картины на стены в гостиной, туда же поставить телевизор. Но жене Тянь Ли непременно нужно было поставить телевизор в спальню, потому что она любит вечерами лежа на кровати смотреть телевизор.

Перевезли вещи, разложили их, убрались в квартире... мы непрерывно работали практически 8 часов. Во время ужина мы вместе пили пиво и я поднял бокал и поздравил их с новосельем.

十一 否定词

一、填空：

1. 不 2. 没 3. 别 4. 不 5. 不

二、纠错：

1. 他昨天没来开会。
2. 小李下周不去出差。
3. 经理的事儿太多，没有时间休息。
4. 明天晚上你别忘了看电影。
5. 别出声说话。/不要大声说话。
6. 上周，他没告诉我这个安排。

十二 数 词

一、阅读：（略）

二、改错：

1. 一万八千
2. 八十万零一
3. 十二个鸡蛋 九个朋友 五个面包
4. 北京大约有七、八个县。
5. 英国的留学生汤姆在中国学习两年多了。
6. 这篇文章我有二十多个生词。
7. 那条大街有近五十家饭馆儿。
8. 出席大会的代表超过了万人。

十三 量词

一、阅读：(略)

二、填空：

条 本 杯/瓶/盒 个

盘 个 杯 种

个 片 块、(盒) 件

把 张 副 块

种 个

三、纠错：

三只鱼 四只鸟 五件衬衫 六把椅子

十张照片 一个厨房 两件夹克 五种意见

七条领带 十二瓶药水 三桶汽油

十四 离合词

一、阅读：(略)

二、造句：

1. 妈妈给孩子洗澡。
2. 你可以帮我一个忙吗?
3. 小李照了三张相。
4. 他为大家操心。
5. 她在大学读了三年书。

三、纠错：

1. 下午我想和你说话。
2. 张明1978年和她结婚。
3. 她上午开三个会。
4. 我们五个人打一个的(面)不够。
5. 天很黑,你们走路留一点儿神。
6. 周末去长城散散心。
7. 他和小姐握了握手。
8. 我们大家都投他一票。
9. 他对这件事很生气。
10. 王师傅开了十五年的车。

十五 形容词重叠

一、写出以下形容词的重叠方式:

1. 快快乐乐
2. 干干净净
3. 漂漂亮亮
4. 冰冷冰冷
5. 凉快凉快
6. 热闹热闹
7. 亲亲热热
8. 鲜红鲜红

二、改正句子里的错误:

1. 同学们高高兴兴地旅游去了。
2. 房间被她打扫得干干净净。
3. 骑自行车去很方便。
4. 这儿的风景真美丽。
5. 轻轻一推,门就开了。

6. 请说清楚这句话的意思。

7. 她把皮鞋擦得亮亮的。

8. 孩子洗完澡，干干净净的。

9. 这把椅子，坐着特别舒服。

10. 那儿的字写得很大，我们看得很清楚。

三、阅读并翻译下面的短文，在需要的地方将形容词替换成适当的重叠形式。

个子高高的 眼睛大大的 清清楚楚 高高兴兴
穿得干干净净 漂漂亮亮

Моя подруга – переводчик. Она работает в посольстве Франции. Она высокого роста, большенная, носит очки в черной оправе. Она говорит медленно, поэтому ты можешь на слух понять все, что она говорит. Моя подруга очень умная, работает очень усердно. С какими бы трудностями ни столкнулась, она всегда реагирует радостно, не гневается, не торопится, поэтому все коллеги очень любят работать вместе с ней.

Если ты в посольстве Франции встретишь очень аккуратно одетую, очень красивую китайку в очках, я думаю, что это непременно моя подруга, потому что в посольстве Франции всего одна девушка-переводчик.

十六 动词重叠

一、用适当的动词重叠填空：

1. 慢慢儿等	2. 帮帮	3. 尝尝	4. 修修
5. 高兴高兴	6. 点点	7. 擦擦	8. 听听
9. 做做	10. 打扫打扫		

二、改正句子中的错误：

1. 我正在修理电灯，他进来了。
2. 他洗过盘子，就去烫衣服了。
3. 刚才写的那封信，寄了没有？
4. 司机等他等了一个半小时。
5. 学习游泳的时候，一定要有耐心。

三、用下面的词造句：（略）

四、阅读下面的短文，在适当的地方，用动词重叠替换动词：

听听音乐 看看书 洗洗衣服 收拾收拾房间
看了看表 敲了敲他的门 洗洗澡 刮刮胡子
准备准备

十七 语气助词的“呢”和“吧”

一、比较下列句子：（略）

二、用带“呢”的短句，完成下列句子：

1. 你们呢
2. 你的呢
3. 价钱呢
4. 另外呢/而且呢
5. 那个学校呢

三、翻译句子：

1. Давайте еще раз обсудим это.
2. Стало жарко, включи кондиционер.

3. Давай пойдём этой дорогой. Направление верное. Попробуем, посмотрим.

4. Ты ведь завтра не работаешь?

5. Мы ведь ещё не потратили полностью зарплату этого месяца?

6. Ему сейчас очень трудно, пойдём поможем ему.

7. Хорошо, мы возвращаемся.

8. Ту квартиру ведь не купили?

十八 “能” “会” 和 “可以”

一、回答问题，用上“能、会、可以”中的任何一个。

1. 我能吃一碗。

2. 我会开车。

3. 我会去哪儿?

4. 慢跑可以锻炼身体。

5. 可以。

6. 只能生一个孩子。

7. 可以读报纸了。

8. 不错，我们可以去长城。

二、选择题(选择合适的翻译)

1. A 2. B 3. B 4. A 5. B

6. B 7. B 8. B 9. B 10. A

三、填空(用上“能、会、可以”)

1. 能 2. 能 3. 会 4. 会 5. 可以

6. 可以 7. 会 8. 会不会 会 能

四、改错练习:

1. 他很会做人。
2. 今天晚上星星很多, 一点儿云也没有, 明天肯定不会下雨。
3. 他能听懂英语, 但不会说英语。
4. 我已经饱了, 不能再吃了。
5. 我想学开车, 你能教我吗?
6. 他刚来中国, 还不会用筷子。
7. 我不太会喝酒。
8. 我会开车, 可是在北京不能开, 因为我没有驾驶证。
9. 已经十点了, 看样子他不会来了。

五、翻译:

1. Лак Лю весьма хорошо делает покупки.
2. Машину нельзя останавливать здесь.
3. Этот диван можно использовать как кровать.
4. Позвольте спросить, можно ли здесь курить?
5. 哪一天能修好?
6. 我(现在)能走了吗?
7. 今天会下雨吗?
8. 你会做中国菜吗?

十九 “一点儿” 和 “有一点儿”

一、填空:

1. 一点儿 2. 有点儿 3. 一点儿 4. 有点儿

5. 有点儿 6. 有点儿 7. 一点儿 8. 一点儿
9. 有点儿 10. 一点儿

二、选词填空:

1. 饭 2. 高兴 3. 冷 4. 好 5. 累

二十 “就” 和 “才”

一、把下面的句子翻译成俄语:

1. Они сразу же ушли с работы.
2. Я лишь тогда ушел с работы.
3. Он еще в позапрошлом году приехал в Пекин, но лишь в прошлом году начал изучать китайский.
4. Представление начинается лишь в 8, почему ты пришел уже к 7?
5. Этот роман он прочитал всего за два дня, а я читал его целую неделю.
6. Он, как только выучился, сразу вернулся на родину.
7. Еще не рассвело, а он уже ушел.
8. На этом листе бумаги написано всего несколько иероглифов, очень жалко выкидывать.
9. Во время одного приема пищи я могу выпить пять бутылок пива.
10. В нашей группе всего 10 студентов.
11. В нашей семье я единственный ребенок.
12. Впереди и есть мой дом.

二、选词填空:

1. 就 2. 才 3. 才 4. 就
5. 才 6. 就 7. 就 8. 就

三、改正下列的病句并说明理由:

1. 他一回来, 就走了。
2. 我们坐了二十分钟的汽车, 九点就到了。
3. 马上就出发, 你怎么才来?
4. 已经十二点了, 你还没睡?
5. 等大家都睡了, 他才睡。
6. 这本书我看了一天才看完, 他看了半天就看完了。

二十一 “都”、“全”和“所有的”

一、请读下面的句子并翻译成俄文:

1. Все студенты пошли учиться на коньки.
2. Они не все живут в многоквартирном жилом доме для дипломатов, некоторые живут в гостинице.
3. Мы все изучали эту грамматику.
4. Все эти несколько нероглифов я написал неправильно.
5. Куда бы я ни отправился, я всегда еду на своей машине. Это удобно.
6. Все любит эту красивую кошечку.
7. Уже рассвело, тебе пора вставать.
8. Он всегда жил в горах, поэтому никогда не видел поездов.
9. Они все пошли на банкет.
10. В детстве я изучал русский язык, но сейчас все забыл.
11. Ты рассказал не все, я немного дополню.
12. Он может перечислить названия всех цветов в саду.
13. Это мнение не всех, а лишь некоторых.

14. Объем всего текста не достигает и ста версификов, прошу
всех выучить его наизусть.

15. Он подарил библиотеке все журналы, которые выписывал на
протяжении 30 лет.

16. Я все понял из того, что он только что сказал.

二、改错句:

1. 昨天你去商店, 都买了什么东西?

2. 票都卖完了。

3. 他把钱都借给了朋友。

4. 在我们班, 人人都爱打乒乓球。

5. 他离开北京的时候, 我们公司的人全去飞机场送他。

他离开北京的时候, 我们公司的所有人都去飞机场送他。

6. 你说话太快, 我都听不懂。

三、用“都”、“全”、“所有的”填空:

1. 都/全

2. 全

3. 所有的

4. 全

5. 所有的

6. 所有的

四、请用“刚”、“刚才”、“都”、“全”、“所有的”各造
一个句子。(略)

五、请读下面的对话, 注意“刚”、“刚才”、“都”、“全”、
“所有的”的用法。(略)

二十二 “刚”和“刚才”

一、请读下面的句子并翻译成英文：

1. Я только приехал в Пекин, никого не знаю.
2. Пивенница только пожелтела и еще не сжита.
3. Как только закончились экзамены, он сразу поехал путешествовать.
4. В Китае дети с 6 лет могут поступить в школу. В сентябре этого года его брату исполнилось только 5,5 лет, поэтому он не может поступить в школу.
5. Он только что купил хлеб. Он еще горячий.
6. Другая уже поднялась на вершину горы, а я еще только на середине.
7. Ты прочитал лишь две страницы, как ты можешь говорить, что этот роман плохой?
8. Только что он был здесь. Как в мгновение ока исчез?
9. Как только наступило 4 утра, туристы встали с постели, чтобы посмотреть восход солнца.
10. Я только что услышала эту новость.

二、改错句：

1. 我来这个学校刚三天。
2. 你刚才的回答错了，想一想为什么？
3. 我刚学习中文三个月，还不能看报。
4. 我一出办公室，看见我刚才要找的那个人。
5. 他刚才找我，我没在办公室。

三、用“刚”、“刚才”填空：

1. 刚

2. 刚才——
3. 刚——
4. 刚才——
5. 刚——

四、请用“刚”、“刚才”各造一个句子。(略)

二十三 “又”、“再”和“还”

一、完成下面的句子：

1. 今年他还去。
2. 她想再看一遍。
3. 我又不能上了。
4. 又要生气了。
5. 再来！
6. 再听一遍。
7. 我还去。

二、选词填空：

1. 又 2. 再 3. 又 还
4. 再 5. 还 6. 还 再

三、辨别对错：

1. A ✓ B ✗ 2. A ✗ B ✓ 3. A ✗ B ✓ 4. A ✓ B ✗

Справочное издание

Чжу Сюэсин

СПРАВОЧНИК ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ КИТАЙСКОЙ ГРАММАТИКИ

Перевод с китайского О. А. Решетняк

Редактор Т. С. Самединов

Художественный редактор Шэнь Мань

Подписано в печать 25.12.2008
Формат 148×210. Печать офсетная.

Тираж 1-3000 экз.

Усл. печ. л. 11,5

Отпечатано в Москве

ООО Международная издательская компания «Шанс»

107258, Москва, 1-я ул. Бульварная, д. 12/11

Тел. +7 (499) 940-09-22

office@gruppashans.ru

shansbookua.ru

vk.com/gruppashans

facebook.com/gruppashans

Отпечатано:

«Бейцзин цинкун хуай иньшун хэсян гуансы»

Пекин, район Чжаоан, Намьгао, 129

СБОРНИК ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ

КИТАЙСКОГО ЯЗЫКА

汉语学习丛书

1. Справочник для изучения китайской грамматики
简明汉语语法学习手册
2. Учебное пособие по китайскому языку: счетные слова
汉语量词学习手册
3. Учебное пособие по идиоматическим выражениям в китайском языке
汉语熟语学习手册
4. Справочник для изучения слов-признаки в китайском языке
汉语形容词学习手册
5. Справочник для изучения близкого по смыслу слова в китайском языке
汉语近义词语学习手册
6. Справочник для изучения синонимов в китайском языке
汉语同义词学习手册

ISBN 978-5-906619-50-7

9 785906 659507 >